

ΤΕΤΑΡΤΗ 29 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 2023

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Αγαπητοί φίλοι και συνεργάτες από την ΕΕΤΑΑ και την ΚΕΔΕ, και κυρίες και κύριοι εισηγητές αξιότιμοι αυτής της Ημερίδας.

Σας καλωσορίζουμε. Έχουμε λίγο από την Πελοπόννησο βλέπω μια σχετική αποχή λόγω μιας μεγάλης προγραμματισμένης στο εξωτερικό μετάβασης, έτσι δεν είναι; Ωστόσο καλά είμαστε. Και θα πραγματοποιηθεί η σημερινή Ημερίδα...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Σημειακά μου θυμίζει τον Πελοποννησιακό Πόλεμο, μεταξύ Αθηναίων και Πελοποννησίων, που εδώ όμως δεν συμβαίνει, λόγω της σύνθεσης που υπάρχει. Θουκυδίδης.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ναι, έχει λήξει όντως. Μέσω της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, λόγω του Συμφώνου που υπεγράφη επί Δημαρχίας Αβραμόπουλου και Δημάρχου Σπάρτης.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Αυτά ποιητική αδεία.

Δίνουμε τώρα το λόγο στον Πρόεδρο της ΕΕΤΑΑ, τον Δημήτρη τον Μαραβέλια, παλιό αυτοδιοικητικό. Έχετε το λόγο.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε.

Κυρία Υπουργέ, κύριε Αναπληρωτά Υπουργέ, κύριε Γενικό Γραμματέα, κυρία Γενική, φίλε Γραμματέα, Ειδικό Γραμματέα Συντονισμού, κύριε Περιφερειάρχα, είδα και τον κύριο Νίκα, τον Περιφερειάρχη Πελοποννήσου, καλώς ήρθατε στην Ημερίδα που διοργανώνει η ΚΕΔΕ με την ΕΕΤΑΑ.

Είναι μια Ημερίδα ενημέρωσης, που γίνεται, είθισται και γίνεται για τις καινούργιες αυτοδιοικητικές Αρχές που θα αναλάβουν τη δημοτική περίοδο του 2024-2029.

Συγχαρητήρια στους εκλεγμένους νέους Δημάρχους, και στους επανεκλεγέντες.

Θα ήθελα να πω ότι η Ημερίδα αυτή έχει ως σκοπό την ενημέρωση και τα πρώτα βήματα των καινούργιων Διοικήσεων, για τη δικτύωση μεταξύ των αυτοδιοικητικών, που παίζει πολύ μεγάλο, σημαντικό ρόλο, για την ανταλλαγή των καλών πρακτικών.

Και να σας πω ότι η ΕΕΤΑΑ, η Ελληνική Εταιρεία Τοπικής Αυτοδιοίκησης και Ανάπτυξης, είναι η δική σας εταιρεία, η εταιρεία της Αυτοδιοίκησης, και από τα πρώτα βήματα και σε όλη τη διάρκεια της δημοτικής διαδρομής, θα είμαστε δίπλα σας.

Για την οικονομία του χρόνου, γιατί όπως είδατε, είναι πάρα πολύ πυκνό το πρόγραμμά μας, σε άλλες περιοχές το κάνουμε διήμερο, Πρόεδρε, να ξεκινήσουμε από τώρα, και να μας...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Να ξεκινήσουμε αμέσως για να κερδίσουμε το χρόνο.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να κάνει ένα χαιρετισμό ο Πρόεδρος της ΠΕΔ που μας φιλοξενεί, ο Γιώργος ο Μαρκόπουλος, ο Πρόεδρος της ΠΕΔ Αττικής, και Δήμαρχος Γαλασίου.

Γ. ΜΑΡΚΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Υπουργέ, κύριε Υπουργέ, κύριε Γενικό Γραμματέα, κύριε Περιφερειάρχη, φίλε Γρηγόρη, κύριε Περιφερειάρχη Πελοποννήσου, φίλες και φίλοι, αγαπητοί συνάδελφοι, σας καλωσορίζω και εγώ με τη σειρά μου στη σημερινή Ημερίδα.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω από αυτό εδώ το βήμα για την εξαιρετική συνεργασία που έχουμε για αυτή τη συνδιοργάνωση, με τον Πρόεδρο της ΚΕΔΕ, τον κύριο Κυρίζογλου, τον Διευθύνοντα Σύμβουλο της ΕΕΤΑΑ, τον κύριο Σπυρίδωνα, τον Αντιπρόεδρο της ΠΕΔ Πελοποννήσου, τον κύριο Βασιλόπουλο.

Μιας και έχω απέναντί μου νέους συναδέλφους, πρώτα-πρώτα θέλω να σας πω συγχαρητήρια για την εκλογή σας. Επειδή όμως ο σημερινός σκοπός της σημερινής εκδήλωσης είναι η καλύτερη

ενημέρωσή σας για την προσεχή θητεία, θέλω υπεύθυνα να σας ενημερώσω τα εξής.

Μπλέξατε. Και για αυτό που ξεκινάει τη ζωή σας από την 1^η Ιανουαρίου, η ευχή είναι μία. Καλό κουράγιο, και καλή δύναμη.

Επειδή όλοι εδώ μέσα όμως ξέρετε ότι τα θέλαμε και τα πάθαμε, δεν έχουμε δικαίωμα να πούμε τον πόνο μας έξω από εδώ, αλλά μόνο μέσα εδώ ο ένας στον άλλον.

Σε αυτό το πλαίσιο λοιπόν έχω να πω δύο λόγια, τα οποία ελπίζω να μείνουν στο μυαλό και στην καρδιά σας. Από όσα έχω μάθει σαν Δήμαρχος Γαλατσίου, σαν Πρόεδρος της ΠΕΔ Αττικής, και σαν Δημοτικός Σύμβουλος, κλείνω στην Αυτοδιοίκηση περίπου τριάντα χρόνια, σε λίγα χρόνια.

Σας διαβεβαιώνω λοιπόν ότι αυτή η πορεία που έχετε επιλέξει είναι ιδιαίτερα μοναχική, και κυρίως ανηφορική. Έχετε να ακούσετε πάρα πολλά. Γνωρίζετε αυτό που λένε συνήθως, τα παράπονά σου στον Δήμαρχο. Δεν είναι μια τυχαία φράση, αλλά είναι βγαλμένη μέσα από τη ζωή.

Πολιτεύεσαι γιατί έχεις όνειρα για την πόλη σου, έχεις ιδέες, έχεις πολλή αγάπη και όρεξη να τα κάνεις όλα αυτά πραγματικότητα, και πρέπει να μάχεσαι καθημερινά. Και όταν λέω μάχη, το εννοώ.

Μπορεί να χρειαστεί να δώσεις μάχη με τις φωτιές, μάχη με τις πλημμύρες, μάχη με τα χιόνια, μάχη με στρεβλές νοοτροπίες ετών. Σίγουρα μάχη με τους κρατικούς φορείς, μάχη ενίοτε και με την κεντρική εξουσία. Γιατί θέλεις να είσαι η αλλαγή, να κάνεις κάτι διαφορετικό, να μην είσαι άλλος ένας στη συνείδηση του κόσμου, αλλά εκείνος που πραγματικά πονάει τον τόπο του και θέλει να κάνει το καλύτερο για αυτόν.

Όλο αυτό αν θέλεις να το κάνεις σωστά, δεν έχει διακοπές, δεν έχει Χριστούγεννα, δεν έχει Πάσχα, δεν έχει ρεβεγιόν, γιορτές και γενέθλια.

Παρ' όλα αυτά όμως θέλω να σας πω πως δεν έχω μετανιώσει ούτε στιγμή που επέλεξα να υπηρετήσω την Τοπική Αυτοδιοίκηση, και το ίδιο εύχομαι και σε εσάς, γιατί αυτή η θέση σου δίνει τη μεγαλύτερη ανταμοιβή. Να βλέπεις οι δικές σου πράξεις, οι δικές σου ενέργειες, να αλλάζουν άμεσα προς το καλύτερο την πόλη που ζεις και τους ανθρώπους γύρω σου. Δεν υπάρχει μεγαλύτερη ικανοποίηση από αυτή.

Προσέξτε όμως, ο Δήμαρχος έχει πρόσωπο, έχει όνομα, έχει γραφείο, ξέρουν όλοι πού θα τον βρουν. Ξέρουν τι τους υποσχέθηκε προεκλογικά, τι έπραξε, αν η πόλη τους άλλαξε προς το καλύτερο ή όχι.

Φίλες και φίλοι μου, σε όλους εμάς που οι συμπολίτες μας εμπιστεύτηκαν αυτή τη σπουδαία θέση, μας δίνεται μια σπάνια ευκαιρία. Είτε είναι η πρώτη εκλογή, είτε η επανεκλογή. Να αλλάξουμε τους Δήμους μας, τις πόλεις μας, να δημιουργήσουμε πόλεις βιώσιμες, ασφαλείς, φιλικές προς όλους, με πλούσιο αστικό πράσινο, και φυσικά με ικανοποιημένους κατοίκους.

Και αυτό μπορούμε καλύτερα να το κάνουμε μέσα από συνεργασίες, ενώνοντας τις δυνάμεις μας όλοι μαζί. Ζούμε σε πόλεις διαφορετικές, αλλά με προβλήματα παρόμοια, και ανταγωνισμό δεν έχει νόημα να έχουμε μεταξύ μας. Η επιτυχία του ενός μπορεί να γίνει και επιτυχία του άλλου. Αυτό να ξέρετε προσπαθούμε και εμείς εδώ στην ΠΕΔΑ, και μάλιστα έχουμε μια εξαιρετική, γόνιμη συνεργασία, και με την ΚΕΔΕ, και μπορώ να πω ότι στην πράξη συμπληρώνουμε ο ένας τον άλλον, για να βοηθήσουμε τα μέλη μας να ανταλλάξουν ιδέες, να αναδεικνύουμε τις καλές πρακτικές, να βοηθούμε να λυθούν τα προβλήματα, και να αξιοποιούμε τελικά αυτή την αστείρευτη δύναμη που έχει η Τοπική Αυτοδιοίκηση. Γιατί όπως έχω πει πάρα πολλές φορές, και θα το ξανά πω για μια ακόμη φορά, αν δεν υπάρχει Αυτοδιοίκηση δεν υπάρχει κράτος.

Βέβαια σε αυτήν εδώ την κρίσιμη στιγμή που διανύουμε, είμαστε πάρα πολύ τυχεροί γιατί η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εσωτερικών είναι άνθρωποι που γνωρίζουν την Αυτοδιοίκηση και είναι δίπλα μας και το έχουν αποδείξει.

Για ότι χρειαστείτε, μια πληροφορία, μια βοήθεια, ή ενδεχομένως λίγη ψυχοθεραπεία από Δήμαρχο σε Δήμαρχο, η πόρτα μου θα είναι πάντα ανοιχτή και το τηλέφωνό μου στη διάθεσή σας.

Σας ευχαριστώ πολύ, να είστε καλά.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε τον Πρόεδρο της ΠΕΔ Αττικής και Δήμαρχο Γαλασίου. Ένα αναμνηστικό δώρο από τον Πρόεδρο της ΚΕΔΕ.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Θέλω ειλικρινά να σας ευχαριστήσω, κύριε Πρόεδρε, γιατί δεν έχω ξανά ακούσει τέτοια ομιλία. Μια εκ βαθέων δηλαδή τοποθέτηση, πολύ ρεαλιστική και ειλικρινής. Ωστόσο όμως μη σκιάζεστε, μην τρομάζετε οι καινούργιοι, προς Θεού. Όλα αυτά έχουν και μια γλύκα και μια χαρά μέσα τους, τα βάσανα τα καθημερινά των Δημάρχων.

Θα δώσουμε σε εσάς μία έκδοση της ΚΕΔΕ ειδική, τον περί συστάσεων των Δήμων νόμο επί Όθωνα που πρωτοψηφίστηκε τότε. Και σας παρακαλώ να τον μελετήσετε λίγο όσοι θέλετε, για να δείτε τη μνημειώδες κείμενο καλής νομοθέτησης είναι.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να καλέσουμε στο βήμα για ένα σύντομο χαιρετισμό τον Αντιπρόεδρο της ΠΕΔ Πελοποννήσου, τον κύριο Θανάση Βασιλόπουλο, και Δήμαρχο Καλαμάτας.

Α. ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ: Κυρία Υπουργέ, κύριε Υπουργέ, κύριε Γενικέ, κύριε Περιφερειάρχη, κύριε Γενικέ, κύριε Περιφερειάρχη, κύριε Νίκα, κύριε Πρόεδρε της ΚΕΔΕ, κύριε Πρόεδρε της ΠΕΔ Αττικής, Αντιπρόεδρε, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, καλημέρα σας.

Θέλω πρώτα-πρώτα να εκφράσω τα συγχαρητήριά μου σε όλους όσους εξελέγησαν ή επανεξελέγησαν στις τελευταίες Αυτοδιοικητικές Εκλογές.

Σε συνέχεια αυτών όμως που είπε ο Πρόεδρος της ΠΕΔ Αττικής, να δώσω ιδιαίτερες ευχές σε αυτούς που εξελέγησαν για πρώτη φορά, και να τους ευχηθώ να απολαύσουν τις μέρες μέχρι να αναλάβουν καθήκοντα, γιατί μετά ναι, ξεκινάει ένας μακρύς, μοναχικός, δύσκολος και ανηφορικός δρόμος που θα κληθούν να ακολουθήσουν.

Ένας δρόμος που οι στεναχώριες, οι πίκρες, η πίεση, τα καθημερινά προβλήματα που αναζητούν λύσεις, θα είναι εκείνα που θα κυριαρχούν. Το είπε ο Δήμαρχος, άλλωστε στη χώρα μας για όλα φταίει ο Δήμαρχος.

Βάλσαμο όμως σε όλα αυτά είναι η δημιουργία, το να σχεδιάζεις και να υλοποιείς για τον τόπο σου. Να υπηρετείς καθημερινά τις ανάγκες της κοινωνίας σου. Να προχωράς μπροστά, να τολμάς, και να τοποθετείς το κοινό καλό πάνω από το πολιτικό εγώ σου. Και να είστε βέβαιοι, οι παλιότεροι συνάδελφοι το γνωρίζουν, το έχουν βιώσει, όταν λειτουργείς προς όφελος των πολλών, έχεις κάνει αυτό που εσύ νιώθεις ότι είναι σωστό, στο τέλος η δικαίωση θα έρθει. Και η δικαίωση είναι που απαλύνει τις στενάχωρες ας πούμε στιγμές.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, σε ένα περιβάλλον που διαρκώς αλλάζει, ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και κυρίως των Δήμων, είναι πρωταγωνιστικός. Όχι μόνο ως προς την επίλυση καθημερινών προβλημάτων, ζητημάτων που αφορούν την ποιότητα της ζωής των πολιτών και θεμάτων που άπτονται της κοινωνίας, αλλά και ως προς τη χάραξη της αναπτυξιακής πολιτικής, των περιοχών, των κατευθύνσεων και των επιλογών, που οδηγούν στην επόμενη μέρα. Πάντα με τον πολίτη στο επίκεντρο.

Είναι χαρακτηριστικό ότι παραμονές ανάληψης των καθηκόντων για τις νέες Δημοτικές Αρχές πριν από δέκα-δώδεκα χρόνια, κυριαρχούσαν ως βάση τα οικονομικά και η βίαιη προσαρμογή, κατά άδικο πρέπει να τονίσουμε τρόπο, της Αυτοδιοίκησης στις μνημονιακές απαιτήσεις.

Πριν την ανάληψη των καθηκόντων το 2019, συζητούσαμε σε μία ανάλογη έτσι συνάντηση, για το πώς θα διοικήσουμε τους Δήμους μας με το νόμο έκτρωμα της απλής αναλογικής. Και φυσικά κανείς δεν μπορούσε να φανταστεί το τι θα ακολουθούσε, με την πανδημία, αλλά και την ενεργειακή κρίση. Μια κρίση που είναι ακόμη εδώ και μας ταλαιπωρεί στερώντας μας πολύτιμους πόρους, για την αντιμετώπιση δε της οποίας έχουμε πάρει πολλά από την κυβέρνηση, αλλά περιμένουμε ακόμα περισσότερα.

Και πάντα σε όλες τις συνθήκες η Αυτοδιοίκηση βρίσκεται στην πρώτη γραμμή, δίπλα στην κοινωνία και τους πολίτες.

Μπροστά μας, κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, έχουμε μια κρίσιμη πενταετία. Η πατρίδα μας δείχνει να βαδίζει σε σταθερά μονοπάτια, μακριά από περιπέτειες του παρελθόντος. Οι δυνατότητες είναι τεράστιες. Η κάθε περιοχή έχει τα δικά της συγκριτικά πλεονεκτήματα, και ως χώρα ένα αναξιοποίητο πλούτο σε κάθε τομέα της κοινωνικής, παραγωγικής και οικονομικής ζωής.

Υπάρχουν δυνατότητες, που ως Αυτοδιοίκηση οφείλουμε να αναδείξουμε με ουσιαστική συνεργασία όλων των φορέων, κυβέρνησης, Δήμων, Περιφερειών.

Επομένως κρίσιμος και καταλυτικός παράγοντας οφείλει να είναι για όλους μας η έννοια της συνεργασίας.

Υπό αυτή την έννοια θεωρώ ότι η συνεννόηση, ο κοινός βηματισμός στα μείζονα ζητήματα, και η διεκδίκηση για να πάμε την περιοχή μας μπροστά σε επίπεδο Δήμων, ο καθένας, αλλά και συνολικά σε επίπεδο επικράτειας, αποτελεί το μόνο ρεαλιστικό δρόμο για να επιτύχουμε θετικά αποτελέσματα.

Και επειδή ως Δήμαρχοι, αλλά και αιρετοί της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οφείλουμε να είμαστε πρακτικοί, άμεσοι, συνεπείς και υπεύθυνοι, δεν μπορούμε παρά να θέσουμε το θεσμικό πλαίσιο εκείνο εντός του οποίου θα κινηθούμε. Ένα πλαίσιο που θα κινητοποιεί τις αυτοδιοικητικές δυνάμεις, που θα υποστηρίζει τους νέους συναδέλφους, που θα μετατρέπει την εμπειρία που ο καθένας

κομίζει και εδώ σήμερα, σε μια δεξαμενή σκέψης, ανταλλαγής ιδεών, καλών πρακτικών, καθώς και ζωηρής διεκδίκησης για τους Δήμους μας.

Η εμπειρία μας έχει δείξει ότι χρειαζόμαστε ισχυρές διοικήσεις, μια ΚΕΔΕ που να διεκδικεί, να ενώνει, και να μπορεί να ακούγεται στο υψηλότερο επίπεδο, αλλά και Περιφερειακές Ενώσεις Δήμων με συναντίληψη, ενωτικές, ανοιχτές σε συνεργασίες, που θα προτάσσουν το γενικό συμφέρον, και θα υποστηρίζουν ουσιαστικά τους Δήμους.

Δεν θα μακρηγορήσω, θα κλείσω, παρά το ότι είχα γράψει και κάποιες παρατηρήσεις και κάποιες προτάσεις. Να πω μόνο ότι σαφώς υπάρχουν πολύ εμπειρότεροι από εμένα για να δώσουν συμβουλές. Από την προσωπική μου εμπειρία όμως θέλω να πω σε όλες και όλους ότι πρέπει να νιώθουμε υπερήφανοι, καθώς μας δίνεται η δυνατότητα να αλλάξουμε, να βελτιώσουμε τις ζωές των πολιτών μας. Να κάνουμε έργα που θα καλυτερεύσουν τις ζωές στις πόλεις μας. Κόντρα στη μιζέρια, κόντρα στις δυνάμεις της ακινησίας, μπορούμε και εντός ενός ασφυκτικού πλαισίου στο οποίο καλούμαστε να δράσουμε, να δημιουργήσουμε για τους ανθρώπους μας πόλεις που να τους σέβονται.

Καλές πρακτικές, γνώση, μεταφορά γνώσης ο ένας στον άλλον, να αποφύγουμε λάθη που έχουν γίνει. Έτσι θα προχωρήσουμε.

Καλή δύναμη σε όλους, καλή και δημιουργική θητεία και καλούς αγώνες, όχι για τους Δήμους μας, αλλά για τις ανάγκες των κοινωνιών που υπηρετούμε.

Σας ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε τον Δήμαρχο της Καλαμάτας.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Θα δώσουμε και σε εσάς το ίδιο δώρο, για την ΠΕΔ Πελοποννήσου, τον κώδικα περί συστάσεως Δήμων, του 1834, τότε που έγινε η Ελλάδα.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να καλέσουμε στο βήμα την Υπουργό Εσωτερικών, την κυρία Νίκη Κεραμέως.

Ν. ΚΕΡΑΜΕΩΣ: Αγαπητέ Υπουργέ, αγαπητέ Γενικέ, αγαπητοί Περιφερειάρχες, αγαπητέ Γραμματέα, αγαπητοί Πρόεδροι, αγαπητοί και αγαπητές νέοι Δήμαρχοι.

Θέλω να ξεκινήσω με θερμά συγχαρητήρια. Είστε εδώ γιατί πετύχατε μια πάρα πολύ μεγάλη πρόκληση, μια πάρα πολύ μεγάλη δοκιμασία, και είναι πάρα πολύ σημαντική νομίζω αυτή η πρωτοβουλία, και θερμά συγχαρητήρια στην ΚΕΔΕ, στην ΕΕΤΑΑ, για την πρωτοβουλία αυτή να σας ενημερώσει για τις μεγάλες προκλήσεις που θα βρείτε το επόμενο διάστημα από 1/1 μπροστά σας.

Θέλω να σας διαβεβαιώσω ότι σύμμαχός σας σε αυτή τη μεγάλη προσπάθεια που θα ξεκινήσετε από την 1^η Ιανουαρίου, είναι σαφώς το δικό σας όραμα, σαφώς οι δικοί σας υψηλοί στόχοι, αλλά σύμμαχο θα έχετε το Υπουργείο Εσωτερικών σε κάθε σας βήμα.

Και για αυτόν ακριβώς το λόγο το Υπουργείο Εσωτερικών έχει φροντίσει ούτως ώστε να γίνουν κάποιες σημαντικές αλλαγές στο θεσμικό πλαίσιο, προκειμένου να μπορέσετε και εσείς να υλοποιήσετε το δικό σας όραμα, να υλοποιήσετε το δικό σας σχέδιο, για την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Αλλαγές θα έλεγα σε δύο βασικούς άξονες. Ο πρώτος έχει να κάνει με το ίδιο το σύστημα θα έλεγα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, το ίδιο το θεσμικό πλαίσιο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και αλλαγές που έχουν να κάνουν ευρύτερα με τη δημόσια διοίκηση, με το ανθρώπινο δυναμικό της δημόσιας διοίκησης.

Σύντομες αναφορές σε αυτούς τους δύο άξονες λοιπόν. Ο πρώτος άξονας που έχει να κάνει με το νέο θεσμικό πλαίσιο για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, το οποίο ψηφίστηκε πριν από μερικούς μήνες, το οποίο έρχεται σε συνέχεια των αλλαγών που έγιναν στην προηγούμενη κυβερνητική θητεία, για την κυβερνησιμότητα πρώτα από όλα των Δήμων, προκειμένου οι πλειοψηφίες να μπορούν να

κυβερνούν και ισχυρές μειοψηφίες να ελέγχουν. Αλλά ήρθαμε πριν από μερικούς μήνες και αλλάξαμε το θεσμικό πλαίσιο για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Και εκεί η κατεύθυνση θα έλεγα ότι ήταν του εξορθολογισμού συνολικά των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με τροποποίηση του μοντέλου οργάνωσης των Δήμων, με ενσωμάτωση των Νομικών Προσώπων στις αρμοδιότητες των Δήμων, προκειμένου να επιτύχουμε σημαντικές οικονομίες κλίμακας, καλύτερη οργάνωση του ανθρώπινου δυναμικού στους Δήμους. Αντί, ανοίγω μια παρένθεση εδώ, το Υπουργείο Εσωτερικών να δίνει ένα πρόσωπο στο τάδε νομικό πρόσωπο, και άλλον έναν στο άλλο νομικό πρόσωπο, εσείς ξέρετε πολύ καλύτερα από εμάς ποιες είναι οι πραγματικές ανάγκες.

Θέλουμε λοιπόν να σας δώσουμε μεγαλύτερη ευελιξία, άρα εφεξής το προσωπικό θα δίνεται συνολικά στους Δήμους, και εσείς θα έχετε την πλήρη ευχέρεια να αξιοποιείτε αυτό το πολύτιμο ανθρώπινο δυναμικό σύμφωνα με τις ανάγκες του Δήμου σας.

Καλύτερη οικονομική διαχείριση, ενοποίηση προμηθειών και υπηρεσιών, με τελικό αποτέλεσμα και στόχο τις καλύτερες υπηρεσίες προς όφελος των δημοτών.

Όπως ξέρετε, στο πλαίσιο του εξορθολογισμού έχει προβλεφθεί η ενοποίηση σε μια Επιτροπή, Οικονομική Επιτροπή και Επιτροπή Ποιότητας Ζωής, για ομαλότερη υλοποίηση του δημοτικού έργου. Η δυνατότητα για άμισθες Επιτροπές από το Δημοτικό Συμβούλιο, για καλύτερη διαχείριση θεμάτων αθλητισμού, πολιτισμού, κοινωνικής πολιτικής.

Επίσης, μια σημαντική καινοτομία, η νέα διμηνιαία συνεδρίαση του Δημοτικού και του Περιφερειακού Συμβουλίου, τα ίδια ισχύουν και για τις Περιφέρειες, για τον έλεγχο των πεπραγμένων της Διοίκησης. Είναι σαν ένας κοινοβουλευτικός έλεγχος, σε επίπεδο όμως Δήμων. Θεωρούμε ότι και αυτό θα συμβάλλει πάρα πολύ στην εύρυθμη λειτουργία και διοίκηση των Δήμων.

Και μια άλλη μεγάλη αλλαγή, την οποία την πιστεύουμε πάρα πολύ, έχει να κάνει με τους δείκτες απόδοσης. Είναι πάρα πολύ σημαντικό όλοι μας να πιεστούμε προκειμένου να έχουμε μετρήσιμα μεγέθη για το πώς αποδίδουν οι Δήμοι, πώς αποδίδουν οι Περιφέρειες. Το έχουν ανάγκη οι πολίτες. Αυτή τη στιγμή δεν υπάρχει κάπου συγκρίσιμα στοιχεία για το πόσο ανακυκλώνει ένας Δήμος και πόσο ανακυκλώνει ένας άλλος. Για το πόσα παιδιά είναι σε Βρεφονηπιακούς Σταθμούς στον έναν Δήμο και στον άλλον. Για το πόσο είναι τα δημοτικά τέλη αντιστοίχως ανά τετραγωνικό σε έναν Δήμο ή σε έναν άλλον.

Αυτό πλέον αλλάζει, θα υπάρχουν δείκτες απόδοσης, οι οποίοι γίνονται προς όφελος του πολίτη, θα πιέσουν και εσάς για ακόμα πιο ποιοτικές υπηρεσίες προς τους δημότες σας, αλλά θεωρούμε ότι είναι ένα πολύ σημαντικό βήμα στην κατεύθυνση, την ευρύτερη κατεύθυνση που επιδιώκουμε στην κυβέρνηση του Κυριάκου Μητσοτάκη, για μεγαλύτερη λογοδοσία.

Αυτός λοιπόν είναι ο πυλώνας, με τις σημαντικές αλλαγές που έγιναν το τελευταίο διάστημα σε όλο το θεσμικό πλαίσιο των ΟΤΑ.

Ο δεύτερος πυλώνας έχει να κάνει με σημαντικές αλλαγές που αφορούν ευρύτερα στη δημόσια διοίκηση, ευρύτερα στο ανθρώπινο δυναμικό της δημόσιας διοίκησης, και επίσης τα σχέδιά μας για αυτή την 4ετία σε ότι αφορά ακριβώς το ανθρώπινο δυναμικό.

Θα ξεκινήσω από το εξής. Με πολύ μεγάλη έμφαση σε πιο γρήγορες και στοχευμένες προσλήψεις. Για το 2024 θέλω να σας πω ότι πριν από μερικές εβδομάδες εγκρίναμε στο Υπουργικό Συμβούλιο τον προγραμματισμό προσλήψεων για το 2024. Εκεί έχουν προβλεφθεί 1.881 υπάλληλοι μόνο για τους ΟΤΑ Α' Βαθμού. Σχεδόν δύο χιλιάδες υπάλληλοι μόνο λοιπόν για τους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' Βαθμού.

Μία ξεχωριστή αναφορά, ξέρω ότι απασχολεί πάρα πολλούς από εσάς, ιδιαίτερα τους επανεκλεγέντες, για τη Δημοτική Αστυνομία.

Η Δημοτική Αστυνομία, όπως ξέρετε, δεν είχε προσληφθεί κανείς από το 2010. Είναι η πρώτη φορά λοιπόν που είμαστε προ των πυλών της πρόσληψης 1.200 περίπου ατόμων. Η προκήρυξη βρίσκεται στο ΑΣΕΠ, είναι σε φάση επεξεργασίας. Λόγω της αναστολής που επιβάλλεται για τη διάρκεια όλη αυτή μέχρι 1/1, ο σχεδιασμός είναι αμέσως μετά την παύση της αναστολής να βγει η προκήρυξη στον αέρα και έτσι να τρέξουμε πολύ γρήγορα με τη Δημοτική Αστυνομία για πρώτη φορά μετά το 2010.

Εν τω μεταξύ το ΑΣΕΠ κάνει όλες τις ενέργειες προκειμένου να είμαστε σε θέση να λειτουργήσει ακριβώς και να τεθεί σε... να βγει στον αέρα η συγκεκριμένη προκήρυξη.

Επίσης, αλλαγές στο ΑΣΕΠ συνολικά, με εκσυγχρονισμό των πληροφοριακών συστημάτων του, με ενίσχυση του ΑΣΕΠ προκειμένου ακριβώς να υπάρχει λιγότερη γραφειοκρατία και πιο γρήγορες και στοχευμένες προσλήψεις.

Αλλά και ένα βήμα παραπέρα, αξιοποιώντας εργαλεία τεχνητής νοημοσύνης, για να προβλέπουμε ποιες θα είναι οι ανάγκες του Δημοσίου σε μεσοπρόθεσμο και βραχυπρόθεσμο ορίζοντα.

Μια κουβέντα λοιπόν και για ευρύτερες αλλαγές. Όπως ξέρετε, από 1/1 συμβαίνει και μια άλλη αλλαγή. Έχουμε την πρώτη αύξηση στους μισθούς των δημοσίων υπαλλήλων τα τελευταία 14 χρόνια. Είναι μια αύξηση η οποία γίνεται οριζόντια σε όλους τους δημοσίους υπαλλήλους, και περαιτέρω αύξηση σε όσους έχουν επιδόματα παιδιών, και σε όσους τελούν σε θέσεις ευθύνης.

Είναι μια σημαντική αύξηση, μια σημαντική αλλαγή, εντός των δημοσιονομικών δυνατοτήτων της χώρας. Ήταν μια διακηρυγμένη πρόθεση του Κυριάκου Μητσοτάκη, η οποία γίνεται πράξη, και ήδη στον κρατικό προϋπολογισμό, ο οποίος είναι προς συζήτηση αυτή τη στιγμή στη Βουλή των Ελλήνων, εμπεριέχεται αυτή η αύξηση μετά από 14 χρόνια.

Επίσης, σε ότι αφορά το ανθρώπινο δυναμικό μας. Με το νέο σύστημα αξιολόγησης και στοχοθεσίας, και εδώ θέλω να σας ζητήσω, κυρίες και κύριοι Δήμαρχοι, να συμβάλλετε προκειμένου εμπροθέσμως να δηλώνονται όλοι οι στόχοι για την αξιολόγηση. Είναι πάρα πολύ σημαντικό να δηλώνεται η στοχοθεσία βάσει της οποίας θα γίνεται η αξιολόγηση. Θα λαμβάνετε εγκυκλίους σχετικά με αυτό. Η αξιολόγηση πλέον γίνεται στη βάση στόχων που τίθενται. Και να θυμίσω ότι προβλέπεται για πρώτη φορά η δυνατότητα οικονομικού μπόνους σε περίπτωση επίτευξης στόχων.

Αυτό είναι ένα μέτρο το οποίο ξεκίνησε με υπαλλήλους που εργάζονται σε συγκεκριμένους τομείς, πρώτον, στο Ταμείο Ανάκαμψης. Όσοι δηλαδή καταφέρνουν και υλοποιούν τους στόχους του Ταμείου Ανάκαμψης, να μπορούν να έχουν έναν ή και δύο επιπλέον μισθούς. Όσους εργάζονται για την επίτευξη δημοσιονομικών στόχων, και όσους εργάζονται για την επίτευξη και την υλοποίηση των ετήσιων σχεδίων δράσης.

Ένα από τα σχέδιά μας πολύ άμεσα, πολύ-πολύ άμεσα, είναι η επέκταση του οικονομικού μπόνους σε όλο το Δημόσιο. Άρα καθίσταται ακόμα πιο σημαντικό να είναι ξεκάθαροι οι στόχοι, και εδώ να διευκρινίσω, γιατί έχουμε λάβει και αυτά, κύριοι Πρόεδροι, ενίοτε έχουμε λάβει στόχους κατατεθειμένους, που είναι βασικά copy paste, για να το πω απλά, οι αρμοδιότητες. Δεν είναι το ίδιο. Άλλο οι αρμοδιότητες μιας Δημοτικής Αρχής, ενός συγκεκριμένου φορέα, και άλλο ο στόχος.

Ο στόχος μου για το 2024. Άρα θέλει μεγάλη προσοχή, να είμαστε πολύ μεθοδικοί στην ανάπτυξη των στόχων, προκειμένου ακριβώς να μπορέσει να λειτουργήσει πιο αποτελεσματικά το σύστημα της αξιολόγησης.

Επίσης, πολύ σημαντικό κομμάτι, η συνεχής θα έλεγα επιμόρφωση των δημοσίων υπαλλήλων. Έχουμε ένα πρόγραμμα για 250.000 επιμορφώσεις σε δεξιότητες, που τρέχει αυτή τη στιγμή με την πολύτιμη αρωγή του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης και

Αυτοδιοίκησης. Θα παρακολουθείτε κατά καιρούς το ΕΚΔΔΑ να βγάζει διάφορες ανακοινώσεις για επιμορφωτικά προγράμματα. Μη χάνετε την ευκαιρία να τα παρακολουθήσετε αυτά. Είναι πάρα πολύ σημαντικά για τη συνεχή επιμόρφωση και ανέλιξή σας.

Επίσης, παρεμβάσεις σε ότι αφορά την πιο αποτελεσματική εφαρμογή της πειθαρχικής δικαιοσύνης. Και αυτό στα άμεσα σχέδιά μας.

Και τέλος, στη γραμμή που σας έλεγα πριν για τη λογοδοσία, ένα από τα νέα συστήματα που ετοιμάζουμε, είναι ένα σύστημα θα έλεγα αποτίμησης από τους πολίτες, των υπηρεσιών του Δημοσίου. Και όταν λέω υπηρεσίες του Δημοσίου αναφέρομαι και στην κεντρική κυβέρνηση, στα Υπουργεία, αναφέρομαι σε φορείς κυβερνητικούς, σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, και Ιδιωτικού Δικαίου, και στους ΟΤΑ. Άρα στην πράξη να μπορεί ένας πολίτης ηλεκτρονικά να αποτιμήσει τις υπηρεσίες που λαμβάνει από το Δήμο του. Και αυτό είναι σε... ετοιμάζεται ήδη, έχει δρομολογηθεί, στην κατεύθυνση μεγαλύτερης λογοδοσίας, να ενδυναμώσουμε τη φωνή των πολιτών, και να δώσουμε μια ακόμη μεγαλύτερη ώθηση στη βελτίωση της παρεχόμενης υπηρεσίας προς τους πολίτες.

Κυρίες και κύριοι, κλείνω με το εξής. Δεν υπάρχει καμία αμφιβολία ότι εσείς ξέρετε καλύτερα από οποιονδήποτε άλλον τα προβλήματα του τόπου σας, τις ανάγκες των πολιτών, και εκείνοι σας επιβράβευσαν με την ψήφο τους. Θέλω να είστε βέβαιοι ότι το Υπουργείο Εσωτερικών θα είναι αρωγός σε κάθε σας προσπάθεια.

Και να κλείσω με μια ευχή, διότι δεν μπορώ να μην το αναφέρω, βλέπω μια αίθουσα η οποία σε πολύ μεγάλο βαθμό ανδροκρατείται. Να πω μια ευχή. Προσεχώς να έχουμε και ακόμα περισσότερες γυναίκες στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, στα επιτελεία σας, σε θέσεις καίριας ευθύνης. Μπορούν να συμβάλλουν πάρα-πάρα πολύ στην επίτευξη των στόχων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Καλή θητεία.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε την κυρία Υπουργό.

Καλούμε στο βήμα τον Αναπληρωτή Υπουργό, τον κύριο Θόδωρο Λιβάνιο.

Θ. ΛΙΒΑΝΙΟΣ: Να είστε σίγουροι θα μπερδευτώ με τις προσφωνήσεις, θα προσπαθήσω να τα βάλω σε μια σειρά.

Κυρία Υπουργέ, κύριε Γενικέ, κύριε Περιφερειάρχα Πελοποννήσου, κύριε νεοεκλεγέντα Περιφερειάρχη, Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Αττικής, και αγαπητοί Δήμαρχοι και Πρόεδροι, αλλά νομίζω ότι είναι η ιδιότητα του Δημάρχου η πιο μεγάλη τιμή που μπορεί να έχει κάποιος στην τοπική κοινωνία, και νομίζω ότι είναι πάρα πολύ σημαντικό αξίωμα. Το έχω πει και θα το λέω πάντα, ότι όταν έρχεται ένας Δήμαρχος στην πόρτα του Υπουργείου, δεν έρχεται σαν πρόσωπο, αλλά κουβαλάει από πίσω του και όλους τους δημότες, ασχέτως αν τον ψήφισαν ή όχι, και προσπαθεί να λύσει προβλήματα του τόπου.

Θα ξεκινήσω όπως έκλεισε η Υπουργός, με μία ευχή, εγώ θα ξεκινήσω με μία άλλη ευχή. Εύχομαι στη νέα θητεία που ξεκινάει, οι επανεκλεγέντες να μην πουν τι ωραία που ήταν η προηγούμενη θητεία, και οι καινούργιοι να μην πουν τι τυχεροί που ήταν οι προηγούμενοι. Διότι κλείνουμε μια θητεία η οποία όντως πέρα από τη θεσμική, να το πω έτσι, ιδιαιτερότητα της απλής αναλογικής, που τη ζήσαμε, και ευτυχώς με πυροσβεστικές διατάξεις δεν πήρε μεγάλη... δεν φάνηκε το μέγεθος της ανοργανωσιάς που θα υπήρχε.

Υπήρχε η πανδημία, με τον κεντρικό ρόλο που είχε η Αυτοδιοίκηση, η Τοπική Αυτοδιοίκηση, στη διαχείριση της πανδημίας. Όσο βλέπουμε τον Νίκο τον Χαρδαλιά, θυμόμαστε όλα εκείνα τα απογεύματα, ιδίως στο πρώτο τμήμα της πανδημίας, στο lockdown, στην ενημέρωση, στο ρόλο που έπαιξε η Τοπική Αυτοδιοίκηση στην υποστήριξη των ευπαθών ομάδων, το Βοήθεια στο Σπίτι που μοίραζε σε άτομα που δεν μπορούσαν να μετακινηθούν, ένα τεράστιο έργο το οποίο είχε γίνει.

Υπήρξε μετά ο πόλεμος στην Ουκρανία, η ενεργειακή κρίση, η αύξηση των τιμών, πράγματα τα οποία αν συνυπολογιστούν και με τις μεγάλες φυσικές καταστροφές που έγιναν με τελευταία και πιο μεγάλη τη Θεσσαλία, καταλαβαίνετε ότι ήταν μια πάρα-πάρα πολύ δύσκολη περίοδος, η οποία είχε και επιπτώσεις και στο οικονομικό αποτύπωμα της Αυτοδιοίκησης.

Αρχίζει λοιπόν μία νέα θητεία, η οποία είναι 5ετία. Και να είστε σίγουροι ότι η 5ετία είναι πολύς χρόνος. Και υπερβαίνει κυβερνητικές θητείες. Είστε οι μόνοι οι οποίοι υγεία να έχετε, μέχρι 31/12/28 θα είστε Δήμαρχοι, οπότε έχετε άπλετο χρόνο να σχεδιάσετε, να απλώσετε το όραμά σας, να βελτιώσετε την ποιότητα ζωής του κόσμου, των κατοίκων. Υπάρχουν ιδιαιτερότητες, ο κάθε Δήμος έχει τη δικιά του ιδιαιτερότητα, και σίγουρα έχουν πολύ μεγάλες διαφορές οι αστικοί Δήμοι με τους Δήμους οι οποίοι βρίσκονται στην ελληνική περιφέρεια, και οι οποίοι Δήμοι έχουν και επιπρόσθετες αρμοδιότητες, που ευτυχώς δεν τις έχουν οι Δήμοι στο Λεκανοπέδιο. Και εννοώ για παράδειγμα τη διαχείριση των νερών, την αγροτική οδοποιία, και άλλα τέτοια παρόμοια.

Δεν θα μακρηγορήσω πολύ. Θα πω δυο πράγματα. Πρώτον, επειδή διάφοροι ρωτήσατε για τα Νομικά Πρόσωπα, γύρω στα δεκαπέντε, νομίζω δεκαπέντε ακριβώς, θα εξαιρεθούν και έχουν συγκεκριμένο αντικείμενο. Είναι είτε δωρεές υπό όρους, με όρο του διαθέτη να (...) και ασκούν μια συγκεκριμένη δραστηριότητα, η οποία είναι πολλές φορές και στα όρια της πλήρους εμπορικής δραστηριότητας, οπότε κάποιες κοινωφελείς θα μείνουν για αυτό το σκοπό ή έχουν εξειδικευμένο αντικείμενο. Άρα είναι λίγος ο αριθμός.

Από εκεί και πέρα υπάρχει άφθονος χρόνος να ενταχθούν τα καταργούμενα Νομικά Πρόσωπα μέσα στο Δήμο. Η εμπειρία σε όσους το έχουν κάνει, έχει δείξει ότι έχει λειτουργήσει πολύ πιο ευεργετικά σε σχέση με το προηγούμενο καθεστώς. Είναι πάρα πολύ σημαντικό να υπάρχει, τα είπε και η Υπουργός, ένας

Οικονομικός Διευθυντής, ένας Διευθυντής Προσωπικού, να κάνει καλύτερη διαχείριση προσωπικού, να μπορέσει να αξιοποιήσει καλύτερα το ανθρώπινο δυναμικό, και είναι πολύ διαφορετικό να βλέπεις για παράδειγμα από έναν Δήμο μία... ένα αίτημα προσλήψεων, από το να δει κατακερματισμένο σε τρία και τέσσερα, υπήρχαν και Δήμοι οι οποίοι είχαν... έχουν και έξι και επτά Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου αθροιστικά, οπότε καταλαβαίνετε πόσο διάσπαση υπάρχει στη διαχείριση του ανθρώπινου δυναμικού.

Από εκεί και πέρα, άμα μου λέγατε ποιο είναι το μεγάλο... το τίτλος του μεγάλου έργου το 2024, είναι ο νέος Κώδικας Αυτοδιοίκησης Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας. Της Πρωτοβάθμιας έγινε το 2006, και από εκεί και πέρα έχει... όπως έχει... είχε την υπομονή ο Πρόεδρος, ο Λάζαρος Κυρίζογλου, να μαζέψει γύρω στις εξακόσιες τροποποιήσεις της νομοθεσίας. Εκεί έχουμε πάρα-πάρα πολύ μεγάλη δουλειά να κάνουμε, και με τη νέα Διοίκηση της ΚΕΔΕ. Πρέπει να μαζευτεί, να υπάρχει ένα σημείο που είναι μαζεμένη όλη η νομοθεσία, να λυθούν προβλήματα, αλληλοεπικαλύψεις που υπάρχουν, προκειμένου να ξέρει ο καθένας τι κάνει, πώς το κάνει, και γιατί το κάνει.

Και να σπάσει αυτός ο δαίδαλος γραφειοκρατίας, να αλλάξει το σύστημα της εποπτείας, να απλοποιηθεί το σύστημα της εποπτείας, να φύγουμε από τη λογική ότι όλοι είναι ένοχοι μέχρι αποδείξεως του αντιθέτου, και να πάμε στη λογική που λέει ότι όλες οι αποφάσεις είναι νόμιμες μέχρι να ακυρωθούν. Τώρα λειτουργούμε λίγο πιο ανάποδα.

Πρέπει να επιταχυνθούν οι διαδικασίες ελέγχου. Δεν γίνεται να έχουμε δύο, τρεις, τέσσερις μήνες, να περιμένουμε μια απόφαση για να προχωρήσει ένα έργο. Υπάρχουν έργα τα οποία δεν μπορούν να περιμένουν, υπάρχουν χρηματοδοτήσεις οι οποίες πρέπει να αξιοποιηθούν.

Θερμή παράκληση, οι νυν Δήμαρχοι και όσοι έχουν επανεκλεγεί ή έχουν επιστρέψει μετά από κάποιες θητείες, προχωρήστε γρήγορα τα έργα τα συγχρηματοδοτούμενα, δεν έχουμε την πολυτέλεια ως χώρα, ως Αυτοδιοίκηση, να χάσουμε ένα ευρώ λόγω καθυστερήσεων. Πρέπει να είναι κατά τη γνώμη μου το πρώτο μέλημα που θα έχετε όσον αφορά την εκτέλεση των έργων. Να είστε κοντά, να τα παρακολουθείτε, να τα επιταχύνετε. Όπου υπάρχουν εμπλοκές, εδώ είμαστε να βοηθήσουμε. Αλλά σε κάθε περίπτωση δεν έχουμε την πολυτέλεια έργα, ιδίως στην ελληνική περιφέρεια, πνοής, που λύνουν βασικά ζητήματα υποδομών, όπως ύδρευση, αποχέτευση, η αγροτική οδοποιία, να καθυστερούν και να μένουν στον αέρα.

Κλείνοντας θα πω ότι αυτή η θητεία, το τέλος αυτής της θητείας, φεύγουν από την Πρωτοβάθμια Αυτοδιοίκηση κάποιοι άνθρωποι, είτε για τον έναν, είτε για τον άλλον λόγο. Βλέπω τον Γιώργο τον Ιωακειμίδη. Γιώργο, σε ευχαριστώ για όλη την προσφορά, στο λέω, είναι ονομαστική η... Νομίζω υπηρέτησε την Αυτοδιοίκηση πάρα-πάρα πολλά χρόνια. Και το έχω πει και στον Νίκο τον Χαρδαλιά, ότι θα είναι τυχερός που θα τον έχει στο Περιφερειακό Συμβούλιο. Οι γνώσεις του και η αγάπη του είναι πολύ μεγάλη, όπως και πάρα πολλοί άλλοι Δήμαρχοι.

Η πόρτα του Υπουργείου θα είναι ανοιχτή για όλους. Πολλούς από εσάς σας έχω δει ήδη. Τα προβλήματα υπάρχουν. Θα κάνουμε το παν για να λυθεί, για να λυθούν. Σε κάθε περίπτωση όμως, όπως είχε πει ο αείμνηστος Γιώργος Αμπατζόγλου, ο Δήμαρχος Ελευσίνας, ότι ακόμα και ο χειρότερος Δήμαρχος του κόσμου, ένα δέντρο θα το φυτέψει και θα το βλέπει τα επόμενα χρόνια. Έχετε αυτό το προνόμιο, να μπορείτε να κάνετε έργο το οποίο φαίνεται και το βλέπετε και θα το βλέπετε για όσα χρόνια έχουμε όλοι την υγεία.

Αυτό είναι το πιο σημαντικό, αυτή είναι η μαγεία της Αυτοδιοίκησης, αυτό είναι η διαφορά σε σχέση με άλλους Βαθμούς, λιγότερο η Περιφέρεια, πολύ περισσότερο το κεντρικό κράτος.

Νομίζω ότι έχετε μια ευκαιρία την επόμενη 5ετία να πάμε ένα βήμα τον τόπο μας πιο μπροστά.

Σας ευχαριστώ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε τον Αναπληρωτή Υπουργό, τον κύριο Θόδωρο Λιβάνιο.

Να καλέσουμε στο βήμα τον Γενικό Γραμματέα του Υπουργείου, και Δήμαρχο, πρώην Δήμαρχο, τον κύριο Μιχάλη Σταυριανουδάκη.

Μ. ΣΤΑΥΡΙΑΝΟΥΔΑΚΗΣ: Νομίζω το Υπουργείο εκπροσωπήθηκε επάξια. Θα είμαι πολύ σύντομος.

Θα ευχηθώ, καταργώντας τις προσφωνήσεις θεωρώντας ότι όλοι εδώ είμαστε για ένα κοινό στόχο, που είναι η Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Να ευχηθώ καλή επιτυχία σε όλους, καλή δύναμη, και σε αυτούς που βγαίνουν πρώτη φορά, και αυτούς που συνεχίζουν.

Να ευχαριστήσουμε όμως και τη συνεργασία που είχα με τους απερχόμενους Δημάρχους που δεν ξανά βγήκαν, γιατί δουλέψαμε σκληρά σε δύσκολες συνθήκες τα χρόνια που ολοκληρώνονται σε λίγο.

Θα υπενθυμίσω μόνο ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση, όπως προείπαν και οι δύο Υπουργοί, είναι ο πρώτος βαθμός προσέγγισης κρατικής διοίκησης στον πολίτη. Άρα η ευθύνη η δική σας και η δική μας μαζί με εσάς, είναι να μπορέσουμε στα επόμενα χρόνια να μετουσιώσουμε σε πράξη τις επιθυμίες και τις ανάγκες των τοπικών κοινωνιών, κάτι το οποίο μπορεί να μην είναι σταθερό και να μεταβάλλεται, άρα δεν μπαίνει σε καλούπια, δεν μπαίνει σε πλαίσια, το σίγουρο όμως είναι ότι η δική σας δυναμική και η δουλειά, θα μπορέσει να μεταφέρει και σε εμάς τις ανάγκες (...) που γίνονται ανάμεσα στην κοινωνία και σε εσάς, και να έχουμε τη δυνατότητα μαζί να συνδιαμορφώσουμε ότι καλύτερο γίνεται.

Είστε τυχεροί γιατί στην ηγεσία του Υπουργείου Εσωτερικών είναι δύο άνθρωποι, η κυρία Κεραμέως, και ο κύριος Λιβάνιος, που

αγαπούν την Αυτοδιοίκηση, είναι γνώστες, και σε συνεργασία με εμάς, την Υφυπουργό, την κυρία Χαραλαμπογιάννη, τους Γενικούς Γραμματείς, και την Ειδική Γραμματέα αρμόδια για τα ζώα συντροφιάς, θα μπορέσουμε να δημιουργήσουμε ένα πλαίσιο τέτοιο στήριξης.

Να ενημερώσω μόνο δύο πράγματα που δεν είπε ο κύριος Λιβάνιος. Είναι ότι η ΚΑΠ, που φωνάζετε, θα βγει την επόμενη εβδομάδα. Βέβαια επειδή τίθεται το θέμα του τέλους ταφής, θα αφαιρεθεί το πρώτο εξάμηνο του 2023, θα αφαιρεθεί, ναι, γιατί αλλιώς δεν πρόκειται να εισπραχθεί.

Το δεύτερο είναι ότι θέλουμε να τρέξετε γρήγορα το κομμάτι του Ταμείου Ανάκαμψης, γιατί κάνουμε και εμείς έναν αγώνα δρόμου, δεδομένου ότι λήγει η προθεσμία των χρημάτων που διαθέτουμε, άρα έχουμε στείλει έγκαιρα το να βγάλετε το λογαριασμό escrow του Δήμου, ούτως ώστε να διασυνδεθεί με το Υπουργείο και να μπουν όποιες πληρωμές απαιτούνται να γίνουν.

Και ένα τελευταίο, το οποίο είναι αναγκαίο να γίνει. Ότι όλα τα έργα τα οποία έχουν μπει στο Τρίτη, και μιλάμε για πολλά... η Περιφέρεια Αττικής γενικότερα, μαζί με τους Δήμους, ξεπερνά τα 900 εκατομμύρια, θα πρέπει να γίνουν πιο εμπροσθοβαρώς ούτως ώστε να γυρίσει σε εμάς και το αποτύπωμα των όποιων εκπτώσεων, δεδομένου ότι οι ανάγκες μεγαλώνουν και είναι σίγουρο ότι εσείς θέλετε περισσότερες εντάξεις.

Να είστε καλά λοιπόν, καλή δύναμη σε όλους, και το Υπουργείο είναι δίπλα σας. Σας ευχαριστώ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε τον Γενικό Γραμματέα, και καλούμε στο βήμα τον εκπρόσωπο του Β' Βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης, τον Περιφερειάρχη Πελοποννήσου και πρώην Δήμαρχο, τον κύριο Παναγιώτη Νίκα, για έναν σύντομο χαιρετισμό.

Π. ΝΙΚΑΣ: Καλή σας μέρα. Ο χαιρετισμός είναι πάντοτε σύντομος εκ των πραγμάτων.

Να χαιρετήσω ιδιαίτερα την παρουσία της κυρίας Υπουργού. Να πω δημόσια ότι εκτιμώ απεριόριστα το έργο της στο Υπουργείο Παιδείας, το μεταρρυθμιστικό έργο της. Όπως και του κυρίου Λιβάνιου, που τον γνωρίζω από την προηγούμενη θητεία. Ξέρω τον αγώνα τον οποίο έκανε για να υπάρξει Αυτοδιοίκηση, σε προηγούμενη θητεία, και νομίζω ότι αυτό είναι εξαιρετικό για την πορεία της Αυτοδιοίκησης.

Μαζί με τους Γενικούς Γραμματείς, η πολιτική ηγεσία του Υπουργείου Εσωτερικών, θα βοηθήσει σε θέματα μεταρρυθμιστικά γιατί θεωρώ ότι και η καταξίωση αυτής της κυβέρνησης περνάει ευθέως μέσα από το μεταρρυθμιστικό έργο.

Θα υπάρξουμε ως χώρα κυριολεκτικά, όχι θα προοδεύσουμε απλώς, θα υπάρξουμε αν προχωρήσουμε παντού σε μεταρρυθμίσεις.

Εύχομαι, είναι αυτονόητο αυτό, να έχετε μια καλή θητεία, και οι παλιοί Δήμαρχοι, και οι νέοι Δήμαρχοι.

Παλιέ συνάδελφε, Πρόεδρε της ΚΕΔΕ, σε ευχαριστώ πάρα πολύ για την πρόσκληση, ειλικρινά.

Και να πω δύο κουβέντες από την εμπειρία την οποία έχω. Ήμουν για τρεις θητείες Δήμαρχος, σχεδόν δεκατρία χρόνια, σε μια μεγάλη πόλη, στην πόλη της Καλαμάτας, όπου έζησα πολλά και διάφορα μέσα σε αυτά τα οποία έφερε η κρίση των μνημονίων. Ήμουν Πρόεδρος της Περιφερειακής Ένωσης των Δήμων Πελοποννήσου. Και ήμουν και σε αυτή τη θητεία Περιφερειάρχης Πελοποννήσου. Σε ένα δύσκολο αγώνα, έτσι είναι, κύριε Λιβάνιε, που έγινε το 2019. Και λήγει η θητεία μου στις 31/12, πώς και γιατί νομίζω το γνωρίζει το πανελλήνιο.

Θέλω λοιπόν όχι να συμβουλευσω, γιατί δεν έχω τέτοιο δικαίωμα, να σας μεταφέρω μερικές εμπειρίες από τα πολλά χρόνια όπου είχα ηγετικές θέσεις και στους δύο Βαθμούς της Αυτοδιοίκησης.

Το πρώτο το οποίο θέλω να σας πω, είναι ότι το να είσαι Δήμαρχος είναι μια εξαιρετική υπόθεση, και από τη δράση και από τη στάση σου καταξιώνεσαι ή όχι. Ο Δήμαρχος δεν είναι μόνο παραγωγός έργων. Είναι το παράδειγμα και ο καθοδηγητής μιας ολόκληρης κοινωνίας. Είναι ο οδηγός, με το λόγο και με την πράξη του. Είναι το φωτεινό παράδειγμα. Και σε αυτό πρέπει να δώσουμε απόλυτη προτεραιότητα.

Η δικαιοσύνη όσον αφορά τη διοίκηση, η καλή διαχείριση των πόρων, η σωστή γενικότερη συμπεριφορά στην πόλη και στο Δήμο, είναι το πρώτο στοιχείο το οποίο πρέπει να προσέξει ο κάθε Δήμαρχος.

Και ο στόχος του δεν πρέπει να είναι η επανεκλογή. Ο στόχος πρέπει να είναι η προσφορά. Και ο Δήμαρχος είναι για τη φτώχεια, είναι για τον αδύνατο, είναι για αυτόν που περνάει δύσκολα. Οι άλλοι, οι έχοντες και οι κατέχοντες, δεν μας έχουν ανάγκη. Και η εμπειρία μου λέει ότι το 80% των κατοίκων θέλουν το κοινό καλό. Από αυτό μας κρίνουν. Και μόνο ένα μικρό ποσοστό κοιτάει να επωφεληθεί υλικά, που το ξεχνάει πάντοτε βέβαια, από το Δήμαρχο.

Το δεύτερο το οποίο έχω να σας πω, είναι το εξής. Όλοι οι Δήμαρχοι, όλοι οι Δήμοι, είναι ξεχωριστοί. Κάθε ένας Δήμος έχει τα δικά του ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Ενδεχομένως εδώ στην Αθήνα οι κοντινοί Δήμοι να μην έχουν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά, στην Αττική. Αλλά όλοι οι Δήμοι της πατρίδας μας έχουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Έχουν τη δική τους ιστορία, το δικό τους τοπικό πολιτισμό, τα δικά τους συγκριτικά πλεονεκτήματα. Και ιδιαίτερα σε αυτά, στον ιδιαίτερο πολιτισμό, την ιδιαίτερη ιστορία, τα ιδιαίτερα συγκριτικά πλεονεκτήματα, πρέπει να δώσετε ένα ιδιαίτερο βάρος.

Να αναφερθώ εδώ για τους Δήμους με τις ιδιαιτερότητές τους, στους Δήμους της περιφερειακής Ελλάδας. Εγώ μπορεί να είμαι από την Πελοπόννησο, αλλά παρακολουθώ το Δήμο των Αγράφων. Δεν ξέρω ποιος είναι ο Δήμαρχος, και μου έχει κάνει πολύ μεγάλη εντύπωση για τον αγώνα τον οποίο κάνει. Σκέφτομαι το Δήμο

Γορτυνίας, (...) τριάντα σχολεία, τους τελευταίους μήνες, τριάντα σχολεία. Άλλους Δήμους ή μικρά νησιά. Και εκεί πρέπει να δώσουμε το βάρος και ως Περιφέρεια, και ως ΚΕΔΕ, θεωρώ και ως πολιτική ηγεσία. Διότι η Ελλάδα πεθαίνει στις δύσκολες περιοχές. Και πρέπει να κάνουμε το καλύτερο δυνατό.

Όσον αφορά τώρα άλλα ζητήματα, να πω δύο-τρία, γιατί σωστός ήταν ο προσδιορισμός που λέει σύντομα στο χαιρετισμό.

Με ενοχλεί πάρα πολύ ο μπάρμπα στην Κορώνη. Με ενοχλούσε πάρα πολύ να σερνόμαστε στις πόρτες των Υπουργών και των Γενικών Γραμματέων για να ζητάμε το κάτι παραπάνω.

Όταν λέμε ΚΑΠ, να συνεννοηθούμε σε αυτό. Η ΣΑΤΑ, αυτοί οι βασικοί πόροι. Αλλά όχι όποιος έχει μπάρμπα στην Κορώνη. Όχι να γίνεται αυτό το οποίο γίνεται, όποιος προλάβει να μπορέσει να πάρει τα περισσότερα, και μάλιστα να βγαίνουν και ανακοινώσεις κατόπιν ενεργειών του κυρίου τάδε ήρθαν αυτά τα χρήματα για να κάνουμε αυτό το έργο το συγκεκριμένο. Και εν πάση περιπτώσει, όποιος είναι πιο κοντινός σε κάποιον ο οποίος έχει μεγαλύτερη δύναμη, ή σε κάποια περιοχή που κάποιος έχει μεγαλύτερη πολιτική δύναμη, να κατορθώνει και να παίρνει περισσότερα χρήματα.

Λοιπόν, οι ΚΑΠ, η ΣΑΤΑ, πρέπει να υπάρξει μια συνεργασία με τις Περιφέρειες και την ΚΕΔΕ, όσον αφορά το Ταμείο Ανάκαμψης, και τους άλλους πόρους, ώστε με ένα δίκαιο τρόπο, είναι πολύ σημαντικό θέμα η δικαιοσύνη όσον αφορά την κατανομή των πόρων, και να σταματήσει αυτή η ιστορία, να σερνόμαστε στις πόρτες των Υπουργών, των Γενικών Γραμματέων, αυτών που έχουν τη δύναμη για να πάρουν το παραπάνω, και να λέει ο Δήμαρχος στη συνέχεια κατόπιν ενεργειών του τάδε. Είναι προσβολή για την Αυτοδιοίκηση αυτό, κερδίσαμε αυτό. Μεγάλη προσβολή, για να μην πω ντροπή, και δεν πρέπει να γίνεται.

Να τελειώσω, Πρόεδρε, να πω για τους αυτοφωράκηδες. Εγώ είμαι ένας αυτοφωράκις. Το 2016 η πόλη στην οποία ήμουν Δήμαρχος, είχα την τιμή να είμαι Δήμαρχος, πνίγηκε κυριολεκτικά.

Τόνοι νερό μέσα σε 17 λεπτά. Ανοίξανε οι ουρανοί. Έφταιγα εγώ, έφταιγε η γυναίκα μου, έφταιγαν τα παιδιά μου. Υβριζόμουν, με έσυραν στα δικαστήρια, μας στείλανε, Θανάση, στα δικαστήρια. Αθώωθηκα διότι οι καθηγητές Πολυτεχνείου είπαν δεν αντιμετωπίζονταν... ούτε είχα αρμοδιότητα άλλωστε. Και λοιπόν; Ποιος ξέρει ότι αθώωθηκα δύο φορές από τα δικαστήρια; Ότι γίνει φταίει ο Δήμαρχος και ο Περιφερειάρχης.

Αυτό πρέπει να αλλάξει, και πρέπει να υπάρξει μια προστασία.

Πρόεδρε, τελειώνω, πρέπει να υπάρξει συνεργασία Περιφερειών και Δήμων. Δεν είμαστε αντίπαλοι. Πρέπει να υπάρξει η καλύτερη δυνατή συνεργασία, σε μια πορεία αυτοδύναμης και ανεξάρτητης Αυτοδιοίκησης. Έχουμε την ιδεολογία μας ο καθένας, προφανώς. Αλλά δεν είμαστε και κομματικά στελέχη. Δεν μεταφέρουμε απόψεις κομμάτων. Εκπροσωπούμε τον κόσμο μας, τον κόσμο που μας ψήφισε, και στηρίζουμε και υπηρετούμε τα συμφέροντά του. Τιμή και δόξα στους Δημάρχους που μάχονται για την Αυτοδιοίκηση.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε τον Περιφερειάρχη Πελοποννήσου, τον κύριο Παναγιώτη Νίκα, και θα τον διαδεχτεί στο βήμα ο Πρόεδρος της ΚΕΔΕ, ο Δήμαρχος Αμπελοκήπων-Μενεμένης, ο κύριος Λάζαρος Κυρίζογλου.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Κυρία και κύριε Υπουργέ, κύριοι και κυρίες Γενικοί Γραμματείς, κύριοι Περιφερειάρχες, συνάδελφοι Δήμαρχοι, να κάνω μια ιδιαίτερη αναφορά στην εκπρόσωπο του ενός εκ των τριών Ανωτέρων Δικαστηρίων της χώρας, του Ελεγκτικού Συνεδρίου, την κυρία Άννα Λιγωμένου, η οποία ως Αντιπρόεδρος βρίσκεται ανάμεσά μας, και είναι και εισηγήτρια, και σας ευχαριστούμε πολύ.

Κυρίες και κύριοι συνεργάτες στην ΚΕΔΕ, στην ΕΕΤΑΑ, και κυρίες και κύριοι εισηγητές.

Για την ΚΕΔΕ αποτελεί προτεραιότητα η αναβάθμιση του θεσμικού και λειτουργικού ρόλου της Αυτοδιοίκησης Α' Βαθμού, στη βάση της εγγύτητας, της αποκέντρωσης, και της αποτελεσματικότητας, γιατί πιστεύουμε πως ισχυρή Αυτοδιοίκηση σημαίνει ισχυρή Ελλάδα.

Και ευχαριστώ και την πολιτική ηγεσία που παραμένετε. Ευχαριστώ.

Βρισκόμαστε σε μία ιδιαίτερα κρίσιμη χρονική συγκυρία, που χαρακτηρίζεται από έντονες γεωπολιτικές αλλαγές και γεγονότα, όπως ο πόλεμος στην Ουκρανία και στη Μέση Ανατολή, η ενεργειακή κρίση, και η κατακόρυφη αύξηση του κόστους ζωής.

Ωστόσο πρέπει να συζητήσουμε όλα τα μεγάλα ζητήματα που αφορούν τη λειτουργία της Αυτοδιοίκησης του Α' Βαθμού, καθώς και να αναζητήσουμε τους τρόπους και τα μέσα που θα μας επιτρέψουν να μετατρέψουμε τους Δήμους μας σε σύγχρονους, πράσινους, ψηφιακούς, προς όφελος των πολιτών των τοπικών μας κοινωνιών.

Για πρώτη φορά ύστερα από την απόφαση που πήραμε στο Συνέδριο του '21 στη Θεσσαλονίκη, την αρχική, και την τελική απόφαση το '22 στο Συνέδριο του Βόλου, έχουμε ένα νέο, διαφανές, δίκαιο, και βιώσιμο, μακράν από το πνεύμα του κατόπιν ενεργειών μου, αγαπητέ Παναγιώτη, μοντέλο κατανομής των Κεντρικών Αυτοτελών Πόρων.

Το ζητήσαμε από το Υπουργείο Εσωτερικών, ζητήσαμε να γίνει εφαρμογή, και γίνεται, έγινε δεκτό, από 1/1/24.

Πρόκειται για ένα μοντέλο που απαντά στις ανάγκες των Δήμων, αντιμετωπίζει με ισότιμο τρόπο Δήμους με τα ίδια χαρακτηριστικά, διασφαλίζει ότι κανένας Δήμος δεν θα εισπράττει μελλοντικά λιγότερα χρήματα από όσα εισπράττει σήμερα, ενώ στηρίζει στην πράξη τους μικρούς ορεινούς, μικρούς νησιωτικούς, μικρούς περιφερειακούς, και άλλους μικρούς Δήμους, αποτελώντας ουσιαστικό εργαλείο ενίσχυσης της πολιτικής συνοχής. Χωρίς καμία

μείωση σε κανένα Δήμο, υπάρχουν αυξήσεις σε 278 Δήμους, και σε 54 μόνο Δήμους δεν υπάρχει αύξηση.

Θα παρακολουθήσουμε φυσικά την πρακτική εφαρμογή και την εξέλιξή του, και όπου χρειαστεί θα λειάνουμε τις γωνίες.

Παρά τα όποια θετικά βήματα μπροστά έχουν γίνει, μέσα στη δύσκολη συγκυρία του κορωνοϊού και των λοιπών δυσκολιών που προανέφερα, εξακολουθούν να υπάρχουν πολλά και σημαντικά ζητήματα που δεν έχουν επιλυθεί ακόμη, προκειμένου να καταστεί η Τοπική Αυτοδιοίκηση και ιδιαίτερα η Πρωτοβάθμια, βασικός πυλώνας στην παραγωγική ανασυγκρότηση και την ανάπτυξη της χώρας, καθώς και την ενίσχυση της κοινωνικής προστασίας και αλληλεγγύης.

Οι προτεραιότητές μας. Η Αυτοδιοίκηση Α' Βαθμού ενωμένη διεκδικεί, και δεν ήρθαμε από το πουθενά, έχουμε συνέχεια διαχρονική στις διεκδικήσεις και στα αιτήματά μας τα τελευταία 15-20 χρόνια, με όλα τα Συνέδριά μας.

Διεκδικεί την αναβάθμιση της καταστατικής θέσης του αιρετού προσωπικού, οικονομικά, και ως προς την ποινική μεταχείριση. Την ενίσχυση της οικονομικής και διοικητικής αυτοτέλειας των Δήμων, ώστε να μπορούν να ανταποκρίνονται στις θεσμοθετημένες υποχρεώσεις τους, και να παρέχουν υπηρεσίες ποιότητας στους πολίτες.

Ένα νέο αποκεντρωμένο μοντέλο διοίκησης του κράτους, με ανακατανομή και ξεκαθάρισμα αρμοδιοτήτων. Και όταν λέμε αποκεντρωμένο, διότι κατά το άρθρο 101 του Συντάγματος, το κράτος και η διοίκηση οργανώνεται λείει κατά το αποκεντρωτικό σύστημα, δεν εννοούμε τη μεταφορά αρμοδιοτήτων από το κράτος στις αποκεντρωμένες κρατικές υπηρεσίες του στην περιφέρεια, αυτό λέγεται αποσυγκέντρωση, δηλαδή από τον εαυτό του στον εαυτό του, αλλά μεταφορά αρμοδιοτήτων με πόρους, προσωπικό και μέσα, όπως ορίζει το Σύνταγμα, από το κεντρικό κράτος στην Πρωτοβάθμια και Δευτεροβάθμια Αυτοδιοίκηση.

Την άμεση ενίσχυση των Δήμων με νέο προσωπικό υψηλών δεξιοτήτων, ώστε να μπορούν να ανταποκρίνονται στις αυξημένες αρμοδιότητές τους.

Την περαιτέρω προώθηση του ψηφιακού μετασχηματισμού μέσα από την προώθηση του μοντέλου λειτουργίας των έξυπνων πόλεων.

Την αποκλειστική αρμοδιότητα των Δήμων στα ζητήματα που αφορούν τη διαχείριση και αξιοποίηση των απορριμμάτων. Αυτό συμβαίνει μόνο στην πατρίδα μας, την Ελλάδα. Πουθενά στην Ευρώπη δεν γίνεται. Καθώς και την αναστολή επιβολής του τέλους ταφής.

Την αναβάθμιση του ρόλου των Δήμων στα ζητήματα κοινωνικής μέριμνας, παιδείας, υγείας, και πολιτικής προστασίας.

Στο πλαίσιο των παραπάνω θέσεων, όσον αφορά την κυβερνησιμότητα των Δήμων, και τη βελτίωση του μοντέλου λειτουργίας τους, έχουν γίνει σημαντικά βήματα προς την κατεύθυνση αυτή.

Ενισχύει την κυβερνησιμότητα των Δήμων η αλλαγή του εκλογικού συστήματος διεξαγωγής των Αυτοδιοικητικών Εκλογών, που αποτελούσε απαίτηση της πλειοψηφίας του αιρετού πολιτικού προσωπικού της Αυτοδιοίκησης, και λειτουργούμε πλέον θεσμικά κατά το παραταξιοκεντρικόν σύστημα, και όχι άλλα να ψηφίζει ο λαός, και ξαφνικά οι πλειοψηφίες με αποστασίες να γίνονται μειοψηφίες. Φαινόμενα τα οποία τα έχουμε ζήσει.

Τα βήματα που έχουν γίνει όμως δεν είναι αρκετά. Για αυτό πρέπει να προχωρήσει άμεσα και χωρίς καμία επιπλέον καθυστέρηση, η μεταρρύθμιση στη λειτουργία του κράτους και της Αυτοδιοίκησης. Ήδη μια πρώτη επαφή με την κυρία Υπουργό λάβαμε.

Ως προς το περιεχόμενο της μεταρρύθμισης στο κράτος, υποστηρίζουμε την ανάγκη για αποκέντρωση, πολυεπίπεδη

διακυβέρνηση και ανακατανομή αρμοδιοτήτων στη βάση της εγγύτητας, της επικουρικότητας, και της αποτελεσματικότητας.

Και μια και κάνετε, κυρία Υπουργέ, λόγο για την αξιολόγηση των Δήμων, δεκτή, αλλά αφού είναι τόσο καλή για εμάς τους Δήμους, γιατί δεν εφαρμόζετε το ίδιο μοντέλο και στο κράτος, στην αυλή σας δηλαδή; Λέμε, σκεπτόμενοι φωναχτά...

N. ΚΕΡΑΜΕΩΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Και σε εσάς, το ευχόμαστε, να το δούμε και να γίνεται. Και μετά θα κάνουμε και μια συγκριτική αξιολόγηση, πού είχε καλύτερα αποτελέσματα, σε εμάς ή στο κράτος;

Ως προς το περιεχόμενο λοιπόν της μεταρρύθμισης, είπαμε πώς την αντιλαμβανόμαστε.

Προς την κατεύθυνση αυτή έχει κατατεθεί κείμενο θέσεων της ΚΕΔΕ προς το ΥΠΕΣ, ως βάση του διαλόγου για το περιεχόμενο της μεταρρύθμισης.

Όσον αφορά τα οικονομικά των Δήμων, έχουν πραγματοποιηθεί μια σειρά από σημαντικά θετικά βήματα. Δεν είμαστε μηδενιστές, προς Θεού. Μετά από μία δεκαετία μνημονιακών περιοριστικών πολιτικών μείωσης των πόρων προς την Αυτοδιοίκηση, και τη μείωση των ΚΑΠ, λόγω μνημονιακών και περιοριστικών πολιτικών, την τριετία '20-22, οι πόροι μας που προέρχονται από τους ΚΑΠ, λειτουργικών, επενδυτικών, και ειδικών δαπανών, αυξήθηκαν κατά 31%, 6,95 δις. Το '23 δεν το βάζω μέσα, δεν έκλεισε ακόμη. Σε σχέση με την τριετία '17-'19, που ήταν 5,3 δις ευρώ. Δικά μας λεφτά, που παρακρατήθηκαν, έστω έτσι, επιστράφηκαν με αυτή τη μορφή.

Δίδονται σημαντικές δυνατότητες στους Δήμους για πρώτη φορά μετά από πολλά χρόνια περιοριστικών πολιτικών, αξιοποιώντας πόρους του προγράμματος... να εκτελέσουν έργα αξιοποιώντας πόρους του προγράμματος Τρίτης, προγράμματα ΕΣΠΑ, όπως Έξυπνες Πόλεις, Smart Cities, το Ταμείο Ανάκαμψης,

Πρόγραμμα Οδική Ασφάλεια, το Πρόγραμμα Εκσυγχρονισμός των ΚΕΠ, το Πρόγραμμα ΗΛΕΚΤΡΑ, Πράσινο Ταμείο, και λοιπά.

Παραμένουν όμως σε εκκρεμότητα... Τα θετικά θα τα πούμε, αλλά παραμένουν όμως σε εκκρεμότητα μια σειρά από οικονομικά ζητήματα, για τα οποία απαιτούνται άμεσες λύσεις. Δεν αποδεχόμαστε καμία μεταφορά αρμοδιότητας με ευθύνη συγχρόνως στους Δήμους, χωρίς τη μεταφορά και των αναγκαίων πόρων, προσωπικού και μέσων.

Στο πλαίσιο αυτό ζητάμε την αύξηση των πόρων που καταβάλλονται μέσω των ΚΑΠ στους Δήμους, στο ύψος που προβλέπει η ισχύουσα νομοθεσία, αφού λέμε ότι φύγαμε από τα μνημόνια, προκειμένου να καλύπτεται το σύνολο των λειτουργικών τους αναγκών.

Ήδη το 2024 καλούμαστε, συν 10%, να καλύψουμε την αύξηση του μισθολογικού κόστους των εργαζομένων, που φυσικά δεν έχουμε καμία αντίρρηση σε αυτό.

Τη σταδιακή απόδοση στους Δήμους των παρακρατηθέντων πόρων από προηγούμενα έτη. Δεν θα σταματήσουμε να τα διεκδικούμε, είναι χρήματα των Δήμων και δεν τα απεμπολούμε.

Την αλλαγή του υφισταμένου νομοθετικού πλαισίου που απαλλάσσει σήμερα τους παραχωρησιούχους από την καταβολή ανταποδοτικών τελών, κάτι το οποίο θεσπίστηκε τα προηγούμενα χρόνια και εξακολουθεί να ισχύει.

Την επαναφορά του ανταποδοτικού τέλους των πετρελαιοειδών, καθώς και την τροποποίηση του νομοθετικού πλαισίου για τα τέλη υπεδάφους. Αν θέλουμε να λέμε ότι έμπρακτα σεβόμαστε την Αυτοδιοίκηση.

Όσον αφορά τα ζητήματα που αφορούν την ενέργεια και το περιβάλλον, την αναστολή της επιβολής του τέλους ταφής. Δεν είναι δυνατόν να καλούνται οι Δήμοι και οι δημότες να πληρώσουν την έλλειψη απαραίτητων υποδομών για τη φιλική προς το περιβάλλον διαχείριση των απορριμμάτων, ο σχεδιασμός και η υλοποίηση των

οποίων αποτελεί, ξέρουμε όλοι, ευθύνη του κεντρικού κράτους και όχι της Αυτοδιοίκησης.

Σε κάθε περίπτωση, αν δεν εισακουστεί η πρότασή μας, έχουμε απόφαση του Συνεδρίου προκειμένου να προσφύγουμε στη δικαστική προσβολή.

Ταυτόχρονα όμως, για να μη μιλάμε μόνο συγκρουσιακά, αλλά να μιλάμε λυσιτελώς, να δίνουμε δηλαδή διέξοδο, στο επόμενο Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ, στις 13 Δεκεμβρίου του '24, θα λάβουμε απόφαση-πρόταση προς την κυβέρνηση, για επιστροφή των ποσών που συγκεντρώνονται στον ΕΟΑΝ, γιατί εκεί πηγαίνει το τέλος ταφής, εντός του '24, με τη μορφή προμηθειών, κάδων, απορριμματοφόρων, έργων, παρεμβάσεων στους Δήμους, που σκοπό θα έχουν την ανακύκλωση, στην ίδια κατεύθυνση, και εν γένει αναγκών των Δήμων, και όχι να αναμένουμε πότε ο καθ' ύλην αρμόδιος Υπουργός, που διοικεί ουσιαστικά στην πράξη τον ΕΟΑΝ, και με ποια μορφή θα αποδώσει εκείνος αυτά που ο νόμος προβλέπει, τους πόρους δηλαδή, προς τους Δήμους.

Θα κινηθούμε εμπροσθοβαρώς, με συγκεκριμένες προτάσεις, και να πούμε αμέσως, τώρα, είτε οι ίδιοι οι Δήμοι, είτε μέσω των ΦΟΔΣΑ, να πάρουμε τα χρήματα αυτά πίσω με μορφή παροχών. Κάδους που δεν έχουμε, απορριμματοφόρα ανακύκλωσης που δεν έχουμε, και διάφορα άλλα πράγματα.

Και νομίζω σε αυτό, κύριε Υπουργέ, κύριοι Υπουργοί, θα έχουμε και τη δική σας θετική συνδρομή, διότι αυτό είναι και νόμιμο, και ηθικό, και λογικό.

Την έκδοση ΚΥΑ που θα επιτρέπει στους Δήμους χωρίς πιστοληπτική ικανότητα να συνάψουν δάνεια με το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, αποκλειστικά για τη χρηματοδότηση έργων εξοικονόμησης ενέργειας.

Την πλήρη κάλυψη του ενεργειακού κόστους των σχολείων από το κεντρικό κράτος και όχι από τους Δήμους, αφού οι

ενεργειακές δαπάνες των σχολείων αποτελούν ευθύνη του κρατικού προϋπολογισμού.

Δεν είναι δυνατόν οι όποιες ευεργετικές πολιτικές εφαρμόζονται να μην ακουμπάνε τα σχολεία. Δηλαδή τα τιμολόγια του ρεύματος τα οποία πληρώνουμε στα σχολεία, είναι τα ακριβά. Και αφού είναι μεταφερθείσα αρμοδιότητα στους Δήμους, θα πρέπει να το κράτος μέσω των λειτουργικών δαπανών που δίδει στους Δήμους, να καλύψει και αυτή τη δαπάνη. Γιατί τώρα ξέρετε τι συμβαίνει; Δεν επαρκούν τα κονδύλια τα οποία δίδονται, και βάζουν οι Δήμοι, νομίμως, κονδύλια στις Σχολικές Επιτροπές, από ίδιους πόρους, όσοι έχουν, προκειμένου να αντιμετωπίσουν αυτό το κόστος.

Τη συμμετοχή της Αυτοδιοίκησης Α' Βαθμού στο σχεδιασμό της επόμενης μέρας όσον αφορά τη διαχείριση των απορριμμάτων.

Να προχωρήσει άμεσα ο προγραμματισμός νέων προσλήψεων μόνιμου προσωπικού από το Υπουργείο Εσωτερικών, που να καλύπτουν τις σημερινές ανάγκες, κυρίως σε επιστημονικό προσωπικό, και σε επιστημονικό προσωπικό υψηλών δεξιοτήτων.

Την αλλαγή του μοντέλου της κινητικότητας. Να υπάρχει δυνατότητα μετακίνησης μόνο από Δήμο σε Δήμο, και να απαιτείται η σύμφωνη γνώμη των Δημάρχων που γνωρίζουν καλύτερα από τον καθένα τις ανάγκες των Δήμων τους.

Να ολοκληρωθεί η διαδικασία που αφορά τη λειτουργία της Δημοτικής Αστυνομίας, και πολύ ευχάριστα ακούσαμε την εξαγγελία αυτή, κυρία Υπουργέ, το συντομότερο δυνατόν. Χωρίς Δημοτική Αστυνομία δεν μπορούμε να ανταποκριθούμε σε πρόσφατες αρμοδιότητες που μας έχουν δοθεί, όπως αυτές για τα ζώα συντροφιάς και πολλές άλλες.

Όσον αφορά τα ζητήματα που αφορούν την καταστατική θέση των αιρετών της Πρωτοβάθμιας Αυτοδιοίκησης, θεωρούμε καταρχήν προτεραιότητα την αντιμετώπισή τους, των αιρετών της Τοπικής

Αυτοδιοίκησης, με όρους ισοτιμίας σε σχέση με το υπόλοιπο πολιτικό προσωπικό.

Στο πλαίσιο αυτό θεωρούμε θετική την εξέλιξη της επαναφοράς της ειδικής δωσιδικίας ώστε οι Δήμαρχοι να δικάζονται με αυξημένες δικαστικές εγγυήσεις σε πρώτο βαθμό από το Εφετείο, και να μην επίσης οδηγούνται στο αυτόφωρο για πλημμεληματικές και πταισματικές παραβάσεις.

Όμως θέλει περαιτέρω βελτίωση, αν και βελτιώθηκε, το άρθρο 236^Α, όπου δεν μπορεί να ισχύει σε επίπεδο πρακτικής εφαρμογής το τεκμήριο της ενοχής για τους Δημάρχους, αφού με μόνη την αμετάκλητη παραπομπή, χωρίς να υπάρχει μια πρωτόδικη δικαστική απόφαση, τίθεται σε αργία ο Δήμαρχος. Κάτι το οποίο πρέπει να αλλάξει.

Επιπλέον, πρέπει να εφαρμοστεί ο νόμος σχετικά με τον Επόπτη Νομιμότητας και τη λειτουργία της Αυτοτελούς Υπηρεσίας Εποπτείας ΟΤΑ.

Να υπάρχει το τεκμήριο της νομιμότητας, όπως είπατε κύριε Υπουργέ, κύριε Λιβάνιε, για τις αποφάσεις των συλλογικών μας Οργάνων, που λαμβάνονται σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία, και όχι να περιμένουμε δύο και τρεις και τέσσερις μήνες προκειμένου να εγκριθούν. Αν δεν υπάρξουν ενστάσεις και αν δεν πάμε σε προσφυγές.

Την εφαρμογή της πιλοτικής πρότασης που καταθέσαμε, με την οποία αξιολογούμε και κατηγοριοποιούμε μία προς μία τις 900 περίπου αρμοδιότητες των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων.

Τη διόρθωση της μισθολογικής θέσης των αιρετών, με τον καθορισμό του ύψους των αποδοχών του αιρετού πολιτικού προσωπικού των Δήμων, σε συνάρτηση με το ύψος των ευθυνών που αναλαμβάνουν. Γενικοί Διευθυντές, Διευθυντές, Τμηματάρχες, λαμβάνουν αποδοχές μεγαλύτερες από... ορισμένοι, μεγαλύτερες από τις αποδοχές Δημάρχων και Αντιδημάρχων. Αν αυτό αρέσει, τότε τι να πω; Είναι φαινόμενο απαράδεκτο.

Όπως απaráδεκτο φαινόμενο είναι, επ’ αυτού αντιδράσαμε και δημοσιοποιήσαμε την άποψή μας, να δημοσιοποιείται ότι παίρνει 4.500 € ο Δήμαρχος Αθηναίων και καμιά δεκαριά άλλοι Δήμαρχοι μεγάλων Δήμων στην Ελλάδα, παίρνουν 3.500 € μια κατηγορία Δήμων, ενώ τα ποσά αυτά είναι μικτές αποδοχές. Οι καθαρές αποδοχές είναι πολύ λιγότερες και πολύ μικρότερες. Και εδώ οι εισηγητές αναφερόμενοι στις Ημερίδες που κάνουμε, πρέπει από του βήματος να παρεμβαίνω και να λέω πείτε ότι είναι μικτές και ότι οι καθαρές είναι πολύ μικρότερες.

Αποσυνδέθηκε πολύ κακώς από τις αποδοχές που παίρνει ο Γενικός Γραμματέας, το 2018, η αντιμισθία των Δημάρχων, που ήταν το 80% των αποδοχών του Γενικού Γραμματέα. Εκείνες αυξήθηκαν, αυξήθηκαν και οι Γενικοί και οι Ειδικοί Γραμματείας, αλλά και πρόσφατα αυξήθηκαν κατά 400-500 € οι αποδοχές τους.

Δεν το λέμε χάριν αντιπαλότητας, προς Θεού. Το λέμε απλώς χάριν αληθείας, και για να δει κανείς την κατάσταση.

Ούτε θα λειτουργούμε ως προς αυτό το θέμα φοβικά και συνεσταλμένα, γιατί είναι ένα σοβαρό και σημαντικό ζήτημα για κάθε νέο Δήμαρχο, για κάθε νέο αιρετό, ο οποίος δεν έλκεται με αυτό το θεσμικό πλαίσιο που αφορά την καταστατική θέση και τα οικονομικά να έρθει στην Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Όσον αφορά τα ζητήματα που αφορούν την ορεινότητα και τη νησιωτικότητα, τα είπαμε και χθες. Την ειδική νομοθέτηση για ορεινές και νησιωτικές περιοχές, που θα περιλαμβάνει προβλέψεις για τη διοικητική και οικονομική υποστήριξη μικρών ορεινών και νησιωτικών Δήμων, ώστε να μπορούν να προσφέρουν υπηρεσίες υγείας, πρόνοιας, εργασίας, και εκπαίδευση, για τη στήριξη και ενίσχυση των τοπικών πληθυσμών.

Δημιουργία εξατομικευμένων αναπτυξιακών προγραμμάτων, που θα περιλαμβάνει τις μικρές ορεινές και νησιωτικές περιοχές ανά περιφέρεια.

Έχουμε καταθέσει σχετική πρόταση, με εισηγητική έκθεση και σχέδιο νόμου.

Κυρίες και κύριοι συνάδελφοι, στις νέες συνθήκες που διαμορφώνονται και επηρεάζουν την καθημερινότητα των πολιτών των τοπικών μας κοινωνιών, κρίνουμε αναγκαίο ως Αυτοδιοίκηση Α' Βαθμού να βγούμε μπροστά και να ζητήσουμε μια ουσιαστική μεταρρύθμιση.

Διεκδικούμε πόρους για να ασκήσουμε αρμοδιότητές μας και να ανταποκριθούμε με επάρκεια και αποτελεσματικότητα στις σημερινές, αλλά και μελλοντικές κρίσεις, δημιουργώντας έναν αποτελεσματικό δείκτη κοινωνικής προστασίας, ιδιαίτερα όπως είπατε, κύριε Περιφερειάρχα της Πελοποννήσου, για τις ευπαθείς ομάδες των συμπολιτών μας.

Οι διεκδικήσεις μας είναι δίκαιες και διαχρονικές, και υπηρετούν το μακροπρόθεσμο συμφέρον της ελληνικής κοινωνίας.

Η Αυτοδιοίκηση Α' Βαθμού ενωμένη στο επόμενο διάστημα θα επιδιώξει μέσα από τις συναντήσεις με την πολιτική ηγεσία της χώρας, τον Πρωθυπουργό, τους Υπουργούς της κυβέρνησης, αλλά και τις ηγεσίες όλων των πολιτικών κομμάτων, να προωθήσει τις κοινές θέσεις μας.

Καλή δύναμη, καλό αγώνα, υγεία, και κάθε χαρά σε αυτή την 5ετία η οποία ξεκινά για όλους μας.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε τον Πρόεδρο της ΚΕΔΕ, τον κύριο Λάζαρο Κυρίζογλου, και θα τον διαδεχτεί στο βήμα ο Διευθύνων Σύμβουλος της ΕΕΤΑΑ, ο κύριος Σπυρίδωνας.

Σ. ΣΠΥΡΙΔΩΝΑΣ: Καλή σας μέρα και από εμένα. Σας καλωσορίζω εκ μέρους της Ελληνικής Εταιρείας Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης, σε αυτό το σεμινάριο, σε αυτή τη διοργάνωση που κάνει η ΚΕΔΕ με τη συνεργασία της ΕΕΤΑΑ.

Καταρχάς να σας ευχηθώ, να σας συγχαρώ και να ευχηθώ να έχετε μια γόνιμη 5ετία, έτσι ώστε να εκπληρώσετε τις προσδοκίες των συμπολιτών σας.

Η ΕΕΤΑΑ θα είναι δίπλα σας, υλοποιώντας οριζόντιες (...) δράσεις και προγράμματα που αφορούν την Αυτοδιοίκηση. Παρέχοντας έγκυρη πληροφόρηση. Στο site της ΕΕΤΑΑ μπορείτε να βρείτε ποια είναι τα χρηματοδοτικά εργαλεία αυτή την περίοδο και ποιες είναι οι προσκλήσεις οι οποίες ισχύουν. Καθώς επίσης έχει και την ευθύνη της επιστημονικής τεχνικής υποστήριξης των Δήμων, ιδιαίτερα των μικρών, ορεινών και νησιωτικών Δήμων.

Ήδη έχουμε συστήσει μία Τεχνική Υπηρεσία, η οποία ουσιαστικά βοηθάει τους μικρότερους Δήμους που είναι πάρα πολύ δύσκολο να ανταποκριθούν στα καθήκοντά τους.

Αξίζει επίσης να πούμε ότι με το νόμο 4314 του '22, η ΕΕΤΑΑ για πρώτη φορά είναι δικαιούχος τεχνικής βοήθειας. Δηλαδή είναι ένα ποσό μέσα από το ΕΣΠΑ, με το οποίο μπορεί να συνδράμει δράσεις που έχουν σχέση με τις ΟΧΕ...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να κάνουμε λίγο ησυχία παρακαλώ; Όποιος δεν θέλει να παρακολουθήσει ας βγει στο προθάλαμο.

Ευχαριστώ.

Σ. ΣΠΥΡΙΔΩΝ: Που έχουν σχέση με τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις, θα αναλύσω σε λίγο τι είναι αυτό. Τη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη, τα στερεά και υγρά απόβλητα, και τα ύδατα.

Στη σημερινή Ημερίδα, που είναι η τρίτη από τις έξι τις οποίες κάνουμε, έχουμε βάλει στο πρόγραμμά μας διάφορα ζητήματα τα οποία θεωρούσαμε πιο σημαντικά. Είναι θεσμικά, είναι αυτά που αφορούν οικονομική διαχείριση και έλεγχο, χρηματοδοτικά εργαλεία, θέματα διοίκησης, επικοινωνίας, κλιματική αλλαγή, πολιτική προστασία.

Υπάρχουν όμως πολλά άλλα θέματα, πάρα πολύ σημαντικά, όπως είναι τα θέματα που έχουν σχέση με την κοινωνική πολιτική και κοινωνική ανθεκτικότητα σε τοπικό επίπεδο. Την κυκλική

οικονομία. Τη διαχείριση απορριμμάτων, τη βιώσιμη και πράσινη ανάπτυξη, την εξοικονόμηση ενέργειας. Για τα οποία θα γίνουν ειδικές συνεδρίες, ειδικά σεμινάρια, τα οποία βέβαια θα απευθύνονται και στους υπαλλήλους και στα στελέχη των Δήμων.

Στους φακέλους σας έχετε ένα ερωτηματολόγιο. Εσείς θα κατατάξετε με σειρά σπουδαιότητας ποια είναι τα πιο σημαντικά, έτσι ώστε να τα λάβει υπόψη της η ΚΕΔΕ και η ΕΕΤΑΑ, και να ξεκινήσουμε να κάνουμε τα θεματικά αυτά συνέδρια.

Εισηγητές σήμερα θα είναι στελέχη του Υπουργείου Εσωτερικών, της ΚΕΔΕ, της ΕΕΤΑΑ, εμπειρογνώμονες, και επιστήμονες που έχουν σχέση με τα πανεπιστήμια, τα ΑΕΙ.

Θα ήθελα να σας πω ότι ένα μεγάλο όφελος που μπορείτε να αποκτήσετε από αυτές τις συναντήσεις, είναι η συναναστροφή σας με τους άλλους συναδέλφους της Αυτοδιοίκησης. Εκεί λοιπόν θα δοθεί η ευκαιρία να μεταδώσουν τις εμπειρίες τους, που για εσάς θα είναι καλές πρακτικές, γνώση καλών πρακτικών, χρήσιμη για να μπορέσετε να τις αξιοποιήσετε για το Δήμο σας και τους συμπολίτες σας.

Αλλά εξίσου σοβαρό και ωφέλιμο είναι να είστε και γνώστες αρνητικών εμπειριών από τους παλαιότερους συναδέλφους, ώστε να αποφεύγετε τις κακοτοπιές.

Για παράδειγμα, θέλοντας να είμαστε αποτελεσματικοί, πολλές φορές παρακάμπτουμε τον τύπο, παρακάμπτουμε τους κανόνες, αλλά θέλω να ξέρετε είναι πάρα πολύ επικίνδυνο και στην πολιτική σας ζωή, αλλά και στην προσωπική σας ζωή.

Επιτρέψτε μου να διανθίσω λίγο αυτή τη σύντομη εισαγωγή που κάνω, και να θυμηθώ όταν ήμουν και εγώ πρώτη φορά σε μία ανάλογη συνάντηση, όταν ήμουν κάτι παραπάνω από τριάντα χρονών Δήμαρχος. Εκεί λοιπόν τότε υπήρχε μεγάλο θέμα με τους καταλογισμούς. Στα διαλείμματα είχαμε κάνει ένα πηγαδάκι, μεταξύ των οποίων των Δημάρχων των άλλων ήταν και ένας Δήμαρχος πολύ γνωστός, μεγάλης πόλης του Λεκανοπεδίου. Ακούγοντας εγώ

τώρα σαν νέος Δήμαρχος τους καταλογισμούς, τους λέω κοιτάξε κάτι, εγώ με το που θα πάω στο Δήμο μου, θα κοιτάξω να γράψω την προσωπική μου περιουσία στη γυναίκα μου, γιατί όπως τα βλέπω εδώ (...). Γυρνάει λοιπόν και μου λέει ο Δήμαρχος αυτός, μην κάνεις καμιά βλακεία, μου λέει, έγραφα και εγώ ένα διαμέρισμα που είχα, τελικά με άφησε η γυναίκα μου και έχασα και το διαμέρισμα.

Το λέω για να διανθίσω, αλλά να ξέρετε ότι οι αρνητικές εμπειρίες είναι εξίσου σημαντικές με τις θετικές από τους συναδέλφους σας.

Τώρα, όσον αφορά τη νέα σας θητεία. Φυσικά πρωτεύων στόχος είναι η δημιουργία μίας βιώσιμης, φιλικής για το περιβάλλον ανάπτυξης, καθώς και η βελτίωση της καθημερινότητας, μέσα όμως από ένα ολοκληρωμένο στρατηγικό σχεδιασμό.

Τα τοπικά ολιστικά σχέδια, τα σχέδια των Δήμων, θα έρθουν να συμπληρώσουν το σχέδιο της Περιφέρειας, όπου τα σχέδια των Περιφερειών, μαζί με τα Τομεακά, και μαζί με τα κεντρικά αναπτυξιακά σχέδια της κεντρικής διοίκησης, θα αποτελέσουν τον πολιορκητικό κριό έτσι ώστε να μπορέσει η χώρα να αποκτήσει μια ισόρροπη ανάπτυξη και συνοχή οικονομική, εδαφική και κοινωνική.

Η μάχη για την απορρόφηση δεν είναι πανάκεια. Έχουν περάσει από την Αυτοδιοίκηση πέντε Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης και τα Μεσογειακά Ολοκληρωμένα Προγράμματα. Συνήθως κοιτούσαμε την απορρόφηση, με αποτέλεσμα μετά από τόσα προγράμματα να λείπουν βασικές υποδομές, παραδείγματος χάρη έλειπαν μέχρι την προηγούμενη περίοδο βασικές υποδομές για τη μεταφορά. Θυμάμαι μέχρι το '10 στη Δυτική Ελλάδα που ήμουν και Περιφερειάρχης, μετρούσαμε κάθε χρόνο πόσα θανατηφόρα ατυχήματα είχαν με το δρόμο Κορίνθου – Πάτρας. Τώρα με... επιτρέψτε μου τη λέξη, με μια γκαζιά μπορεί κάποιος να πάει να κάνει το γύρο της Πελοποννήσου. Ή να πάει σε τρεις-τρεισήμισι ώρες στα Γιάννενα.

Και αυτό γιατί δεν είχαν αξιοποιηθεί τα Κοινοτικά Πλαίσια Στήριξης βάσει ενός αναπτυξιακού προγράμματος.

Η υλοποίηση απλά λίστας έργων είναι τελείως διαφορετικό από το να υλοποιήσεις έργα τα οποία υπακούν σε ένα στρατηγικό σχεδιασμό. Η προστιθέμενη αξία στην οικονομία και στη βελτίωση της καθημερινότητας, απέχει πάρα πολύ.

Για αυτό λοιπόν θα πρέπει να κάνετε ένα σχεδιασμό για το Δήμο σας, και εκεί να πάτε να κουμπώσετε στις διάφορες χρηματοδοτικές πηγές, πού μπορείτε να πάρετε χρηματοδότηση, και όχι το ανάποδο. Όχι ότι είναι άχρηστα τα έργα, αλλά δεν θα έχουν ποτέ την ίδια προστιθέμενη αξία για την περιοχή σας, όση θα έχουν εκείνα θα προκύψουν από ένα σχεδιασμό.

Υπάρχουν... Είσαστε τυχεροί. Υπάρχουν στη διάθεση της Αυτοδιοίκησης ίσως τα περισσότερα χρηματοδοτικά μέσα που υπήρχαν ποτέ. Είναι το νέο ΕΣΠΑ, όπου τα Περιφερειακά Προγράμματα που κυρίως έχουν σχέση με τους Δήμους, από 6,5, αν θυμάμαι καλά, δισεκατομμύρια την προηγούμενη περίοδο, τώρα είναι 8,1. Μια σημαντική αύξηση.

Το Ταμείο Ανάπτυξης και Ανθεκτικότητας, όπου περίπου 4 δισεκατομμύρια έχουν σχέση και μπορείτε να έχετε πρόσβαση οι Δήμοι, και οι Περιφέρειες βέβαια.

Το Στρατηγικό Σχέδιο Κοινής Αγροτικής Πολιτικής. Παλιά το λέγαμε ΠΑΑ. Όπου υπάρχουν αρκετά κονδύλια για αναπτυξιακά... αναπτυξιακές δράσεις, όπως είναι τα Leader, αλλά και για πολλά έργα, αγροτική οδοποιία και άλλα μικρότερα έργα.

Θα αναπτυχθούν στην πορεία από τους ειδικούς εισηγητές.

Το Πρόγραμμα Αντώνης Τρίτσης, το οποίο έφτασε περίπου τα 4 δισεκατομμύρια. Και έκανε και κάτι άλλο πάρα πολύ σημαντικό. Εξοικείωσε την περασμένη περίοδο τα στελέχη των Δήμων, έτσι ώστε να υποβάλλουν προτάσεις και να είναι έτοιμοι. Από τα 4 δισεκατομμύρια περίπου που θα διατεθούν για το Τρίτσης, να ξέρετε ότι ενώ έχουν... θα διατεθούν 4 δισεκατομμύρια, υπάρχουν

έτοιμες προτάσεις για 6 με 7 δισεκατομμύρια. Αυτά λοιπόν τα έργα και οι προτάσεις οι οποίες είναι έτοιμες, προφανώς θα πάνε σε άλλα χρηματοδοτικά εργαλεία, θα μπορέσουμε να έχουμε μια εμπροσθοβαρή απορρόφηση των κοινοτικών πόρων, και θα έχουμε συντομότερη ανάπτυξη.

Πέρα όμως από τα άλλα Ταμεία τα οποία υπάρχουν, όπως το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, το ΕΠΑ, είναι το σύνολο του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων. Το Πράσινο Ταμείο. Το Ταμείο Θάλασσας και Αλιείας.

Πέρα λοιπόν από όλα αυτά τα Ταμεία, υπάρχουν και εργαλεία. Σημαντικά εργαλεία είναι οι Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις, τις ξέρετε σαν ΟΧΕ, και η Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη. Το 20% των Περιφερειακών Προγραμμάτων, 1,5 δις δηλαδή, θα δοθεί για αυτού του είδους τις δράσεις. Τι σημαίνει αυτό ουσιαστικά; Με τις δράσεις αυτές η Ευρωπαϊκή Ένωση θέλει να λειάνει τις διαφορές τις ενδοπεριφερειακές, γιατί μέσα στην ίδια Περιφέρεια δεν είναι όλοι οι Δήμοι ίδιοι. Είστε στην Αττική. Ε τα νησιά της Αττικής είναι τελείως διαφορετικό, κάτι τελείως διαφορετικό από την υπόλοιπη Αττική. Όπως και οι περιοχές οι οποίες είναι προς τα Μέγαρα και τα λοιπά.

Άρα λοιπόν δίνεται η δυνατότητα μέσα από τέτοια προγράμματα, από το ΟΧΕ, να γίνουν αναπτυξιακοί σχεδιασμοί σε ευρύτερο επίπεδο, έτσι ώστε να μπορέσουν αυτές οι περιοχές να έρθουν στο ίδιο επίπεδο και να υπάρχει συνοχή και ισόρροπη ανάπτυξη.

Θεσμοθετήθηκε ήδη επίσης η συμβολή της ΚΕΔΕ και η συμμετοχή της στο σχεδιασμό των Τομεακών Προγραμμάτων, και των Δήμων στα Περιφερειακά Προγράμματα.

Επίσης υπάρχουν και υποστηρικτικοί μηχανισμοί περισσότεροι τώρα από ότι στην περασμένη περίοδο. Υπάρχουν πέραν της ΜΟΔ, πέραν των Περιφερειών που σας βοηθάνε, υπάρχουν τα Δίκτυα Δήμων, οι Αναπτυξιακοί Οργανισμοί, και η

ΕΕΤΑΑ με τη νέα της Υπηρεσία, την Τεχνική, ώστε μπορεί να σας βοηθήσουν να προετοιμάσετε τις προτάσεις σας, τις μελέτες σας, και τις αδειοδοτήσεις σας, για να συμμετάσχετε στην απορρόφηση και στην αξιοποίηση θα έλεγα καλύτερα, όλων αυτών των χρηματικών πηγών που υπάρχουν.

Αλλά εξίσου υψηλής προτεραιότητας για την επόμενη περίοδο είναι τα θέματα που αφορούν τη δημιουργία μιας πολύ καλά οργανωμένης πολιτικής προστασίας, και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας απέναντι στην κλιματική αλλαγή.

Θα πρέπει ο κάθε Δήμος να κάνει το δικό του πρόγραμμα, όπου θα αντιμετωπίζει με αυτό από τα απλά ζητήματα, έως την περίπτωση που υπάρχουν ακραία φυσικά φαινόμενα.

Μια άλλη προτεραιότητα έχει σχέση με τη διατήρηση κοινωνικής συνοχής, που δεν φτάνουν μόνο οι αναπτυξιακές πρωτοβουλίες.

Άρα λοιπόν θα πρέπει οι Δήμοι να πάρουν πάνω τους την προστασία των ευάλωτων ομάδων των συμπολιτών τους, και γενικά των μη εχόντων τη δυνατότητα να ανταπεξέρθουν στην καθημερινότητα, και να αξιοποιήσουν όλες τις ευκαιρίες που δίνονται τόσο σε εθνικό, καθώς και σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Τέλος, θα πρέπει η Αυτοδιοίκηση να προετοιμάσει την τοπική κοινωνία για αυτό που έρχεται, και μιλώ για τη ραγδαία ψηφιακή μετάβαση και την επικράτηση της τεχνητής νοημοσύνης, όπου πάρα πολλά πράγματα θα αλλάξουν με ιλιγγιώδεις ρυθμούς.

Εκεί λοιπόν θα πρέπει, χρησιμοποιώντας ασφαλή τρόπο, να μεγιστοποιήσουμε τα οφέλη, και να ελαχιστοποιήσουμε τις παρενέργειες που θα υπάρχουν, κυρίως στα εργασιακά θέματα, και λόγω του ψηφιακού χάσματος, το οποίο θα είναι μπροστά μας.

Κυρίες και κύριοι, αγαπητές και αγαπητοί συνάδελφοι, επιτρέψτε μου αυτό το προνόμιο να σας αποκαλώ έτσι, σας εύχομαι να έχετε πρώτα από όλα υγεία, να έχετε δύναμη, να έχετε μεράκι

για αυτό που κάνετε, και επίσης να έχετε μια καλή επιτυχία στη νέα προσπάθειά σας για τον τόπο σας και τους συμπολίτες σας.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε τον Διευθύνων Σύμβουλο της ΕΕΤΑΑ, τον κύριο Σπυρίδων.

Ακολουθεί στο βήμα η Ειδική Γραμματέας του Υπουργείου Εσωτερικών, η κυρία Δημοπούλου Μαριάνθη, υπεύθυνη για τα αδέσποτα.

Μ. ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΥ: Καλησπέρα σε όλους σας.

Αξιότιμο Προεδρείο, αξιότιμοι κυρίες και κύριοι εκπρόσωποι, αξιότιμα στελέχη της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Αρχικά θα ήθελα να εκφράσω τα θερμά μου συγχαρητήρια σε όλους τους επανεκλεγέντες, αλλά και νεοεκλεγέντες Δημάρχους. Σας εύχομαι καλή δύναμη, και μια αποδοτική και επιτυχημένη θητεία.

Το έργο σας, το γνωρίζετε πάρα πολύ καλά και οι ίδιοι, αλλά και από τους προκατόχους σας, είναι ιδιαίτερος σημαντικό. Θεωρώ πως ενέργειες σαν τη σημερινή αποτελούν μια πρόκληση.

Είναι ιδιαίτερος σημαντικές και ωφέλιμες όχι μόνο για την ανταλλαγή απόψεων και τεχνογνωσίας και εμπειριών, αλλά κυρίως διότι φέρνει σε επαφή την Τοπική Αυτοδιοίκηση με την κεντρική διοίκηση.

Κεντρική διοίκηση και Τοπική Αυτοδιοίκηση είναι άρρηκτα συνδεδεμένες και στοχεύουν μεταξύ άλλων στη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, σε ένα βιώσιμο περιβαλλοντικά χώρο, με τους πολίτες, τους ανθρώπους να ζουν σε πόλεις, σε Δήμους, φιλικές προς αυτούς. Δήμοι οι οποίοι να είναι ελκυστικοί προς τους επισκέπτες, αλλά και ανοιχτοί για την αξιοποίηση της επιχειρηματικότητας.

Το ζήτημα της διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς είναι ένα εξόχως δύσκολο ζήτημα. Ένα ζήτημα που στο παρελθόν καμία κυβέρνηση μέχρι τώρα δεν είχε αντιληφθεί τη σπουδαιότητά του, και δεν το είχε συμπεριλάβει αποτελεσματικά στην ατζέντα της.

Αυτό γίνεται αντιληπτό αν αναλογιστούμε ότι στο παρελθόν οι επιχορηγήσεις προς τους Δήμους της χώρας ήταν ελάχιστες, έως μηδαμινές.

Με τη μεταφορά της αρμοδιότητας στο Υπουργείο Εσωτερικών, στηρίζουμε τους Δήμους συνεχώς με προγράμματα στείρωσεων και εμβολιασμών, με προγράμματα για τη δημιουργία καταφυγίων αδέσποτων ζώων, αλλά και προγράμματα για την προμήθεια εξοπλισμού τους, προκειμένου να μπορέσουν να οδηγηθούν σε αποτελεσματική διαχείριση.

Το Υπουργείο Εσωτερικών μέσω του προγράμματος Φιλόδημος έχει εκδώσει δύο προσκλήσεις για τη χρηματοδότηση δράσεων των Δήμων, όσον αφορά τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων. Την πρόσκληση για την κατασκευή, επισκευή, συντήρηση και εξοπλισμό εγκαταστάσεων καταφυγίων αδέσποτων ζώων συντροφιάς, η οποία έφτασε συνολικά στο ποσό των 43 εκατομμυρίων ευρώ, καθώς και την πρόσκληση για τον εξοπλισμό και την υλοποίηση των επιχειρησιακών προγραμμάτων που αναφέρονται στο σχετικό νόμο, συνολικού προϋπολογισμού 40 εκατομμυρίων ευρώ.

Επιπλέον, το 2020 διατέθηκαν για πρώτη φορά πιστώσεις από τους ΚΑΠ αποκλειστικά και μόνο για την ευρύτερη δυνατή κάλυψη αναγκών σίτισης και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης των αδέσποτων ζώων, συνολικού ύψους 1,5 εκατομμύριο ευρώ, ενώ το 2022 εγκρίθηκαν πιστώσεις ύψους 5 εκατομμυρίων ευρώ από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους αποκλειστικά και μόνο πάλι για την υλοποίηση δράσεων διαχείρισης αδέσποτων ζώων στους Δήμους της χώρας.

Το ζήτημα της διαχείρισης των αδέσποτων ζώων συντροφιάς είναι ένα ζήτημα που χρήζει δράσεων δώδεκα μήνες το χρόνο, ασταμάτητα, για την εύρυθμη λειτουργία των τοπικών κοινωνιών.

Στο πλαίσιο αυτό και αντιλαμβανόμενοι την επιτακτική ανάγκη αντιμετώπισης αυτής της κατάστασης, αλλά και της έλλειψης ενός

θεσμικού φορέα να εφαρμόσει πλήρως το κανονιστικό πλαίσιο, και να στηρίξει τους καθ' ύλην αρμόδιους, τους Δήμους, συστάθηκε για πρώτη φορά στην ιστορία αυτής της χώρας, με πρωτοβουλία του ίδιου του Πρωθυπουργού, τον Ιούνιο του 2022, μόλις σχεδόν ενάμισι χρόνο πριν, η Ειδική Γραμματεία για την Προστασία των Ζώων Συντροφιάς, με σκοπό τη συστηματική παρακολούθηση και εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου που δημιουργήθηκε με το νόμο 4830/21, με σκοπό να προστατεύσουμε τα ζώα συντροφιάς, να εξασφαλίσουμε την ευζωία τους, αλλά να μπορέσουμε να διαχειριστούμε και το ζήτημα των αδέσποτων ζώων.

Το πρόβλημα, κυρίες και κύριοι, δεν είναι τα αδέσποτα ζώα. Το πρόβλημα είναι η διαχείριση. Το πρόβλημα είναι η κακή διαχείριση αν υπάρχει ή και καθόλου διαχείριση αν επίσης υπάρχει.

Η ύπαρξη πολλών αδέσποτων ζώων και η αποτελεσματική διαχείρισή τους, αποτελεί μείζον ζήτημα με τεράστιες κοινωνικές προεκτάσεις. Δεν είναι ένα ζήτημα που αφορά μόνο τους πολίτες που χαρακτηρίζουμε ως φιλόζωους. Είναι ένα ζήτημα που αφορά το σύνολο της κοινωνίας μας. Είναι ένα θέμα πολύπλευρο, πολύπλοκο, που απαιτεί πολλή δουλειά.

Απαιτεί η Τοπική Αυτοδιοίκηση να σηκώσει τα μανίκια και να δουλέψει σκληρά. Απαιτεί να προχωρήσετε σε ουσιαστική και αποτελεσματική διαχείριση. Και με πολλή χαρά θα ήθελα να αναφέρω σε αυτό το σημείο ότι υπάρχουν Δήμοι που τα έχουν καταφέρει στον τομέα αυτό αρκετά καλά.

Η ορθή διαχείριση των αδέσποτων ζώων απαιτεί συνεργασία, σκληρή δουλειά, συντονισμένες και ολιστικές δράσεις, με σεβασμό στα δικαιώματα των πολιτών, αλλά στα δικαιώματα και των ζώων. Πάνω από όλα όμως απαιτεί να συνειδητοποιήσουμε την ευθύνη που έχουμε ως σύγχρονοι πολίτες της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Αυτή την ευθύνη την έχουμε αντιληφθεί ως Υπουργείο, για αυτό και η Ειδική Γραμματεία είναι παρούσα για να κατευθύνει, να ενεργοποιήσει, αλλά κυρίως να στηρίξει τους Δήμους, ώστε να

μπορέσουν να επιτελέσουν το έργο τους πάνω στον τομέα αυτό αποτελεσματικά.

Μέσα στο πλαίσιο αυτό έχουμε ξεκινήσει, σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, για πρώτη φορά, ένα πλήρες πρόγραμμα εκπαίδευσης των Δήμων πάνω στο νόμο 4830/21, και στη διαχείριση των αδέσποτων ζώων. Ο πρώτος κύκλος ήδη έχει ολοκληρωθεί, με πενήντα Δήμους οι οποίοι έχουν συμμετάσχει.

Η κυβέρνηση έχει προβεί στη θέσπιση μιας σειράς μέτρων, αλλά και την επίτευξη έργων για τα ζώα συντροφιάς, με απώτερο σκοπό την αποτελεσματική διαχείριση, τη διασφάλιση της ευζωίας και το σεβασμό των δικαιωμάτων τους. Μέσα στο πλαίσιο αυτό, στο προσεχές διάστημα, πολύ σύντομα, θα δοθούν σε παραγωγική λειτουργία δύο μεγάλα και εμβληματικά έργα της κυβέρνησης, γύρω από τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων. Πρόκειται για το Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς, καθώς και το Εργαστήριο Φύλαξης και Ανάλυσης Γενετικού Υλικού, το οποίο βρίσκεται στην Ακαδημία Αθηνών.

Το Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς αποτελεί την πιο καινοτόμο ψηφιοποίηση όλων των πληροφοριών που αφορούν στα ζώα συντροφιάς. Σκοπός του είναι η ορθή εφαρμογή του νομοθετικού πλαισίου, και η αποτελεσματική διαχείρισή τους.

Πρόκειται για ένα πολύ σημαντικό και ρηξικέλευθο έργο. Η συνεχής συνεργασία και αξιολόγηση των δράσεων των Δήμων, θα γίνεται πλέον μέσω της υποχρεωτικής κατάθεσης των επιχειρησιακών προγραμμάτων στην ψηφιακή πύλη Υποσύστημα Διαχείρισης Έργου Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς.

Από τη νέα χρονιά λοιπόν, το επιχειρησιακό πρόγραμμά σας θα πρέπει να αναρτάται πλήρως στο Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς, όπου εκεί θα συμπεριλαμβάνονται τα έργα σας, οι

δράσεις σας, τα εργαλεία τα οποία χρησιμοποιείτε, οι συμβάσεις τις οποίες κάνετε.

Η ψηφιοποίηση των προγραμμάτων βοηθά στην ορθότερη αξιολόγησή τους, καθώς και στην αποτύπωση του έργου τους. Ενώ με τους δείκτες απόδοσης θα αξιολογηθεί το έργο σας, και βάσει αυτού του έργου, του επιχειρησιακού που έχετε καταθέσει και του απολογιστικού έργου που μας έχετε αποστείλει, με αυτό τον τρόπο πλέον θα διανέμονται και οι πόροι.

Άρα λοιπόν η πολλή δουλειά πολύ απλά θα ανταμειφθεί πάνω στον τομέα αυτό.

Οι Δήμοι είναι οι καθ' ύλην αρμόδιοι για τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων συντροφιάς, και η Ειδική Γραμματεία είναι εδώ για να επικουρεί και να εποπτεύει όμως το έργο αυτό.

Το Εργαστήριο Φύλαξης και Ανάλυσης Γενετικού Υλικού αποτελεί μια παγκόσμια καινοτομία για την ταυτοποίηση των εγκαταλελειμμένων νεογέννητων ζώων συντροφιάς. Δυστυχώς στη χώρα μας η παράνομη αναπαραγωγή σε κάθε σπίτι και σε κάθε αυλή είναι τεράστια. Οι ιδιοκτήτες ζώων συντροφιάς πλέον με το νέο νόμο είναι υποχρεωμένοι όλοι, είτε να στερώνουν το κατοικίδιό τους, είτε να προχωρήσουν... να δώσουν δείγμα γενετικού υλικού του ζώου τους στον κτηνίατρό τους. Η αναπαραγωγή ζώων αν δεν είσαι εκτροφέας ερασιτέχνης ή αδειοδοτημένος πλέον στη χώρα μας, δεν επιτρέπεται παρά μόνο μία φορά εφ' όρου ζωής, με την άδεια της 5μελούς Επιτροπής που υπάρχει σε κάθε Δήμο.

Η προετοιμασία του έργου αυτού έχει ολοκληρωθεί και αναμένεται άμεσα να εκδοθεί η διαπιστωτική πράξη από το Ίδρυμα Ιατροβιολογικών Ερευνών της Ακαδημίας Αθηνών.

Κλείνοντας, θα μου επιτρέψετε θέλοντας να σας βοηθήσω στην πράξη στο έργο σας, γιατί είναι πολύ ωραία όλα αυτά που συζητάμε, αλλά στην ουσία αυτό που έχει σημασία είναι το τι κάνουμε από εδώ και πέρα, θέλω να σας επισημάνω ότι για να έχετε ένα Δήμο χωρίς αδέσποτα, θα πρέπει να καταφέρετε να

τοποθετηθεί σήμανση σε όλα τα ζώα που έχουν ιδιοκτήτες στο Δήμο σας. Οποιος ιδιοκτήτης κατοικεί στο Δήμο σας, θα πρέπει και είναι υποχρέωση εκ του νόμου από το 2012, να έχει σήμανση στο ζώο του.

Να οργανώνετε συνεχή μαζικά προγράμματα αδέσποτων ζώων. Υπάρχουν εθελοντικές ομάδες στη χώρα, και στο εξωτερικό, που έρχονται ήδη σε Δήμους της χώρας μας σε σταθερή βάση και στερώνουν μεγάλο αριθμό αδέσποτων ζώων.

Να σας αναφέρω ενδεικτικά, γιατί ήμουν παρούσα σε ένα τέτοιο πρόγραμμα, στο Δήμο Λαρισαίων σε μια εβδομάδα, με ομάδα εθελοντών κτηνιάτρων, στερώθηκαν 450 αδέσποτα ζώα.

Άρα λοιπόν τα μαζικά εθελοντικά προγράμματα αδέσποτων ζώων, είτε με κτηνιάτρους εδώ από τη χώρα μας, είτε από το εξωτερικό, είναι ουσιώδες εργαλείο για εσάς.

Τέλος, χρειαζόμαστε ελέγχους. Ελέγχους προς τους πολίτες της χώρας. Δυστυχώς, καλώς ή κακώς για κάποιους, πρέπει να γίνουν έλεγχοι. Πρέπει να ελέγξετε τους κατοίκους των Δήμων σας, έτσι ώστε τα ζώα τους να έχουν σήμανση. Ένα ζώο με σήμανση, είναι ένα ζώο στο οποίο θα μπορέσει να γίνει ιχνηλασιμότητα και δεν θα έχουμε παράνομη αναπαραγωγή και διπλασιασμό, υπερπλασιασμό των αδέσποτων ζώων. Γιατί ουσιαστικά θέλουμε να εξασφαλίσουμε αποτελεσματική διαχείριση και μείωση του πληθυσμού, ταυτόχρονα εξασφαλίζοντας την ευζωία των ζώων, των αδέσποτων ζώων που ήδη υπάρχουν στους δρόμους της χώρας.

Η Ειδική Γραμματεία είναι και θα είναι συνεχώς στο πλευρό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, με στελέχη εξειδικευμένα πάνω στο αντικείμενο, να σας καθοδηγήσουμε για αποτελεσματική διαχείριση.

Σε αυτό το σημείο θα ήθελα να πω ότι και λόγω των συνθηκών που αντιμετωπίσαμε τους τελευταίους μήνες των έκτακτων καιρικών συνθηκών, μας δόθηκε τον τελευταίο χρόνο η ευκαιρία να έχουμε μια άριστη συνεργασία με τους Δήμους της Αττικής. Θα ήθελα από το βήμα αυτό να ευχαριστήσω ιδιαίτερα και μέσα από την καρδιά

μου, τον κύριο Μαρκόπουλο, γιατί σε κάθε πρόβλημα το οποίο αντιμετωπίζουμε έκτακτων καιρικών συνθηκών, είναι δίπλα στην Ειδική Γραμματεία, είναι δίπλα σε εσάς, γιατί σε χώρο που παραχωρείται από το Δήμο, όπως έγινε και πέρσι στις φωτιές, και φέτος, αλλά και στις πλημμύρες, ο Δήμος Γαλασίου είναι αυτός ο οποίος ανοίγει τις πόρτες του και συγκεντρώνουμε όλα τα αδέσποτα ζώα από όλους τους Δήμους της Αττικής.

Είμαι απόλυτα πεπεισμένη πως με την κατάλληλη συνεργασία Τοπική Αυτοδιοίκηση και κεντρική διοίκηση μπορούμε να πετύχουμε πολλά και να φέρουμε εις πέρας ένα τόσο δύσκολο έργο, που στο παρελθόν δεν το είχε λάβει κανείς τόσο σοβαρά υπόψη του.

Χρειαζόμαστε στενή συνεργασία. Η Ειδική Γραμματεία είναι εδώ, είναι δίπλα σας. Χρειαζόμαστε μια ισχυρή και αποτελεσματική Τοπική Αυτοδιοίκηση, γιατί ισχυρή Τοπική Αυτοδιοίκηση σημαίνει ισχυρό κράτος.

Καλή δύναμη, καλή επιτυχία στο έργο σας. Σας ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε και εμείς την Ειδική Γραμματέα του Υπουργείου Εσωτερικών, την κυρία Δημοπούλου.

A' ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Βλέποντας το πρόγραμμα, κλείνει το πρώτο μέρος των χαιρετισμών, και μπαίνουμε στην πρώτη Θεματική Ενότητα που έχει ως θέμα το σύστημα διακυβέρνησης, την καταστατική θέση αιρετών, την εποπτεία, και καλώ στο βήμα την Αντιπρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, την κυρία Άννα Λιγωμένου, και να την ευχαριστήσω και εγώ για την παρουσία της σε όλο το οδοιπορικό των σεμιναρίων αυτών που γίνονται από την ΚΕΔΕ και από την ΕΕΤΑΑ.

A. ΛΙΓΩΜΕΝΟΥ: Καλημέρα σας. Καλή επιτυχία σε όλους. Ευχαριστώ πολύ για την τιμητική πρόσκληση.

Το δικό μου το θέμα θα είναι τα σύγχρονα θέματα ελέγχου του Ελεγκτικού Συνεδρίου, τα οποία διενεργούνται στους Οργανισμούς Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Θα ξεκινήσουμε με την έννοια του ελέγχου, ως βασική έννοια, και ως απαραίτητη λειτουργία του management. Και γιατί είναι βασική έννοια, και βασική έννοια επίσης της ελεγκτικής επιστήμης; Γιατί με τη διαδικασία του ελέγχου εντοπίζονται αποκλίσεις από τα επιθυμητά πρότυπα και τους στόχους, παρέχονται πληροφορίες σχετικά με την υλοποίηση των στόχων και αναλαμβάνονται διορθωτικές ενέργειες.

Προκειμένου η δημόσια διοίκηση να είναι παραγωγική, αποτελεσματική, αποδοτική, και ποιοτική, και να ικανοποιεί τις απαιτήσεις για τη διασφάλιση των αρχών της διαφάνειας, της χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, της χρηστής διοίκησης, της αξιοκρατίας, της ακεραιότητας, και της λογοδοσίας όσων διαχειρίζονται δημόσια εξουσία και δημόσιο χρήμα, έχουν θεσπιστεί διάφοροι ελεγκτικοί θεσμοί, μεταξύ των οποίων είναι και το Ελεγκτικό Συνέδριο.

Προκειμένου η Τοπική Αυτοδιοίκηση να υλοποιήσει την αποστολή της, την οποία βρίσκουμε σε διάφορα άρθρα, σε διάφορα νομοθετήματα, πρέπει να έχει δημοσιονομική αυτοτέλεια. Τι σημαίνει δημοσιονομική αυτοτέλεια; Σημαίνει ότι πρέπει η Τοπική Αυτοδιοίκηση, για να διασφαλιστεί η διοικητική της αυτοτέλεια, να μπορεί και να έχει και να διαχειρίζεται περιουσιακά στοιχεία, και να έχει επίσης και την πρακτική δυνατότητα να βρίσκει τους αναγκαίους πόρους για την εκπλήρωση της αποστολής του.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει τόσο δικαιοδοτικές, όσο και ελεγκτικές αρμοδιότητες, επί των δημόσιων οικονομικών, και μέσα από αυτές τις αρμοδιότητές του συμβάλλει στη δημοσιονομική βιωσιμότητα τόσων των φορέων της γενικής κυβέρνησης, όσο και

των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, προκειμένου αυτοί να υλοποιήσουν την αποστολή τους μέσω νόμιμης, κανονικής, και χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο λοιπόν, ασκεί τον εξωτερικό έλεγχο των οικονομικών καταστάσεων και λογαριασμών, καθοδηγώντας τη Διοίκηση στην ορθή ερμηνεία και εφαρμογή των νόμων, και συμβάλλοντας στη διαμόρφωση χρηστής δημοσιονομικής πειθαρχίας των διοικητικών Οργάνων.

Ένας από τους πιο σημαντικούς ελέγχους τους οποίους διενεργεί το Ελεγκτικό Συνέδριο μετά το νόμο 4820/2020, είναι οι έλεγχοι αποτελεσματικότητας των συστημάτων εσωτερικού ελέγχου των φορέων που υπάγονται στη ελεγκτική του δικαιοδοσία.

Τι ελέγχει εδώ το Ελεγκτικό Συνέδριο; Ελέγχει την ικανότητα των φορέων αυτών να αποτρέπουν τους δημοσιονομικούς κινδύνους. Ποιοι είναι αυτοί οι δημοσιονομικοί κίνδυνοι; Βρίσκουμε λοιπόν ενδεικτική αναφορά των δημοσιονομικών αυτών κινδύνων σε μια κανονιστική απόφαση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, που τη βρίσκουμε στο ΦΕΚ Β' 4938/2020.

Ενδεικτικά λοιπόν αναφέρουμε κάποιους από αυτούς τους κινδύνους. Είναι ο κίνδυνος μη σύννομης εκταμίευσης από τον φορέα δημόσιου χρήματος ή διάθεσης περιουσίας. Λόγου χάρη πληρωμή χωρίς υπαρκτή παραλαβή.

Άλλη ενδεικτική αναφορά κινδύνου, είναι ο κίνδυνος αυθαίρετης υλικής αφαίρεσης ή καταστροφής της περιουσίας του φορέα. Λόγου χάρη υπεξαίρεση.

Ο κίνδυνος επίσης ανάληψης από τον φορέα υποχρέωσης, χωρίς δυνατότητα εκπλήρωσης. Λόγου χάρη, λαμβάνει ένα δάνειο και δεν μπορεί να το αποπληρώσει.

Σε αυτές λοιπόν τις περιπτώσεις αν το Ελεγκτικό Συνέδριο κρίνει ότι το σύστημα εσωτερικού ελέγχου του ελεγχόμενου φορέα είναι ανεπαρκές, δύναται να ασκήσει προληπτικό έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας ορισμένης κατηγορίας δαπανών,

προκειμένου να διασφαλιστεί η νόμιμη, κανονική διάθεση του δημοσίου χρήματος.

Δεύτερη κατηγορία ελέγχων είναι οι έλεγχοι αξιοπιστίας των λογαριασμών. Στο πλαίσιο των ελέγχων αυτών, ελέγχεται αν οι λογαριασμοί είναι επαρκώς κατανοητοί, και αν αποδίδουν μια πιστή απεικόνιση της διαχείρισης στην οποία αναφέρονται. Η αληθής απεικόνιση της διαχείρισης αποτελεί βασικό στοιχείο της ποιότητας των λογαριασμών, το οποίο μετά τον έλεγχο της κανονικότητας οδηγεί στην ολοκλήρωση του ελέγχου.

Τρίτη κατηγορία ελέγχων είναι οι έλεγχοι επιδόσεων. Στοχεύσουν στη διατύπωση ελεγκτικής γνώμης αναφορικά με το αν οι ελεγχόμενοι φορείς εκτελούν τους σκοπούς τους σύμφωνα με τις αρχές της οικονομικότητας, της αποδοτικότητας, και της αποτελεσματικότητας της δημόσιας διαχείρισης.

Σκοπός των ελέγχων αυτών είναι να γίνουν συστάσεις για βελτίωση του ελεγχόμενου φορέα. Αν όμως διαπιστωθεί έλλειμμα, τότε αυτό καταλογίζεται σε βάρος των υπευθύνων για την αποκατάστασή του προσώπων.

Τέταρτη κατηγορία είναι οι έλεγχοι συμμόρφωσης. Εν προκειμένω, ελέγχονται η νομιμότητα και η κανονικότητα των πράξεων δέσμευσης πίστωσης από τον προϋπολογισμό των ΟΤΑ, της ανάληψης νομικής υποχρέωσης, της εκκαθάρισης, της εντολής πληρωμής, και της λογιστικής αποτύπωσης των σχετικών συναλλαγών.

Το Ελεγκτικό Συνέδριο αξιολογεί αν οι δραστηριότητες και οι χρηματοοικονομικές πράξεις που αποτελούν αντικείμενο του ελέγχου είναι σύμφωνες με τις νομικές και κανονιστικές διατάξεις, με επαγγελματικά, λογιστικά και λοιπά πρότυπα, και τα λοιπά.

Πέμπτη κατηγορία ελέγχων, είναι οι έλεγχοι για τη διατύπωση συστάσεων. Όταν το Ελεγκτικό Συνέδριο διαπιστώνει παθογένειες ή προβλήματα σχετικά με την εκτέλεση προγραμμάτων επιδόσεων, ή οργανωτικά, ή λειτουργικά προβλήματα, διατυπώνει συστάσεις, τις

οποίες γνωστοποιεί στην εκτελεστική εξουσία, εν προκειμένω για τους ΟΤΑ στο Υπουργείο Εσωτερικών, και στη συνέχεια παρακολουθεί τη συμμόρφωση των ενδιαφερόμενων φορέων προς τις συστάσεις αυτές.

Σχετικό παράδειγμα είναι η έκθεση ελέγχου 4 του 2023, του Τμήματος Ελέγχων του Ελεγκτικού Συνεδρίου, για τις απευθείας αναθέσεις. Οι φορείς στους οποίους απευθύνεται η έκθεση αυτή, πρέπει να αντιμετωπίζουν τους ελέγχους αυτούς ως βοήθημα για την αποτελεσματικότερη άσκηση της δημόσιας εξουσίας που τους έχει ανατεθεί.

Οι έλεγχοι είσπραξης εσόδων των ΟΤΑ είναι επίσης πολύ σημαντικό, γιατί είπαμε ότι πρέπει να έχουν πόρους για να πραγματοποιήσουν τα έργα τα οποία θέλουν και να υλοποιήσουν την αποστολή τους. Και ποιος διενεργεί τους ελέγχους αυτούς; Ο αρμόδιος Επίτροπος, αυτός που κάνει και τους κατασταλτικούς ελέγχους. Και οι έλεγχοι αυτοί διενεργούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, είναι παράλληλοι έλεγχοι, είναι σύγχρονοι έλεγχοι, δεν είναι όπως οι κατασταλτικοί εκ των υστέρων έλεγχοι ή όπως είναι οι προληπτικοί πριν να πραγματοποιηθεί μια δαπάνη.

Στην περίπτωση λοιπόν αυτή εάν ο Επίτροπος διαπιστώσει αδράνεια είσπραξης από τα αρμόδια Όργανα της Διοίκησης, ή τις Οικονομικές Υπηρεσίες, τους καλεί με έγγραφο που κοινοποιείται και στον Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, και στον Επόπτη των ΟΤΑ, να ενεργήσουν μέσα σε εύλογη προθεσμία, την οποία τους ορίζει κιόλας, για την είσπραξη των εσόδων αυτών. Οι υπάλληλοι που από δόλο ή βαριά αμέλεια συνεχίζουν να αδρανούν, παραπέμπονται στο Ελεγκτικό Συνέδριο για τον καταλογοισμό τους.

Ένας άλλος έλεγχος είναι ο προσυμβατικός έλεγχος. Σε περίπτωση που κάποιος Δήμος ή κάποια Περιφέρεια διενεργήσει έργα, προμήθειες, υπηρεσίες ή αγορά ακινήτων, και εφόσον η προϋπολογιζόμενη δαπάνη των συμβάσεων αυτών υπερβαίνει τις 300.000 € και είναι μέχρι ένα εκατομμύριο επτακόσιες χιλιάδες,

διενεργείται έλεγχος νομιμότητας από τον Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, δηλαδή, και πάλι το ίδιο, από τον αρμόδιο για τον κατασταλτικό έλεγχο των λογαριασμών. Εάν είναι το ποσό, η προϋπολογιζόμενη δαπάνη της σύμβασης που πρόκειται να συναφθεί, πάνω από ένα εκατομμύριο επτακόσιες χιλιάδες, αρμόδιο για τον έλεγχο αυτό είναι το Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Είναι ένας δικαστικός σχηματισμός, ο οποίος αποτελείται από τρεις δικαστές.

Τι ελέγχουμε λοιπόν εδώ; Κάνουμε έλεγχο νομιμότητας των διοικητικών πράξεων που προηγούνται της κατακύρωσης, καθώς και του σχεδίου σύμβασης. Ο έλεγχος επεκτείνεται επί του συνόλου των πράξεων που συνθέτουν τη διαδικασία επιλογής αναδόχου, χωρίς να ελέγχεται και η ορθότητα τεχνικών κρίσεων ή η σκοπιμότητα των πράξεων του φορέα.

Μόνο ουσιώδεις πλημμέλειες είναι αυτές οι οποίες εμποδίζουν τη σύναψη της σύμβασης. Και ποιες είναι αυτές οι ουσιώδεις πλημμέλειες; Είναι αυτές με τις οποίες νοθεύεται ο ελεύθερος ανταγωνισμός, η διαφάνεια της όλης διαδικασίας, δεν εξασφαλίζεται για παράδειγμα το δημόσιο συμφέρον, ή η προστασία του περιβάλλοντος.

Άλλη σημαντική επίσης πλημμέλεια είναι όταν στη διακήρυξη δεν αναγράφονται σημαντικά στοιχεία, τα οποία αποτελούν το ελάχιστο περιεχόμενο της διακήρυξης.

Εάν λοιπόν από τον έλεγχο τον οποίο διενεργεί το Κλιμάκιο ή ο Επίτροπος, διαπιστωθεί ότι όλα βαίνουν καλώς, ότι δεν υπάρχουν ουσιώδεις νομικές πλημμέλειες, σε αυτή την περίπτωση μπορεί να υπογραφεί και να συναφθεί η σύμβαση.

Στην αντίθετη περίπτωση, από τότε που θα κοινοποιηθεί η αρνητική πράξη στους ενδιαφερόμενους, μέσα σε δεκαπέντε μέρες από την κοινοποίηση αυτή έχουν τη δυνατότητα να ασκήσουν την προσφυγή ανάκλησης σε έναν ευρύτερο δικαστικό σχηματισμό, στο 7^ο Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Σε περίπτωση που εκδοθεί και από το 7^ο Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου απορριπτική απόφαση και δεν μπορεί να γίνει η σύμβαση, σε αυτή την περίπτωση υπάρχει ακόμα ένα ένδικο μέσο, ένα ένδικο βοήθημα μάλλον, γιατί εδώ αυτό ανήκει στις ελεγκτικές αρμοδιότητες, η προσφυγή αναθεώρησης, όπου και αυτή ασκείται μέσα σε δεκαπέντε μέρες από την κοινοποίηση της απορριπτικής απόφασης στην Ολομέλεια του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Όγδοη κατηγορία ελέγχων αναφέρουμε τον κατασταλτικό έλεγχο, όπου αντικείμενο του κατασταλτικού ελέγχου είναι το σύνολο των διαχειριστικών στοιχείων. Δηλαδή εδώ δεν ελέγχουμε μόνο τις δαπάνες, ελέγχουμε και την είσπραξη και τη βεβαίωση... τη βεβαίωση και την είσπραξη των εσόδων, τη διαχείριση της δημόσιας περιουσίας, παραδείγματος χάρη αν εκμισθώνει ο Δήμος ένα κυλικείο σε δημόσιο σχολείο, αν εισπράττει τα μισθώματα κανονικά. Τη διαχείριση ενός κληροδοτήματος, την εκμίσθωση σε ιδιώτη χώρου πλατείας για τραπεζοκαθίσματα, επίσης αν εισπράττει κανονικά τα μισθώματα. Επίσης την απόδοση υπέρ τρίτων. Θα το βρούμε πιο κάτω, τι ακριβώς ελέγχει.

Ο Επίτροπος που ασκεί τον κατασταλτικό αυτόν έλεγχο, συντάσσει τη σχετική έκθεση. Αν τα ελλείμματα τα οποία προκύπτουν είναι κάτω από εκατό χιλιάδες, καλεί αυτούς τους υπεύθυνους που έχουν δημιουργήσει αυτά τα ελλείμματα για να τους ακούσει, εκδίδει δηλαδή ένα φύλλο μεταβολών και ελλείψεων, και στη συνέχεια εφόσον είναι κάτω από εκατό χιλιάδες, προβαίνει ο ίδιος στον καταλογισμό. Αν όμως προκύψουν ελλείμματα που είναι πάνω από εκατό χιλιάδες ευρώ, αρμόδιος για τον καταλογισμό είναι ένας δικαστικός σχηματισμός, το 1^ο Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, επίσης αποτελείται από τρεις δικαστές, και πριν να προβεί το Κλιμάκιο αυτό επίσης στον καταλογισμό, καλεί τους υποψήφιους προς καταλογισμό να διατυπώσουν τις απόψεις τους, προκειμένου να ικανοποιηθεί το άρθρο 20 παράγραφος 2 του

Συντάγματος, που λέει πριν εκδοθεί μια δυσμενής διοικητική πράξη, πρέπει να καλέσουμε το διοικούμενο και να τον ακούσουμε.

Πού βρίσκουμε όμως τους απολογισμούς και τους λογαριασμούς από τους Δήμους για να κάνουμε... και τις διάφορες καταστάσεις, οικονομικές καταστάσεις, για να κάνουμε τον έλεγχο αυτόν; Είναι υποχρεωμένες οι Υπηρεσίες μαζί με τις τυχόν εκθέσεις ορκωτών λογιστών ελεγκτών, να υποβληθούν στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Αν παρέλθουν άπρακτες οι προθεσμίες και δεν έχουν υποβληθεί οι απολογισμοί στο Ελεγκτικό Συνέδριο, ο αρμόδιος Επίτροπος, αφού πρώτα καλέσει τους υπεύθυνους να υποβάλλουν τους λογαριασμούς, και αφού τους δώσει μια προθεσμία δεκαπέντε μέρες, μπορεί να τους επιβάλλει διάφορα πρόστιμα, διάφορες κυρώσεις.

Εδώ λοιπόν όταν κάνει στον κατασταλτικό έλεγχο ο Επίτροπος τον έλεγχο των εξόδων, ελέγχει τη νομιμότητα, την κανονικότητα, τη χρηστή δημοσιονομική διαχείριση. Εδώ είναι και οι έλεγχοι των κρατήσεων οι οποίοι γίνονται. Ελέγχονται λοιπόν τα δικαιολογητικά απόδοσης των κρατήσεων σε ασφαλιστικούς φορείς ή το δημόσιο, που έχουν επισυναφθεί στα εξοφληθέντα χρηματικά εντάλματα πληρωμής. Στα δικαιολογητικά απόδοσης περιλαμβάνονται αναλυτικές καταστάσεις ανά φορέα, γραμμάτια είσπραξης των κρατήσεων, τραπεζικές εντολές μεταφοράς στους δικαιούχους.

Αυτό που πρέπει να προσέξουν οι ΟΤΑ Α' Βαθμού και ειδικότερα οι Δήμαρχοι, και ισχύει μόνο σε αυτούς και όχι και στις Περιφέρειες, όχι και στους ΟΤΑ Β' Βαθμού, είναι ο ειδικός κατά προτεραιότητα κατασταλτικός έλεγχος. Ο ταμίας λοιπόν όταν αμφισβητεί τη νομιμότητα κάποιου χρηματικού εντάλματος, θα υποβάλλει στον Δήμαρχο έγγραφες αντιρρήσεις γιατί δεν θέλει να πληρωθεί το ένταλμα. Σε περίπτωση που ο Δήμαρχος επιμένει για την εξόφληση αυτού του χρηματικού εντάλματος, τότε αφού γίνει η πληρωμή, ο ταμίας στέλνει στον Επίτροπο του Ελεγκτικού

Συνεδρίου όλα τα δικαιολογητικά και στην περίπτωση αυτή ασκείται ο κατά προτεραιότητα κατασταλακτικός έλεγχος.

Αυτό λοιπόν έχει ως συνέπεια να ελέγξει ο Επίτροπος εάν ήταν νόμιμη ή όχι η συγκεκριμένη δαπάνη, και αν ήταν νόμιμη όλα βαίνουν καλώς. Σε περίπτωση όμως που διαπιστώσει ότι δεν ήταν νόμιμη, τότε καλεί τον Δήμαρχο να δικαιολογήσει για ποιο λόγο προέβη σε αυτή τη δαπάνη, τον καλεί επίσης να αναπληρώσει αυτό το έλλειμμα το οποίο έχει δημιουργηθεί, και με τον τρόπο αυτόν είναι η μοναδική περίπτωση όπου εδώ μετά το νόμο 4555 ο Δήμαρχος καθίσταται υπόλογος. Ενώ σε όλες τις άλλες περιπτώσεις ο Δήμαρχος μετά τον Κλεισθένη είναι μόνο διατάκτης.

Ποιοι είναι λοιπόν οι δημοσιονομικώς υπεύθυνοι. Δημοσιονομικώς υπεύθυνοι είναι όσοι εμπλέκονται στη δημοσιονομική διαδικασία για την παραγωγή πράξεων με δημοσιονομικές συνέπειες. Αυτοί μπορεί να είναι οι υπόλογοι, μπορεί να είναι ο συνευθυνόμενος, μπορεί να είναι οι αχρεωστήτως λαβόντες, οι εκκαθαριστές και οι εντολείς πληρωμής, και ο ταμίας.

Μετά το νόμο 4820/2021, υπάρχει μία διαφορά ως προς την απόδοση ευθυνών σε κάθε έναν από αυτούς που αναφέραμε, τους δημοσιονομικώς υπεύθυνους, συγκριτικά με το προηγούμενο νομικό καθεστώς. Έτσι οι εκκαθαριστές και οι εντολείς πληρωμής ευθύνονται για το δικό τους κομμάτι, για τη δική τους σφαίρα ευθύνης. Αν προέβησαν δηλαδή σε εκκαθάριση δαπάνης και σε εντολή πληρωμής που στηρίζεται σε δέσμευση πίστωσης που δεν είναι διαθέσιμη στον προϋπολογισμό του φορέα, ή σε νομική δέσμευση προδήλως εκτός των αρμοδιοτήτων του Οργάνου που έλαβε την απόφαση. Δεν ευθύνονται λοιπόν αν στήριξαν την εκκαθάριση ή την εντολή πληρωμής σε νομοτύπως εκδοθείσες βεβαιώσεις αρμόδιων κατά το νόμο Οργάνων.

Ο ταμίας πάλι ευθύνεται μόνο για την εξωτερική νομιμότητα, μόνο για θέματα τυπικά, δηλαδή αν έχει τα δικαιολογητικά και αν

πρόκειται για το δικαιούχο τον συγκεκριμένο που πρόκειται να εισπράξει, να μην πληρώσει κάποιον που δεν είναι δικαιούχος.

Επίσης πολύ σημαντικοί έλεγχοι και πρέπει και αυτούς να τους προσέξουμε, εν όψει του ότι ακούσαμε και προηγουμένως και για το Ταμείο Ανάκαμψης, και για τα ΕΣΠΑ, είναι οι έλεγχοι που γίνονται στις χρηματοδοτήσεις που προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Δημοσιονομικοί λοιπόν έλεγχοι από τους ελεγκτικούς θεσμούς, και λέμε από τους ελεγκτικούς θεσμούς γιατί εδώ έχουμε όχι μόνο το Ελεγκτικό Συνέδριο, αλλά μπορεί να υπάρχουν και άλλοι, η Αρχή Διαφάνειας, από το Υπουργείο Οικονομικών και τα λοιπά, και άλλοι λοιπόν ελεγκτικοί θεσμοί μπορεί να ασχοληθούν εδώ, διενεργούνται λοιπόν και στις χρηματοδοτήσεις που προέρχονται από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Πρόκειται για ελέγχους ευθείας διαπίστωσης της μη τήρησης από τον ελεγχόμενο φορέα των κανόνων που οφείλει να τηρεί ο φορέας αυτός ο συγκεκριμένος. Σε περίπτωση που διαπιστώνεται παράβαση των σχετικών όρων της χρηματοδότησης, επιβάλλεται δημοσιονομική διόρθωση. Αυτό σημαίνει ακύρωση της σχετικής χρηματοδότησης και ανάκτηση της σχετικής χρηματοδότησης. Δηλαδή ο σχετικός Δήμος που είχε πάρει ένα συγκεκριμένο ποσό από την Ευρωπαϊκή Ένωση, είναι υποχρεωμένος να το επιστρέψει.

Το σύνθετο λοιπόν ερευνητικό πεδίο της δημόσιας ελεγκτικής εδράζεται στο δικαιοσύνη σύστημα του κράτους δικαίου, που εμπεριέχει πρωτίστως την αξιωματική αρχή της νομιμότητας και της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, και συγχρόνως αποδίδει τη δέουσα προσοχή σε αξίες και κριτήρια χρηστής δημοσιονομικής διαχείρισης, λογοδοσίας, διαφάνειας, δημοκρατικότητας και ειλικρίνειας.

Ως εκ τούτου, το παραδοσιακό σύστημα δημοσιονομικού ελέγχου, νομιμότητα και κανονικότητα, συνυπάρχει αρμονικά με το σύγχρονο δημοσιονομικό έλεγχο, που είναι και η αρχή της χρηστής

δημοσιονομικής διαχείρισης, είναι και ο συμβουλευτικός ρόλος τον οποίο έχει αναλάβει επιπλέον το Ελεγκτικό Συνέδριο, τους φορείς της γενικής κυβέρνησης, βελτιώνοντας έτσι τη δημοσιονομική διαχείριση των δημόσιων φορέων προς την κατεύθυνση της επίτευξης των στόχων και της αποστολής κάθε φορέα, χωρίς να πλήττεται η δημοσιονομική τους βιωσιμότητα.

Ευχαριστώ πολύ και καλή επιτυχία στα νέα σας καθήκοντα.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε την Αντιπρόεδρο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, την κυρία Λιγωμένου, και παρακαλώ να έρθει στο βήμα ο κύριος Κίμων Σιδηρόπουλος, Προϊστάμενος του Τμήματος Οργάνωσης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, για να μας μιλήσει για το θέμα της καταστατικής θέσεως των αιρετών.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Θα ήθελα να σας ευχαριστήσω για την τιμή που μας κάνετε και μας προσκαλείτε στις Ημερίδες αυτές, για να εκθέσουμε και εμείς ως Υπηρεσίες του Υπουργείου τη γραφειοκρατική πλευρά της εφαρμογής των νόμων, και να σας παρουσιάσουμε πώς σκεφτόμαστε και πώς βλέπουμε τις διατάξεις και εκδίδονται οι εγκύκλιες οδηγίες, οι οποίες διατρέχουν όλη τη διοίκηση με την ορθή εφαρμογή των διατάξεων.

Είναι ωραίες οι Ημερίδες γιατί και η πολιτική ηγεσία, και η διοικητική δομή των υπηρεσιών, βρίσκονται μαζί για να ανταλλάξουμε τις οπτικές που έχουμε, και ο σκοπός είναι ο ίδιος.

Θα μιλήσουμε για το νέο σύστημα διακυβέρνησης των Δήμων όπως έχει διαμορφωθεί μετά τις διατάξεις του νόμου 5056.

Η δική μας η οπτική είναι η εξής. Ότι υπάρχει μια αυτοδιοικητική ύλη που πρέπει να διοικηθεί, η οποία έχει απονεμηθεί σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, τους Δήμους, που έχουν τα δικά τους Όργανα διοίκησης. Αυτή η αυτοδιοικητική ύλη αποτελείται από τις αρμοδιότητες που έχουν οι Δήμοι, και τη μεταβολή του νομοθετικού πλαισίου που αντιμετωπίζουν μετά από την κεντρική εξουσία που νομοθετεί για την ορθότερη εφαρμογή των

διατάξεων και την κατανομή των αρμοδιοτήτων σε διάφορα επίπεδα διοίκησης.

Αυτή την αυτοδιοικητική ύλη τη διοικούν ο Δήμαρχος και οι οριζόμενοι από αυτόν Αντιδήμαρχοι, το Δημοτικό Συμβούλιο, η Δημοτική Επιτροπή, και οι Δημοτικές Κοινότητες που αποτελούν ενδοδημοτικά Όργανα αποκέντρωσης. Δηλαδή δεν είναι ένας ακόμα βαθμός Αυτοδιοίκησης, παρά είναι Όργανα ενδοδημοτικής αποκέντρωσης του Δήμου εγγύτερα στον πολίτη.

Με το νέο νόμο έχουμε και νέους θεσμούς που εισάγονται, όπως είναι η ειδική συνεδρίαση λογοδοσίας και ο νέος ρόλος των δημοτικών παρατάξεων. Δηλαδή μια μεγάλη διαφορά είναι ότι οι παρατάξεις δεν μπορούν να συγχωνευτούν, όπως γινόταν στην τρέχουσα δημοτική περίοδο.

Όλες αυτές οι ρυθμίσεις, η κάθε αρμοδιότητα, και η λειτουργία του κάθε Οργάνου, αποτυπώνονται σε εγκύκλιες οδηγίες που εκδίδονται από τις υπηρεσίες του Υπουργείου Εσωτερικών, και από τη δικιά μας την ομάδα, οι οποίες εγκύκλιες οδηγίες αναρτώνται σε ειδικό ιστότοπο στο site του Υπουργείου Εσωτερικών, που έχει τον τίτλο Θεσμικά Θέματα Οργάνωσης και Λειτουργίας των Δήμων. Και εκεί μπορείτε να ενημερώνεστε για όλα τα θέματα των Δήμων, τα θεσμικά τους θέματα και τις αρμοδιότητές τους, και είναι οι εγκύκλιες οδηγίες και τα έγγραφα που εκδίδουμε κατά περίπτωση.

Παράλληλα υπάρχουν και μαθήματα στο ΙΝΕΠ, στα οποία θα προσπαθήσουμε να παρουσιάσουμε τη δράση της Υπηρεσίας, και να έχουμε μια συνάντηση, όχι σε επίπεδο Ημερίδας, αλλά λίγο πιο παιδευτική, σε θέματα αρμοδιοτήτων των Δήμων.

Πώς διοικείται όλη αυτή η ύλη; Τι πρέπει να γίνει; Υπάρχουν κάποιες προθεσμίες, υπάρχει μια ροή κατά τη δράση των Δήμων. Αυτή μπορεί να διακριθεί ως εξής. Μέχρι 31/12 πρέπει να έχει ολοκληρωθεί η ορκωμοσία των Δημοτικών Αρχών.

Εδώ να σας ενημερώσω ότι η Υπηρεσία μας έχει οργανώσει την έκδοση χρονικής... σε χρονική συνέχεια, εγκύκλιων οδηγιών για

όλα αυτά τα θέματα, όπως είναι η διαδικασία της ορκωμοσίας, οι Δημαιορεσίες, ο ορισμός Αντιδημάρχων, όπως και κατά την έναρξη της νέας δημοτικής περιόδου θα υπάρχουν νέες εγκύκλιες οδηγίες για τα Όργανα λειτουργίας του Δημοτικού Συμβουλίου, λειτουργίας της Δημοτικής Επιτροπής, λειτουργίας των δημοτικών παρατάξεων, και οτιδήποτε νεότερο υπάρχει αυτές οι εγκύκλιες οδηγίες επικαιροποιούνται άμεσα.

Τη Δευτέρα, 1^η Γενάρη, ο Δήμαρχος μπορεί να ορίσει Αντιδημάρχους. Θέτουμε εμφατικά αυτή την ημερομηνία για να δείξουμε ότι υπάρχει διαφορά μεταξύ των συλλογικών Οργάνων των Δήμων, και των μονομελών Οργάνων διοίκησης των Δήμων. Δηλαδή ο Δήμαρχος δεν περιμένει το πότε θα ολοκληρωθούν και ευοδωθούν οι Δημαιορεσίες. Μπορεί άμεσα να ορίσει τους Αντιδημάρχους, γιατί έχουν δικές τους αρμοδιότητες τα μονομελή Όργανα, οπότε οι Δήμοι πρέπει να συνεχίσουν τη λειτουργία τους.

Στις 2 Γενάρη είναι η πρώτη μέρα για την εκλογή του Προεδρείου και των μελών της Δημοτικής Επιτροπής.

Μέχρι 31 Γενάρη θα πρέπει να έχει ανακαταταχθεί το προσωπικό από τα καταργημένα Νομικά Πρόσωπα, και μέχρι 29 Φλεβάρη είναι η πρώτη εκλογή, η πρώτη προσπάθεια εκλογής για τον Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης, και πρέπει να διενεργηθεί η πρώτη ειδική συνεδρίαση για τη λογοδοσία της Δημοτικής Αρχής.

Ως τις 31 Μαρτίου μπορεί το Δημοτικό Συμβούλιο να λάβει απόφαση για τη διατήρηση των Σχολικών Επιτροπών σε Δήμους στους οποίους λειτουργούν εκατό σχολικές μονάδες και άνω, Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Αυτές είναι οι εκατό πρώτες μέρες, οι κρίσιμες ημερομηνίες, για να έχετε μια εικόνα το πώς η νομοθεσία βλέπει τους Δήμους και πώς πρέπει να λειτουργήσουν.

Τα Όργανα διοίκησης. Είναι ο Δήμαρχος, το μονομελές Όργανο διοίκησης που έχει δικές του αρμοδιότητες. Αυτές τις

αρμοδιότητες μεταβιβάζει, την άσκησή τους, σε Αντιδήμαρχο. Ο Αντιδήμαρχος είναι δηλαδή το Όργανο που ο Δήμαρχος ορίζει. Δεν ορίζεται ρητώς από το νόμο (...) δικές του αρμοδιότητες. Και είναι το μοναδικό Όργανο στο Δήμο που έχει αρμοδιότητες από τον Δήμαρχο, γιατί οι εντεταλμένοι Σύμβουλοι δεν έχουν αρμοδιότητες, έχουν μόνο την εξουσία υπογραφής.

Το Δημοτικό Συμβούλιο είναι το κυρίαρχο συλλογικό Όργανο του Δήμου με την έννοια ότι συντρέχει το τεκμήριο της αρμοδιότητας στη λειτουργία του. Αν η νομοθεσία αναφέρεται στους Δήμους αόριστα, χωρίς να απονέμει την αρμοδιότητα σε ένα συγκεκριμένο Όργανο του Δήμου, δηλαδή με απόφαση Δημάρχου, ή με απόφαση Δημοτικής Επιτροπής, τότε το Όργανο που είναι αρμόδιο να εκδώσει τη συγκεκριμένη απόφαση θα είναι το Δημοτικό Συμβούλιο.

Η Δημοτική Επιτροπή είναι το νέο Όργανο, το οποίο αποτελεί τη συγχώνευση των αρμοδιοτήτων της Οικονομικής Επιτροπής, της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, και της Εκτελεστικής Επιτροπής. Σημειώνω ότι η Επιτροπή Διαβούλευσης καταργείται, δεν μεταφέρονται οι αρμοδιότητές της στη Δημοτική Επιτροπή.

Και οι Δημοτικές Κοινότητες, που είναι τα Όργανα της δημοτικής αποκέντρωσης που ο νομοθέτης έχει απονείμει συγκεκριμένες αρμοδιότητες σε αυτά τα Όργανα που θεωρεί ότι πρέπει να εκτελεστούν σε εγγύτερο ακόμα επίπεδο προς τον πολίτη για την εξυπηρέτησή του, και μπορεί το Δημοτικό Συμβούλιο να μεταβιβάσει και άλλες αρμοδιότητες στα Συμβούλια και στους Προέδρους των Δημοτικών Κοινοτήτων.

Το Δημοτικό Συμβούλιο. Το Δημοτικό Συμβούλιο έχει τη γενική αποφασιστική αρμοδιότητα, όπως είπαμε για το τεκμήριο της αρμοδιότητας, για όλα τα θέματα αρμοδιότητας και για τη διοίκηση του Δήμου.

Ένα σημαντικό στοιχείο είναι ότι μπορεί για θέματα ιδιαίτερα σοβαρά, με ειδική αιτιολογία και με ειδική πλειοψηφία, να λάβει

αυτό απόφαση που έχει απονεμηθεί στη Δημοτική Επιτροπή, η αρμοδιότητα της Δημοτικής Επιτροπής.

Και κάτι συγκεκριμένο είναι ότι μπορεί πια να συνεδριάσει με τους ακόλουθους τρόπους, και με τη δια ζώσης συνεδρίαση, και με τηλεδιάσκεψη, και μικτά, και δια περιφοράς. Το ζήτημα είναι το εξής. Ότι όλη αυτή η εμπειρία που έχει αποκτηθεί στη διοίκηση των Δήμων κατά τη διάρκεια της πανδημίας, έχει επιφέρει και στο νομοθέτη την αυτοπεποίθηση να απονείμει όλες αυτές τις διαδικασίες συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου και νομοθετικά πια, και σε όλη τη διάρκεια της δημοτικής περιόδου.

Υποχρέωση υπάρχει όμως να υπάρξει μια συνεδρίαση το μήνα δια ζώσης. Δεν μπορεί συνέχεια να είναι με τηλεδιάσκεψη οι συνεδριάσεις. Κατ' εξαίρεση, στους νησιωτικούς και στους ορεινούς Δήμους δεν υπάρχει υποχρέωση της δια ζώσης συνεδρίασης το μήνα. Μπορούν δηλαδή να συνεδριάσουν και με τηλεδιάσκεψη συνέχεια.

Θα πω λίγα λόγια για την εκλογή του Προεδρείου, τα πιο σημαντικά, γιατί αναλυτικές οδηγίες, με παραδείγματα, πίνακες, διαγράμματα ροής, θα υπάρχουν στις εγκύκλιες οδηγίες που θα εκδοθούν μέσα στις επόμενες δέκα μέρες.

Η θητεία του Προεδρείου είναι 2,5 έτη, γιατί η Δημοτική Αρχή έχει πέντε χρόνια, και έχει Δημαιρεσίες ανά 2,5 έτη. Θα λάβει χώρα την Τρίτη 2 Γενάρη. Σε περίπτωση όμως που δεν εκδοθεί η πρόσκληση εγκαίρως, τότε ο νομοθέτης ο ίδιος εκδίδει την πρόσκληση και καλεί τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου για την εκλογή στις 3 Ιανουαρίου, οκτώ η ώρα το απόγευμα, στο Δημοτικό Συμβούλιο, στην αίθουσα του Δημοτικού Συμβουλίου. Αν δεν επιτευχθεί εκλογή για οποιοδήποτε λόγο, ή γιατί δεν μπόρεσε να υπάρξει απαρτία, τότε θα επαναληφθεί την Κυριακή, 7 Γενάρη.

Ο Πρόεδρος προέρχεται από την παράταξη του Δημάρχου, της πλειοψηφίας, ο Αντιπρόεδρος από τη δεύτερη σε εκλογική δύναμη

παράταξη, και ο Γραμματέας από την τρίτη σε δύναμη εκλογική παράταξη.

Για κάθε θέση υποδεικνύεται ο υποψήφιος από τον επικεφαλής του Συνδυασμού, δηλαδή ο υποψήφιος Δήμαρχος επικεφαλής του Συνδυασμού θα... εγγράφως, γιατί η διάταξη λέει επιδίδεται στον Προεδρεύοντα της συνεδρίασης, θα δοθεί το όνομα του υποψηφίου για τη συγκεκριμένη θέση.

Η ψηφοφορία θα είναι φανερή, δηλαδή δια ανάταση της χειρός, και θα γίνουν οι εξής ψηφοφορίες. Θα πρέπει να επιτευχθεί απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου, αν δεν επιτευχθεί απόλυτη πλειοψηφία του συνόλου, πάμε στο ένα τέταρτο της πλειοψηφίας για να μπορέσει να αναδειχθεί στη συγκεκριμένη θέση ο υποψήφιος.

Αν δεν επιτευχθεί όμως εκλογή και δεν σχηματιστεί απαρτία, τότε είπαμε ότι θα πάμε την Κυριακή 7 Γενάρη. Αν και στη δεύτερη Κυριακή δεν μπορέσει να επιτευχθεί εκλογή ή δεν έχει σχηματιστεί απαρτία, τότε θα πάμε κατά πλάσμα δικαίου ανάδειξη των Συμβούλων για αυτές τις θέσεις. Γιατί; Γιατί ο νομοθέτης θέλει άμεσα να λειτουργήσει το Όργανο του Δημοτικού Συμβουλίου και να ασκήσει τις αρμοδιότητές του. Γιατί αν δεν υπάρχει Προεδρείο, εκλεγμένο Προεδρείο, δεν υπάρχει Δημοτικό Συμβούλιο. Το σώμα δηλαδή γίνεται ένα συλλογικό διοικητικό Όργανο, ένα συλλογικό Όργανο διοίκησης, μόνο όταν έχει εκλεγμένο Προεδρείο. Για αυτό ο νομοθέτης θέλει άμεσα να λειτουργήσει, και εφόσον δεν ευοδωθούν οι προσπάθειες της πλειοψηφίας, πάμε σε πλασματική ανάδειξη, η οποία έχει ως εξής. Ο πρώτος σε σταυρούς Δημοτικούς Σύμβουλος της πλειοψηφίας γίνεται Πρόεδρος, ο πρώτος σε σταυρούς Σύμβουλους της δεύτερης σε δύναμη παράταξης Αντιπρόεδρος, και ο πρώτος σε σταυρούς της τρίτης σε εκλογική δύναμη παράταξης, Γραμματέας.

Η Δημοτική Επιτροπή. Η Δημοτική Επιτροπή είναι το νέο Όργανο. Υπάρχουν αλλαγές στη σύνθεσή της έτσι όπως λειτουργεί

στην τρέχουσα δημοτική περίοδο. Τα μέλη της Δημοτικής Επιτροπής είναι, συγκεκριμένος αριθμός τακτικών μελών που προέρχονται από την πλειοψηφία, από την παράταξη του Δημάρχου, συγκεκριμένος αριθμός μελών του Δημοτικού Συμβουλίου που προέρχονται εν συνόλω από όλες τις παρατάξεις της μειοψηφίας.

Οπότε σε Δημοτικά Συμβούλια μέχρι 19 μέλη, είναι δύο μέλη της μειοψηφίας, δύο μέλη της πλειοψηφίας, και ο Πρόεδρος είναι ο Δήμαρχος ή ο Αντιδήμαρχος που ορίζει ο Πρόεδρος, ο Δήμαρχος.

Στα Συμβούλια που έχουν 25 με 27 μέλη, δύο μέλη είναι της μειοψηφίας, τέσσερα της πλειοψηφίας, και Πρόεδρος είναι ο Δήμαρχος ή ο Αντιδήμαρχος που ορίζεται.

Και στα μέχρι 43 μέλη Δημοτικά Συμβούλια, είναι τρία μέλη της μειοψηφίας και πέντε της πλειοψηφίας, με Πρόεδρο τον Δήμαρχο ή τον Αντιδήμαρχο που ορίζει.

Πώς θα γίνει η εκλογή; Η εκλογή θα γίνει με μυστική ψηφοφορία, άρα με ψηφοδέλτια, και τα μέλη προτείνονται από τις αντίστοιχες παρατάξεις.

Η ιδιαιτερότητα είναι ότι οι υποψήφιοι και το εκλεκτορικό Σώμα, δηλαδή αυτοί που θέτουν υποψηφιότητα και αυτοί που ψηφίζουν, είναι από τις συγκεκριμένες παρατάξεις. Δεν υπάρχει δηλαδή... ψηφοφορία εν συνόλω του Δημοτικού Συμβουλίου. Οι υποψήφιοι της μειοψηφίας θα θέσουν υποψηφιότητα ενώπιον του Προεδρεύοντα, θα καταγραφούν στα ψηφοδέλτια, θα διανεμηθούν στα μέλη της παράταξης, και θα ψηφίσουν σε σταυρούς ισάριθμους με τις θέσεις που δικαιούνται στη Δημοτική Επιτροπή στο πινακάκι που είδαμε.

Οι υπόλοιποι υποψήφιοι που δεν θα είναι τα δύο μέλη της μειοψηφίας π.χ. που απαιτείται στην πρώτη Δημοτική Επιτροπή, στην πρώτη κατηγορία, οι υπόλοιποι υποψήφιοι θα είναι τα αναπληρωματικά μέλη των δύο αυτών τακτικών μελών της Δημοτικής Επιτροπής, ανεξαρτήτως από ποια παράταξη

προέρχονται, βάσει των σταυρών που έχουν πάει στη συγκεκριμένη ψηφοφορία.

Δεν επιτρέπεται να εκλεγεί μέλος της Δημοτικής Επιτροπής ο Πρόεδρος του Δημοτικού Συμβουλίου, και με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου ορίζεται ένα μέλος των παρατάξεων που δεν εκπροσωπούνται στη Δημοτική Επιτροπή, να παρίσταται στις συνεδριάσεις της Δημοτικής Επιτροπής, χωρίς φυσικά δικαίωμα ψήφου, δεν αυξάνονται τα μέλη της. Αυτή είναι διάταξη που υπάρχει και στην τρέχουσα δημοτική περίοδο.

Τι γίνεται... Μια ιδιαιτερότητα θέλω να επισημάνω. Ότι αν δεν υπάρξει απαρτία ή δεν επιτευχθεί εκλογή, θα πάμε μετά από τρεις μέρες για την ανάδειξη των μελών της Δημοτικής Επιτροπής. Δεν πηγαίνουμε την επόμενη Κυριακή. Δηλαδή μετά την εκλογή του Προεδρείου που τυχόν θα επιτευχθεί στις 2 Γενάρη, αν δεν υπάρξει απαρτία για τη συνεδρίαση της Δημοτικής Επιτροπής, τότε θα πάμε στις 5, σε τρεις μέρες, 5 Γενάρη, και να επιτευχθεί στη δεύτερη συνεδρίαση η εκλογή.

Εάν δεν επιτευχθεί όμως η εκλογή, τότε θα πάμε και εδώ κατά πλάσμα δικαίου, γιατί πάλι ο νομοθέτης θέλει τα μέλη της Δημοτικής Επιτροπής να εκλεγούν στη δεύτερη συνεδρίαση εφόσον δεν έχει επιτευχθεί απαρτία ή εκλογή κατά τις δύο πρώτες. Οπότε στη δεύτερη συνεδρίαση, εφόσον υπήρξε πάλι άκαρπη η εκλογή, θα πάμε κατά πλάσμα. Οι δύο πρώτοι Δημοτικοί Σύμβουλοι της πλειοψηφίας θα γίνουν μέλη στις Δημοτικές Επιτροπές που η πλειοψηφία έχει δύο μέλη, και τα δύο μέλη της μειοψηφίας στις Δημοτικές Επιτροπές που η μειοψηφία εν συνόλω έχει δύο μέλη, θα πάνε οι δύο πρώτοι Σύμβουλοι της δεύτερης σε εκλογική δύναμη συνδυασμού, να καταλάβουν τις θέσεις της μειοψηφίας.

Τρία θέματα συγκεκριμένα για τη Δημοτική Επιτροπή, για τη λειτουργία της. Συνεδριάζει μόνο δια ζώσης. Όπως είπαμε, ασκεί τις αρμοδιότητες εν συνόλω της Οικονομικής Επιτροπής, της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, και της Εκτελεστικής Επιτροπής. Στις

εγκύκλιες οδηγίες που θα εκδοθούν, θα καταγραφούν όλες αυτές οι αρμοδιότητες σε παράρτημα, και να έχουμε μια ασφάλεια το τι ισχύει αυτή τη δημοτική περίοδο στις αρμοδιότητες της Δημοτικής Επιτροπής.

Και αυτό που είδαμε για το Δημοτικό Συμβούλιο ισχύει και για τη Δημοτική Επιτροπή με την εξής... τώρα με την εξής απόφαση. Να λάβει απόφαση με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της και να παραπέμψει τώρα η ίδια η Δημοτική Επιτροπή, όχι να έρθει το Δημοτικό Συμβούλιο και να λάβει απόφαση από τη Δημοτική Επιτροπή, αλλά η ίδια η Δημοτική Επιτροπή να παραπέμψει θέμα ιδιαίτερα σοβαρό στο Δημοτικό Συμβούλιο για απόφαση.

Και ομογενοποιούνται οι τρόποι λήψης απόφασης της Δημοτικής Επιτροπής με του Δημοτικού Συμβουλίου.

Για τους Αντιδημάρχους. Οι αλλαγές είναι ως εξής. Αντιδήμαρχοι ορίζονται μόνο μέλη της παράταξης του Δημάρχου. Αυτός ο Αντιδήμαρχος που θα ανεξαρτητοποιηθεί ή θα διαγραφεί, δεν θα παραμείνει, ούτε μπορεί να οριστεί και Αντιδήμαρχος. Ο χρόνος της θητείας είναι ένα έτος, μπορεί όμως να ανακληθεί, δηλαδή δεν μπορεί η απόφαση του Δημάρχου να ορίσει Αντιδήμαρχο για έντεκα μήνες, μπορεί να ορίσει για δεκατρείς μήνες ή για πέντε χρόνια. Όμως κατά το διάστημα αυτό μπορεί να ανακληθεί η απόφαση ορισμού του Αντιδημάρχου. Χωρίς (...) παράθεση ειδικής αιτιολογίας όπως προβλέπει η νομοθεσία στην τρέχουσα δημοτική περίοδο.

Και η απόφαση ορισμού Αντιδημάρχου δημοσιεύεται στο πρόγραμμα Διαύγεια, και αποκτά εκτελεστικότητα. Επισημαίνω όμως το εξής, ότι επειδή η απόφαση ορισμού Αντιδημάρχου έχει μέσα της και την απόφαση μεταβίβασης αρμοδιοτήτων, η οποία αποτελεί κανονιστική απόφαση, θα δημοσιευτεί σύμφωνα με το άρθρο 283 παράγραφος 2 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, στον πίνακα ανακοινώσεων του Δήμου, για να λάβει υπόσταση.

Οι έμμισθοι Αντιδήμαρχοι πώς ορίζονται. Με βάση τον πληθυσμό των Δήμων, και αρχίζουμε από τρεις Αντιδημάρχους που μπορεί να ορίσει ο Δήμαρχος, και φτάνουμε μέχρι τους οκτώ Αντιδημάρχους με βάση τον πληθυσμό του Δήμου.

Σε Δήμους που είναι νησιωτικοί, και οι οποίοι έχουν Δημοτικές νησιωτικές Κοινότητες, προσαυξάνεται ο αριθμός των έμμισθων Αντιδημάρχων σύμφωνα με τον αριθμό των Δημοτικών νησιωτικών Κοινοτήτων που έχουν.

Στην εγκύκλιο για τους Αντιδημάρχους που θα εκδοθεί, θα έχετε στον πίνακα, σε παράρτημα, ο κάθε Δήμος πόσους Αντιδημάρχους δικαιούται με βάση τον πληθυσμό, πόσοι είναι έμμισθοι, πόσοι είναι άμισθοι, και με βάση την κατάργηση των Νομικών Προσώπων, που είναι η τρίτη περίπτωση προσαύξησης του αριθμού των έμμισθων Αντιδημάρχων, όταν καταργείται ένα Νομικό Πρόσωπο, σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου 5056, και την τελευταία 5ετία είχε μέσο όρο προϋπολογισμού 600.000 € και άνω. Σε αυτή την περίπτωση θα προσαυξηθεί ισάριθμα, δηλαδή αν έχει δύο τέτοια Νομικά Πρόσωπα ο Δήμος, δύο Αντιδημάρχους θα δικαιούται επιπρόσθετα.

Στον πίνακα θα καταγράψουμε, του παραρτήματος της εγκυκλίου των Αντιδημάρχων, τα Νομικά Πρόσωπα που εμπίπτουν σε αυτή τη διάταξη, και τον αριθμό των Αντιδημάρχων που δικαιούται ο Δήμος.

Στο σύνολο αυτού του αριθμού των έμμισθων Αντιδημάρχων, θα βρούμε το ένα τρίτο που επιπλέον μπορούν να οριστούν άμισθοι Αντιδήμαρχοι. Αντιδήμαρχοι δηλαδή που δεν δικαιούνται ούτε αντιμισθίας, ούτε ειδικής άδειας.

Για την ειδική συνεδρίαση λογοδοσίας, που είναι μια νέα ρύθμιση. Ειδική συνεδρίαση λογοδοσίας γίνεται ανά δύο μήνες. Δηλαδή μέχρι το τέλος Φλεβάρη, όπως είδαμε, θα πρέπει να έχει συγκληθεί, υποχρεωτικά πρέπει να συγκληθεί η συνεδρίαση αυτή από τον Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου, και σε περίπτωση μη

σύγκλησής της υποχρεωτικά κάθε δύο μήνες, υπάρχει παράπτωμα πειθαρχικό που θα ελεγχθεί με τη διαδικασία του άρθρου 233.

Τίθενται δέκα θέματα, και δύο επιπλέον τίθενται από τους Προέδρους των Δημοτικών Κοινοτήτων σε Δήμους που έχουν Δημοτικές Κοινότητες. Σε αυτά τα δέκα θέματα, τρία θέματα μπορεί να θέσουν και οι ίδιοι... τα μέλη της παράταξης του Δημάρχου, οι ίδιοι δηλαδή οι Σύμβουλοι της πλειοψηφίας. Και εφόσον εξέλθει ο αριθμός των υποβληθεισών αιτημάτων πάνω από δέκα ή πάνω από δύο για τις Δημοτικές Κοινότητες, τότε γίνεται κλήρωση για να δούμε ποιος θα είναι ο αριθμός αυτός που θα συμπεριληφθεί στην ειδική συνεδρίαση λογοδοσίας.

Οι δημοτικές παρατάξεις. Λύνονται κάποια θέματα που είχαμε αντιμετωπίσει τις προηγούμενες δημοτικές περιόδους, γιατί οι δημοτικές παρατάξεις αναγνωρίζονται στη δράση του Δημοτικού Συμβουλίου από τον Κώδικα του 2006, τώρα λύνονται τα θέματα ότι και ο Δήμαρχος είναι μέσα στη δημοτική παράταξη, γιατί η διάταξη αρχίζει λέγοντας ότι τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου διακρίνονται σε δημοτικές παρατάξεις. Υπήρχε ένα ζήτημα με τον Δήμαρχο. Ο Δήμαρχος ορίζεται πια ως μέλος και επικεφαλής της δημοτικής του παράταξης. Και ότι οι δημοτικές παρατάξεις έχουν ως επικεφαλής τον υποψήφιο Δήμαρχό τους, όμως σε περίπτωση που κενωθεί αυτή η θέση, τότε τα μέλη της δημοτικής παράταξης της συγκεκριμένης θα εκλέξουν τον Σύμβουλο που θα είναι ο επικεφαλής της παράταξής τους.

Μπορεί να ανεξαρτητοποιηθούν τα μέλη των δημοτικών παρατάξεων, μπορούν να διαγραφούν με τα δύο τρίτα των μελών της παράταξης, και δεν είναι δυνατή η διαγραφή του επικεφαλής της παράταξης, όπως και η διαγραφή μέλους της Δημοτικής Κοινότητας. Μπορεί να ανεξαρτητοποιηθεί το μέλος της Δημοτικής Κοινότητας.

Η απόφαση της διαγραφής είναι μια εκτελεστή διοικητική πράξη, με την έννοια του ότι από ένα τέτοιο Όργανο που δεν είναι Όργανο διοίκησης, αλλά κατά πλάσμα θεωρείται εκείνη τη στιγμή

που εκδίδει την πράξη της διαγραφής, με την έννοια του ότι αυτοδικαίως ο διαγραφείς χάνει τα αξιώματά του. Οπότε έχει εκτελεστικότητα μέσα αυτή η πράξη της.

Το μέλος του Συμβουλίου, της παράταξης, που διαγράφηκε ή ανεξαρτητοποιήθηκε, δεν μπορεί να ενταχθεί σε άλλη παράταξη, δεν μπορεί να εξακολουθήσει να είναι ως μέλος στο Προεδρείο, στη Δημοτική Επιτροπή, ή να παραμείνει ή να είναι Αντιδήμαρχος, και για πρώτη φορά ρητά στη διάταξη του νόμου επιλύεται το ζήτημα του ότι χάνει και τις θέσεις του που είχε καταλάβει σε διοικήσεις Νομικών Προσώπων στις οποίες συμμετείχε ως εκπρόσωπος της παράταξής του.

Δημοτικοί Σύμβουλοι που διαγράφηκαν ή ανεξαρτητοποιήθηκαν, δεν μπορούν να δημιουργήσουν νέα δημοτική παράταξη, και αυτά που είπαμε αναφορικά με τις θέσεις που αντιστοιχούν σε κάθε παράταξη, ισχύουν για όλη τη διάρκεια των 2,5 ετών που έχουν εκλεχτεί τα Όργανα, και δεν ανακατανέμονται οι έδρες επειδή μια δημοτική παράταξη έχασε και ανεξαρτητοποιήθηκαν Δημοτικοί Σύμβουλοι. Δηλαδή η τρίτη παράταξη που έχει εκλέξει τον Γραμματέα, θα παραμείνει να είναι Γραμματέας, παρ' όλο που μπορεί να έχουν ανεξαρτητοποιηθεί Σύμβουλοι από την τρίτη παράταξη. Καθ' όλη τη διάρκεια του Προεδρείου Γραμματέας θα είναι εκείνος ο οποίος είχε εκλεγεί, παρ' όλες τις διαφοροποιήσεις που μπορεί να υπάρχουν στον διαδραμώντα χρόνο.

Για πληρότητα της παρουσίασης να πω δυο πράγματα για την κατάργηση των Νομικών Προσώπων. Μέχρι 31/12/23, στις 31 μάλλον 12^{ου} του '23, καταργούνται τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, με εξαίρεση τα Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία και τους Συνδέσμους. 31/12 λύνονται αυτοδικαίως και οι Δημοτικές Κοινοφελείς Επιχειρήσεις. Και από 1/1, δεν υπάρχει δηλαδή κάποιος κενό, η διοίκηση έχει συνέχεια, μεταφέρονται όλες οι αρμοδιότητες αυτών των δύο Νομικών Προσώπων, των δύο μορφών, στο Δήμο.

Ασκή ο Δήμος δηλαδή, είναι ο αρμόδιος για την άσκηση αυτών των αρμοδιοτήτων.

Μέχρι 29 Φλεβάρη, για ασφάλεια δικαίου, θα έχουν εκδοθεί αποφάσεις από τον Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για να μας βεβαιώσει ποια είναι τα Νομικά Πρόσωπα που καταργούνται, και στις 30 Ιουνίου θα καταργηθούν και οι Σχολικές Επιτροπές των Δήμων. Και όλες αυτές οι αρμοδιότητες θα ασκηθούν από το Δήμο.

Ως τις 31 Μαρτίου θα μπορεί το Δημοτικό Συμβούλιο με απόφασή του να υποβάλλει αίτημα στον Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης για εξαίρεση από την κατάργηση, εφόσον είναι σε Δήμο που έχει εκατό και άνω σχολικές μονάδες Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης.

Ένα σημαντικό θέμα είναι, όπως είπαμε και στην αρχή υπάρχει αυτή η αυτοδιοικητική ύλη που είναι οι αρμοδιότητες των Δήμων. Αυτές οι αρμοδιότητες οργανώνονται, δηλαδή ο Δήμος οργανώνει καλύτερα την άσκησή τους με την αποτύπωση των οργανικών μονάδων στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας. Είναι ένα σημαντικό εργαλείο ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας, γιατί με αυτόν τον τρόπο ο Δήμος δείχνει πώς ανταπεξέρχεται στο σύνολο των αρμοδιοτήτων που ασκεί.

Και εντός έξι μηνών θα πρέπει, μετά από αυτή τη μεγάλη μεταβολή των αρμοδιοτήτων, να επικαιροποιηθούν οι Οργανισμοί Εσωτερικής Υπηρεσίας των Δήμων.

Το Δημοτικό Συμβούλιο για τα καταργημένα Νομικά Πρόσωπα δύναται να συγκροτεί Επιτροπές. Για τις Σχολικές Επιτροπές είναι υποχρεωτική η σύσταση αντίστοιχης Επιτροπής στο Δημοτικό Συμβούλιο για να ασκήσει τις αρμοδιότητες και να το βοηθάει στην άσκηση των αρμοδιοτήτων, και σημειώνω ξανά την αύξηση του αριθμού των Αντιδημάρχων σε Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, Κοινοφελείς Επιχειρήσεις, που έχουν τα τελευταία πέντε χρόνια μέσο όρο προϋπολογισμού 600.000 € και άνω, συμπεριλαμβανομένων και των Νομικών Προσώπων που έχουν ήδη

καταργηθεί. Όχι μόνο αυτών που καταργούνται βάσει της διάταξης, αλλά και αυτά που έχουν ήδη καταργηθεί την τρέχουσα δημοτική περίοδο, 2019-2023.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε τον κύριο Σιδηρόπουλο.

Υπάρχουν ερωτήσεις;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Μια ερώτηση σχετικά με τα μέλη της Δημοτικής Επιτροπής, που αντιστοιχούν στην αντιπολίτευση. Μέχρι τώρα στην Οικονομική Επιτροπή υπήρχε συγκεκριμένη αναλογία, ανάλογα με το ποσοστό της κάθε παράταξης. Εξακολουθεί να ισχύει αυτό ή τα μέλη εκλέγονται εν συνόλων, οπότε πρακτικά η μείζων αντιπολίτευση αν θέλει μπορεί να εκλέξει όλα τα μέλη;

Ευχαριστώ.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστώ για την ερώτηση.

Εδώ είναι το σημείο της διαφορετικής αντιμετώπισης των δύο δημοτικών περιόδων. Η δημοτική περίοδος που οι Δημοτικοί Σύμβουλοι έχουν εκλεγεί με την απλή αναλογική, έτσι ακολουθήθηκε η ίδια αναλογία και για τη συγκρότηση των Επιτροπών, δηλαδή τα μέλη των Επιτροπών, της Οικονομικής Επιτροπής και της Επιτροπής Ποιότητας Ζωής, κατ' αναλογική εκλογή που ήταν τα μέλη των παρατάξεων, είχαν και εκπροσώπους μέσα στις Επιτροπές αυτές.

Τώρα με το πλειοψηφικό το σύστημα, έχουν εν συνόλω πια όλες οι παρατάξεις συγκεκριμένες θέσεις στη Δημοτική Επιτροπή, όπως γινόταν μέχρι το 2019. Δηλαδή εν συνόλω οι παρατάξεις της μειοψηφίας έχουν τις συγκεκριμένες θέσεις. Δεν αντιστοιχεί δηλαδή μια συγκεκριμένη θέση για μια συγκεκριμένη παράταξη.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Δηλαδή, κύριε Σιδηρόπουλε, κάντε το με ένα παράδειγμα, να καταλάβουν όλοι.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Θα έχουμε πολλά παραδείγματα μέσα στην εγκύκλιο συγκεκριμένα το πώς και τη ροή.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Πείτε και ένα τώρα.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Να σας πω. Δέκα μέλη έχουν σύνολο όλες οι παρατάξεις, της μειοψηφίας. Έχουν δύο έδρες. Οπότε πάνε τα δέκα μέλη της...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Εκλέγονται δέκα Δημοτικοί Σύμβουλοι από τις παρατάξεις όλες τις μειοψηφίας, όπως ορίζει η απόφαση του Πρωτοδικείου. Πάμε παρακάτω.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Δηλαδή είναι δύο παρατάξεις της μειοψηφίας, επτά μέλη έχει η μία παράταξη, τρία μέλη έχει η άλλη παράταξη της μειοψηφίας. Οι έδρες που δικαιούνται μέσα στη Δημοτική Επιτροπή είναι δύο έδρες.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Παραδείγματος χάρη.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Παραδείγματος χάρη. Θα καλέσει ο Προεδρεύων και θα πει ποιοι θέλουν από τις παρατάξεις της μειοψηφίας να θέσουν υποψηφιότητα;

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Χωριστά.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Μπορεί να εμφανιστούν τέσσερα άτομα. Εν συνόλω. Είναι εν συνόλω όλες οι παρατάξεις της μειοψηφίας, και τα δέκα μέλη.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Σε χωριστή εκλογή.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Σε χωριστή εκλογή από την εκλογή των μελών της πλειοψηφίας. Μπορεί να σηκωθούν τέσσερα μέλη. Και τα τέσσερα μέλη μπορεί να είναι από την παράταξη της μείζονος αντιπολίτευσης που έχει επτά μέλη, μπορεί να είναι δύο μέλη της μείζονος αντιπολίτευσης και δύο μέλη της ελάσσονος αντιπολίτευσης. Τέσσερα μέλη μπορεί να σηκωθούν. Μπορεί να σηκωθούν και όλοι και να θέσουν υποψηφιότητα. Αλλά...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Εκλέγονται δύο.

Θέτουν υποψηφιότητα, δηλαδή σε ένα ψηφοδέλτιο καταγράφονται τα ονόματα όλων όσων θέλουν να θέσουν υποψηφιότητα...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Και εκλέγει η μείζων μειοψηφία τους δικούς της...

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Υποβάλλονται αυτά τα ψηφοδέλτια...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Αυτό ήθελε να ρωτήσει ο άνθρωπος.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, ναι. Στο τέλος...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Κατά συνέπεια... Συγγνώμη, συγγνώμη. Επειδή η ερώτηση ήταν στοχευμένη. Ποιος την έκανε; Ο συνάδελφος εκεί, πολύ ωραία. Κατά συνέπεια, έτσι όπως είναι διατυπωμένη η διάταξη και το σύστημα αυτό, η απάντηση είναι στο ερώτημά σας, ναι, δύναται η μείζων μειοψηφία να εκλέξει το σύνολο των οριζομένων από τη μειοψηφία μελών.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Εξαρτάται...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Άστε το εξαρτάται, ναι. Έχει και ωραίο τραγούδι, εξαρτάται που λέει. Αλλά στην πράξη ξέρουμε τι γίνεται, συνήθως, συνήθως. Κατ' εξαίρεση...

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Μπορεί να υπάρξει και από τις μειοψηφίες...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μπορεί, μπορεί. Εδώ όμως, εφόσον η αναπλήρωση γίνεται, μου επιτρέπετε να παρατηρήσω κάτι, η αναπλήρωση των τακτικών μελών από τους επιλαχόντες Δημοτικούς Συμβούλους, ανεξαρτήτως παρατάξεως, έτσι δεν είναι;

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι, ναι.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Θα πρέπει η πλειοψηφία να μη βάλει, να μην...

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Μόνο.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: ...μόνον όσους εκλέγονται. Να βάλει μεγαλύτερο αριθμό υποψηφίων Δημοτικών Συμβούλων, για να έχει και λίστα επιλαχόντων που θα αναπληρώσουν τα τακτικά μέλη. Το καταλάβαμε;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Της πλειοψηφίας. Και η μειοψηφία πρέπει να κάνει αντίστοιχα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Να καταχραστώ ότι είχα το μικρόφωνο δίπλα για να κάνω μια ερώτηση; Συγγνώμη, το βούτηξα από τον συνάδελφο για να...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Συγγνώμη, αυτό που είπαμε πριν, με βάση και την ερώτηση που έγινε και το σχολιασμό, έγινε αντιληπτό από όλους; Έγινε.

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Ιδιότητα...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Είμαι ο νεοεκλεγής Δήμαρχος Μεγαρέων.

Οι Χωρικοί Αντιδήμαρχοι καταργήθηκαν. Ωστόσο μπορεί ο Δήμαρχος να ορίσει έναν από τους Αντιδημάρχους που δικαιούται, με καθήκοντα...

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Κατά τόπον, μπορεί.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Μπορεί. Εντάξει, αυτό ήθελα. Ευχαριστώ.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Δεν είναι υποχρεωτικό. Δυνητικό είναι. Δεν είναι απαγορευτικό.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Αν μου επιτρέπετε, να (...) λίγο. Οι Αντιδήμαρχοι είναι οι Δημοτικοί Σύμβουλοι της παράταξης της πλειοψηφίας που συνεπικουρούν τον Δήμαρχο στο έργο του. Δηλαδή ο Δήμαρχος κατανέμει αυτή την αυτοδιοικητική ύλη όπως επιθυμεί στους Αντιδημάρχους του...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Με βάση τον ΟΕΥ που έχει, τα Τμήματα και τα λοιπά.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ι. ΜΑΛΤΕΖΟΣ: Μαλτέζος, από το Δήμο Άργους Μυκηνών, Δήμαρχος.

Ήθελα να ρωτήσω, όσον αφορά τους Αντιδημάρχους, είπαμε ότι είναι πέντε, και είπαμε λοιπόν ότι το ένα τρίτο μπορεί να είναι άμισθοι.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Άμισθοι, (...).

Ι. ΜΑΛΤΕΖΟΣ: Το ένα τρίτο υπολογίζεται στον αρχικό αριθμό των πέντε, ή αυτόν που θα προκύψει στη συνέχεια μετά την κατάργηση των Νομικών Προσώπων;

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτό, αυτό που θα προκύψει.

Ι. ΜΑΛΤΕΖΟΣ: Αυτόν που θα προκύψει.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Το ένα τρίτο προκύπτει στο σύνολο των αμειβομένων.

Ι. ΜΑΛΤΕΖΟΣ: Ωραία. Επειδή πιθανόν να είμαστε εμείς οκτώ ας πούμε, εάν έρθουν αύριο και οι Σχολικές Επιτροπές και έχουν ξεχωριστό Αντιδήμαρχο, σε αυτή την περίπτωση...

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Οι Σχολικές δεν έχουν...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Οι Σχολικές Επιτροπές δεν δίνουν...

Ι. ΜΑΛΤΕΖΟΣ: Δεν θα έχουν ούτε μετά...

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν έχουν προϋπολογισμό 600.000...

Ι. ΜΑΛΤΕΖΟΣ: Ο.Κ..

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μια κυρία κάπου σήκωσε το χέρι.

ΟΜΙΛΗΤΡΙΑ: Αναφέρατε ότι θα πρέπει να...

Δ. ΚΑΦΑΝΤΑΡΗΣ: Θα λέτε ιδιότητα και όνομα για τα πρακτικά.

Μ. ΘΕΛΕΡΙΤΗ: Θελερίτη Μαρία, από ΠΕΔ Πελοποννήσου.

Αναφέρατε ότι θα πρέπει η νέα Δημοτική Αρχή να ξανά φτιάξει τον Οργανισμό της, προφανώς και εξαιτίας της κατάργησης των Νομικών Προσώπων, οι οποίοι θα μπουν σε Τμήματα του Οργανισμού. Αυτοί μπαίνουν... κρατάνε τις διευθυντικές θέσεις, από ότι λέει ο νόμος; Κρατάνε...

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Αν κρατάνε;

Μ. ΘΕΛΕΡΙΤΗ: Αν κρατάνε τη θέση που είχαν στο φορέα τους.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Αυτό θα σας το πει με εγκύκλιο η Διεύθυνση Προσωπικού. Είναι...

Μ. ΘΕΛΕΡΙΤΗ: Α μάλιστα. Γιατί είναι ασαφές λίγο, για αυτό το ρωτώ. Ένα είναι αυτό.

Και δεύτερον, μπορούν να προβούν σε μία αναδιοργάνωση του Οργανισμού και σύμφωνα με τις νέες ανάγκες, μιας και πάνε σε μια τροποποίησή του θεωρώ.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Κυρία, ακούστε. Έχει εισήγηση επί του θέματος αυτού που ρωτάτε και θα ακολουθήσει. Ωστόσο φρόνιμο είναι οι ΟΕΥ να εναρμονιστούν σύμφωνα με τον νόμο, τον 5056, που δεν

χρειάζεται η διαδικασία έγκρισης Υπηρεσιακό Συμβούλιο, Αποκεντρωμένους και τα λοιπά. Οι υπάλληλοι μεταφέρονται στις θέσεις και με τις ειδικότητες που έχουν, και με την ίδια εργασιακή σχέση, αντίστοιχα στον κορμό του Δήμου. Γιατί αν κάνετε συνολική τροποποίηση του ΟΕΥ και αναμόρφωση, θα πάμε στην Αποκεντρωμένη, θα καθυστερήσουμε.

Άρα για τα καταργούμενα και ενσωματούμενα στον κορμό του Δήμου Νομικά Πρόσωπα, φρόνιμο είναι, αφού εκ του νόμου γίνεται και δεν χρειάζεται να πάει για έγκριση στην Αποκεντρωμένη, και δεν θα καθυστερήσει καθόλου, για να γίνει σύντομα η διαδικασία, να γίνει αυτό.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Συγγνώμη, να παρακαλέσω να κάνουμε τις ερωτήσεις βάσει της εισήγησης. Δήμαρχε, θα προηγηθεί η συγκεκριμένη...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ακολουθεί εισήγηση.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Υπάρχει κάποια άλλη ερώτηση;

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μια άλλη κυρία, ερώτημα.

Θ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ: Γεωργούλη Θωμαΐς, είμαι Δημοτική Σύμβουλος στο Δήμο Αιγάλεω, και πρώην Διευθύντρια Παιδείας, Πολιτισμού και Αθλητισμού στον ίδιο Δήμο.

Στο θέμα που εθίγη προηγουμένως, και όσον αφορά στα Νομικά Πρόσωπα Σχολικές Επιτροπές που θα καταργηθούν μέχρι τις 30 Ιουνίου του 2023, το γεγονός ότι αυτά τα Νομικά Πρόσωπα δεν υποχρεούνται στη σύνταξη προϋπολογισμού, αλλά μόνο απολογισμού προς έλεγχο και έγκριση, είναι τελική απόφαση το ότι δεν θα μπορούν οριστούν Αντιδήμαρχους για αυτά τα Νομικά Πρόσωπα, ή θα υπάρξουν περαιτέρω διευκρινίσεις.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Εμείς... η εισήγηση είναι με βάση την υπάρχουσα νομοθεσία, δεν μπορώ να πω κάτι. Αλλά για τα Νομικά Πρόσωπα των Σχολικών Επιτροπών τώρα δεν ορίζονται Αντιδήμαρχοι επιπλέον.

Θ. ΓΕΩΡΓΟΥΛΗ: Στην παρούσα φάση.

Ευχαριστώ πολύ.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ τον... Α, υπάρχει άλλη μια ερώτηση.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Θα ήθελα να σας ρωτήσω, σε Δήμο όπου ο πληθυσμός είναι στην κατηγορία είκοσι έως πενήντα χιλιάδες, και δικαιούται πέντε Αντιδημαρχίες έμμισθες, αν σε αυτόν τον Δήμο υπάρχει παράλληλα και τέσσερις Δημοτικές Κοινότητες, νησιωτικός Δήμος, και αν είναι και ένα Νομικό Πρόσωπο πάνω από εξακόσιες χιλιάδες προϋπολογισμό, πόσοι είναι οι Αντιδήμαρχοι; Είναι πέντε, συν τέσσερα, συν ένα;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Οι έμμισθοι.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Άρα μιλάμε για δέκα. Εντάξει.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ναι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ευχαριστώ. Αυτό.. ήθελα διευκρίνιση.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: ...(εκτός μικροφώνου)... συν το ένα τρίτο, θα πάρει...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Εντάξει, λέω τους έμμισθους. Ευχαριστώ.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Οι ειδικοί συνεργάτες, σε περίπτωση που έχουν...

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν προσμετρώνται.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Δεν προσαυξάνονται.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Είναι μόνο στον αριθμό το...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Τον αρχικό...

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Δήμαρχε, είναι και στην επόμενη εισήγηση, αυτό θα...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Το λέει και ο νόμος.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ωραία. Να ευχαριστήσουμε τον κύριο Σιδηρόπουλο.

Κ. ΣΙΔΗΡΟΠΟΥΛΟΣ: Σας ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Να είστε καλά.

Και να τον διαδεχτεί στο βήμα η κυρία Νάσαινα, Προϊσταμένη του Υπουργείου Εσωτερικών...

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Γεια σας και από εμένα. Θα ήθελα με τη σειρά μου να σας συγχαρώ για την εκλογή και την επανεκλογή σας, και να σας ευχηθώ να έχετε μια δημιουργική και επιτυχημένη θητεία.

Ευχαριστούμε πάρα πολύ την Κεντρική Ένωση Δήμων Ελλάδας, και την ΕΕΤΑΑ, που μας κάλεσε σαν Υπηρεσία να παρουσιάσουμε το νέο θεσμικό πλαίσιο διακυβέρνησης των Δήμων, και την καταστατική θέση των αιρετών.

Για εμάς σήμερα είναι πάρα πολύ μεγάλη χαρά, καθώς έχουμε την ευκαιρία να συνομιλήσουμε μαζί σας δια ζώσης, όπως αναφέρουμε, οι συνεδριάσεις, και όχι μόνο μέσα από εγκύκλιες οδηγίες και από έγγραφα.

Τώρα, όσα θα σας παρουσιάσω συνοπτικά σήμερα, αναλύονται διεξοδικά στην εγκύκλιο που έχει εκδώσει η Γενική Γραμματεία, που ονομάζεται Οδηγός για την Καταστατική Θέση των Αιρετών, και εκδόθηκε τον Μάρτη του 2023.

Τώρα, λίγα λόγια για τον Οδηγό, γιατί είναι ένα πάρα πολύ σημαντικό πόνημα της Γενικής Γραμματείας και της Διεύθυνσής μας.

Είναι αποτέλεσμα εργασίας και συνεργασίας των αρμόδιων Διευθύνσεων του Υπουργείου, της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και της Διεύθυνσης Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά έχουμε τη συνεισφορά και άλλων συναρμόδιων Υπουργείων, όπως το Υπουργείο Εργασίας, το Υπουργείο Οικονομικών, και της ΑΑΔΕ.

Για το λόγο αυτό θα ήθελα εκ των προτέρων να σας πω ότι για θέματα ασφαλιστικών εισφορών, για θέματα αντιμισθίας αιρετών, αρμόδιο είναι το Υπουργείο Εργασίας, στο οποίο μπορείτε να απευθύνεστε για αυτά τα ειδικότερα θέματα.

Για θέματα εν γένει φορολόγησης των αποδοχών, αρμόδια είναι η ΑΑΔΕ.

Και για θέματα γενικά καθορισμού του ύψους των αποδοχών, δεν είναι άλλο από το Γενικό Λογιστήριο του Κράτους.

(...) οδηγός για τη σύνταξη αυτού του πονήματος είναι να βρίσκεται πάντα επικαιροποιημένος σε οποιαδήποτε αλλαγή προκύψει, είτε αυτή η αλλαγή έχει προέλθει από το Υπουργείο Εσωτερικών, είτε έχει προέλθει από πρωτοβουλία των άλλων συναρμόδιων Υπουργείων, όπως το Υπουργείο Εργασίας, ή το Υπουργείο Οικονομικών.

Πάμε τώρα να μιλήσουμε λίγο αναλυτικά για την καταστατική θέση των αιρετών. Θα αναφερθούμε στην αντιμισθία. Θα αναφερθούμε στην ειδική άδεια που λαμβάνουν οι αιρετοί που έχουν υπαλληλική ιδιότητα. Θα μιλήσουμε για τις αποζημιώσεις που λαμβάνουν οι αιρετοί από τη συμμετοχή τους στα συλλογικά Όργανα, και συγκεκριμένα στο Δημοτικό Συμβούλιο. Θα αναφερθούμε στα έξοδα κίνησης των Προέδρων Δημοτικής Κοινότητας. Και ακροθιγώς θα μιλήσουμε, ως θέμα της καταστατικής θέσης, για μεταθέσεις και αποσπάσεις αιρετών που έχουν τη δημοσιοϋπαλληλική ιδιότητα.

Καταρχήν να μιλήσουμε και να πούμε τι είναι η αντιμισθία. Για πρώτη φορά η αντιμισθία θεσμοθετήθηκε στον Καλλικράτη, στο νόμο 3852/10. Ο νομοθέτης είχε σκοπό να καθορίσει πια ένα συγκεκριμένο ποσό, μισθό, αντί μισθού, αντιμισθία λοιπόν, ο οποίος θα καλύπτει όλες τις ανάγκες για τη διαβίωση του αιρετού και της οικογένειάς τους, προκειμένου αυτοί να μπορούν απρόσκοπτα να ασκούν τα καθήκοντά τους.

Μέχρι τότε οι Δήμαρχοι, οι Αντιδήμαρχοι, και οι Πρόεδροι Δημοτικών Συμβουλίων, λάμβαναν έξοδα παράστασης.

Υπάρχει μια μεγάλη διαφορά μεταξύ της αντιμισθίας και των εξόδων παράστασης. Η αντιμισθία, όπως θα δούμε και πιο αναλυτικά, καθορίζεται με απόφαση, με Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, ενώ τα έξοδα παράστασης καθορίζονται βέβαια με απόφαση των Υπουργών

Οικονομικών και Εσωτερικών, όμως για αυτά απαιτείται να εκδοθεί απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου, και με πρόσθετη προϋπόθεση ο οικονομικός απολογισμός του προηγούμενου έτους των Νομικών Προσώπων να υπερβαίνει τα 300.000 €.

Βασικό στοιχείο των εξόδων παράστασης δεν είναι για να καλύψει όπως η αντιμισθία, τη διαβίωση του αιρετού, αλλά αυξημένες προσωπικές του δαπάνες που προκύπτουν από την άσκηση των αιρετών του καθκόντων.

Ας δούμε λοιπόν ποιοι παίρνουν αντιμισθία. Δεν παίρνουν όλοι οι αιρετοί αντιμισθία. Παίρνουν οι Δήμαρχοι, οι Αντιδήμαρχοι, οι Πρόεδροι Δημοτικών Συμβουλίων, και οι Συμπαραστάτες του Δημότη και της Επιχείρησης.

Από ποια χρονική στιγμή παίρνει κάποιος την αντιμισθία; Για τους Δημάρχους είναι από την εγκατάσταση. Από την 1/1/2024. Για τους Αντιδημάρχους, από τότε που θα δημοσιευτεί η απόφαση ορισμού τους. Πλέον εδώ έχουμε μια αλλαγή στη δημοσίευση της απόφασης ορισμού Αντιδημάρχων. Δεν είναι πια... δεν αποκτά υποστατή... δεν αποκτά υπόσταση αυτή η απόφαση με τη δημοσίευση σε εφημερίδα του Δήμου, εβδομαδιαία, ημερήσια, αλλά από τότε που θα δημοσιευτεί η απόφαση στο Διαύγεια και στην ιστοσελίδα του Δήμου.

Τώρα, αντιμισθία για τους Προέδρους Δημοτικών Συμβουλίων, από τότε που θα εκλεγούν οι άνθρωποι στο Προεδρείο.

Και για τον Συμπαραστάτη του Δημότη από τότε που θα γίνει η εκλογή του από το Δημοτικό Συμβούλιο.

Τώρα, πώς καθορίζεται αυτή η αντιμισθία. Καθορίζεται με απόφαση, όπως σας είπα Κοινή, των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών, με βάση το μόνιμο πληθυσμό του Δήμου έτσι όπως προκύπτει από την τελευταία απογραφή, άρα για αυτή την περίοδο που θα διανύσουμε θα είναι η απογραφή του '21, όπως τα αποτελέσματα δημοσιεύτηκαν τον Απρίλη του '23. Βέβαια αυτή που

εφαρμόζουμε σήμερα ως Κοινή Υπουργική Απόφαση είναι αυτή που ισχύει και εκδόθηκε το Δεκέμβρη του '18.

Εδώ θα ήθελα να επισημάνω ότι η πρώτη Κοινή Υπουργική Απόφαση καθόριζε το ποσό της αντιμισθίας σαν ποσοστό στις αποδοχές των Γραμματέων των Υπουργείων. Αυτό άλλαξε όμως το Δεκέμβρη του '18, και πια καθορίζεται ως συγκεκριμένο ποσό.

Επίσης, σε αυτή την Κοινή Υπουργική Απόφαση μας λέει αυτή η κανονιστική πράξη ότι η αντιμισθία των Αντιδημάρχων αντιστοιχεί στο 50% της αντιμισθίας του Δημάρχου, και η αντιμισθία του Προέδρου του Δημοτικού Συμβουλίου και του Συμπαραστάτη στο 21% της αντιμισθίας του Δημάρχου.

Ας δούμε λίγο τα ποσά, και εδώ, κύριε Πρόεδρε, θέλω να το επισημάνω, όπως το είπατε και εσείς, ότι δεν είναι τα καθαρά ποσά αυτά εδώ που εμφανίζονται, είναι μικτά. Να το διευκρινίσουμε. Και βλέπουμε εδώ σε αυτόν τον πρώτο πίνακα την κατηγοριοποίηση που σας είπα βάσει του μόνιμου πληθυσμού στις αντιμισθίες των Δημάρχων. Έτσι έχουμε για Δημάρχους Δήμων με πληθυσμό πάνω από εκατό χιλιάδες κατοίκους, ένα ποσό το οποίο ανέρχεται στα 4.275 € μικτά. Αντίστοιχα έχουμε τις κατηγοριοποιήσεις για Δημάρχους Δήμων με πληθυσμό από είκοσι έως εκατό χιλιάδες, και κάτω από εκατό χιλιάδες, με τελευταίο ποσό τα 2.565 €.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Από είκοσι έως εκατό χιλιάδες πόσο είναι;

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Από είκοσι έως εκατό χιλιάδες είναι 3.420.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Δηλαδή η περίπτωση η δική μου, 2.280 € καθαρά.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Μάλιστα, κύριε Πρόεδρε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: 2.280.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Λοιπόν, για τους Αντιδημάρχους αντίστοιχα τώρα είπαμε ως ποσοστό 50% της αντιμισθίας των Δημάρχων, τα ποσά είναι αυτά που σας αναφέρω. Πάνω από εκατό χιλιάδες, 2.137, από είκοσι έως εκατό χιλιάδες 1.710 € μικτά, και κάτω από είκοσι χιλιάδες 1.282 € μικτά.

Για τους Προέδρους των Δημοτικών Συμβουλίων άνω των εκατό χιλιάδων, το ποσό είναι 897 € μικτά, από είκοσι έως εκατό 718 €, και κάτω από είκοσι χιλιάδες 538 €.

Λοιπόν, το δεύτερο ερώτημα. Μπορώ να επιλέξω αντί της αντιμισθίας, το μισθό της θέσης μου; Ναι, μπορώ να το επιλέξω. Πάμε να δούμε πώς μπορούμε να το επιλέξουμε και ποιοι το έχουν αυτό το δικαίωμα. Το έχουν οι υπάλληλοι, αιρετοί που έχουν υπαλληλική ιδιότητα. Με την πρόσθετη προϋπόθεση ότι λαμβάνουν ειδική άδεια καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας του, είτε υποχρεωτικά όπως θα δούμε, είτε κατόπιν αίτησης προαιρετικά.

Αυτοί λοιπόν τώρα μπορούν, αυτοί λοιπόν οι αιρετοί που έχουν την υπαλληλική ιδιότητα και παίρνουν αυτή την ειδική άδεια για όλο το διάστημα της θητείας τους, μπορούν να επιλέξουν ότι τους συμφέρει. Είτε δηλαδή την αντιμισθία με το ποσό που αναφέραμε πριν μικτά, είτε τις πλήρεις αποδοχές της οργανικής θέσης.

Και εδώ τώρα θέλω λίγο να επισημάνω τι σημαίνει πλήρεις αποδοχές οργανικής θέσης. Είναι ότι λαμβάνουμε ως μισθολογική παροχή με πάγιο χαρακτήρα, και η καταβολή δεν συνδέεται με φυσική παρουσία. Παραδείγματος χάρη, για όσους υπηρετούν στις Ένοπλες Δυνάμεις, το αντίστοιχο Υπουργείο μας έχει πει ότι το επίδομα ιδιαίτερων συνθηκών εργασίας ή αυξημένης ευθύνης και ειδικών συνθηκών, είναι... έχουν πάγιο χαρακτήρα, καταβάλλεται δηλαδή πάγια ως μισθολογική παροχή. Παραδείγματος χάρη, για τους υπαλλήλους του ιδιωτικού τομέα, στα πάγια, στην πάγια... πάγιου χαρακτήρα, έχουν και τα επιδόματα εορτών και άδειες, άρα τα λαμβάνουν. Όμως δεν έχει πάγιο χαρακτήρα επιδόματα ευθύνης προϊσταμένου, υπερωρίες. Άρα από τη στιγμή που αυτοί οι άνθρωποι θα είναι... θα παίρνουν ειδική άδεια για όλο το διάστημα της θητείας, δεν θα εργάζονται δηλαδή στην υπηρεσία τους, δεν μπορεί και η υπηρεσία τους αντίστοιχα στο μισθό τους να τους

αποδώσει τα χρήματα από θέση προϊσταμένου που μπορεί να έχουν, να είχαν, ή από υπερωρίες.

Τώρα, υπάρχει μια κατηγορία όμως όπως σας είπα, που λαμβάνουν και τα δύο, και την αντιμισθία και το μισθό της θέσης. Πάμε να δούμε λίγο ποιοι είναι αυτοί. Είναι οι Δήμαρχοι σε Δήμους κάτω των πέντε χιλιάδων κατοίκων που είναι γιατροί του ΕΣΥ και ασκούν το ιατρικό επάγγελμα (...) τα ιατρεία, όπως έχει καθοριστεί με νόμο από το Υπουργείο Υγείας.

Εδώ τώρα θα πρέπει να πω μια αλλαγή που έχουμε πρόσφατη, για τους Προέδρους των Δημοτικών Συμβουλίων όλων των Δήμων, ανεξαρτήτως πληθυσμού και με οποιαδήποτε σχέση εργασίας και αν εργάζονται, δηλαδή είτε είναι αορίστου χρόνου, είτε είναι ορισμένου. Αυτοί αν επιλέξουν την ειδική άδεια των 90 ημερών, τότε σωρευτικά θα λαμβάνουν και την αντιμισθία και το μισθό της θέσης τους. Θα πηγαίνουν δηλαδή στη δουλειά τους, αλλά... θα παίρνουν την αντιμισθία τους πάντα, αλλά κάθε στιγμή που θα κάνουν χρήση του δικαιώματος των 90 ημερών, θα έχουν περικοπή του μισθού τους στο αντίστοιχο ημερομίσθιο.

Τώρα, αντίθετα, αν αυτοί οι Πρόεδροι Δημοτικών Συμβουλίων δεν επιλέξουν να πάνε στη δουλειά τους, επιλέξουν ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τους, τότε και αυτοί μπαίνουν στη διαδικασία επιλογής μεταξύ αντιμισθίας και μισθού θέσης.

Αυτή είναι μια καινούργια διάταξη που ψηφίστηκε με το νόμο 5027/2023, και για αυτό σας την επισημαίνω.

Τώρα, για τους συνταξιούχους οι οποίοι δεν παραιτούνται της αντιμισθίας τους, λαμβάνουν και την αντιμισθία, και εφόσον έχουν συμπληρώσει το 62^ο έτος της ηλικίας, λαμβάνουν και τη σύνταξη με την αντίστοιχη βέβαια περικοπή που προβλέπεται, στο 30% της κύριας και επικουρικής σύνταξης.

Αυτές λοιπόν είναι οι κατηγορίες αυτών που λαμβάνουν και μισθό και αντιμισθία με τις προϋποθέσεις που είπαμε.

Τώρα, πάμε στο πιο κρίσιμο ερώτημα. Πότε μπορώ να επιλέξω αντιμισθία ή μισθό θέσης εφόσον είμαι αιρετός με υπαλληλική ιδιότητα.

Εδώ είναι κρίσιμο γιατί η προθεσμία είναι αποκλειστική, δέκα μέρες από τότε που έχουμε ανάληψη των καθηκόντων, και στην περίπτωση αυτή θα κάνουμε μια δήλωση ταυτόχρονα και στον οικείο Δήμο, και στον φορέα της οργανικής μας θέσης.

Τώρα, είναι κρίσιμη αυτή η αποκλειστική προθεσμία, γιατί αν παρέλθει τι θα γίνει; Διακόπτεται... αν δηλαδή δεν επιλέξω, τότε διακόπτεται η καταβολή των αποδοχών της οργανικής θέσης. Δηλαδή αναγκαστικά θα παίρνει αντιμισθία.

Τώρα, για τους συνταξιούχους, εάν δεν παραιτηθούν της αντιμισθίας τους, άρα θα παίρνουν την αντιμισθία, έχουμε αντίστοιχα αναστολή της σύνταξης αν δεν έχουν συμπληρώσει το 62^ο έτος, ή περικοπή της κατά 30% αν έχουν συμπληρώσει το 62^ο έτος της ηλικίας.

Τώρα, επόμενη ερώτηση. Από ποιον πληρώνομαι; Η αντιμισθία, αντίστοιχα, ή ο μισθός της θέσης, μαζί με τις ασφαλιστικές εισφορές του εργοδότη, βαρύνουν τον προϋπολογισμό του Δήμου.

Τώρα θέλω να σας επισημάνω το ακόλουθο. Δικαιούχοι αντιμισθίας με περισσότερα από ένα αξιώματα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, θα λάβουν αποδοχές μόνο από ένα αξίωμα. Έτσι γράφει ο νομοθέτης στο άρθρο 92 και 93.

Για παράδειγμα, παραδείγματος χάρη, λέμε ότι ένας Δήμαρχος έχει τεθεί σε αργία, την αντιμισθία του ο νόμος προβλέπει ότι τη λαμβάνει ο αναπληρωτής του Αντιδήμαρχος. Στην περίπτωση αυτή ο Αντιδήμαρχος ήδη παίρνει αντιμισθία. Εδώ θα πρέπει να επιλέξει ένα από τα δύο... μία από τις δύο αντιμισθίες από το αξίωμά του.

Αυτά ως προς τις αντιμισθίες. Πάμε τώρα να μιλήσουμε λίγο για τις αποζημιώσεις που λαμβάνουν οι αιρετοί, συγκεκριμένα όμως για τις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου. Δεν θα μιλήσουμε

δηλαδή για τις αποζημιώσεις που λαμβάνουν τα υπόλοιπα μέλη διοίκησης Νομικών Προσώπων των Δήμων. Θα μιλήσουμε για τις αποζημιώσεις των αιρετών από συνεδριάσεις Δημοτικού Συμβουλίου.

Λοιπόν, ποιοι δικαιούνται αποζημίωση; Οι Δημοτικοί Σύμβουλοι λοιπόν. Δικαιούνται αποζημίωση μέχρι τέσσερις συνεδριάσεις το μήνα, και έχουμε την καινούργια διάταξη πια στο 5056 με την ειδική συνεδρίαση λογοδοσίας, όπου εδώ προβλέπει ο νομοθέτης ειδικά ότι δικαιούνται αποζημίωση και για αυτή τη συνεδρίαση, δηλαδή συνολικά για έξι συνεδριάσεις το χρόνο. Άρα έχουμε τέσσερις συνεδριάσεις το μήνα, αποζημίωση, συν έξι συνεδριάσεις το χρόνο για τις περιπτώσεις που έχουμε τη σύγκληση για την ειδική συνεδρίαση λογοδοσίας.

Τώρα, δεν δικαιούται κάποιος αποζημίωση. Ποιοι είναι αυτοί; Είναι τα μέλη του Δημοτικού Συμβουλίου που λαμβάνουν αντιμισθία. Δηλαδή οι έμμισθοι Αντιδήμαρχοι και οι Πρόεδροι των Δημοτικών Συμβουλίων, είτε αυτοί έχουν επιλέξει την αντιμισθία, είτε το μισθό της θέσης τους.

Τώρα, ποιος καθορίζει την αποζημίωση; Όπως μιλήσαμε για την αντιμισθία, έτσι να δούμε ποιος καθορίζει την απόφαση, το ύψος της αποζημίωσης;

Στη βάση Κοινής Υπουργικής Απόφασης, σας έχω γράψει ότι αυτή που ισχύει τώρα είναι αυτή που εκδόθηκε, δημοσιεύτηκε τον Απρίλιο του '18. Στη βάση λοιπόν αυτής της Κοινής Υπουργικής Απόφασης, έρχεται το Δημοτικό Συμβούλιο, εδώ θέλουμε απόφαση Δημοτικού Συμβουλίου, που θα καθορίσει τους δικαιούχους και το ύψος της αποζημίωσης.

Πώς θα το κάνει αυτό; Πώς θα βρούμε ποιοι δικαιούνται τι; Θα έχουμε με βάση τη βεβαίωση μόνιμης κατοικίας, και θα βρούμε την απόσταση της κατοικίας του Δημοτικού Συμβούλου από τη Δημοτική Κοινότητα στην οποία βρίσκεται η έδρα του Δήμου. Άρα λοιπόν πρέπει οι Υπηρεσίες του Δήμου να κάνουν τον σχετικό υπολογισμό.

Τώρα οπωσδήποτε, και το επισημαίνω επειδή έχουμε πάρα πολλές ερωτήσεις για τις αποζημιώσεις, πρέπει οπωσδήποτε να βγει αυτή η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου που θα καθορίζει τους δικαιούχους. Καταβάλλεται είπαμε από τότε που θα δημοσιευτεί η απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου... μάλλον από τότε που θα ληφθεί, και βαρύνει τον προϋπολογισμό του Δήμου, δεν υπόκειται σε ασφαλιστικές κρατήσεις.

Τώρα, εάν έρθει κάποιος και έχουμε ένα Δημοτικό Συμβούλιο που έχουμε δύο συνεδριάσεις την ίδια μέρα, δεν θα πάρει αποζημίωση και για τις δύο συνεδριάσεις, το έχουμε εκφράσει σαν θέση στο Υπουργείο.

Ενώ δικαίωμα αποζημίωσης, επειδή μας έχουν ρωτήσει, έχει και ο Δημοτικός Σύμβουλος που αποχώρησε πριν από την ολοκλήρωση της συνεδρίασης.

Πάμε να μιλήσουμε λίγο για το ύψος της αποζημίωσης. Πρόκειται για ένα ποσό για κάθε συνεδρίαση, το έχουμε υπολογίσει, είναι στα 55,57 €. Το ποσό αντιστοιχεί στο ένα τρίτο της αντιμισθίας του Δημάρχου Αθηναίων. Εδώ όμως πρέπει να επισημάνουμε μία εξαίρεση, επειδή είστε Δήμαρχοι στον Κεντρικό, Δυτικό, Βόρειο, Νότιο Τομέα Αθηνών, έχουμε μια εξαίρεση. Δεν είναι το ποσό πια αυτό, το 55,57. Το ανώτατο όριο είναι 38,89 € για κάθε συνεδρίαση. Για όσους λοιπόν έχουν εκλεγεί στους Δήμους αυτούς, ή αν η κατοικία απέχει λιγότερο από δέκα χιλιόμετρα από τη Δημοτική Κοινότητα που φιλοξενεί την έδρα του Δήμου.

Εδώ έχουμε αναφέρει τους Δήμους όπου έχουμε αυτή τη διαφοροποίηση στο ποσό, Κεντρικό, Βόρειο Τομέα, Δυτικό, Νότιο Τομέα Αθηνών, και Περιφερειακή Ενότητα Πειραιά.

Εδώ θα πρέπει να σας επισημάνω μια αλλαγή του τελευταίου νόμου, του 5056, όπου πια οι Δήμοι που είναι στην Περιφερειακή Ενότητα Νήσων, νομίζω οκτώ Δήμοι, αυτοί πια δεν περιλαμβάνονται σε αυτούς με το μικρότερο ποσό, αλλά θα πάνε στο μεγαλύτερο

ποσό, στα 55 €. Είναι αυτό το οποίο εφαρμόστηκε, ψηφίστηκε πρόσφατα.

Τώρα, πάμε να μιλήσουμε λίγο για τα έξοδα κίνησης, τα οποία λαμβάνουν οι Πρόεδροι των Δημοτικών Κοινοτήτων, οι Πρόεδροι δηλαδή των Συμβουλίων Δημοτικής Κοινότητας, και οι Πρόεδροι Δημοτικής Κοινότητας έως 200 κατοίκους.

Και εδώ διαμορφώνεται το ποσό με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών. Εδώ έχουμε... ο υπολογισμός γίνεται βάσει χιλιομετρικής απόστασης της Δημοτικής Κοινότητας από την έδρα του Δήμου, αλλά όπως καταλαβαίνετε το παίρνουν όλοι, γιατί η χιλιομετρική απόσταση ξεκινά από μηδέν χιλιόμετρα, έτσι; Μιλάμε για ένα ποσό εξόδων κίνησης μηνιαίως από τριακόσια μέχρι τετρακόσια ευρώ...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: (εκτός μικροφώνου)

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Θα σας πω τώρα για αυτό.

Από 1/1/23 διευκρινίζεται ότι αυτό το ποσό δεν υπόκειται σε ασφαλιστικές κρατήσεις, κύριε Πρόεδρε, είναι καθαρό δηλαδή, και προσδιορίστηκε πια ότι μέχρι τώρα ζητούσαν κάποια παραστατικά να έχουν προκειμένου να μην φορολογηθεί ως εισόδημα από μισθωτή εργασία, τώρα από 1/1/23 το έχουμε διευκρινίσει αυτό, δεν χρειάζονται αυτά, είναι καθαρό.

Τώρα, να σας πω και κάτι καινούργιο, από τον καινούργιο νόμο που ψηφίστηκε πρόσφατα.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Συγγνώμη, επειδή ρωτάνε οι Πρόεδροι των Κοινοτήτων. Καθαρό είναι, και δεν είναι εξ εκείνων των εισοδημάτων, εντός εισαγωγικών, που υπόκεινται σε δήλωση και φορολόγηση.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Ακριβώς. Δεν είναι... δεν θεωρείται από μισθωτή εργασία αποδοχή.

Τώρα, ποιοι άλλοι δικαιούνται έξοδα κίνησης; Είναι καινούργια διάταξη αυτή. Δικαιούνται... και όταν λέμε έξοδα κίνησης δεν εννοούμε τα έξοδα κίνησης των Προέδρων Δημοτικών Κοινοτήτων,

να το επισημάνω αυτό, είναι ουσιαστικά έξοδα μετακίνησης. Το δικαιούνται πια και οι Πρόεδροι των Επιτροπών που θα συστήσει το Δημοτικό Συμβούλιο για την εύρυθμη άσκηση αρμοδιοτήτων των καταργούμενων Νομικών Προσώπων, δηλαδή αυτοί μπορεί να είναι είτε Δημοτικός Σύμβουλος, είτε κάποια πρόσωπα εγνωσμένου κύρους. Εδώ πλέον ο νομοθέτης μας λέει ότι ο υπολογισμός θα γίνει βάσει διατάξεων του 4336/15. Είναι ότι παίρνουμε και εμείς σαν υπάλληλοι όταν μετακινούμαστε εκτός Υπουργείου.

Αυτά και ως προς τις αποζημιώσεις.

Πάμε τώρα να μιλήσουμε για ένα πολύ μεγάλο θέμα που αφορά τους αιρετούς που έχουν υπαλληλική ιδιότητα, που είναι πάρα πολλοί αιρετοί με την υπαλληλική ιδιότητα.

Υπάρχουν τρεις κατηγορίες, ας το πούμε έτσι, να το κάνουμε λίγο πιο εύκολο, αιρετών που λαμβάνουν ειδική άδεια. Είναι αυτοί που λαμβάνουν υποχρεωτικά ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τους, ανεξαρτήτως υποβολής αίτησης, άρα από τη στιγμή που θα αναλάβει ο Δήμαρχος καθήκοντα και είναι υπάλληλος, υποχρεωτικά θα λάβει ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας του, αρκεί απλά να προσκομίσει τη δικαστική απόφαση εκλογής του.

Υπάρχουν κάποιοι οι οποίοι λαμβάνουν ειδική άδεια προαιρετικά, κατόπιν υποβολής αίτησης, και υπάρχουν και κατηγορίες αιρετών που λαμβάνουν ειδική άδεια για συγκεκριμένο αριθμό ημερών, με πλήρεις αποδοχές από την υπηρεσία τους.

Λοιπόν, καταρχήν να διευκρινίσουμε ότι όσοι παίρνουν αυτή την ειδική άδεια, ο νόμος τους προστατεύει και αναφέρει ότι το χρονικό διάστημα χρήσης αυτής της άδειας είναι πραγματικός χρόνος υπηρεσίας για όλα τα υπαλληλικά, εργασιακά και ασφαλιστικά δικαιώματα. Όταν λέμε υπαλληλικά δικαιώματα, εννοούμε εδώ ότι είναι πραγματικός χρόνος και υπολογίζεται για οποιαδήποτε μισθολογική ή βαθμολογική εξέλιξη.

Δεν ισχύει βέβαια αυτό στο στρατιωτικό προσωπικό των Ενόπλων Δυνάμεων.

Σε κάθε βέβαια περίπτωση, την ευθύνη για την εφαρμογή όλων αυτών των διατάξεων, την έχει ο φορέας στον οποίο υπάγεται ο αιρετός υπάλληλος.

Τώρα εννοούμε... εργασιακά σημαίνει ότι δεν στοχοποιείται ο αιρετός υπάλληλος ο οποίος θα λάβει την ειδική άδεια από την υπηρεσία του. Ασφαλιστικά εννοούμε για τα συντάξιμα.

Τώρα, να δούμε λίγο την υπαλληλική ιδιότητα, ποιοι είναι δηλαδή υπάλληλοι. Είναι δημόσιοι υπάλληλοι, είναι υπάλληλοι Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου, Νομικών Προσώπων τη διοίκηση των οποίων ορίζει άμεσα ή έμμεσα το δημόσιο με διοικητική πράξη ως μέτοχος, δημόσιες επιχειρήσεις. Είναι κρατικά Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου. Στην υπαλληλική ιδιότητα εμείς εντάσσουμε τους... σε συνεργασία βέβαια με το αρμόδιο Υπουργείο, τους δικαστικούς υπαλλήλους, είναι τα μέλη ΔΕΠ, είναι οι γιατροί, δικηγόροι με έμμισθη εντολή.

Τώρα, πάμε να δούμε ποιοι λαμβάνουν υποχρεωτικά, ποιοι αιρετοί που έχουν υπαλληλική ιδιότητα, λαμβάνουν υποχρεωτικά ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τους.

Καταρχήν να ξεκαθαρίσουμε ότι είναι οι Δήμαρχοι όλων των Δήμων. Είναι οι έμμισθοι Αντιδήμαρχοι όλων των Δήμων, γιατί έχουμε και τους άμισθους Αντιδημάρχους, οι οποίοι επειδή οι άνθρωποι δεν λαμβάνουν αντιμισθία, ούτε ειδική άδεια δικαιούνται, πάνε στην υπηρεσία τους. Άρα έμμισθοι Αντιδήμαρχοι όλων των Δήμων υποχρεωτικά λοιπόν ειδική άδεια, και ο Συμπαραστάτης του Δημότη και της Επιχείρησης.

Τώρα, έχουμε κάποιες εξαιρέσεις. Προαιρετικά ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας κατόπιν αίτησης λαμβάνουν οι Δήμαρχοι που είναι ιατροί του ΕΣΥ, για να διευκολύνουμε τους γιατρούς κυρίως σε νησιά, όπως επίσης και οι έμμισθοι Αντιδήμαρχοι γιατροί του ΕΣΥ.

Εδώ είναι αυτό που είπαμε πριν, και επισημάναμε, με τις καινούργιες διατάξεις του νόμου, οι Πρόεδροι Δημοτικών

Συμβουλίων, οι οποίοι είπαμε ότι μπορούν να επιλέξουν είτε να λάβουν ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τους, οπότε θα επιλέξουν αντιμισθία ή μισθό θέσης, ή θα πάνε στη δουλειά τους, θα πάρουν την αντιμισθία και το μισθό θέσης, και θα έχουν δυνατότητα 90 ημερών.

Επίσης προαιρετικά λαμβάνουν και οι Πρόεδροι Συνδέσμων με πληθυσμό μελών πάνω από 200.000 κατοίκους.

Τώρα, ποιοι δεν λαμβάνουν ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τους από αυτούς τους υπαλλήλους; Είπαμε οι άμισθοι Αντιδήμαρχοι, και έχουμε μια δέσμευση από γνωμοδότηση του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους που έχει γίνει αποδεκτή από τον Υπουργό Εσωτερικών, εκδόθηκε το 2017. Σε αυτή λοιπόν τη γνωμοδότηση μας λέει ότι αιρετοί που έχουν υπαλληλική ιδιότητα με σύμβαση ορισμένου χρόνου, με εξαίρεση όπως είπαμε τους Προέδρους των Δημοτικών Συμβουλίων καθώς είχαμε νεότερη νομοθετική παρέμβαση και τους εξείρεσε, αυτοί λοιπόν δεν παίρνουν ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας.

Τώρα λοιπόν υπάλληλοι αιρετοί που είναι ορισμένου χρόνου, με εξαίρεση τους Προέδρους Δημοτικών Συμβουλίων, με βάση αυτή λοιπόν τη γνωμοδότηση, δεν μπορούν να πάρουν ειδική άδεια για όλη τη διάρκεια της θητείας τους.

Τώρα, υπάρχουν και χορηγούνται συγκεκριμένες άδειες 60, 30 και 90 ημερών αντίστοιχα. 60 ημέρες, κατόπιν αίτησης πάντα, για τους Προέδρους Συμβουλίων Δημοτικών Κοινοτήτων άνω των 200.000 κατοίκων, 30 ημέρες για... από 201 έως 2.000 κατοίκους, και για τους Πρόεδρους Δημοτικής Κοινότητας έως 200 κατοίκους, και έχουμε και τις ειδικές άδειες των 90 ημερών, κατόπιν αίτησης, όπως για Προέδρους Δημοτικών Νομικών Προσώπων, Προέδρους, είπαμε, των Δημοτικών Συμβουλίων, με τις επισημάνσεις.

Εδώ απλά πρέπει να επισημάνουμε ότι ενώ τις 90 ημέρες οι υπόλοιποι τις παίρνουν με πλήρεις αποδοχές, οι Πρόεδροι των Δημοτικών Συμβουλίων είπαμε ότι αν κάνουν... ασκήσουν το

δικαίωμα των 90 ημερών, θα έχουν περικοπή του ημερομίσθιου τους, γιατί ταυτόχρονα λαμβάνουν και την αντιμισθία. Οι Πρόεδροι των ΠΕΔ, μέλη του Διοικητικού και Εποπτικού Συμβουλίου της ΚΕΔΕ.

Εδώ, πάλι με βάση αυτή την υποχρέωση τήρησης της γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, οι ανωτέρω άδειες χορηγούνται και στους αιρετούς με σχέση εργασίας ορισμένου χρόνου, απλά εδώ γίνεται μια στάθμιση από την Υπηρεσία τους, με βάση τα χαρακτηριστικά της σύμβασης ορισμένου χρόνου, και αυτό γιατί από τη στιγμή που οι υπάλληλοι αυτοί προσλαμβάνονται με σύμβαση ορισμένου χρόνου προκειμένου να εκπληρώσουν συνήθως μια επείγουσα ανάγκη ή να εκτελέσουν ένα συγκεκριμένο έργο που λήγει, δεν μπορούν φυσικά να παίρνουν όλες τις ημέρες άδεια, και άρα είναι στην κρίση του φορέα να καθορίσει από αυτές τις μέρες το ανώτατο ποσό.

Επίσης, θα ήθελα εδώ να επισημάνω, και το έχουμε πάρει και σαν θέση στο Υπουργείο, γιατί πολλοί μας ρωτάτε αν είμαι Πρόεδρος... είμαι Δημοτικός Σύμβουλος και είμαι και Πρόεδρος σε Δημοτικό Νομικό Πρόσωπο, αν μπορώ να πάρω και τις άδειες και ως Δημοτικός Σύμβουλος και ως Πρόεδρος Δημοτικού Νομικού Προσώπου.

Εδώ πάντα λέμε ότι πρέπει... η άδεια ακολουθεί την ιδιότητα. Δηλαδή δίνεται σε συνάρτηση με την ιδιότητα του αιρετού. Για παράδειγμα, ένας Δημοτικός Σύμβουλος για παράδειγμα, που είναι Πρόεδρος σε δύο Νομικά Πρόσωπα, δεν θα λάβει 90 μέρες άδεια για το ένα Νομικό Πρόσωπο και 90 μέρες για το άλλο, γιατί η ιδιότητα που λαμβάνει την άδεια ο νομοθέτης την έχει δώσει με την ιδιότητα του Προέδρου των Νομικών Προσώπων. Ενώ αντίθετα θα πάρει, αν είναι και Δημοτικός Σύμβουλος, εννοείται θα δικαιούται και την άδεια ως Δημοτικός Σύμβουλος στο Συμβούλιο, στο Δημοτικό Συμβούλιο.

Είπαμε λοιπόν και για αυτούς, ότι πάλι κρίνει τον ανώτατο αριθμό για τους υπαλλήλους ορισμένου χρόνου.

Τώρα, ειδική άδεια των αιρετών την ημέρα συνεδρίασης του Δημοτικού Συμβουλίου και των Διοικητικών Συμβουλίων των Δημοτικών Νομικών Προσώπων.

Εδώ πρέπει να κάνουμε την εξής διαφοροποίηση. Είναι λίγο δύσκολο να το παρακολουθήσετε στο άρθρο 93, για αυτό, κύριε Πρόεδρε, έχουμε πάρα πολλές αλλαγές στο 93, για αυτό και το επισημαίνω. Για να σας το εντοπίσω εξ αρχής.

Γίνεται δηλαδή μια διάκριση εδώ, όσοι είναι Δημοτικοί Σύμβουλοι και συμμετέχουν στις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, είναι μέλη Διοικητικού Συμβουλίου Δημοτικών Νομικών Προσώπων, λαμβάνουν ειδική άδεια για τη συνεδρίαση, ανεξάρτητα από το αν διεξάγεται σε εργάσιμη ημέρα και ώρα. Δηλαδή ακόμα και αν γίνεται το απόγευμα, θα λάβουν από την υπηρεσία τους άδεια για όλη την ημέρα.

Τώρα, επειδή εδώ μιλάμε και έχουμε και κοντά μας το Δήμο Κυθήρων, με τη Δημοτική Κοινότητα των Αντικυθήρων, θα πούμε λοιπόν αν Σύμβουλοι Δημοτικοί υπηρετούν ή κατοικούν σε Δημοτική Κοινότητα όπως είναι τα Αντικύθηρα, που εκτείνεται στην περιφέρεια ενός νησιού, τότε αυτοί δικαιούνται να απουσιάζουν δύο ημέρες, εκ των οποίων η μία είναι η συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου ή του Διοικητικού Συμβουλίου του Νομικού Προσώπου, αυτό για τα Αντικύθηρα.

Τώρα, η επόμενη διάκριση, για τους υπόλοιπους που συμμετέχουν σε συνεδριάσεις Επιτροπών των Δήμων, θα πρέπει οπωσδήποτε αυτές οι συνεδριάσεις να γίνονται σε εργάσιμη ημέρα και ώρα προκειμένου η υπηρεσία τους να τους χορηγήσει άδεια. Άρα λοιπόν έχουμε έναν Δημοτικό Σύμβουλο ο οποίος για συνεδρίαση Δημοτικού Συμβουλίου θα πάρει άδεια από την υπηρεσία του ανεξάρτητα αν αυτή γίνει πρωί ή απόγευμα. Αν ο Δημοτικός Σύμβουλος συμμετέχει σε Δημοτική Επιτροπή ή σε

Επιτροπή του Δημοτικού Συμβουλίου, θα πάρει την άδεια από την υπηρεσία του εφόσον η συνεδρίαση γίνει τις εργάσιμες ώρες.

Σας έχουμε συνοψίσει ποιες είναι αυτές οι Επιτροπές του Δημοτικού Συμβουλίου. Είναι η Δημοτική Επιτροπή, τα Συμβούλια Ένταξης Μεταναστών, τα Διοικητικά Συμβούλια Εκτελεστικής Επιτροπής και Εποπτικού Συμβουλίου των ΠΕΔ, και Εκτελεστικής Επιτροπής Συνδέσμου πάνω από 200.000 κατοίκους.

Τώρα, ας κλείσουμε λίγο με αυτή την τελευταία κατηγορία που περιγράφει ο νόμος στην καταστατική θέση των αιρετών. Υπάρχει ο κανόνας που λέει για αυτούς που υπηρετούν, που είναι υπάλληλοι στο δημόσιο τομέα. Δεν μετατίθεται ο κανόνας, δεν αποσπώνται εκτός διοικητικών ορίων στο Δήμο που έχουν εκλεγεί, και ισχύει αυτό για τους Δημάρχους, για τους Δημοτικούς Συμβούλους, για τους Προέδρους Δημοτικών Κοινοτήτων, και τους Προέδρους Συμβουλίων Δημοτικών Κοινοτήτων, και για τους Συμβούλους Δημοτικών Κοινοτήτων. Εάν αυτοί οι άνθρωποι υπηρετούν στα διοικητικά όρια, αν αυτοί οι αιρετοί υπηρετούν στα διοικητικά όρια άλλου Δήμου, τότε έχουν το δικαίωμα με αίτησή τους να μετατεθούν ή να αποσπαστούν σε αντίστοιχη υπηρεσία, και αν δεν υπάρχει σε πλησιέστερη προς το Δήμο στον οποίο εξελέγησαν. Πρέπει να είναι κοντά στο Δήμο τους λοιπόν. Τους δίνεται αυτή η δυνατότητα, και εδώ είναι η δυνατότητα που δίνεται και για τους Συμβούλους Κοινοτήτων, γιατί μέχρι τώρα σας έχω πει ότι δικαιούνται οι Πρόεδροι.

Τώρα με βάση αυτά που μας έχει πει και η Διεύθυνση Προσωπικού Τοπικής Αυτοδιοίκησης, οι διατάξεις αυτές για τις μεταθέσεις, αποσπάσεις, δεν έχουν εφαρμογή για το προσωπικό ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου. Τώρα στην περίπτωση που γίνει αυτή η απόσπαση, η μετάθεση, για όσους είναι σε υπηρεσία που είναι σε φορέα γενικής κυβέρνησης, η μισθοδοσία του θα βαρύνει τον φορέα υποδοχής, αν είναι εκτός θα βαρύνει τον φορέα προέλευσης.

Τώρα θα ήθελα κλείνοντας και παρουσιάζοντάς σας έτσι λίγο συνοπτικά την καταστατική θέση, η οποία θέλει ουσιαστικά λίγο μελέτη για να μπορέσουμε και να... και εμείς οι ίδιοι που τα επεξεργαζόμαστε χρόνια πολλές φορές να κατανοήσουμε όλες αυτές τις διατάξεις, βλέπουμε ότι ο νομοθέτης έχει προβλέψει εργαλεία, τα οποία ο Δήμαρχος και η ομάδα που θα αναλάβει θέσεις ευθύνης, μπορούν να αποφασίσουν πώς θα γίνει καλύτερη αξιοποίησή τους προκειμένου να ασκήσουν όσο το δυνατόν αποδοτικότερα και αποτελεσματικότερα τα αιρετά τους καθήκοντα.

Άρα λοιπόν ο Δήμαρχος και η ομάδα του θα πρέπει λοιπόν να έχουν στο μυαλό τους όλες αυτές τις διατάξεις προκειμένου να στελεχώσουν την ομάδα τους.

Και επειδή πάντα στη Νομική λέγαμε ότι άμα δεν κλείσουμε πρακτικό, δεν μπορούμε να καταλάβουμε διάταξη, θα σας δώσω ένα παράδειγμα εφαρμογής από όλα όσα σας είπα, έτσι ένα χαρακτηριστικό. Παραδείγματος χάρη, έχουμε έναν άμισθο Αντιδήμαρχο, ο οποίος είναι εκπαιδευτικός, ο οποίος έχει εκλεγεί σε άλλο Δήμο από εκεί που εργάζεται. Πάμε να δούμε λοιπόν πώς θα εφαρμόσουμε όλα αυτά που σας είπα. Είναι εκπαιδευτικός, και έχει εκλεγεί σε άλλο Δήμο. Άρα θα ζητήσει απόσπαση σε σχολείο κοντά στο Δήμο που έχει εκλεγεί. Είναι άμισθος, που σημαίνει ότι θα πηγαίνει στην εργασία του, γιατί δεν έχει ειδική άδεια για όλο το διάστημα της θητείας του. Επειδή είναι άμισθος και επειδή θα πηγαίνει στη δουλειά του, θα λαμβάνει το μισθό της θέσης του. Είναι όμως και Δημοτικός Σύμβουλος, συνεπώς στη συμμετοχή του στις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου θα παίρνει αποζημίωση έως τέσσερις συνεδριάσεις το μήνα. Θα λαμβάνει ειδική άδεια από την υπηρεσία του για τη συμμετοχή του στις συνεδριάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, ανεξαρτήτως ώρας. Και σε περίπτωση που είναι μέλος Δημοτικής Επιτροπής, θα λαμβάνει άδεια από την υπηρεσία του εφόσον η συνεδρίαση της Δημοτικής Επιτροπής διεξάγεται σε εργάσιμη μέρα και ώρα.

Σας ευχαριστώ πάρα-πάρα πολύ. Και είμαστε πάντα στη διάθεσή σας σαν Υπηρεσία να απαντάμε πάντα στις ερωτήσεις σας. Για εμάς η καταστατική θέση και η εφαρμογή των διατάξεων πολλές φορές δεν είναι μια απλή απάντηση, γιατί οι διατάξεις είναι πολύπλοκες και έχουν αλλάξει πάρα πολλά πράγματα. Επομένως αρκετές από τις ερωτήσεις που τυχόν θα μου κάνετε, να ξέρετε ότι θα θέλουν και λίγο σκέψη.

Είμαι στη διάθεσή σας...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Σας ευχαριστούμε καταρχάς για την εισαγωγή και αν υπάρχουν ερωτήσεις; Υπάρχουν αρκετές φαντάζομαι. Το μικρόφωνο στο βάθος, ξεκινάμε από εκεί; Το όνομά σας θα μας πείτε και την ιδιότητα παρακαλώ.

Ι. ΤΖΑΡΗΜΑΣ: Τζαρήμας Ιωάννης, από Δήμο Ναυπλιέων, Δημοτικός Σύμβουλος.

Είπατε ότι όταν ορίζεσαι Αντιδήμαρχος, και ορίζεσαι άμισθος, εγώ π.χ. που είμαι αστυνομικός, ανήκω σε άλλο κλιμάκιο από τους άλλους δημοσίους, θα πάρω ειδική άδεια;

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Λοιπόν, αν είστε άμισθος Αντιδήμαρχος, θα πάτε κανονικά... δεν δικαιούστε εννοείται αντιμισθία, και θα πάτε στη δουλειά σας.

Ι. ΤΖΑΡΗΜΑΣ: Ευχαριστώ.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Εδώ ο κύριος.

Σ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ: Γεια σας. Λέγομαι Πετρόπουλος Σταύρος, Δημοτικός Σύμβουλος Σαρωνικού.

Θα ήθελα να κάνω την εξής ερώτηση. Είμαι τραπεζικός υπάλληλος. Πότε θα πρέπει να κάνω εγώ την αίτηση της ειδικής άδειας στην υπηρεσία μου;

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Ανάλογα αν είστε Αντιδήμαρχος, ως Αντιδήμαρχος θέλετε;

Σ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ακριβώς, σωστά.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Από τότε που θα γίνει ο ορισμός σας.

Σ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ: Από τώρα μπορώ;

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Από τη δημοσίευση της απόφασης ορισμού σας ως Αντιδήμαρχος. Από τότε δηλαδή...

Σ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ: Γιατί θα πρέπει να υπάρχει απόφαση από ότι καταλαβαίνω...

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Αυτή η απόφαση του Δημάρχου, από τη στιγμή που θα ληφθεί και δημοσιευτεί στο Διαύγεια, θα την προσκομίσετε στην υπηρεσία σας.

Σ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ: Μπορεί να γίνει και προγενέστερα έτσι ώστε...

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Όχι.

Σ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ: Δεν έχει ισχύ.

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Θέλουμε... και για την αντιμισθία σας είναι απαραίτητη προϋπόθεση αυτή, για να ληφθεί. Χρειάζεται πάντα, (...) να έχει δημοσιευτεί η απόφαση, να είναι υποστατή, και εδώ είναι μια κανονιστική πράξη, είναι λίγο νομικό αυτό που θα σας πω, είναι μια κανονιστική πράξη, πρέπει οπωσδήποτε να δημοσιευτεί για να λάβει υπόσταση. Για αυτό και επιμένουμε και λέμε ότι... στη δημοσίευση, διαφορετικά δεν έχει καμία ουσία η απόφαση.

Σ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ: Άρα λοιπόν εγώ, αν πούμε ότι θα γίνει το πρώτο Δημοτικό Συμβούλιο στις 2 Γενάρη, τότε που θα...

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Εσείς από τη στιγμή που θα δημοσιευτεί η απόφαση ορισμού σας, από τότε θα καταθέσετε την απόφαση στο Νομικό σας Πρόσωπο, στο φορέα σας, και θα σας τη δώσει.

Σ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ: Μάλιστα. Δικαιούμαι όμως και από την εργασία του χωρίς να υπάρχει πρόβλημα...

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Ναι, αυτό είναι αυτό που είπαμε ότι ανεξάρτητα το ότι είστε Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, έχουμε... ο χρόνος υπηρεσίας σας για τα εργασιακά σας δικαιώματα είναι εξασφαλισμένος.

Σ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ: Και αντί για αντιμισθία μπορώ να επιλέξω το κομμάτι...

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Ναι, φυσικά.

Σ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ: Και ασφαλιστικά και...

Δ. ΝΑΣΑΙΝΑ: Φυσικά, ότι σας εξυπηρετεί θα επιλέξετε.

Σ. ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΟΣ: Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Τελειώσαμε τις ερωτήσεις; Αφού τελειώσαμε με τις ερωτήσεις, να καλωσορίσουμε τον Πρόεδρό μας και Υπουργό Ψηφιακής Διακυβέρνησης, τον κύριο Παπαστεργίου. Μεγάλη μας τιμή και χαρά.

Δ. ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ: Περισσότερο να πω το πόσο χαίρομαι, το πόσο συγκινημένος είμαι, το πόσο πολύ μου λείπει η Αυτοδιοίκηση. Όλα αυτά τα θεωρώ απολύτως περιττά να τα πω και τελείως αυτονόητα, γιατί ισχύει το μια φορά αυτοδιοικητικός, πάντα αυτοδιοικητικός, το μια φορά Δήμαρχος, πάντα Δήμαρχος. Πραγματικά νιώθω ότι είμαι στην οικογένειά μου εδώ πέρα και χαίρομαι πάρα πολύ που βλέπω την Αυτοδιοίκηση να προχωρά, να πάει μπροστά, να παλεύει, να κερδίζει, να χάνει και μάχες, γιατί έτσι είναι η Αυτοδιοίκηση, αλλά τουλάχιστον να παραμένει ο βασικός πυλώνας της δημόσιας διοίκησης. Και έχω πλέον την πολυτέλεια να το λέω και με την παλιά ιδιότητά μου, αλλά και με την καινούργια.

Και μάλιστα σήμερα μου θύμισαν κάποιοι φίλοι και συνεργάτες πως ήταν αυτή η ημερομηνία ακριβώς όταν πριν από τέσσερα χρόνια κάναμε μια πολύ ωραία διαδικασία και τότε με τιμήσατε με την ψήφο σας και βγήκα Πρόεδρος στην Κεντρική Ένωση των Δήμων.

Λοιπόν, καλησπέρα Αυτοδιοίκηση, καλησπέρα νέα Ελλάδα, καλησπέρα νέοι Δήμαρχοι, Δημοτικά Συμβούλια. Πάρα πολύ χρήσιμη η πρωτοβουλία της ΕΕΤΑΑ να ενημερώσει για τις αλλαγές, γιατί στην Αυτοδιοίκηση τα τελευταία χρόνια έχουν γίνει πάρα πολλές αλλαγές. Χαίρομαι γιατί αυτές οι εκλογές έγιναν πλέον με έναν πολύ πιο λογικό και όχι αναλογικό τρόπο. Τουλάχιστον οι επόμενες Δημοτικές Αρχές θα μπορέσουν να διοικήσουν. Δεν θα έχουν τα προβλήματα τα οποία αντιμετώπισαν πάρα πολλές Δημοτικές Αρχές την τετραετία '19-'23, προβλήματα τα οποία κάποιες από αυτές το πλήρωσαν σχετικά ακριβά.

Σημαντικό λοιπόν έχει πλέον να δούμε, να ενημερωθούμε για όλες αυτές τις αλλαγές που έρχονται, αλλά και για το διακύβευμα από εδώ και πέρα.

Θέλω να ευχαριστήσω την ΕΕΤΑΑ, την Κεντρική Ένωση των Δήμων, το ΙΤΑ, όλους τους φορείς που στηρίζουν την Αυτοδιοίκηση, και πάμε να δούμε λίγο τι έχουμε μπροστά μας.

Να ξεκινήσω από κάτι το οποίο θεωρώ εξαιρετικά επίκαιρο, γιατί έχει γίνει αρκετή κουβέντα, και είναι το τέλος ταφής.

Με αφορμή αυτό το οποίο σήμερα ζούμε με τους προϋπολογισμούς, ζείτε άλλον με τους προϋπολογισμούς, πρέπει να αρχίσω να αφαιρώ το πρώτο πρόσωπο, να θυμίσω μόνο ότι η ΚΕΔΕ ήταν αυτή η οποία πριν από περίπου δύο χρόνια πήρε απόφαση, την επικαλέστηκε και η ΚΕΔΕ στην πρόσφατη ανακοίνωσή της, προκειμένου να πλέον εφεσιβάλλουμε δικαστικά την απόφαση αυτή για το τέλος ταφής, όταν προκύψουν πλέον διοικητικές πράξεις, και από ότι κατάλαβα, από ότι διάβασα, αυτό και θα γίνει.

Το λέω για να κλείσω λίγο κάποια σχόλια σε σχέση με το κάναμε και το τι δεν κάναμε την προηγούμενη τετραετία. Δεν είναι απολογισμός αυτός, ούτως ή άλλως πλέον ως Υπουργός ήρθα να σας πω το τι κάνουμε από εδώ και πέρα σε σχέση με τους Δήμους και την ψηφιακή διακυβέρνηση, την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, και τα εργαλεία τα οποία θα έχουμε μπροστά μας.

Λοιπόν, πρώτα κάτι το οποίο σας ενδιαφέρει πάρα πολύ, το πρόγραμμα των Smart Cities. Ένα πρόγραμμα το οποίο βγήκε σε δύο δόσεις, 90 εκατομμύρια Ταμείο Ανάκαμψης, 230 εκατομμύρια από το ΕΣΠΑ. Τα μεν πρώτα προχωράνε κάπως, τα περισσότερα έχουν δημοπρατηθεί. Στα δεύτερα βγαίνουν πλέον αρκετά σιγά, αρκετά αργά, αυτή είναι η αλήθεια, και πρέπει και να απολογηθώ, αλλά και να τρέξω πολύ περισσότερο, εγώ και το Υπουργείο, για να βγάλουμε εντάξεις όσο μπορούμε πιο γρήγορα.

Ας μην τρέφουμε αυταπάτες. Όταν οι μισές προτάσεις κατατέθηκαν 30 Σεπτεμβρίου, δεν είναι καθόλου σίγουρο και βέβαιο ότι θα μπορέσουμε φέτος να έχουμε εντάξεις για αυτούς. Τουλάχιστον προσπαθούμε από τις προτάσεις που είχαν κατατεθεί νωρίτερα, να βγάλουμε εντάξεις. Πιστεύω ότι θα έχουμε περίπου τριάντα με σαράντα εντάξεις μέχρι το τέλος του χρόνου, και από εκεί και πέρα με έναν πιο γρήγορο ρυθμό, γιατί πλέον υπογράφει και ο Σύμβουλος Τεχνικής Βοήθειας, να μπορέσουμε μέχρι το Πάσχα να έχουμε βγάλει τις εντάξεις που χρειαζόμαστε.

Δεύτερο έργο το οποίο θα δείτε μέχρι τον Μάρτιο-Απρίλιο, κάτι το οποίο θα μας βοηθήσει πάρα πολύ, έχει να κάνει με την πλατφόρμα για τα ακαθάριστα οικόπεδα. Όλο αυτό το διάστημα τρέχατε, τρέχαμε, να εντοπίσουμε ιδιοκτήτες για ακαθάριστα οικόπεδα, να στείλουμε συστημένες επιστολές, να περιμένουμε να πάρουμε το αποδεικτικό πίσω, συνήθως ο ιδιοκτήτης δεν έπαιρνε τη συστημένη επιστολή.

Λοιπόν, σε συμφωνία και με το Υπουργείο Πολιτικής Προστασίας, την ώρα αυτή δομείται μια πλατφόρμα στο Υπουργείο μας, προκειμένου μαζί με το Υπουργείο Εσωτερικών να μας λυθούν τα χέρια. 1^η Μαΐου να ειδοποιήσουμε ψηφιακά πλέον τον ιδιοκτήτη του οικοπέδου, μέσω της πλατφόρμας του Κτηματολογίου αντλούμε τα στοιχεία, θα πρέπει μέσα σε ένα εύλογο διάστημα, μια εβδομάδα, δέκα μέρες, να το καθαρίσει, και από εκεί και πέρα ηλεκτρονικά πάμε να κάνουμε όλη την υπόλοιπη διαδικασία για την επιβολή του προστίμου. Άρα όλο αυτό το στρεβλό και εξαιρετικά υπερβολικό των συστημένων επιστολών, των πολλαπλών επισκέψεων, τελειώνει με την πλατφόρμα αυτή.

Επίσης, κάτι το οποίο σχεδιάζουμε την ώρα αυτή με τις εταιρείες οι οποίες ασχολούνται με την Αυτοδιοίκηση, δεν είναι και πάρα πολλές. Εκτός από τα έργα του Smart City, τα οποία τα ξέρετε, τα έχετε δει, υπάρχει ένα σημαντικό αντικείμενο σε back office υποδομές, δηλαδή πώς θα μπορέσουμε να ψηφιοποιήσουμε

από τα ΧΕΠ, μέχρι διάφορες άλλες διεργασίες που έχουμε ανάγκη στους Δήμους μας. Την ώρα αυτή κοιτάμε να δούμε από τα χρήματα του ΕΣΠΑ πόσα θα απορροφηθούν στο κομμάτι των Smart Cities, για να βγάλουμε ακόμη ένα έργο το οποίο θα έρθει να κουμπώσει πλέον οριζόντια σε όλη την Αυτοδιοίκηση, για να διορθώσουμε συστήματα, να πάμε σε web εφαρμογές πλέον για τα συστήματα που δουλεύουμε στους Δήμους μας.

Άλλα θέματα. Το έργο των ΔΕΥΑ. Μίλησα και σήμερα το πρωί με τον Γιώργη τον Μαρινάκη. Ήταν ένα έργο το οποίο είχε μπει στην αναθεώρηση του Ταμείου Ανάκαμψης. Δεν προχώρησε μετά τα γεγονότα της Θεσσαλίας, όπου πλέον αντλήθηκαν πολλοί πόροι για τη Θεσσαλία. Παρ' όλα αυτά, είναι ένα πολύ χρήσιμο έργο το οποίο θα βρούμε πόρους, πιθανώς και πάλι από το ΕΣΠΑ, να χρηματοδοτήσουμε, με δεδομένη πλέον και την επόμενη μέρα των ΔΕΥΑ, για την οποία είμαι βέβαιος πως έχετε πολλή κουβέντα να κάνετε.

Support.gov.gr. Ακόμη ένα έργο το οποίο ξεκίνησε τώρα προκειμένου να μπορούν οι Δήμοι να πάρουν υπηρεσίες από το gov.gr για τις σελίδες τους, και αντιστοίχως υπηρεσίες που έχουν φτιάξει αρκετοί Δήμοι, να τις ανεβάσουμε στο gov.gr.

Το θέμα των δεικτών. Πριν από περίπου δύο μήνες πέρασε ένα νομοσχέδιο του Υπουργείου Εσωτερικών, το οποίο μιλάει για το πώς θα μπορέσουμε πλέον να μετρήσουμε περισσότερο τη δουλειά που γίνεται στους Δήμους, το είδα στα εννιά χρόνια που ήμουν Δήμαρχος, το βλέπω να συνεχίζεται και τώρα.

Αυτό το οποίο πρέπει να κάνουμε, πλέον με κάποιους Δήμους να αρχίσουμε όλη αυτή τη δουλειά να την ποσοτικοποιούμε, κυρίως για εμάς, κυρίως για να ξέρουμε τι γίνεται, πού πάμε καλά, πού χωλαίνουμε. Και αυτή η δουλειά είναι μια πλατφόρμα, ένα έργο το οποίο γράφεται τώρα στο Υπουργείο και θα τρέξει σε συνεργασία με το Υπουργείο Εσωτερικών.

Κλείνω με ένα έργο το οποίο θεωρώ πάρα πολύ σημαντικό, δεν ανήκει στο Υπουργείο μας, αλλά πρέπει να το εκμεταλλευτούμε. Όλα αυτά τα χρόνια πασχίζαμε να βρούμε χρηματοδότηση για έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Κάποιοι λίγοι Δήμοι κατάφεραν και ενέταξαν στον Τρίτη μερικά έργα, κάποιοι μόνοι τους υλοποίησαν μικρά ή μεγαλύτερα φωτοβολταϊκά κυρίως, λιγότερο αιολικά.

Το πρόγραμμα ΑΠΟΛΛΩΝ λοιπόν έρχεται τώρα να δημιουργήσει ενεργειακές κοινότητες σε επίπεδο Περιφέρειας, προκειμένου να μπορέσουμε εκεί να χρηματοδοτηθούμε για ένα κομμάτι της επένδυσης, προκειμένου να κάνουμε συμψηφισμό της ενέργειας που καταναλώνουμε στους Δήμους σε σχέση με αυτή που θα παράγουμε.

Λοιπόν, η καινούργια 5ετία πλέον, αγαπητοί συνάδελφοι, πρώην συνάδελφοι, αλλά το πρώην δεν μου αρέσει, ξεκινάει νομίζω με πάρα πολύ ενδιαφέρον, με ζητήματα τα οποία είναι ανοιχτά, και θα πρέπει η Κεντρική Ένωση και οι ΠΕΔ της χώρας να συζητήσουμε, και να βρούμε την καλύτερη λύση.

Θα είναι πάντα χαρά μου να σας δω, να μιλήσουμε, να μιλήσουμε για την επόμενη ψηφιακή μέρα της χώρας, αλλά και για την επόμενη μέρα της Αυτοδιοίκησης. Το είπα και στην αρχή, μια φορά Δήμαρχος, πάντα Δήμαρχος. Χαίρομαι πάρα πολύ που σήμερα είμαι εδώ πέρα και ευχαριστώ για την τιμή που μου κάνατε.

Να είστε καλά.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Σας ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Συνεχίζουμε με την επόμενη ομιλία, από την κυρία Ντορέτα Αλεξίου, για την εποπτεία και τον έλεγχο, Κώδικα Συμπεριφοράς Αιρετών.

Η κυρία Αλεξίου είναι Προϊσταμένη της Νομικής Υπηρεσίας της ΚΕΔΕ.

Ν. ΑΛΕΞΙΟΥ: Γεια σας, Πρόεδρε. Καλησπέρα, συγχαρητήρια και από εμένα. Εύχομαι να έχετε μια πολύ καλή θητεία.

Το δικό μου το θέμα δεν είναι τόσο πολύ ευχάριστο. Είναι ο έλεγχος... η κρατική εποπτεία επί των πράξεων των Οργάνων της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, όπως και επί των προσώπων.

Η κρατική εποπτεία προβλέπεται από το Σύνταγμα. Περιορίζεται όμως αποκλειστικά σε έλεγχο νομιμότητας των πράξεων, και όχι σκοπιμότητα. Δεν θα πρέπει δηλαδή αυτός ο έλεγχος να εμποδίζει την πρωτοβουλία και την ελεύθερη δράση των Δήμων, ή να θίγει τη διοικητική και οικονομική τους αυτοτέλεια.

Τώρα, ο τρόπος με τον οποίο ασκείται αυτή η κρατική εποπτεία, εξειδικεύεται με ειδικές νομοθετικές διατάξεις από τον νομοθέτη.

Η αρχή (...) και το περιεχόμενο της κρατικής εποπτείας. Έχουμε τον έλεγχο νομιμότητας των πράξεων των συλλογικών Οργάνων, και των μονοπρόσωπων Οργάνων των Δήμων, και τον έλεγχο των προσώπων, τον πειθαρχικό δηλαδή έλεγχο των αιρετών.

Οι αρμόδιες Υπηρεσίες βάσει του νόμου για τον έλεγχο των αιρετών, είναι οι επτά Αυτοτελείς Υπηρεσίες Εποπτείας, μέχρι όμως την έναρξη της λειτουργίας αυτών, αρμόδια είναι η οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση, και ειδικότερα ο Γραμματέας της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

Η νομοθεσία που διέπει την κρατική εποπτεία, έτσι όπως έχει εξειδικευτεί από το νομοθέτη, με αρκετές αλλαγές μέχρι σήμερα, είναι τα άρθρα 224 μέχρι 237 του Καλλικράτη, με τις αλλαγές που έχουν υποστεί.

Να ξεκινήσουμε με τον έλεγχο νομιμότητας επί των πράξεων. Οι αποφάσεις όλων των συλλογικών και μονομελών Οργάνων των Δήμων είναι εκτελεστές ατόφου εκδοθούν. Όμως κάποιες συγκεκριμένες κατηγορίες αποφάσεων περιοριστικά αναφερόμενες στο νόμο υπόκεινται σε υποχρεωτικό έλεγχο νομιμότητας. Οι αποφάσεις που δεν υπάγονται στον υποχρεωτικό έλεγχο νομιμότητας, μπορούν να προσβληθούν με ειδική διοικητική

προσφυγή, όπως θα τη δούμε στην πορεία, προδικαστική προσφυγή που θα τη δούμε στην πορεία.

Επίσης υπάρχει και η δυνατότητα αυτεπάγγελτου ελέγχου.

Οι πράξεις που υπόκεινται σε υποχρεωτικό έλεγχο, όπως σας είπα, αναφέρονται εντελώς περιοριστικά στο νόμο, είναι αυτές οι εννέα κατηγορίες, οι οποίες πρέπει... να μην τις διαβάσουμε μία-μία, είναι αυτές οι οποίες αποστέλλονται για έλεγχο μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε ημερών από τη συνεδρίαση του συλλογικού Οργάνου, συνοδεύονται από έγγραφο αναγκαία για τη νόμιμη έκδοσή τους, αντίγραφο αποδεικτικό δημοσίευσης, και οποιαδήποτε επιπλέον τυχόν στοιχείο ζητηθεί από την οικεία Αποκεντρωμένη Διοίκηση.

Ο έλεγχος αυτός διενεργείται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία τριάντα ημερών από την ώρα που θα σταλεί η πράξη. Σε περίπτωση που δεν εκδοθεί απόφαση μέσα σε αυτές τις τριάντα ημέρες, τεκμαίρεται ότι έχει γίνει αποδεκτή.

Ο Γενικός Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, στο εξής όπου βλέπετε στις διαφάνειες Επόπτης εννοούμε τον Γενικό Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης προς το παρόν, μπορεί και αυτεπαγγέλτως να ακυρώσει απόφαση των Οργάνων των Δήμων για λόγους νομιμότητας, μέσα σε προθεσμία δύο μηνών από τη στιγμή που θα δημοσιευτεί η πράξη.

Επίσης, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών μπορεί να διενεργηθεί και δειγματοληπτικός έλεγχος, σύμφωνα με συγκεκριμένες ποσοτώσεις ανά κατηγορία πράξης ή ανά ΟΤΑ.

Τώρα σε πράξεις οι οποίες δεν υπόκεινται σε υποχρεωτικό έλεγχο, μπορεί οποιοσδήποτε έχει έννομο συμφέρον να ασκήσει ειδική διοικητική προσφυγή. Ποιος την ασκεί. Την ασκεί, όπως είπαμε, όποιος έχει έννομο συμφέρον, άμεσο και ενεστώς, θα πρέπει να το αποδεικνύει για λόγους νομιμότητας ενώπιον του Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δεκαπέντε ημερών από τη δημοσίευση της απόφασης ή

όποτε έλαβε γνώση, και επίσης αυτή η προσφυγή μπορεί να ασκηθεί και κατά παράλειψης οφειλόμενης νόμιμης ενέργειας μέσα σε δεκαπέντε μέρες από τότε που έπρεπε να ολοκληρωθεί η ενέργεια, με προθεσμία που τάσσει ο νομοθέτης, για την έκδοση της οικείας πράξης. Μετά από την παρέλευση... ή μετά από την παρέλευση τριών μηνών από την υποβολή σχετικής αίτησης του ενδιαφερόμενου.

Όπως είπαμε, έννομο συμφέρον έχει ο άμεσα βλαπτόμενος, αλλά τεκμαίρεται ότι έχουν και όλοι οι αιρετοί, και αυτό πρέπει να το προσέξετε, του οικείου Δήμου, ανεξάρτητα από το αν έλαβαν μέρος στη συνεδρίαση κατά την οποία ελήφθη η συγκεκριμένη απόφαση, εφόσον όμως δεν την έχουν υπερψηφίσει.

Επίσης, οι συνδικαλιστικές οργανώσεις εργαζομένων στην Τοπική Αυτοδιοίκηση Α' Βαθμού, και Νομικά Πρόσωπα μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που επιδιώκουν σύμφωνα με το καταστατικό τους περιβαλλοντικούς, πολιτιστικούς, και εν γένει κοινωνικούς σκοπούς. Αλλά και αυτό θα πρέπει να αποδεικνύεται ότι αυτό το Νομικό Πρόσωπο βλάπτεται με τη συγκεκριμένη απόφαση, και όχι γενικά και αόριστα επειδή ανήκει σε αυτές τις κατηγορίες να μπορεί να ασκεί κατά οποιασδήποτε πράξης προσφυγή.

Η απόφαση επί της προσφυγής εκδίδεται μέσα σε αποκλειστική προθεσμία δύο μηνών από την υποβολή της, και αν παρέλθει αυτή η προθεσμία τεκμαίρεται, το αντίθετο από αυτό που είπαμε πριν, ότι έχει απορριφθεί.

Η άσκηση της προδικαστικής προσφυγής αποτελεί προϋπόθεση για να ασκηθούν ένδικο βοηθήματα ενώπιον των αρμοδίων δικαστηρίων, δηλαδή δεν μπορεί κάποιος να πάει κατευθείαν να ασκήσει προσφυγή ενώπιον των Διοικητικών Δικαστηρίων αν δεν έχει ασκηθεί πριν η προδικαστική προσφυγή.

Υπάρχει δυνατότητα να ζητηθεί αναστολή της εκτέλεσης της πράξης, η οποία χορηγείται διαζευκτικά, είτε επειδή η προσφυγή

κρίνεται προδήλως βάσιμη, ή κρίνεται ότι ο ασκών την ειδική διοικητική προσφυγή θα υποστεί ανεπανόρθωτη βλάβη ή δυσχερώς επανορθώσιμη, μέχρι να εξεταστεί η προσφυγή του.

Οι αποφάσεις αυτές επί του ελέγχου νομιμότητας κοινοποιούνται μέσα σε πέντε μέρες από την έκδοσή τους στον οικείο Δήμο, αναρτώνται στην επίσημη ιστοσελίδα και στη Διαύγεια, της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, υποχρεωτικά, σε δύο μέρες από την έκδοσή τους. Η παράλειψή τους είναι, συνιστά πειθαρχικό παράπτωμα. Και τα συλλογικά και μονομελή Όργανα των Δήμων, αλλά και το προσωπικό των Δήμων, είναι... έχουν υποχρέωση συμμόρφωσης χωρίς καθυστέρηση προς τις αποφάσεις αυτές.

Τώρα, κατά των αποφάσεων του Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης μπορεί να ασκηθεί προσφυγή από όποιον βλάπτεται από αυτή την πράξη, στη γνωστή Επιτροπή του άρθρου 152, του 3463, μέσα σε ένα μήνα από την έκδοση της απόφασης ή από την κοινοποίηση ή όποτε έλαβε γνώση ο ενδιαφερόμενος.

Υπάρχει και ένα ακόμα βοήθημα, η αίτηση θεραπείας, η οποία απλά θα σας την αναφέρω, είναι σίγουρο ότι δεν πρόκειται να ασκηθεί ποτέ, διότι αυτή η αίτηση θεραπείας υποβάλλεται ενώπιον του αρμοδίου Οργάνου που εξέδωσε την πράξη.

Η αίτηση θεραπείας αναστέλλει την προθεσμία για την άσκηση προδικαστικής προσφυγής. Θεωρητικά δεν έχει προθεσμία για να ασκηθεί, αλλά εννοείται ότι αν πρόκειται κάποιος να ασκήσει αίτηση θεραπείας, θα πρέπει να γίνει πριν από τις δεκαπέντε μέρες που λήγει η αποκλειστική προθεσμία για την άσκηση της προσφυγής.

Τώρα, πάμε στον πειθαρχικό έλεγχο των προσώπων, των αιρετών. Είναι η δεύτερη μορφή κρατικής εποπτείας, που ασκείται επί των αιρετών.

Έχουμε πρώτα την αστική ευθύνη του άρθρου 232. Τι σημαίνει αστική ευθύνη των αιρετών. Όλοι οι αιρετοί, Δήμαρχοι, Αντιδήμαρχοι, Δημοτικοί Σύμβουλοι και λοιπά, έχουν υποχρέωση να

αποζημιώσουν τον οικείο Δήμο εάν προκαλέσουν σε βάρος της περιουσίας του από δόλο ή βαριά αμέλεια κάποια ζημία. Μέσα σε αυτή την αστική ευθύνη δεν συμπεριλαμβάνονται και τρίτοι, δηλαδή δεν αποζημιώνονται τρίτοι με βάση αυτές τις διατάξεις, μόνο ο Δήμος.

Υπάρχει μια συγκεκριμένη διαδικασία, να μη σας κουράσω. Γίνεται μετά... καταλογίζεται μετά από αιτιολογημένη πράξη Ελεγκτικής Επιτροπής, και αποφασίζεται μέσα σε εύλογο διάστημα κατόπιν ελέγχου και παροχής εξηγήσεων.

Οι πειθαρχικές ποινές είναι η αργία και η έκπτωση. Επιβάλλονται μετά από αιτιολογημένη απόφαση της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, του Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, αφού προηγηθεί απολογία του εγκαλούμενου, ή περάσει η προθεσμία χωρίς να έχει εμφανιστεί, και κατόπιν σύμφωνης γνώμης, σύμφωνης γνώμης, του Πειθαρχικού Συμβουλίου, που βλέπετε από ποιους αποτελείται.

Ο εγκαλούμενος εμφανίζεται ενώπιον του Πειθαρχικού Συμβουλίου είτε αυτοπροσώπως, είτε με δικηγόρο. Η γνώμη του Πειθαρχικού Συμβουλίου, η απόφαση δηλαδή, εκδίδεται μέσα σε δύο μήνες από το έγγραφο που θα στείλει ο Γραμματέας Αποκεντρωμένης Διοίκησης με το οποίο προτείνει την ποινή. Επί της πρότασης αυτής του Αποκεντρωμένη, το Πειθαρχικό Συμβούλιο μπορεί να συμφωνήσει, μπορεί να μη συμφωνήσει αν κρίνει ότι δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις για επιβολή πειθαρχικής ποινής, ή να προτείνει μικρότερη ή μεγαλύτερη ποινή.

Κατά της απόφασης αυτής του Πειθαρχικού Συμβουλίου μπορεί να ασκηθεί προσφυγή ενώπιον του Συμβουλίου Επικρατείας μέσα σε τριάντα ημέρες από την κοινοποίησή της, και να ζητηθεί και να δοθεί αν υπάρχουν οι προϋποθέσεις, και αναστολή εκτέλεσης.

Εδώ να επισημάνουμε την τελευταία αλλαγή που έγινε, σχετικά με την ιδιόζουσα δωσιδικία εξαίρεση από τη συνοπτική διαδικασία του άρθρου 235. Επανήλθαν πάλι οι διατάξεις που

ίσχυαν παλιότερα. Οι Δήμαρχοι υπάγονται πλέον στην ιδιάζουσα δωσιδικία του Κώδικα Ποινικής Δικονομίας, και τι είναι αυτό; Είναι ότι για πλημμελήματα που έχουν τελέσει κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, αρμόδιο δικαστήριο είναι το κατά τόπο αρμόδιο Τριμελές Εφετείο. Για την εκδίκαση εφέσεων κατά αποφάσεων Μονομελούς Πλημμελειοδικείου είναι το οικείο Τριμελές Πλημμελειοδικείο. Δηλαδή δεν πάνε σε Πρωτοδικεία. Και έχει καταργηθεί πλέον η διαδικασία του αυτοφώρου για πταίσματα ή πλημμελήματα Δημάρχων που διαπράττονται κατά την άσκηση των καθηκόντων τους και εξαιτίας αυτών. Δηλαδή το αυτόφωρο ισχύει για περιπτώσεις που δεν αφορούν άσκηση καθηκόντων και εξαιτίας της άσκησης αυτής.

Έχουμε τώρα την έκπτωση εξαιτίας καταδίκης. Εδώ έχουμε αυτοδίκαια έκπτωση. Δεν υπάρχει δηλαδή διαδικασία προηγούμενης απόφασης Οργάνου. Και πότε είναι αυτή; Εκπίπτουν αυτοδικαίως αν τεθούν σε δικαστική συμπαράσταση με τελεσίδικη δικαστική απόφαση, αν στερηθούν τα πολιτικά τους δικαιώματα με αμετάκλητη δικαστική απόφαση, αν καταδικαστούν με αμετάκλητη δικαστική απόφαση είτε σαν αυτουργοί, είτε συμμετοχοί, για κακουργήματα, ή πλημμελήματα τα οποία αναφέρονται περιοριστικά στο νόμο και είναι αυτά που βλέπετε.

Για τη διάπραξη του αδικήματος της παράβασης καθήκοντος, πρέπει να παρατηρήσουμε ότι απαιτείται συγχρόνως, δεν αρκεί μόνο να υπάρχει παράβαση καθήκοντος, αλλά θα πρέπει να προκαλείται και οικονομική βλάβη στο Δήμο.

Για την έκπτωση εκδίδεται διαπιστωτική πράξη του Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, είναι υποχρεωτικό αυτό, μέσα σε δεκαπέντε μέρες από τότε που έλαβε γνώση της δικαστικής απόφασης.

Και η διαπιστωτική πράξη ανατρέχει στην ημερομηνία που η σχετική δικαστική απόφαση έχει καταστεί αναλόγως αν είναι για κακουργήματα τελεσίδικη ή αμετάκλητη.

Τώρα, η αργία. Στις περιπτώσεις τελεσίδικης καταδικαστικής απόφασης για τα παραπάνω πλημμελήματα που είδαμε, ή πρωτόδικη καταδικαστική για κακούργηματα, ή αμετάκλητη παραπομπή για κακούργημα, που έχει συγχρόνως επιβληθεί και προσωρινή κράτηση, ο Γραμματέας της Αποκεντρωμένης και εδώ υποχρεωτικά οφείλει να θέσει τον καταδικασθέντα σε κατάσταση αργίας. Η κατάσταση αργίας αίρεται αυτοδικαίως σε περίπτωση που υπάρξει αθωωτική μεταγενέστερη απόφαση.

Τώρα, η παύση. Παύονται για σοβαρούς λόγους δημοσίου συμφέροντος. Για να γίνει αυτό απαιτείται απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, η οποία εκδίδεται μετά από ειδικά αιτιολογημένη έκθεση του Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, και σύμφωνη γνώμη του Πειθαρχικού Συμβουλίου. Βλέπουμε δηλαδή ότι είναι μια πιο βαριά εδώ διαδικασία για να παυθούν οι αιρετοί.

Κατά της απόφασης αυτής και πάλι ο αιρετός μπορεί να ασκήσει προσφυγή ενώπιον του ΣτΕ μέσα σε δεκαπέντε μέρες από την κοινοποίησή της.

Τώρα να δούμε λίγο γρήγορα, αν και είδατε... τα περισσότερα και τα βασικότερα τα ακούσατε από την κυρία Λιγωμένο, τον διοικητικό έλεγχο και τους ελεγκτικούς μηχανισμούς στους Δήμους.

Έχουμε τη Γενική Διεύθυνση Δημοσιονομικών Ελέγχων που διενεργεί κατασταλτικούς δημοσιονομικούς ελέγχους, με το νόμο 4270/14, και δημοσιονομικές υπηρεσίες εποπτείας και ελέγχου που αποσκοπούν σε διαπίστωση τήρησης της νομοθεσίας, εντοπισμό τυχόν φαινομένων κακοδιαχείρισης, και ορθή εκτέλεση του προϋπολογισμού.

Τον έλεγχο τον ακούσατε από την κυρία Λιγωμένου.

Και πάμε να δούμε λίγο την Εθνική Αρχή Διαφάνειας και τον εσωτερικό έλεγχο. Η Αρχή αυτή έχει αναλάβει πλέον τις αρμοδιότητες των πέντε βασικών ελεγκτικών οργανισμών που είχαμε. Αυτούς που βλέπετε. Τον Γενικό Επιθεωρητή Δημόσιας

Διοίκησης, Σώμα Επιθεωρητών, Γενική Γραμματεία Καταπολέμησης Διαφθοράς.

Ο εσωτερικός έλεγχος είναι μια διαδικασία είχε προβλεφθεί από πολύ παλιότερα, από νομοθεσία. Δυστυχώς ακόμα δεν έχει εφαρμοστεί πλήρως στους Δήμους. Υπάρχει μια αδυναμία των Δήμων να εφαρμόσουν πλήρως το νομοθετικό πλαίσιο. Έχει υπάρξει μια προγραμματική σύμβαση μεταξύ της ΚΕΔΕ, της Εθνικής Αρχής Διαφάνειας, και της ΕΕΤΑΑ, με βάση την οποία έχουμε προχωρήσει στην έκδοση τριών Υπουργικών Αποφάσεων, που η βασικότερη όλων... εδώ είναι τα αρχικά βήματα για τη λειτουργία, βλέπετε ότι είναι αρκετά, και δύσκολα για τους Δήμους οι οποίοι δεν έχουν προσωπικό, και έχουν εκδοθεί Υπουργικές Αποφάσεις με κυριότερη αυτή που εξειδικεύει τα κριτήρια σύστασης Μονάδας Εσωτερικού Ελέγχου στους ΟΤΑ Α' Βαθμού και στα εποπτευόμενα, όσα μείνουν, Νομικά Πρόσωπα.

Η δεύτερη αφορά τη σύσταση Επιτροπών Ελέγχου στους ΟΤΑ, και η τελευταία, που είναι πολύ μακρινή, αφορά τα θέματα σχετικά με τον ορισμό των εμπειρογνομόνων.

Τα κριτήρια, για να πάρετε έτσι μια εικόνα, τα κριτήρια για να συσταθεί Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου στους ΟΤΑ είναι, σωρευτικά πρέπει να συντρέχουν, όχι διαζευκτικά, το σύνολο του τακτικού προσωπικού του οικείου ΟΤΑ Α' Βαθμού να υπερβαίνει τους πενήντα υπαλλήλους, το ύψος του προϋπολογισμού του, τα είκοσι εκατομμύρια ευρώ, και εφόσον πληρούνται αυτά τα κριτήρια τότε μπορεί να συσταθεί, προς το παρόν, επειδή πάμε πιλοτικά, η Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, με απόφαση του οικείου Δημάρχου.

Εάν κάποιος ΟΤΑ, οι περισσότεροι, δεν πληρούν τα παραπάνω κριτήρια, τότε εφαρμόζονται αυτά που προβλέπονται στο νόμο, στον 4795/21, που σημαίνει ότι δίνουν, αναθέτουν σε εξωτερικούς συνεργάτες την άσκηση αυτού του ελέγχου, μέχρι να μπορέσουν να συστήσουν τη δική τους Μονάδα.

Αυτά δεν είναι επί του παρόντος, και πάμε τέλος και τελειώνουμε, στον Κώδικα Ηθικής και Δεοντολογίας των Αιρετών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Αυτό είναι ένας Κώδικας Δεοντολογίας και οδηγιών συμπεριφοράς που εμπίπτει στην κατηγορία του καλούμενου ήπιου Δικαίου, δηλαδή δεν είναι υποχρεωτικό. Έχει εκδοθεί ο Πρότυπος Κανονισμός από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, που σημαίνει ότι μπορείτε να μπείτε μέσα στο site, να το δείτε, και από εκεί και πέρα να το προσαρμόσετε στις ανάγκες του δικού σας Δήμου, διότι όπως σας είπα δεν είναι υποχρεωτικό να ακολουθηθεί ακριβώς όπως έχει εκδοθεί από την Εθνική Αρχή Διαφάνειας, και αυτό έγινε μετά από συνεργασία με την ΚΕΔΕ.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Σας ευχαριστούμε, κυρία Αλεξίου.

Υπάρχουν ερωτήσεις; Ο κύριος στο βάθος. Μικρόφωνο. Είναι και βαρύ το θέμα που αναλύσατε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Γεια σας και ευχαριστούμε πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Όνομα, ιδιότητα, παρακαλώ.

A. ΜΠΟΖΙΑΡΗΣ: Αντώνης Μποζιάρης από Δήμο Βύρωνα, Δημοτικός Σύμβουλος.

Για τον Κώδικα Ηθικής Συμπεριφοράς και Δεοντολογίας, είπατε δεν είναι υποχρεωτικό να θεσπιστεί, αλλά αν θεσπιστεί φαντάζομαι υπάρχει κάποια υποχρέωση και κάποιος έλεγχος ως προς την τήρησή του, έτσι δεν είναι;

N. ΑΛΕΞΙΟΥ: Ναι, ναι.

A. ΜΠΟΖΙΑΡΗΣ: Και ως προς τον εσωτερικό έλεγχο...

N. ΑΛΕΞΙΟΥ: Με προσαρμογή αναλόγως με τις ανάγκες του κάθε Δήμου.

A. ΜΠΟΖΙΑΡΗΣ: Και ως προς τη Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου, αν ο Δήμος πληροί τα κριτήρια σωρευτικά όπως είπατε, υποχρεούται ή όχι να συστήσει Μονάδα Εσωτερικού Ελέγχου;

N. ΑΛΕΞΙΟΥ: Ναι, υποχρεούται.

Α. ΜΠΟΖΙΑΡΗΣ: Υπάρχει κάποια προθεσμία σε αυτό;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ν. ΑΛΕΞΙΟΥ: Αυτό, ναι. Έπρεπε να έχει ήδη συσταθεί.

Α. ΜΠΟΖΙΑΡΗΣ: Μάλιστα, ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Κάποιος άλλος;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ν. ΑΛΕΞΙΟΥ: Έχετε παράλειψη οφειλούμενης ενέργειας και πάμε στο πρώτο κομμάτι της εισήγησης.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Που δεν θέλουμε να πάμε.

Σας ευχαριστούμε πάρα πολύ.

Β' ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Και τώρα προχωράμε στην επόμενη Θεματική Ενότητα, τη Β' Θεματική Ενότητα, Οικονομικά των ΟΤΑ, Οικονομική Διοίκηση, Διαχείριση, Έλεγχος Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Θα καλέσω στο βήμα τον κύριο Ράλλη Γκέκα, Διδάκτωρ Οικονομικών Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Καλώς ήρθατε.

Ρ. ΓΚΕΚΑΣ: Γεια σας. Συγχαρητήρια και από εμένα.

Η κυρία Αλεξίου ξεκίνησε την εισήγησή της λέγοντας ότι δεν έχει και πολύ ευχάριστο αντικείμενο. Εγώ καθώς καταλαβαίνετε θα σας φτιάξω το κέφι, γιατί θα μιλήσω για τα οικονομικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Επειδή δεν έχουμε πολύ χρόνο, θα σταθώ σε δύο ζητήματα μόνο. Στο πρώτο θα προσπαθήσω να εντάξω τα οικονομικά της ελληνικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης στο διεθνές της περιβάλλον, και στο δεύτερο, να δούμε τα καινούργια δεδομένα που έχουμε, δηλαδή το πώς εντάσσονται τα οικονομικά της ελληνικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης στον καινούργιο, στον προτεινόμενο κρατικό προϋπολογισμό του 2024.

Ας αρχίσουμε από τη διεθνή εμπειρία. Στον χάρτη αυτόν που βλέπετε, προσπάθησε η Eurostat να απεικονίσει έναν δείκτη στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Ποιος είναι αυτός ο δείκτης; Τα έσοδα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προς το ΑΕΠ, προς το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν.

Γιατί χρησιμοποιούμε αυτόν τον δείκτη; Γιατί είναι ένας δείκτης αποκέντρωσης. Όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης, τόσο πιο αποκεντρωμένο θεωρείται ένα κράτος.

Αυτό είναι ένα σοβαρό κριτήριο και βλέπετε στο παρακάτω, στο επόμενο γράφημα, τη διαφορά που έχει η ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση, από το μέσο ευρωπαϊκό όρο.

Ουσιαστικά αυτό που δείχνει αυτό το γράφημα είναι το δρόμο που έχουμε να χαράξουμε μέχρι να φτάσουμε περίπου στη μέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σαν Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Εδώ πέρα επιτρέψτε μου την πρώτη... το πρώτο πολιτικό συμπέρασμα. Και ποιο είναι το πολιτικό συμπέρασμα; Είναι το βασικό πολιτικό αφήγημα της ελληνικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Τι λέμε; Λέμε ότι μετά την κρίση, τον κορωνοϊό, τους πολέμους, και την ακρίβεια, το δεδομένο για τη χώρα μας ποιο είναι; Η ανάπτυξη. Δεν λέω για ποιον. Λέω καταρχήν η ανάπτυξη.

Υπάρχει μια πλούσια διεθνής βιβλιογραφία, και θεωρητική, και εμπειρική, εμπειρική κυρίως από μεγάλους διεθνείς οργανισμούς, όπως ο ΟΟΣΑ, που πιστοποιούν ότι η ανάπτυξη είναι ευθέως ανάλογη με την αποκέντρωση. Για να το πω πολύ απλά, δεν υπάρχει ανεπτυγμένο κράτος στον κόσμο που να μην έχει αποκεντρωμένη διοίκηση, αποκεντρωμένη διάρθρωση.

Άρα λοιπόν τι έρχεται και λέει η ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση; Ότι αν θέλουμε να πετύχουμε το στόχο μας για ανάπτυξη, τότε οπωσδήποτε θα πρέπει να περάσουμε στο ζήτημα της αποκέντρωσης.

Άρα η αποκέντρωση δεν είναι ένα διεκδικητικό αίτημα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, αλλά είναι ένα αναπτυξιακό προαπαιτούμενο.

Οι μελέτες προχωράνε ακόμα περισσότερο και λένε ότι... μάλλον προσπαθούν να απαντήσουν στο ερώτημα, ωραία, θα κάνουμε αποκέντρωση, τι να αποκεντρώσουμε; Να αποκεντρώσουμε δαπάνες ή να αποκεντρώσουμε έσοδα;

Εκεί που συγκλίνουν λοιπόν οι περισσότερες μελέτες, και μάλιστα μια πρόσφατη του ΟΟΣΑ, είναι ότι αν αποκεντρώσουμε έσοδα, τα πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα που δημιουργούνται είναι πολύ περισσότερα από ότι άμα αποκεντρώναμε δαπάνες.

Άρα λοιπόν δεν είναι τυχαίο που η ΚΕΔΕ σαν πολιτική προβάλλει το ζήτημα της δημοσιονομικής αποκέντρωσης.

Η δημοσιονομική αποκέντρωση, καθώς καταλαβαίνετε, έχει ποιοτικά χαρακτηριστικά. Και μια και μιλάμε για έσοδα, ένα από τα ζητήματα τα οποία θα πρέπει να λύσουμε, είναι η σχέση μεταξύ επιχορηγήσεων και ιδίων εσόδων.

Για τις επιχορηγήσεις θα μιλήσει παρακάτω ο κύριος Γούπιος. Τα ίδια έσοδα για όσους δεν είναι εξοικειωμένοι, να τους εξηγήσω ότι είναι οι φόροι, τα τέλη και τα έσοδα από κινητή και ακίνητη περιουσία. Και κυρίως βλέπουμε αυτό το δείκτη, γιατί είναι ένας δείκτης τοπικής αυτονομίας, ή άμα θέλετε, αποκέντρωσης, όπως είπαμε προηγούμενα. Δηλαδή όσο μεγαλύτερος είναι ο δείκτης των ιδίων εσόδων, το ποσοστό των ιδίων εσόδων, τόσο πιο αποκεντρωμένο θεωρείται ένα κράτος. Γιατί; Άμα θέλετε το συζητάμε παρακάτω, μη σας φάω πολύ το χρόνο.

Ανάλογα με τα έσοδα έχουμε και τις δαπάνες. Εδώ βλέπετε λοιπόν πάλι ένα δείκτη αποκέντρωσης, ο οποίος δείχνει τη θέση της χώρας μας σε σχέση με τις δαπάνες. Η διαφορά που υπάρχει του 6,5 με του 3 που είδαμε προηγούμενα, είναι γιατί το 3 έχει σχέση τα έσοδα με το ΑΕΠ, ενώ εδώ έχουμε τις δαπάνες με τις συνολικές δημόσιες δαπάνες.

Παρατηρούμε λοιπόν ότι και πάλι η χώρα μας βρίσκεται στον πάτο της ευρωπαϊκής Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Αυτό γιατί; Υπάρχουν δύο λόγοι. Ο πρώτος λόγος είναι οι αρμοδιότητες. Ο δεύτερος λόγος όμως γίνεται ακόμα πιο δύσκολος για την ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση. Άμα βάλουμε σε αυτό που είπαμε στο προηγούμενο γράφημα, και τα ποιοτικά κριτήρια, θα δούμε ότι πραγματικά η θέση της ελληνικής Τοπικής Αυτοδιοίκησης είναι πολύ πιο χαμηλή. Όταν λέω ποιοτικά κριτήρια, τι εννοώ; Πριν δύο μήνες βγήκε μια καινούργια μελέτη, η οποία λέει ότι σε όλους αυτούς τους δείκτες θα πρέπει παράλληλα να χρησιμοποιούμε και ποιοτικά χαρακτηριστικά. Γιατί; Γιατί παραδείγματος χάρη πείτε ότι έχετε έναν Δήμο που κατορθώνει, κατεβάζει και διατυπώνει μια πρόταση, και η πρόταση αυτή κατορθώνει και χρηματοδοτείται. Βρίσκει δηλαδή μια χρηματοδότηση. Το ερώτημα είναι πόσες ευκαιρίες έχει αυτός ο Δήμος να υλοποιήσει αυτή την πρόταση, όταν για να πάρει ένα δημοτικό υπάλληλο χρειάζεται ΠΥΣ, Πράξη Υπουργικού Συμβουλίου; Οπότε αμέσως-αμέσως καταλαβαίνουμε ότι εδώ πέρα μπαίνουν πολύ πιο σημαντικά ζητήματα. Για αυτό θα είδατε, σε αυτό που είπε και ο κύριος Υπουργός, ο προηγούμενος Πρόεδρος της ΚΕΔΕ, ότι σε αυτό το νομοσχέδιο και σε αυτή την Υπουργική Απόφαση για τους δείκτες αποδοτικότητας, η ΚΕΔΕ έχει συμμετάσχει στη σχετική διαβούλευση εμπλουτίζοντας τις προτάσεις, με είκοσι διαφορετικές προτάσεις, μεταξύ των οποίων σημαντικό ρόλο παίζει και το ζήτημα των ποιοτικών δεικτών.

Τώρα επειδή σας έκανα την καρδιά περιβόλι, ας πάμε και σε ένα θετικό στοιχείο στην όλη ιστορία. Ποιο είναι αυτό; Πόσα χρωστάει η ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Έχω την αίσθηση ότι αυτό το γράφημα είναι πάρα πολύ σημαντικό για να μπορέσουμε να απαντήσουμε σε όλα αυτά τα δημοσιεύματα που μιλάμε για τα λαμόγια τους Δημάρχους, που έχουν καταστρέψει τη χώρα, που ευθύνονται για το δημόσιο χρέος και τα λοιπά.

Τι βλέπουμε εδώ πέρα σε αυτό το γράφημα; Ότι όχι μόνο η ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει το μικρότερο χρέος σε όλη την Ευρώπη, αλλά ότι η ελληνική Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει το 0,5% του συνολικού δημοσιονομικού χρέους.

Το πώς είναι δυνατόν το 0,5% να ευθύνεται για το 99,5%, είναι ένα πολιτικό ερώτημα που θα πρέπει να απαντήσουν όλοι αυτοί οι φωστήρες που κυκλοφορούν αυτά τα δημοσιεύματα.

Πάμε τώρα λιγάκι στον κρατικό προϋπολογισμό, για να μπορέσουμε να μην σας κουράσω πάρα πολύ.

Ένα από τα πολύ σημαντικά ζητήματα που θέτει ο κρατικός προϋπολογισμός του 2024, είναι ότι ο ρυθμός μεταβολής του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος την περίοδο '22-'23, '23-'22, για τη χώρα μας, είναι 2,7%. Ο ρυθμός αυτός, αν εξαιρέσετε τη Μάλτα, είναι ο υψηλότερος στην Ευρώπη, όπως βλέπετε σε αυτό το σχήμα. Και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό στοιχείο. Σας παρακαλώ κρατήστε αυτό το νούμερο, δεν θα σας ζητήσω πολλά νούμερα, αυτό και το επόμενο θα σας ζητήσω να το κρατήσετε, κρατήστε και αυτό το γράφημα. Ότι η χώρα μας παρουσιάζει σύμφωνα με τα επίσημα στοιχεία ρυθμού μεταβολής του ΑΕΠ, μεγαλύτερο... το μεγαλύτερο στην Ευρώπη μετά από τη Μάλτα.

Αυτή η αύξηση του ΑΕΠ βοηθάει πάρα πολύ, και αυτή μάλλον, στην αύξηση των φορολογικών εσόδων. Βλέπετε δηλαδή, το '22, '23, '24, πόσο ήταν η αύξηση των φορολογικών εσόδων. Και επειδή προηγούμενα είδαμε τη μεταβολή του ΑΕΠ '22-'23, η αύξηση των φορολογικών εσόδων μεταξύ '22-'23 είναι 9%.

Θυμηθείτε το προηγούμενο νούμερο που είδαμε, το 2,7, κρατήστε το 9, και σας παρακαλώ πολύ κρατήστε τα αυτά τα δύο νούμερα γιατί θα μας χρησιμεύσουν στο κλείσιμο της παρέμβασής μου.

Τώρα, αυτός ο πίνακας, είναι πίνακας βγαλμένος κατευθείαν αντιγραφή, για να μην έχουμε παρεξηγήσεις, από την εισηγητική έκθεση του κρατικού προϋπολογισμού του 2024, και ουσιαστικά

παρουσιάζει τις μεταβιβάσεις, τις επιχορηγήσεις, πείτε το όπως θέλετε, του κεντρικού κράτους προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Το πρώτο που πρέπει κατά τη γνώμη μου να σταθούμε, είναι οι συνολικές μεταβιβάσεις. Βλέπετε λοιπόν ότι μεταξύ του '23 και '24, εκεί που είναι το κόκκινο βελάκι, ουσιαστικά οι συνολικές επιχορηγήσεις του κεντρικού κράτους προς την Τοπική Αυτοδιοίκηση για φέτος υπολογίζεται να αυξηθούν γύρω στα 19 εκατομμύρια.

Αυτό είναι κάπως περίεργο, γιατί; Γιατί βλέπουμε αμέσως από κάτω, εκεί που σας το έχω σημειώσει, ότι οι ΚΑΠ θα παρουσιάσουν μια αύξηση 140 εκατομμύρια, οπότε αμέσως-αμέσως το ερώτημα που θέτουν όλοι, πού πάνε αυτά τα 140 εκατομμύρια; Και βλέπετε ότι ουσιαστικά λείπουν από αυτές τις ειδικές επιχορηγήσεις που είχαμε πάρει το 2023.

Είπε ο κύριος Πρόεδρος, φαντάζομαι θα το συζητήσετε και αργότερα, για το ζήτημα του τέλους ταφής. Υπάρχει μια καλή κατά τη γνώμη μου πρόταση.

Από εκεί και πέρα να σταθώ μόνο στην αύξηση του κόστους μισθοδοσίας, που σύμφωνα με τον κρατικό προϋπολογισμό είναι 170 εκατομμύρια η αύξησή του. Να υπενθυμίσω ότι η Τοπική Αυτοδιοίκηση δεν είναι κατά της αύξησης της μισθοδοσίας των υπαλλήλων, αλλά δεν ήταν δικιά της πρωτοβουλία αυτή η αύξηση και αυτά τα 170 εκατομμύρια, όπως και το ζήτημα του ενεργειακού κόστους, που θα το δείτε πάλι παρακάτω.

Τώρα, όπως ξέρετε, ο βασικός νόμος που διέπει τα οικονομικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και ιδιαίτερα τις κρατικές επιχορηγήσεις, και πιο ιδιαίτερα τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους, τους ΚΑΠ, είναι ο 3852. Όπως είδατε, είμαστε σε μία θέση... δεν είμαστε στη θέση που ήμασταν την προηγούμενη 10ετία, να το πω αλλιώς. Δηλαδή και το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν μας παρουσιάζει μια μεγέθυνση, και τα φορολογικά μας έσοδα παρουσιάζουν αυξήσεις. Άρα λοιπόν αμέσως-αμέσως μπαίνει ένα

πολύ σημαντικό ζήτημα. Αυτά τα θετικά σημάδια αντανακλώνται στα οικονομικά της Τοπικής Αυτοδιοίκησης;

Εδώ βλέπετε στην τέταρτη και στην Πέμπτη στήλη, το τι θα έπρεπε να παίρνουμε μεταξύ του κρατικού προϋπολογισμού, και της ανόθευτης εφαρμογής του 3852. Για όσους δεν ξέρουν, υπενθυμίζω ότι οι χρηματοδοτικοί πόροι των ΚΑΠ είναι ο φόρος εισοδήματος, ο ΦΠΑ, και ο ΕΝΦΙΑ. Βλέπετε λοιπόν τα τρία διαφορετικά ποσά, τα οποία ουσιαστικά κλείνουν στα 735 εκατομμύρια λιγότερα από ότι θα έπρεπε να πάρουμε.

Το ερώτημα που τίθεται είναι γιατί συμβαίνει αυτό το πράγμα; Συμβαίνει για τον πολύ απλό λόγο, εκτός από την δημιουργική λογιστική που φαντάζομαι ότι όλοι σκέφτεστε, συμβαίνει για τον πολύ απλό λόγο ότι από το 2010 που θεσπίστηκε ο 3852, και ιδιαίτερα την περίοδο της κρίσης, περάσανε μια σειρά νόμοι και διατάξεις, αυτό που στα απλά ελληνικά λέμε μνημονιακοί νόμοι, που αφαίρεσαν το δικαίωμα στην Τοπική Αυτοδιοίκηση να έχει το σύνολο των ποσών που δικαιούται σύμφωνα με το νόμο 3852.

Το πολιτικό λοιπόν ζητούμενο αυτή τη στιγμή είναι ότι μια και δεν ισχύουν τα μνημονιακά μέτρα για όλη την Ελλάδα, θα πρέπει κάποτε να βγει και η Τοπική Αυτοδιοίκηση από αυτό το πλαίσιο.

Στο γράφημα που παρουσιάζεται, που βλέπετε, παρουσιάζεται η εξέλιξη του εθνικού σκέλους, όχι των συγχρηματοδοτούμενων, του εθνικού σκέλους του ΠΔΕ, του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Θα ήθελα να σας επισημάνω ότι το Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας, σύμφωνα με τον κρατικό προϋπολογισμό πάντοτε του 2024, προβλέπει ότι τον επόμενο χρόνο θα χρηματοδοτήσει με τη μορφή επιχορηγήσεων τρία δισεκατομμύρια εξακόσια εκατομμύρια έργα, ευρώ σε έργα.

Άρα λοιπόν, τρία και δύο, πέντε. Πού βρίσκεται η Τοπική Αυτοδιοίκηση; Παίζει έναν τελείως περιθωριακό περιφερειακό ρόλο, που δεν της αξίζει. Και αυτό είναι πάρα πολύ σημαντικό.

Τελειώνοντας, παρουσιάζω κάποιες προτάσεις οι οποίες έχουν συζητηθεί στο Διοικητικό Συμβούλιο, και είναι από τις βασικές προτάσεις της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε σχέση με τον κρατικό προϋπολογισμό.

Ένα σχόλιο επιτρέψτε μου μόνο, μια και είναι η τελευταία φορά που συναντιόμαστε. Όλα τα τελευταία χρόνια, τουλάχιστον μια 10ετία, τουλάχιστον οι δύο από τις πέντε προτάσεις είναι ίδιες...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Γιατί τελευταία;

Ρ. ΓΚΕΚΑΣ: Γιατί βγήκα στη σύναξη.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Δεν πειράζει, υπάρχει θεσμικό πλαίσιο και για τους συνταξιούχους.

Ρ. ΓΚΕΚΑΣ: Αυτό που ήθελα να πω είναι το εξής. Ότι πλέον αφού δεν έχουμε αυτά τα βαρίδια που είχαμε την προηγούμενη 10ετία, είναι μια καλή ευκαιρία για εσάς που ξεκινάτε τώρα, αφενός μεν να κλείσετε όλες τις προηγούμενες διαφορές που υπάρχουν, αφετέρου δε να ξανά δούμε επιτέλους τι θα γίνει με τον 3852. Είτε να τον αλλάξουμε, είτε να... να φτιάξουμε έναν καινούργιο δηλαδή, ή να τον τροποποιήσουμε, ώστε να ξέρετε αύριο σαν Δήμαρχοι τι έχετε να πάρετε, και να ξέρει και το Υπουργείο τι έχει να δώσει για να μη γίνονται αυτά τα αλισβερίσια κάθε Νοέμβριο που κάθε φορά πλακωνόμαστε για αυτό το ζήτημα.

Σας είπα προηγούμενα ότι προσέξτε τους δύο δείκτες που ξεκίνησα την παρέμβασή μου, γιατί είναι πάρα πολύ σημαντικό. Ακούγονται πολλές φορές... αυτή η κουβέντα ψιθυρίζεται και ακούγονται πάρα πολλές φορές ότι να συνδέσουμε την αύξηση των ΚΑΠ με τους ρυθμούς του ΑΕΠ.

Δείτε ότι το '22-'23 το ΑΕΠ αυξήθηκε 2,7%, ενώ τα φορολογικά έσοδα 9%.

Να σας θυμίσω ότι την περίοδο της κρίσης το ΑΕΠ πήγαινε φούντο, ενώ τα περισσότερα χρόνια τα φορολογικά έσοδα είχαν θετικό πρόσημο.

Γιατί σας το λέω αυτό; Όχι γιατί θέλω να προκρίνω ή να προτείνω να στηριχθούμε στα φορολογικά έσοδα, αλλά το λέω γιατί είναι μια μεγάλη κουβέντα που πρέπει να τη σχεδιάσετε καλά, και να είμαστε πολύ προετοιμασμένοι γιατί αυτό που θα αλλάξουμε τώρα θα είναι ουσιαστικά για την επόμενη δεκαετία.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για την υπομονή σας και για τη συνεργασία μας όλα αυτά τα χρόνια.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Θέλει κάποιος να κάνει ερώτηση; Αν και βιάστηκε να φύγει ο κύριος Γκέκας. Βιάζεστε να φύγετε γενικά μου φαίνεται. Τρέχοντας.

Δεν υπάρχει κάποια ερώτηση λοιπόν στον κύριο Γκέκα. Σας ευχαριστούμε πάρα πολύ για την εισήγησή σας.

Προχωράμε στην επόμενη. Τον κύριο Γιάννη Γούπιο, Οικονομικά των ΟΤΑ, Οικονομική Διοίκηση και Δημοσιονομική Διαχείριση.

Ο κύριος Γούπιος είναι Διευθυντής Οικονομικής Ανάπτυξης, Οργάνωσης και Περιβάλλοντος της ΕΕΤΑΑ.

Ι. ΓΟΥΠΙΑΣ: Καλησπέρα και από εμένα. Καταρχήν να συγχαρώ για τις νέες θέσεις και να ευχηθώ καλή δύναμη και καλή επιτυχία.

Επειδή έχω δύο εισηγήσεις, και επειδή έχουμε καθυστερήσει πολύ, θα προσπαθήσω και στις δύο, και τώρα και αργότερα, να είμαι λίγο σύντομος και να μείνω στα κρίσιμα ζητήματα που έχουμε να δούμε στις δύο αυτές εισηγήσεις, οι οποίες θα αφορούν τα... η πρώτη αφορά τα θέματα της οικονομικής διοίκησης και διαχείρισης, και το δεύτερο τα αναπτυξιακά προγράμματα στην επόμενη ενότητα.

Θα συνεχίσω από εκεί που σταμάτησε ο Ράλλης ο Γκέκας. Βλέπετε εδώ την εξέλιξη των ΚΑΠ 2009-2022, βλέπετε δηλαδή μια κατάρρευση το 2010, περίπου 65% μείωση... 55% μείωση των ΚΑΠ, και 95%, 90, της ΣΑΤΑ. Άρα αυτό είναι το πρόβλημα που ανέφερε προηγουμένως και ο Ράλλης, ότι η περίοδος που περάσαμε ήταν πάρα πολύ δύσκολη περίοδος για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, με σημαντικά οικονομικά προβλήματα.

Και βέβαια, όπως είπα, και η ΣΑΤΑ, η οποία στην ουσία τα χρήματα που παίρνουμε από τη ΣΑΤΑ δεν φτάνουν ούτε να συντηρήσουμε υποδομές, όχι πλέον να αναπτύξουμε νέα έργα και νέες διαδικασίες.

Λίγα λόγια για τη νέα κατανομή των ΚΑΠ. Όπως είπε και ο Πρόεδρος, το 2021 το Συνέδριο της ΚΕΔΕ αποφάσισε να αλλάξει ο τρόπος κατανομής των ΚΑΠ, και ήδη συμφωνήθηκε με το Υπουργείο Εσωτερικών να αλλάξει από φέτος. Φέτος θα υπάρξει μια σημαντική αύξηση στα δωδεκατημόρια, άρα θα υπάρξει μια αύξηση στους ΚΑΠ, θα υπάρξει μια νέα κατανομή στους ΚΑΠ με βάση τα νέα κριτήρια που συμφωνήθηκαν στο Συνέδριο της ΚΕΔΕ και αποφασίστηκε ομόφωνα.

Ποια ήταν τα βασικά συμπεράσματα, γιατί η νέα ΚΑΠ νομίζω συζητήθηκε στο προηγούμενο... η νέα κατανομή των ΚΑΠ, και στο προηγούμενο Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ. Το πρώτο ήταν ότι κανένας Δήμος δεν θα πάρει λιγότερα από ότι έπαιρνε, ένα κρίσιμο ζήτημα αυτό. Τότε λέγαμε από ότι έπαιρνε το '22, αλλά τελικά από ότι έπαιρνε το '23. Και το δεύτερο, η ΣΑΤΑ να (...) ως έχει.

Τώρα τα αποτελέσματα, επειδή είμαστε εδώ και πολλοί Δήμοι της Αττικής, θα έλεγα ότι δεν βοηθάνε και πολύ τα πολεοδομικά συγκροτήματα. Υπάρχουν Δήμοι μέσα στα πολεοδομικά συγκροτήματα που πήραν μια αύξηση, αλλά το σύστημα, και εμείς τις κατευθύνσεις που είχαμε από το Διοικητικό Συμβούλιο της ΚΕΔΕ, βοηθάει κυρίως τους επαρχιακούς, μικρούς, ορεινούς και νησιωτικούς ΟΤΑ. Άρα υπάρχουν εκεί σημαντικές αυξήσεις και στα νησιά μικρά και τα λοιπά.

Το κρίσιμο θα έλεγα στην ΚΑΠ, στη διαδρομή των ΚΑΠ, ήταν ίδιοι Δήμοι, με ίδια χαρακτηριστικά, να παίρνουν τα ίδια ποσά. Αυτό δεν συνέβαινε την προηγούμενη περίοδο, όχι γιατί κάποιοι Δήμοι είχαν κάτι διασυνδέσεις και έπαιρναν περισσότερα, αλλά γιατί κουβαλούσαν μεταβιβάσεις και μεταφορές αρμοδιοτήτων που έρχονταν από τη δεκαετία του '90 και του 2000.

Άρα το νέο σύστημα ΚΑΠ προσπαθεί να κατευθυνθεί ώστε όλοι οι Δήμοι που έχουν τα ίδια χαρακτηριστικά να παίρνουν τα ίδια ποσά.

Και κλείνω μια δύο προτάσεις που περιγράφονται και στη μελέτη. Ότι θα μπορούσε το σύστημα να εφαρμοστεί άμεσα, άρα και για (...) γίνεται εφαρμογή. Θα έλεγα όμως το σημαντικότερο από όλα είναι η αρμόδια Επιτροπή της Κεντρικής Ένωσης Δήμων, κατ' έτος, στο ετήσιο Συνέδριό της, να παρουσιάζει τα προβλήματα και να δει με ποια προβλήματα, γιατί όποια κατανομή και αν κάνουμε, απόλυτο δίκαιο σύστημα δεν υπάρχει. Να βελτιώνεται συνεχώς το σύστημα κατανομής των ΚΑΠ δηλαδή. Και ακόμα και στην Αττική είχαμε προτείνει να υπάρξει μια ειδική ρύθμιση μεταξύ των Δήμων που έχουν συνολικά έσοδα από ίδια έσοδα πολύ μεγάλο ποσοστό, σε σχέση με τους Δήμους που είναι πάρα πολύ αδύναμοι, που υπάρχουν στη Δυτική Αττική και στη δυτική...

Άρα λοιπόν υπάρχει δυνατότητα βελτίωσης και συστηματική παρακολούθηση της κατανομής των ΚΑΠ.

Αυτά τα λίγα για τα οικονομικά, και για να συμπληρώσω και την εικόνα που έδωσε προηγουμένως ο Ράλλης ο Γκέκας.

Λίγα λόγια για την οικονομική διοίκηση και διαχείριση. Θα επιμείνω σε τρία-τέσσερα σημαντικά ζητήματα, γιατί είστε... πολλοί από εσάς είστε νέοι Δήμαρχοι, στην Αττική οι νέοι Δήμαρχοι είναι περισσότεροι από τους παλιούς, άρα θα πω λίγα πράγματα για το πλαίσιο οικονομικής διαχείρισης γιατί είναι ιδιαίτερα σημαντικό.

Το πλαίσιο δημοσιονομικής διαχείρισης μετά το '10 σε όλους τους φορείς γενικής... και μετά το '14, σε όλους τους φορείς γενικής κυβέρνησης έχει αλλάξει σημαντικά. Και η κεντρική κυβέρνηση, και η Τοπική Αυτοδιοίκηση, έχουμε ένα αρκετά σφιχτό δημοσιονομικό πλαίσιο. Κατά τη γνώμη μου σωστό από μια πλευρά, γιατί η έλλειψη ελέγχων οδήγησε και σε μια... το πρόβλημα της χώρας όσον αφορά τα δημοσιονομικά ζητήματα στη χώρα.

Δεν θα μιλήσω για τις βασικές αρχές, νομίζω ένα κομμάτι από αυτά τα είπε προηγουμένως η Αντιπρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου, για τις βασικές αρχές οικονομικής διαχείρισης, διαφάνεια, αποδοτικότητα και ειλικρίνεια και τα λοιπά.

Θα πω... να δούμε με βάση πλέον τον νέο νόμο και τις αλλαγές, ποια είναι τα Όργανα που έχουν στην οικονομική διοίκηση των Δήμων, έχουν αρμοδιότητες.

Το Δημοτικό Συμβούλιο είναι αρμόδιο για τον προϋπολογισμό του Δήμου, ορίζει τους φόρους και τα τέλη, τη σύναψη των συμβάσεων, τη χρηματοδότηση όσων δημοτικών κοινωφελών επιχειρήσεων μείνουν, που θα είναι υποπεύομαι πάρα πολύ λίγες.

Και βέβαια έχει την αρμοδιότητα για να κάνει το πολυετές σχέδιο αξιοποίησης ακίνητης περιουσίας, που πολύ λίγοι το έχουν κάνει.

Θα έλεγα ότι η κύρια αρμοδιότητα είναι στη Δημοτική Επιτροπή πλέον, την παλιά Οικονομική Επιτροπή και Επιτροπή... και που συνενώνει και την Εκτελεστική Επιτροπή και την Επιτροπή Ποιότητας Ζωής. Δηλαδή υπάρχει μια Δημοτική Επιτροπή η οποία εκ των πραγμάτων θα συνεδριάζει πάρα πολλές φορές το μήνα γιατί έχει πάρα πολλά ζητήματα να λύσει.

Άρα μια κρίσιμη λοιπόν λειτουργία για την οικονομική διοίκηση και διαχείριση, είναι πλέον η Δημοτική Επιτροπή, που έχει άρα πολλές αρμοδιότητες, και στην ουσία αποτυπώνονται στο νέο θεσμικό πλαίσιο.

Και βέβαια ο Δήμαρχος, που όπως ανέφερε και ο Κίμων Σιδηρόπουλος, εκτελεί όλες τις αποφάσεις του Δημοτικού Συμβουλίου, άρα δεν μπορεί να κάνει διαφορετικά δηλαδή αν υπάρχουν αποφάσεις του... Ορίζει τους Αντιδημάρχους και μεταβιβάζει αρμοδιότητες στους Αντιδημάρχους.

Είναι ο διατάκτης των δαπανών, άρα αυτός που ορίζει όλες τις δαπάνες. Άρα έχει και τη δημοσιονομική ευθύνη ως ένα βαθμό για τη (...).

Και είναι Προϊστάμενος βέβαια όλων των Υπηρεσιών, υπογράφει όλες τις συμβάσεις, και τις προγραμματικές συμβάσεις, και είναι αρμόδιος για τις απευθείας αναθέσεις, κάτι που θα μας πει αργότερα η κυρία Ντορέτα γιατί το κομμάτι των απευθείας αναθέσεων είναι ιδιαίτερα σημαντικό.

Από το 2018 και μετά, έχει αλλάξει σημαντικά ο ρόλος του Οικονομικού Διευθυντή του Δήμου, όπως και όλων των φορέων γενικής κυβέρνησης.

Η κατάργηση του προληπτικού ελέγχου στους ΟΤΑ στην ουσία μετέβαλλε, μετέφερε ένα... μεγάλες αρμοδιότητες, άρα και ευθύνες, στους Προϊστάμενους Οικονομικών Υπηρεσιών.

Και μάλιστα θα έλεγα ότι έκανε, το γράφω, θεματοφύλακα της χρηστής οικονομικής διαχείρισης, όρισε τον Προϊστάμενο Οικονομικών Υπηρεσιών και έχει όλες τις ευθύνες και τις αρμοδιότητες για αυτή τη... με βάση τη μεταβολή της νομοθεσίας.

Θα έλεγα είναι και αυτός που μπορεί να αρνηθεί μια δαπάνη εάν νομίζει ότι αυτή... εάν θεωρεί ότι αυτή η δαπάνη είναι μη νόμιμη ή μη κανονική, και τότε θα πρέπει ο Δήμαρχος να πει εντέλλεστε και να προχωρήσει η δαπάνη, και αυτόματα αυτή η δαπάνη θα πάει στο Γενικό Λογιστήριο του Κράτους και στο Ελεγκτικό Συνέδριο.

Άρα θα έλεγα ότι ο ρόλος του Οικονομικού Διευθυντή είναι ιδιαίτερα σημαντικός και για αυτό η συνεργασία μαζί του είναι ιδιαίτερα σημαντική, από την έναρξη του προϋπολογισμού, αλλά και σε όλη τη διάρκεια διαχείρισης του οικονομικού έτους.

Άρα είναι όχι μόνο ο Οικονομικός Διευθυντής, αλλά και όλη η Οικονομική Υπηρεσία, γιατί πλέον είναι ο θεματοφύλακας, όπως είπα, της οικονομικής διαχείρισης, άρα για αυτό και την περίοδο αυτή θα είδαμε ότι πολλές Οικονομικές Υπηρεσίες ήταν πάρα πολύ συνεσταλμένες θα έλεγα, να μην πω κάτι... στην έγκριση των δαπανών, γιατί ακριβώς αυτός ο φόβος που μεταφέρθηκε με την ευθύνη ήταν ιδιαίτερα σημαντικός.

Οφείλω να πω όμως ότι με τον νόμο του Ελεγκτικού Συνεδρίου που ανέφερε η κυρία Λιγωμένου, έχει αποσαφηνιστεί πλήρως ποιες αρμοδιότητες και ποιες ευθύνες έχουν και τα αιρετά Όργανα, αλλά κυρίως και μεταξύ των υπευθύνων, τα είπε η κυρία Λιγωμένου, ταμείο, εκκαθάριση και τα λοιπά.

Άρα να τονίσουμε εδώ ότι ο ρόλος του Οικονομικού Διευθυντή είναι ιδιαίτερα σημαντικός, άρα η συνεργασία μαζί του, κυρίως με τον αρμόδιο Αντιδήμαρχο, αλλά και με όλους, γιατί η Οικονομική Διεύθυνση είναι μια οριζόντια λειτουργία και ασχολείται με όλες τις Διευθύνσεις, είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Λίγα λόγια για τον προϋπολογισμό. Δεν θα μιλήσω για τον τωρινό προϋπολογισμό. Θα έχουμε μια... στην τέταρτη ενότητα νομίζω, θα είναι και ο κύριος Ζαφειρίου, και θα μιλήσουμε λίγο για το... και για τον προϋπολογισμό με βάση και τη συνένωση των Νομικών Προσώπων.

Θα έλεγα θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε τον προϋπολογισμό με τρεις διαφορετικές ενότητες. Πρώτον, ότι είναι ένα εργαλείο προγραμματισμού. Δεν είναι ένα εργαλείο που απλώς έχουμε κωδικούς και βάζουμε ποσά. Είναι το μοναδικό εργαλείο που έχει ο Δήμος και η νέα Δημοτική Αρχή, εσείς δηλαδή, για να κάνετε την πολιτική σας, γιατί πολιτική χωρίς πόρους δεν γίνεται. Άρα είναι το βασικό εργαλείο προγραμματισμού που πρέπει να το δούμε ως τέτοιο εργαλείο για τους Δήμους.

Το δεύτερο είναι αυτό που λέμε, ότι είναι ένα εργαλείο δημοσιονομικής διαχείρισης, γιατί ο προϋπολογισμός πρέπει να είναι ισοσκελισμένος, και πρέπει να υλοποιεί όλες τις απαιτήσεις του θεσμικού πλαισίου, και με τους κωδικούς που προβλέπονται και τα λοιπά.

Και το τρίτο, που θα ήθελα να δώσετε μια ιδιαίτερη έμφαση, ειδικά οι νέες Δημοτικές Αρχές, επειδή πλέον έχει καταργηθεί η Επιτροπή Διαβούλευσης, άρα στην ουσία οι Δημοτικές Αρχές με τους πολίτες δεν προβλέπεται από πουθενά να διαβουλεύονται, θα

έλεγα λοιπόν ότι η εισαγωγή του συμμετοχικού προϋπολογισμού, δηλαδή της συμμετοχής των πολιτών στον προϋπολογισμό, θα ήταν χρήσιμο να το αξιοποιήσουμε στον επόμενο προϋπολογισμό, για το '25 μιλάμε, γιατί το '24 τώρα ήδη υλοποιείται.

Άρα θα ήταν μια ευκαιρία κάποιες ειδικές δράσεις ή έργα ή ένα κομμάτι του τεχνικού προγράμματος, να συζητηθεί και με τους πολίτες, για να νιώθουν και οι πολίτες ότι συμμετέχουν στη διαδικασία προγραμματισμού και ιεράρχησης δαπανών των Δήμων.

Θα έλεγα λοιπόν είναι ένα εργαλείο που ίσως θα πρέπει να το αξιοποιήσουμε πιλοτικά όποιος Δήμος θέλει προς αυτή την κατεύθυνση.

Δεν θα μείνω για τα έσοδα και τη διάκριση των εσόδων, γιατί νομίζω, επειδή είστε και νέοι Δήμαρχοι, όπως είπε και ο κύριος Γκέκας, το κωδικολόγιο μας κατατάσσει τα έσοδα σε κάποιες κατηγορίες. Υπάρχουν τα τακτικά έσοδα του Δήμου, τα οποία στην ουσία προέρχονται από τους ίδιους πόρους και από την τακτική επιχορήγηση. Τα έκτακτα και τα λοιπά.

Αν δει κανείς τις πίτες από τα τακτικά έσοδα, θα δει ότι κυρίως τα έσοδα προέρχονται από τα ανταποδοτικά τέλη και από τις επιχορηγήσεις των ΚΑΠ. Αυτές είναι οι δύο μεγάλες κατηγορίες εσόδων των Δήμων.

Σημειώνω ότι μεταξύ των Δήμων υπάρχουν σημαντικές διαφορές, και στην Αττική. Υπάρχουν Δήμοι στην Αττική, κυρίως ανατολικό, δυτικό... ανατολικό τμήμα της πόλης, που έχουν... οι ΚΑΠ είναι πολύ μικρό ποσοστό των εσόδων, δηλαδή αποτελούν το 20-25%, άρα μια αύξηση ή μείωση των ΚΑΠ δεν παίζει σημαντικό ρόλο για αυτούς. Υπάρχουν Δήμοι όμως της Δυτικής Αττικής, των δυτικών προαστίων, που η συμμετοχή μπορεί να φτάσει και το 60%. Άρα αντιλαμβάνεστε εκεί μία μεταβολή των ΚΑΠ είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Έχω μια εικόνα εδώ που έχει την εξέλιξη των διαθεσίμων των Δήμων. Δηλαδή παρ' όλο που βλέπουμε ότι η Αυτοδιοίκηση έχει

οικονομικά προβλήματα, άρα θα έπρεπε να αξιοποιήσει πόρους, τας υπόλοιπά της για μια πενταετία αυξάνονταν συνεχώς. Δηλαδή αυτή τη στιγμή υπάρχουν υπόλοιπα στις Δημοτικές Αρχές περίπου δύο δις ευρώ, που σημαίνει ότι αυτά τι είναι; Είναι έργα τα οποία ή είναι δεσμευμένα σε έργα που δεν έχουν υλοποιηθεί και τρέχουν, άρα είναι κρίσιμο ζήτημα η νέα Δημοτική Αρχή να δει πού οφείλονται αυτά τα ποσά, για να μπορεί να αξιοποιήσει και τα έργα που (...) και να δει αν από αυτά μπορεί να αξιοποιήσει κάποια υπόλοιπα για άλλα έργα.

Άρα είναι κρίσιμο να έχετε μια εικόνα των υπολοίπων και πού οφείλονται αυτά τα υπόλοιπα, διαθέσιμα, που υπάρχουν σχεδόν σε όλους τους Δήμους, τα οποία όπως είπα προσεγγίζουν, είναι λίγο πάνω από τα δύο δις συνολικά. Δηλαδή είναι μια ολόκληρη ΚΑΠ για όλη την Αυτοδιοίκηση και λίγο παραπάνω. Άρα είναι ιδιαίτερα σημαντικό αυτό.

Δεύτερον, για τα έσοδα, θα ήταν σκόπιμο να αξιοποιηθούν τα εργαλεία που έχει φτιάξει η ΚΕΔΕ, ειδικά οι Οικονομικές Υπηρεσίες, άρα μια συνεννόηση με τις Οικονομικές Υπηρεσίες και τους ανθρώπους που είναι εντεταλμένοι για αυτή τη δουλειά, γιατί η ΚΕΔΕ έχει αναπτύξει κάποια εργαλεία που είναι χρήσιμα να τα αξιοποιήσετε και βελτιώνουν και την εισπραξιμότητα των Δήμων, αλλά και τα έσοδα των Δήμων. Δείχνω εδώ τα εργαλεία. Δεν μπορούμε να κάνουμε μια κουβέντα αναλυτικά, αλλά είναι χρήσιμο να το ξέρετε, με τους αρμόδιους, που έχουν οριστεί αρμόδιοι από την Οικονομική Υπηρεσία, γιατί μέσα από εκεί βελτιώνουν και τη γραφειοκρατία σε πολλές περιπτώσεις.

Για τα έσοδα δεν θα πω κάτι, γιατί νομίζω ότι... απλώς δείχνουμε εδώ ότι το 30%, το ένα τρίτο των δαπανών της Αυτοδιοίκησης, είναι για τις αμοιβές του προσωπικού, και ένα δεύτερο κομμάτι αφορά τις μεταβιβάσεις σε Νομικά Πρόσωπα, που τώρα θα ενωθούν, άρα και εκεί ένα μεγάλο κομμάτι αφορά πάλι δαπάνες προσωπικού.

Επειδή φέτος είναι μια δύσκολη χρονιά, ίσως και του χρόνου, για την εκτέλεση του προϋπολογισμού, θα πούμε δυο λόγια μετά όταν θα είναι και ο κύριος Ζαφειρίου. Θα ήθελα να σημειώσω εδώ ότι είναι μια δύσκολη χρονιά, γιατί; Γιατί υπάρχει μια σημαντική αύξηση στους μισθούς των υπαλλήλων, άρα θα πρέπει οι Δήμοι να το καλύψουν μέσα από ίδιους πόρους, γιατί δεν έχουν, δεν υπάρχει (...) χρηματοδότηση. Υπάρχει το τέλος ταφής που μας έρχεται και θα έρχεται κάθε χρόνο. Άρα θα πρέπει να είμαστε πάρα πολύ (...) πώς θα κλείσουμε τους νέους προϋπολογισμούς, και πώς θα κλείνουμε από εδώ και πέρα, γιατί ακριβώς υπάρχουν αυτές οι μεταβολές. Και βέβαια υπάρχει και η συνένωση των Νομικών Προσώπων, που θα πρέπει από τώρα να ενσωματώσουμε τα Νομικά Πρόσωπα στον προϋπολογισμό των Δήμων.

Λίγα λόγια για τη νόμιμη εκτέλεση δαπανών. Είναι ιδιαίτερα σημαντικό να το ξέρετε. Το είπαν και οι προηγούμενοι συνάδελφοι, και η κυρία... Ότι το θεσμικό πλαίσιο προβλέπει μια διαδικασία σαφή για το πώς μπορεί να δαπανηθούν, να εκτελεστούν οι δαπάνες στο Δήμο.

Η σημαντικότερη από όλες είναι... Μια δαπάνη για να γίνει πρέπει να υπάρχει οπωσδήποτε στον προϋπολογισμό. Δαπάνη που δεν υπάρχει στον προϋπολογισμό δεν μπορεί να γίνει, και δεν μπορεί να ξεκινήσετε καμία έναρξη δαπάνης αν δεν έχει γραφτεί κάτι στον προϋπολογισμό. Άρα η πρώτη ενέργεια είναι η εγγραφή στον προϋπολογισμό.

Και η δεύτερη είναι να γίνει μια (...) ανάληψης υποχρέωσης, που υπογράφει ο Δήμαρχος και ο Οικονομικός Διευθυντής, που μπορεί, θα πω παρακάτω, για ποιο λόγο την υπογράφει και τι μπορεί να αρνηθεί, για να υλοποιηθεί η διαδικασία.

Άρα η τήρηση των διαδικασιών, όσο γραφειοκρατική και αν σας φαίνεται, είναι ιδιαίτερα σημαντική για εσάς, γιατί σας κατοχυρώνει και από μελλοντικά προβλήματα ενός κατασταλτικού ελέγχου.

Άρα η συνεργασία με τον Οικονομικό Διευθυντή, η σωστή συνεργασία, και σωστή τήρηση των διαδικασιών, άρα σωστό προγραμματισμό για να τηρούνται οι διαδικασίες, είναι ιδιαίτερα σημαντικά, γιατί μας προφυλάσσει από μελλοντικές (...), γιατί όταν θα έρθει κατασταλτικός μετά από δύο, τρία ή πέντε ή επτά χρόνια που ερχόταν παλιότερα, θα ήταν... είναι ιδιαίτερα δύσκολο να ανταποκριθούμε τότε στα ζητήματα που (...) να λυθούν τώρα.

Δεν θα μπω στις διαδικασίες. Αυτό που ήθελα να καθορίσω είναι ότι οι διαδικασίες είναι (...) στο νόμο, άρα καλό είναι να τηρούνται, και καλό είναι να τηρούνται συστηματικά γιατί διαφορετικά μπορεί να έχουμε προβλήματα στο μέλλον.

Όπως είπα, ο ρόλος του Οικονομικού Διευθυντή είναι ιδιαίτερα σημαντικός, και κάθε φορά που υπογράφεται μια ανάληψη υποχρέωσης, ο Οικονομικός Διευθυντής είναι υποχρεωμένος από το νόμο, για να υπογράψει θα πρέπει να υπάρχει δαπάνη στον προϋπολογισμό, και να υπάρχει και υπόλοιπο στον προϋπολογισμό. Η δαπάνη να προβλέπεται, λέει ο νόμος, από διάταξη νόμου, ή να είναι λειτουργική δαπάνη. Το Ελεγκτικό Συνέδριο έχει βγάλει και έναν ορισμό τι είναι λειτουργική δαπάνη. Δεν χρειάζεται να τα πούμε τώρα γιατί οι Οικονομικές Υπηρεσίες το ξέρουν, αλλά είναι χρήσιμο να ξέρετε ότι η δαπάνη θα πρέπει να είναι και νόμιμη, δηλαδή να έχει μπει στον προϋπολογισμό κυρίως, και να είναι και κανονική, δηλαδή να εκτελεστεί με νόμιμες διαδικασίες. Είναι το ιδιαίτερα σημαντικό. Να μην έχει παραγραφεί. Οπότε είναι... ο αρμόδιος Προϊστάμενος Οικονομικών Υπηρεσιών, αν υπάρχουν αυτές οι προϋποθέσεις και τηρούνται, δεν μπορεί να υπογράψει το ένταλμα... την έκθεση ανάληψης υποχρέωσης και άρα (...).

Η διενέργεια των δαπανών γίνεται με αυτές τις κατηγορίες. Δημόσιες συμβάσεις, που θα μας κάνει ανάλυση στη συνέχεια συνοπτική η κυρία Ντορέτα, γιατί είναι μεγάλο το ζήτημα των δημοσίων συμβάσεων, και το ξέρουν καλά οι Υπηρεσίες. Η

μισθοδοσία, οι μισθώσεις, μεταβιβάσεις, και κάποιες λοιπές δαπάνες.

Δεν θα μιλήσω για τις δημόσιες συμβάσεις καθόλου. Θα πω ότι ένα κρίσιμο ζήτημα μετά την ανάληψη υποχρέωσης είναι η εκκαθάριση δαπάνης. Την εκκαθάριση την κάνουν οι Οικονομικές Υπηρεσίες.

Οι Δήμοι, οι Δήμαρχοι, δεν πρέπει να εμπλέκονται σε καμία διαδικασία μετά την έκθεση ανάληψης υποχρέωσης, ούτε να υπογράφουν εντάλματα που (...), ούτε επιταγές, ούτε οτιδήποτε, γιατί κάθε φορά που υπογράφουν γίνονται υπόλογοι. Άρα έχουν μετά όλες τις ευθύνες του υπολόγου. Άρα οι Δήμαρχοι δεν εμπλέκονται με την οικονομική διαχείριση. Είναι αρμοδιότητα πλέον του Οικονομικού Διευθυντή και της Οικονομικής Υπηρεσίας.

Δεν θα πω αυτά, γιατί... θα πω λίγα λόγια για τη λογοδοσία. Ο νόμος προβλέπει μία ετήσια λογοδοσία. Δυστυχώς σπάνια την κάνουμε στην Αυτοδιοίκηση, παρ' όλο που θεωρούμε όλοι μας και όλοι σας εδώ ότι είμαστε ο πιο κοντινός θεσμός της Αυτοδιοίκησης.

Η αναβάθμιση του τρόπου λογοδοσίας και επικοινωνίας με τους πολίτες είναι ιδιαίτερα σημαντική. Ο νέος νόμος εισάγει αυτή τη δημνιαία λογοδοσία κάθε δίμηνο, στην ουσία αν θέλετε μεταφέρει ένα... από τη Βουλή, τον κοινοβουλευτικό έλεγχο που γίνεται, το μεταφέρει και στην Τοπική Αυτοδιοίκηση. Στην ουσία πρόκειται για μια μορφή κοινοβουλευτικού ελέγχου που μεταφέρεται στη Δημοτική Αρχή. Δηλαδή ελέγχεται ο Δήμος, ο Δήμαρχος και η πλειοψηφία, για το πώς λειτουργεί ο Δήμος και τα λοιπά. Είναι ιδιαίτερα σημαντική.

Νομίζω ότι είναι πολλές οι τέσσερις το χρόνο, θα μπορούσαν να είναι λίγο λιγότερες, αλλά παρ' όλα αυτά είναι ιδιαίτερα σημαντικό αυτή να αξιοποιήσετε και... γιατί στη λογοδοσία όπως ξέρετε έχουν, κάνουν προτάσεις και οι Δημοτικοί Σύμβουλοι της μειοψηφίας, αλλά και της πλειοψηφίας. Άρα στην ουσία αναβαθμίζεται λίγο η λειτουργία του Δημοτικού Συμβουλίου.

Και θα έλεγα ότι θα μπορούσαμε να μειώσουμε και λίγο τις προ ημερήσιες διατάξεις, γιατί αυτός είναι ο στόχος του νομοθέτη και νομίζω είναι χρήσιμο. Δηλαδή και εγώ ως πολίτης που παρακολουθώ πολλές φορές τα Δημοτικά Συμβούλια να λειτουργούν, όταν υπάρχουν δύο και τρεις και τέσσερις ώρες προ ημερήσιας διάταξης, κουράζει και τα λοιπά. Ενώ θα ήταν ενδιαφέρον τώρα που υπάρχει η λογοδοσία, οι προ ημερήσιες διατάξεις, τα σημαντικά ζητήματα να (...) στη λογοδοσία, που εκεί είναι ένα ουσιαστικό κομμάτι, που μπορεί να γίνεται μια ουσιαστική διαβούλευση στα Όργανα μεταξύ και των (...) και της πλειοψηφίας και της μειοψηφίας.

Δεν θα πω για τον έλεγχο, είπε νομίζω και η κυρία Ντορέτα... και η κυρία Αλεξίου, συγγνώμη Ντορέτα μου για τον ενικό. Και η Αντιπρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Να σημειώσω ότι ο εσωτερικός έλεγχος είναι ιδιαίτερα σημαντικός, και δεν μιλάω μόνο για το πρόσωπο του εσωτερικού ελέγχου, μιλάω για το σύστημα εσωτερικού ελέγχου, το σύστημα των διαδικασιών. Αν έρθει για έλεγχο το Ελεγκτικό Συνέδριο και δει ότι το σύστημα των διαδικασιών είναι Ο.Κ., δηλαδή λειτουργεί αποτελεσματικά, δεν θα κάνει περαιτέρω έλεγχο, γιατί θεωρεί ότι ο Δήμος λειτουργεί αποτελεσματικά. Αν βρει όμως τρύπες στο σύστημα, στις διαδικασίες και στο (...), τότε προφανώς θα προβεί σε ένα αναλυτικότερο έλεγχο. Άρα νομίζω είναι να δώσετε ιδιαίτερο (...) στο σύστημα εσωτερικού ελέγχου κυρίως και στον εσωτερικό έλεγχο.

Λίγα λόγια για τις ευθύνες. Νομίζω τα είπε και η κυρία Αντιπρόεδρος του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Αυτό που θέλω να ξεκαθαρίσουμε είναι ότι δεν πρέπει να εμπλέκονται τα καθήκοντα του διατάκτη και του υπολόγου, άρα ο Δήμαρχος ως διατάκτης δεν εμπλέκεται πουθενά στην οικονομική διαχείριση. Όπως είπα, δεν υπογράφει εντάλματα και τα λοιπά.

Άρα αυτό είναι δύο κρίσιμα ζητήματα, που ο διαχωρισμός και τα ασυμβίβαστα είναι ιδιαίτερα σημαντικά για τη σωστή οικονομική διοίκηση και διαχείριση στους Δήμους.

Σας ευχαριστώ πολύ, καλή δουλειά για την επόμενη περίοδο.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Παρακαλώ, μικρόφωνο.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Όχι, όχι, πρέπει να γίνει για τα πρακτικά. Έρχεται μια κοπέλα, τρέχει πίσω.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Θα μου κάνετε χάρη...

Κ. ΑΣΚΟΥΝΗΣ: ...(εκτός μικροφώνου)... το τέλος ταφής θα γραφτεί στον προϋπολογισμό του '24 στα ανταποδοτικά, ή στους ΚΑΠ; Πού θα εγγραφεί;

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Οι ΚΑΠ θα είναι χρηματοδότηση, για την πληρωμή ενός μέρους του τέλους ταφής από ότι μας είπαν. Θα το οριστικοποιήσουμε όμως τώρα και στο δεύτερο που θα μιλήσουμε με τον κύριο Ζαφειρίου, για να δούμε... Αλλά είναι υποχρέωση πλέον να μπει στα ανταποδοτικά για την επόμενη χρονιά.

Κ. ΑΣΚΟΥΝΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Ναι, για την επόμενη χρονιά. Αυτά είναι τα προβλήματα που...

Κ. ΑΣΚΟΥΝΗΣ: Υπάρχει κάτι το οποίο το ορίζει αυτό το πράγμα; Διότι σε κάποιον Δήμο...

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Ο κύριος Ζαφειρίου θα μιλήσει μετά, που θα δώσει και τις (...). Εντάξει;

Κ. ΑΣΚΟΥΝΗΣ: Ευχαριστώ.

Γ. ΚΟΥΤΕΛΑΚΗΣ: Ο Δήμαρχος δίνει δέκα εντέλλεστε, και επιστρέφουν από τον έλεγχο και τα δέκα ως σωστά εντέλλεστε. Υπάρχει θέμα για τον ΠΟΥ;

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Δεν προβλέπεται (...), αντιλαμβάνομαι όμως...

Γ. ΚΟΥΤΕΛΑΚΗΣ: Θα πρέπει να προβλέπεται;

Ι. ΓΟΥΠΙΟΣ: Αντιλαμβάνομαι όμως ότι εφόσον έρχονται δέκα... και τα δέκα στα δέκα, σημαίνει θα πρέπει να υπάρχει ένα ζήτημα.

Αυτό που θα ήθελα να πω εγώ... Αυτό είναι ένα ζήτημα, το αντιλαμβάνομαι, αλλά ήδη πλέον οι Οικονομικοί Διευθυντές, παρ' όλο τον αρχικό... γιατί αντιλαμβάνεται κανείς όταν το 2018 έγινε αυτή η απότομη μετάβαση και η μεταφορά όλων των αρμοδιοτήτων, άρα και των ευθυνών όλης της δημοσιονομικής διαχείρισης στους... υπήρχε ένα τρόμος. Αυτή είναι η πραγματικότητα.

Νομίζω έχει βελτιωθεί σημαντικά, και νομίζω οι Οικονομικοί Διευθυντές και οι νέοι Δήμαρχοι θα είναι σε ένα καλό επίπεδο. Αν υπάρχουν τέτοια προβλήματα, θα πρέπει να δούμε πώς μπορούν να λυθούν.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Φαντάζομαι ως πειθαρχικός Προϊστάμενος ο Δήμαρχος μπορεί να κινηθεί κατόπιν των επιστροφών των δέκα ενταλμάτων που λέτε.

Ευχαριστούμε πάρα πολύ, και προχωράμε ξανά στην κυρία Ντορέτα Αλεξίου, να μας μιλήσει για τη διαχείριση των δημοσίων συμβάσεων.

Ν. ΑΛΕΞΙΟΥ: Γεια σας και πάλι.

Να δούμε το θέμα αυτό το οποίο είναι πάρα πολύ μεγάλο. Θα πούμε ελάχιστα πράγματα, αν και είναι αυτό που θεωρώ ότι θα σας απασχολήσει πάρα πολύ κατά τη θητεία σας. Οι παλιότεροι ήδη το ξέρετε.

Να ξεκινήσω λίγο εκτός ροής της εισήγησης. Υπάρχουν πάρα πολύ συγκεκριμένα θέματα τα οποία πρέπει να προσέχετε όταν ξεκινάει η διαδικασία της σύνταξης των όρων μιας διακήρυξης. Πρέπει να προσέχετε πάρα πολύ τα κριτήρια επιλογής, τον τρόπο που θα επιλέξετε να είναι σωστός, όπως θα δούμε, τη διαδικασία που θα επιλέξετε για την ανάθεση, διότι μία δημόσια σύμβαση από την ώρα που ξεκινάει μέχρι να τελειώσει και να συμβασιοποιηθεί, πολλές φορές και αφού συμβασιοποιηθεί, έχει να αντιμετωπίσει

πάρα πολλούς ελέγχους. Ελέγχους από τον... όπως είδαμε πιο πριν, από την Αποκεντρωμένη Διοίκηση, που είναι μέχρι κάποιο συγκεκριμένο χρηματικό όριο, των απευθείας αναθέσεων, ελέγχους από τον Επίτροπο, τον αρμόδιο Επίτροπο, επίσης βάσει χρηματικών ορίων, από το Κλιμάκιο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, και υπόκειται σε προσυμβατικό έλεγχο όπως ξέρετε.

Εκτός όμως από αυτό, υπάρχουν πάρα πολλά προβλήματα στην τεκμηρίωση γιατί επιλέγετε κάποια συγκεκριμένη διαδικασία, και θα δούμε πιο κάτω τα περισσότερα προβλήματα παρουσιάζονται στην εφαρμογή του άρθρου 32 περίπτωση γ', που είναι η ανάθεση με διαπραγμάτευση χωρίς δημοσίευση, που είναι πάρα πολύ ειδική και εξαιρετική διαδικασία, και άρα θέλει πάρα πολλή προσοχή.

Να ξεκινήσουμε λίγο με τα βασικότερα θέματα, δεν θα πούμε τώρα τα θεωρητικά. Θα πούμε για τις διαδικασίες ανάθεσης.

Λοιπόν, έχουμε το άρθρο 26, που είναι ο ανοιχτός ή κλειστός διαγωνισμός, που είναι η γενική αρχή. Μια σύμβαση όταν υπερβαίνει τα όρια της απευθείας ανάθεσης των τριάντα και εξήντα χιλιάδων που θα δούμε σε λίγο, πρέπει να ακολουθήσει αυτή τη διαδικασία, του άρθρου 26. Τι σημαίνει αυτό; Αν είναι κάτω από τα όρια τα κοινοτικά, γίνεται ένας ανοιχτός εθνικός δημόσιος διαγωνισμός, αν είναι πάνω από τα όρια αυτά, γίνεται διεθνής διαγωνισμός.

Υπάρχει το άρθρο 117^Α, που είναι μια καινοτομία του νόμου 4782 που τροποποίησε τον 4412, και έχουμε τις συμβάσεις ήσσονος σημασίας. Είναι μέχρι 2.500, θα το δούμε, αξία, προϋπολογισμός 2.500 χωρίς ΦΠΑ, και είναι πάρα πολύ ευέλικτες και μπορούν να συναφθούν και χωρίς... να ανατεθούν και χωρίς τη σύναψη σύμβασης.

Υπάρχει το βασικό άρθρο 118, που είναι η απευθείας ανάθεση, προσοχή, η απευθείας ανάθεση λόγω ύψους προϋπολογισμού. Θα το δούμε.

Και το άρθρο 32, με διαπραγμάτευση, όπως σας είπα, χωρίς δημοσίευση, που είναι αυτή η ειδική διαδικασία που ανατίθεται σε συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, ανεξαρτήτως ποσού. Δηλαδή θα μπορεί να είναι και ένα εκατομμύριο ευρώ, κάτω από συγκεκριμένες συνθήκες.

Λοιπόν, οι ήσσονος σημασίας είναι συμβάσεις, όπως σας είπα, μέχρι 2.500. Μπορεί η αναθέτουσα Αρχή, μπορεί, δεν είναι υποχρεωμένη, να μην ακολουθήσει τις διαδικασίες του 4412, που είναι λίγο πολύπλοκες, ΚΗΜΔΗΣ, ΕΣΗΔΗΣ, και τα λοιπά. Δεν απαιτούνται τα συγκεκριμένα δικαιολογητικά του οικονομικού φορέα, όπως προβλέπονται στο άρθρο 80, και το μόνο που πρέπει εδώ να προσέξουμε είναι ότι για τον υπολογισμό της εκτιμώμενης αξίας, δηλαδή το 2.500, θα πρέπει να ακολουθήσουμε πιστά το άρθρο 6 του 4412, έτσι ώστε να έχουμε αποφυγή κατάτμησης, δηλαδή να μην είναι πλασματικό η χαμηλή αξία.

Επίσης όπως σας είπα, δεν χρειάζεται να υπογραφεί και σύμβαση. Πάντα όμως είναι καλό να υπάρχει μια σύμβαση, για να βλέπουμε τις υποχρεώσεις και τα δικαιώματα των συμβαλλόμενων φορέων.

Τώρα, η απευθείας ανάθεση του 118 και 118^Α, όπως σας είπα, είναι για τις συμβάσεις υπηρεσιών και προμηθειών με εκτιμώμενη αξία έως 30.000 πλέον ΦΠΑ, και για συμβάσεις έργου και υπηρεσιών μέχρι 60.000 πλέον ΦΠΑ, και για συμβάσεις έργου και υπηρεσιών μέχρι 60.000 πλέον ΦΠΑ που αφορούν κοινωνικές ή άλλες ειδικές υπηρεσίες, υγειονομικές, κοινωνικές, πολιτιστικές και τα λοιπά, τα CPV αυτά που βλέπετε, που ανατίθεται κατ' αποκλειστικότητα σε Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις.

Διενεργείται από τις αρμόδιες Υπηρεσίες της αναθέτουσας Αρχής και όχι από τα Όργανα του Δήμου, δηλαδή από τη Δημοτική Επιτροπή πλέον, μέχρι τώρα ήταν η Οικονομική Επιτροπή, και δεν απαιτείται γνωμοδότηση πριν συλλογικού Οργάνου.

Δεν απαιτείται επίσης εγγύηση συμμετοχής και καλής εκτέλεσης σε αυτές τις συμβάσεις.

Και το βασικό που καλό είναι να διευκρινιστεί, η αλλαγή που υπάρχει με τον 4782 είναι ότι η πρόσκληση για την ανάθεση απευθύνεται, εφόσον θέλει βέβαια ο Δήμος, σε έναν οικονομικό φορέα. Τυχόν υποβολή άλλων οικονομικών προσφορών από άλλους οικονομικούς φορείς που θα τη δουν στο ΚΗΜΔΗΣ, στο Διαύγεια και λοιπά, δεν είναι απαραίτητο να αξιολογηθούν όπως συνέβαινε πριν όπου έπρεπε να βγει μια πολύ συγκεκριμένη και πλήρως αιτιολογημένη απόφαση του οικονομικού φορέα γιατί επιλέγει τον οικονομικό φορέα που είχε απευθύνει την πρόσκληση.

Ο ανοιχτός δημόσιος διαγωνισμός, δεν έχω να σας πω πολλά, είναι ο πιο συνηθισμένος για πάνω από 30.000 € και εξήντα, ανάλογα με τις κατηγορίες που είπαμε πριν. Έχει συγκεκριμένες προθεσμίες, έχει συγκεκριμένο τύπο δημοσίευσης. Αυτά τα ξέρουν οι Υπηρεσίες σας, δεν χρειάζεται να δείτε τέτοιες λεπτομέρειες.

Την κλειστή δεν θα τη συναντήσετε πολύ, ούτε και αυτή.

Και τώρα πάμε στο άρθρο 32. Λοιπόν, το άρθρο 32 όπως σας είπα, είναι η ανάθεση με διαπραγμάτευση χωρίς προηγούμενη δημοσίευση. Επί της ουσίας είναι ένας τρόπος απευθείας ανάθεσης και γίνεται στις περιοριστικά αναφερόμενες περιπτώσεις α' έως γ'.

Κατά την περίπτωση α', τότε μπορείτε να αναθέσετε με αυτή τη διαδικασία; Αν δεν υποβλήθηκε καμία προσφορά ή αίτηση συμμετοχής, ή καμία από τις υποβληθείσες δεν είναι κατάλληλη. Απαραίτητη προϋπόθεση να μην έχουν τροποποιηθεί οι αρχικοί όροι της σύμβασης. Δηλαδή γίνεται μια διακήρυξη, δεν υποβάλλεται καμία προσφορά, αναθέτουμε μετά με διαπραγμάτευση χωρίς νέα δημοσίευση, αλλά δεν θα πρέπει να έχουμε αλλάξει εννοείται τους όρους και... τους βασικούς όρους της διακήρυξης. Δεν μπορούμε να έχουμε ούτε άλλο αντικείμενο, ούτε άλλα κριτήρια επιλογής. Μη κατάλληλη προσφορά είναι όταν είναι άσχετη με τη σύμβαση και δεν μπορεί να ανταποκριθεί στις ανάγκες της αναθέτουσας, όπως

περιγράφονται στο διαγωνισμό, και μη κατάλληλη αίτηση συμμετοχής είναι όταν συντρέχει υποχρεωτικός ή δυνητικός λόγος αποκλεισμού και δεν πληροί ο οικονομικός φορέας τα κριτήρια επιλογής που έχει θέσει η αναθέτουσα Αρχή.

Η περίπτωση β' του 32 είναι όταν το αντικείμενο της σύμβασης μπορεί να εκτελεστεί μόνο από έναν οικονομικό φορέα για τους λόγους που βλέπετε εδώ, και προϋπόθεση είναι να μην υπάρχει άλλη εύλογη εναλλακτική λύση ή υποκατάστατο, και η απουσία ανταγωνισμού να μην είναι αποτέλεσμα τεχνικού περιορισμού των παραμέτρων της σύμβασης. Δηλαδή δεν θα πρέπει να οδηγήσετε την ανάθεση, τη σύμβαση, τους όρους της σύμβασης, σε ένα συγκεκριμένο οικονομικό φορέα, παρά μόνο αν είναι κάποιος ο οποίος έχει μία ευρεσιτεχνία, είναι κάποιος καλλιτέχνης πάρα πολύ... για συγκεκριμένο έργο, και λοιπά.

Και πάμε τώρα στο γ', που είναι η συνηθισμένη περίπτωση που χρησιμοποιείται, και η πλέον επικίνδυνη. Εδώ λοιπόν τονίζουμε ότι γίνεται μόνο στο μέτρο που είναι απολύτως απαραίτητο, αν λόγω κατεπείγουσας ανάγκης οφειλόμενης σε γεγονότα απρόβλεπτα για την αναθέτουσα Αρχή, δεν είναι δυνατή η τήρηση των προθεσμιών που προβλέπονται για τις ανοιχτές, κλειστές ή ανταγωνιστικές διαδικασίες με διαπραγμάτευση.

Οι περιστάσεις που επικαλείστε ως αναθέτουσες Αρχές, για την αιτιολόγηση της κατεπείγουσας ανάγκης, δεν πρέπει σε καμία περίπτωση να απορρέουν από δική σας ευθύνη. Δηλαδή δεν μπορείτε να χρησιμοποιείτε την καθυστέρηση ολοκλήρωσης ενός διαγωνισμού γιατί έχουν ασκηθεί πολλές προσφυγές, τη στιγμή που όλοι γνωρίζετε ότι η διάρκεια ανάθεσης με τους ελέγχους που σας είπα και με τις προσφυγές που πάντα ασκούνται σε όλους τους διαγωνισμούς από άλλους οικονομικούς φορείς που θα είχαν όφελος να ανατεθούν σε αυτούς, είναι χρονοβόρες. Άρα ότι θέλετε να ξεκινήσετε να κάνετε, το κάνετε εγκαίρως λαμβάνοντας υπόψη όλο αυτό το χρονικό διάστημα.

Άρα αυτό δεν είναι μια αιτιολογία. Μπορεί να είναι αν αποδείξετε ότι έγινε παρά τη θέλησή σας και παρά του ότι είχατε ξεκινήσει τη διαδικασία πάρα πολύ νωρίς.

Όλες οι άλλες περιπτώσεις που πρέπει να επικαλεστείτε θα πρέπει να είναι όπως ήταν οι περιπτώσεις την εποχή Covid, που ήταν απρόσμενες, δεν εξαρτιόταν από εσάς, η προμήθεια масκών όπως ήταν ο γνωστός διαγωνισμός για την προμήθεια масκών και λοιπά.

Λοιπόν, υπάρχουν στο νόμο, στον 4412, κάποια τεχνικά... κάποιες τεχνικές και εργαλεία ανάθεσης, που θα σας φανούν πάρα πολύ χρήσιμα. Θα αναφερθώ πολύ συγκεκριμένα στις συμφωνίες πλαίσιο. Είναι μια διαδικασία που κατά τη γνώμη μου πρέπει να ακολουθείτε και να την εφαρμόσετε, κάτι το οποίο δεν έχει συνηθιστεί να γίνεται, ενώ θα έπρεπε, διότι σας διευκολύνει. Κάνετε έναν διαγωνισμό στην αρχή, όπως είναι τώρα, της θητείας σας, και εφόσον το αντικείμενο είναι κάτι το οποίο είναι παγίως επαναλαμβανόμενο, για ανάγκες που ξέρετε, ή δεν ξέρετε ακριβώς την ποσότητα που θα χρειαστείτε, ή τα προϊόντα, υπηρεσίες, έχουν σταθερά χαρακτηριστικά κατά τα... θα έχουν σταθερά χαρακτηριστικά, μπορείτε να κάνετε, να βγάλετε ένα διαγωνισμό συμφωνία πλαίσιο, και από εκεί και πέρα, χωρίς άλλες διαδικασίες, ελέγχου, όπως σας είπα, και προσφυγών, και τα λοιπά, οι οικονομικοί φορείς ή ο οικονομικός φορέας που έχετε επιλέξει, μπορεί να αναλαμβάνει κάνοντας ξεχωριστές εκτελεστικές συμβάσεις στο χρονικό διάστημα για το οποίο έχει υπογραφεί η συμφωνία πλαίσιο, που μπορεί να είναι έως τέσσερα έτη, όπως είδατε, μάξιμουμ, σε εξαιρετικές περιπτώσεις που θα πρέπει να είναι αιτιολογημένες μπορεί να είναι περισσότερο.

Δεν θα σας πω περισσότερες λεπτομέρειες, παρά μόνο ότι οι εκτελεστικές συμβάσεις, αυτές που είπαμε, γίνεται συμφωνία πλαίσιο, και συνάπτονται μεταξύ των συμβαλλομένων μερών στη συμφωνία πλαίσιο, χωρίς να έχουν ουσιώδεις τροποποιήσεις στους

όρους της συμφωνίας. Εννοείται ότι δεν μπορεί να αλλάξει εντελώς το αντικείμενο της εκτελεστικής σύμβασης από αυτή που έχει η συμφωνία πλαίσιο, ούτε εντελώς τις τιμές.

Με έναν μόνο οικονομικό φορέα η ανάθεση γίνεται ακριβώς σύμφωνα με τους όρους της συμφωνίας πλαίσιο, και υπάρχει η δυνατότητα διαβούλευσης, συμπλήρωσης της προσφοράς του οικονομικού φορέα. Με περισσότερους από έναν οικονομικούς φορείς, γιατί μπορεί να αναδειχτούν περισσότεροι, έχουμε τις δυνατότητες που βλέπετε εδώ, μη σας τις πω αναλυτικά.

Υπάρχουν πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα στη συμφωνία πλαίσιο. Εγώ πάντως τη συστήνω για επαναλαμβανόμενες συμβάσεις που ξέρετε ότι πρόκειται να χρειαστείτε μέσα στην 4ετία, στη διετία, εσείς θα κρίνετε.

Τώρα, τα κριτήρια ανάθεσης είναι η πλέον συμφέρουσα οικονομική προσφορά βάσει τιμής, ο γνωστός μειοδοτικός, και η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά βάσει βέλτιστης τιμής... βάσει βέλτιστης σχέσης ποιότητας – τιμής, όπου εδώ η αναθέτουσα Αρχή βάζει συγκεκριμένα ποιοτικά κριτήρια που πρέπει να πληρούνται, και άρα βγαίνει ο μέσος όρος μεταξύ της οικονομικής προσφοράς και της τεχνικής.

Δεν θα σας πω για την αποσφράγιση τώρα, είναι διαδικασίες που έτσι και αλλιώς τις ξέρουν οι Υπηρεσίες σας.

Και θα πάμε απλά στην έννομη προστασία που πρέπει να προσέξετε κατά τη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, και μιλάμε κυρίως για την... πριν από τη σύναψη και όχι για μετά. Πριν από τη σύναψη μιας σύμβασης, εκτός από όλους τους ελέγχους που σας είπα ότι περνάτε, υπάρχει και η δυνατότητα άσκησης προδικαστικής προσφυγής από τους οικονομικούς φορείς που έχουν έννομο συμφέρον. Θα πρέπει να σας τονίσω εδώ ότι αυτός που θα ασκήσει προδικαστική προσφυγή πρέπει οπωσδήποτε να συμμετέχει στη διαδικασία με την υποβολή προσφοράς, δεν μπορεί αν δεν συμμετείχε να ασκήσει προδικαστική, παρά μόνο η προδικαστική

προσφυγή που αφορά τους όρους μιας διακήρυξης, που μπορεί να την ασκήσει οποιοσδήποτε εφόσον έχει βέβαια... αποδεικνύει ότι θα είχε έννομο συμφέρον και θα μπορούσε να συμμετάσχει στο διαγωνισμό.

Υπάρχουν συγκεκριμένες προθεσμίες, υπάρχουν συγκεκριμένα παράβολα που πρέπει να κατατεθούν. Ασκείται ενώπιον της Αρχής Εξέτασης Προδικαστικών Προσφυγών, που πλέον έχει ενσωματωθεί στην ΕΑΔΗΣΗ, την Ενιαία Αρχή Δημοσίων Συμβάσεων. Η απόφαση της Αρχής αυτής όταν εκδοθεί, από όποιον έχει έννομο συμφέρον, είτε δηλαδή από εσάς ως αναθέτουσες Αρχές, είτε από τον προσφεύγοντα ιδιώτη οικονομικό φορέα, να υπόκεινται σε αίτηση ακύρωσης ενώπιον του Διοικητικού Εφετείου της έδρας της αναθέτουσας Αρχής.

Νομίζω ότι προς το παρόν αυτά είναι αρκετά για να δείτε λίγο τη διαχείριση του θέματος των δημοσίων συμβάσεων, και είμαστε πάντα στη διάθεσή σας για λεπτομέρειες πάνω σε αυτό το θέμα.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Εμείς σας ευχαριστούμε.

Δεν βλέπω κάποια ερώτηση να γίνεται. Επομένως θα πάμε στην επόμενη Ενότητα, που μόλις τελειώσει θα υπάρξει και το σύντομο γεύμα από ότι ενημερώθηκα.

Γ' ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Επομένως πάμε στην Τρίτη μας Θεματική Ενότητα, Χρηματοδοτικά Εργαλεία περιόδου 2023-2028, και ξεκινάμε με τον κύριο Γιάννη Γούπιο, ο οποίος όπως μας υποσχέθηκε θα είναι σύντομος.

I. ΓΟΥΠΙΟΣ: Πάντα σύντομος.

Θα μιλήσουμε τώρα για τα χρηματοδοτικά εργαλεία της επόμενης περιόδου, που νομίζω είναι ιδιαίτερα σημαντικά, να δούμε ποια είναι και πώς μπορούν να αξιοποιηθούν από την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Όπως βλέπετε στον πίνακα, αυτά είναι τα εργαλεία που θα έχουμε την επόμενη περίοδο. Σημειώνω ότι υπάρχουν έργα που ήδη τρέχουν, άρα οι Δημοτικές Αρχές θα πρέπει καταρχήν να δουν ποια είναι τα έργα που έχουν εντάξει και να υλοποιήσουν, ιδιαίτερα σημαντικό.

Λοιπόν, θα μιλήσουμε λίγο για το ΕΣΠΑ. Εγώ θα πω λίγα, αλλά θα συμπληρώσουν οι συνάδελφοι από τα αντίστοιχα ΠΕΠ, γιατί είναι πολύ σημαντικό να έχετε μια εικόνα γιατί είναι το βασικό εργαλείο αξιοποίησης.

Είναι το Στρατηγικό Σχέδιο ΚΑΠ, το πρώην ΠΑΑ δηλαδή, που θα αξιοποιηθεί και αυτή την περίοδο.

Είναι το Ταμείο Ανάκαμψης, που θα πω δυο λόγια για το Ταμείο Ανάκαμψης, που είναι ένα από τα εργαλεία που έχει, ήδη αξιοποιεί η Αυτοδιοίκηση ως ένα μεγάλο βαθμό.

Είναι το πρόγραμμα Τρίτσης, που έχει κλείσει σε μεγάλο βαθμό (...), αλλά είναι ιδιαίτερα σημαντικό η υλοποίηση των έργων που έχουν αναλάβει οι Δημοτικές Αρχές.

Το Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης, που στην ουσία είναι το πρώην Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, που έχει μετονομαστεί σε Εθνικό Πρόγραμμα Ανάπτυξης και Τομεακό για κάθε... και Περιφερειακό.

Το Πράσινο Ταμείο, καθώς και τα ανταγωνιστικά ευρωπαϊκά προγράμματα, που είναι μια ειδική κουβέντα. Απλώς αναφέρω ότι είναι χρηματοδοτικά εργαλεία που μπορούν να αξιοποιηθούν από την Αυτοδιοίκηση σε ειδικές καταστάσεις και θα είναι ιδιαίτερα χρήσιμα.

Λίγα λόγια για το ΕΣΠΑ. Το ΕΣΠΑ, όπως ξέρετε, είναι ιδιαίτερα σημαντικό την περίοδο αυτή. Μόλις έχει ξεκινήσει, δηλαδή έχουν βγει οι προκηρύξεις, οι πρώτες προσκλήσεις από όλα τα ΠΕΠ.

Θα έλεγα ότι έχουν πέντε στόχους ιδιαίτερα σημαντικούς. Θα ήθελα να μείνω στους δύο-τρεις που αφορούν την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Το πρώτο είναι μια εξυπνότερη Ευρώπη. Ο στόχος αυτός κυρίως, κυρίως επαναλαμβάνω, απευθύνεται προς τις επιχειρήσεις.

Ο δεύτερος στόχος είναι μια πράσινη Ευρώπη. Εδώ νομίζω ότι είναι... που αφορά το περιβάλλον και όλα τα συναφή.

Μια παρένθεση να κάνω, επειδή βλέπω να βγάζουμε φωτογραφίες. Όλες οι παρουσιάσεις, μαζί με το υλικό, θα σας αποσταλεί στα e mail που έχετε δηλώσει, άμεσα. Άρα όλες οι παρουσιάσεις που έχετε, μαζί με το υλικό, δηλαδή για κάθε μια ενότητα υπάρχει και ένα ειδικό υλικό, για τη δημοσιονομική διαχείριση υπάρχει ένα υλικό, για το ΕΣΠΑ υπάρχει ένα συνοπτικό υλικό, θα το δείξω, υπάρχει και οπτικώς. Άρα αν θέλετε (...), θα σας αποσταλεί σε όλους, και θα αναρτηθούν σε κάποια στιγμή και στην ιστοσελίδα της ΕΕΤΑΑ, και στην Κεντρική Ένωση Δήμων.

Ο τρίτος στόχος αφορά μεταφορές. Θα έλεγα ότι ο ρόλος που θα έχει να παίξει ως... οι Δήμοι ως οι δικαιούχοι, είναι λίγο, όμως αρκετά έργα υποδομών θα αφορούν Δήμους, βλέπε λιμάνια, νησιά, και τα λοιπά, που είναι ιδιαίτερα σημαντικά.

Είναι ο στόχος τέσσερα, που είναι η κοινωνική πολιτική, που είναι όλα τα έργα, τα προγράμματα και οι δράσεις που κάνουμε σε δημοτικό επίπεδο με τις Διαχειριστικές Αρχές.

Και βέβαια ο στόχος πολιτικής πέντε, που θα έλεγα ότι είναι αποκλειστικά για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, δηλαδή είναι η Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη και οι Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις, που αφορά κυρίως θα έλεγα... όχι κυρίως, όλη την Τοπική Αυτοδιοίκηση, και μάλιστα είναι αρκετά σημαντικοί πόροι, είναι περίπου 1,5 δις

ευρώ για τα θέματα Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης και Ολοκληρωμένων Χωρικών Επενδύσεων.

Λίγα λόγια για το ΕΣΠΑ. Είπαμε ότι είναι περίπου 26 δις ευρώ, εκ των οποίων 5 δις είναι εθνική συμμετοχή και τα 20 δις ευρωπαϊκή συμμετοχή.

Βλέπετε τα Τομεακά Προγράμματα. Λίγα λόγια για το κάθε ένα από αυτό. Δηλαδή να δούμε ποια μας αφορούν ως Αυτοδιοίκηση, πέρα από τα Περιφερειακά.

Το ανθρώπινο δυναμικό και η κοινωνική συνοχή αφορά δράσεις του κοινωνικού τομέα, κυρίως όμως οι δράσεις που αφορούν την Αυτοδιοίκηση είναι ενταγμένα στα ΠΕΠ. Θα μας τα πουν οι δύο συνάδελφοι σε λίγο.

Το πρόγραμμα Ανταγωνιστικότητα, που είναι το πρώην ΕΠΑΝΕΚ, που αφορά κυρίως επιχειρηματικότητα. Στην προηγούμενη περίοδο το ΕΠΑΝΕΚ είχε και δράσεις ψηφιακές για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, αλλά επειδή τώρα υπάρχει το νέο πρόγραμμα Ψηφιακός Μετασχηματισμός, άρα μέσα από εκεί μπορούν να προωθηθούν δράσεις για τον ψηφιακό μετασχηματισμό, ανέφερε προηγουμένως ο Υπουργός ότι εκεί τρέχουν τα θέματα των Έξυπνων Πόλεων, Smart Cities, που όλοι οι Δήμοι έχετε καταθέσει.

Άρα μια από τις πρώτες πρωτοβουλίες της Δημοτικής Αρχής είναι να δουν ποιες είναι οι προτάσεις που έχουν κατατεθεί, και πώς θα υλοποιηθούν μετά, γιατί είναι σημαντικοί πόροι για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση των Δήμων.

Το πρόγραμμα Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή είναι ιδιαίτερα σημαντικό και για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, γιατί αφορά το Τομεακό Πρόγραμμα.

Επειδή ο κύριος Μαμαλούκας λόγω ανειλημμένων υποχρεώσεων δεν θα προλάβει να έρθει σήμερα, ήταν χθες εδώ, θα κάνει μια ανάλυση λίγο μεγαλύτερη ο κύριος Δρόσης εκ μέρους του ΠΕΠ Αττικής.

Να πω όμως δύο κρίσιμα ζητήματα. Στα πλαίσια διαχωρισμού μεταξύ Τομεακών Προγραμμάτων και Περιφερειακών Προγραμμάτων, όλο τον τομέα των απορριμμάτων θα τον έχει το ΠΕΚΑ, δηλαδή το ΠΕΚΑ, πλην μικρά Πράσινα Σημεία σε επίπεδο... που θα είναι στα ΠΕΠ.

Και όλο τον τομέα υδάτων, τα καινούργια έργα δηλαδή για ύδρευση, αποχέτευση, θα είναι στα ΠΕΠ, εκτός αυτά που είναι συνεχιζόμενα, τα οποία ήταν στο ΥΜΕΠΕΡΑΑ (...), και θα συνεχίσουν μέσα από το ΠΕΚΑ.

Το πρόγραμμα μεταφορών, που είναι ιδιαίτερα σημαντικό, είπα και πάλι, εδώ δεν υπάρχουν σημαντικές δράσεις για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, αλλά υπάρχουν δράσεις που αφορούν το χωρικό πλαίσιο των Δήμων, δηλαδή λιμάνια, μεταφορές, υποδομές τέτοιες, που θα γίνουν από άλλους φορείς, αλλά θα αφορούν τους Δήμους.

Υπάρχει Τεχνική Βοήθεια και υποστήριξη δικαιούχων. Εδώ για πρώτη φορά υπάρχει ένα πρόγραμμα, θα πω δυο λόγια παρακάτω, για την Τεχνική Βοήθεια των δικαιούχων, των αδύναμων δικαιούχων, άρα για τη βελτίωση της διοικητικής ικανότητας, που ένα κομμάτι είναι και οι Δήμοι, άρα θα υπάρξει από εκεί πόροι για τους Δήμους, όχι ως τεχνική βοήθεια για να πάρουν ανθρώπους ή οτιδήποτε άλλο, αλλά ως οριζόντια υποστήριξη, θα πω παρακάτω δύο παραδείγματα.

Υπάρχει η δίκαιη αναπτυξιακή μετάβαση, ένα νέο Τομεακό. Δεν αφορά την Αττική, αφορά μόνο... κυρίως μάλλον θα έλεγα, τη Δυτική Μακεδονία, την Πελοπόννησο, και λίγο τα νησιά του Αιγαίου και την Κρήτη. Κυρίως για τα θέματα ενέργειας.

Υπάρχει το πρόγραμμα Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα.

Και υπάρχουν και τα δεκατρία ΠΕΠ, που τα βλέπετε εδώ, που υπάρχει σημαντική αύξηση των πόρων των ΠΕΠ, δηλαδή από 5 δις έφτασαν στα 8 δις.

Οφείλω να πω όμως μερικές φορές είναι και πλασματικά όλα αυτά, γιατί μέσα στα ΠΕΠ υπάρχουν έργα που είναι μεταφερόμενα από την προηγούμενη περίοδο, και υπάρχουν και δράσεις στα ΠΕΠ που αφορούν Τομεακά... τομείς πολιτικής που δεν είναι στα Τομεακά Προγράμματα, όπως τα θέματα υγείας και τα θέματα πολιτισμού, που είναι μέσα στα ΠΕΠ.

Άρα αυτή είναι η εικόνα. Τα δύο ΠΕΠ θα τα αναλύσουν σε λίγο οι συνάδελφοι από τις αντίστοιχες Διαχειριστικές Αρχές, οπότε δεν θα επιμείνω σε αυτό.

Λίγα λόγια για τις βασικές αλλαγές που έχουμε την επόμενη διαχειριστική περίοδο. Θα μείνω μόνο σε δύο από αυτές, που είναι κρίσιμες κατά τη γνώμη μου.

Το πρώτο είναι ότι οι Διαχειριστικές Αρχές δημοσιεύουν προγραμματισμό των προσκλήσεων, άρα οι προσκλήσεις που είναι να βγουν την επόμενη χρονιά, τις ξέρουμε ήδη από τώρα. Αν μπείτε στις (...) θα δείτε ότι κάθε Διαχειριστική Αρχή έχει βγάλει τον προγραμματισμό των προσκλήσεων, και το είχαμε ζητήσει σαν Κεντρική Ένωση Δήμων αυτό, γιατί; Γιατί θέλαμε να ξέρουμε ποιες προσκλήσεις πρόκειται να βγουν, ώστε να μπορούμε να δούμε αν μπορούν να ωριμάζουν αντίστοιχα έργα οι τοπικές Αρχές. Άρα ιδιαίτερα σημαντικό, που αυτό έγινε αποδεκτό και πλέον και από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και είναι μέσα στους Κανονισμούς, θα υπάρχει... υπάρχει προγραμματισμός προσκλήσεων και νομίζω ότι είναι σκόπιμο οι αρμόδιες Υπηρεσίες που θα πω στο τέλος, να παρακολουθούν αυτό τον προγραμματισμό των προσκλήσεων.

Το δεύτερο είναι ότι δεν μας ζητάνε τώρα όπως την προηγούμενη φορά, να εξασφαλίζουμε διοικητική, χρηματική ικανότητα. Μας ζητείται όμως σε κάθε έργο να διασφαλίζουμε τους απαραίτητους πόρους για τη βιωσιμότητα του έργου. Άρα θα πρέπει να τεκμηριώνουμε γιατί αυτό το έργο που (...) θα είναι βιώσιμο και μπορεί ο Δήμος να το έχει βιώσιμο. Άρα θα υπάρχει και ένα excel

μέσα στο τεχνικό δελτίο, που συμπληρώνεται, θα μας το πουν και οι συνάδελφοι από τα ΠΕΠ.

Και όπως είπα, υπάρχει το πρόγραμμα Τεχνικής Βοήθειας, που εκεί για πρώτη φορά ο νόμος θεσμοθετεί στην ουσία τη συμμετοχή της Αυτοδιοίκησης θα έλεγα στον προγραμματισμό και στο σχεδιασμό των δράσεων του ΕΣΠΑ, και θα έλεγα και στα (...) για πρώτη φορά δημιουργείται και ένα πλαίσιο για τον δημοκρατικό προγραμματισμό.

Στην εξειδίκευση των προγραμμάτων, είτε Τομεακών, είτε Επιχειρησιακών, μπορεί να συμμετέχει η Αυτοδιοίκηση. Άρα κάθε φορά που η Διαχειριστική Αρχή θέλει να κάνει μια εξειδίκευση, για τα μεν Περιφερειακά θα απευθύνεται στην αντίστοιχη ΠΕΔ, ΠΕΔ Αττικής, ή ΠΕΔ Πελοποννήσου, το αντίστοιχο Επιχειρησιακό, και για τα Τομεακά στην ΚΕΔΕ. Άρα θα συμμετέχει η Αυτοδιοίκηση στην... να ξέρει και να προτείνει έργα και δράσεις για την επόμενη περίοδο.

Δεύτερον, ειδικά για τις ΟΧΕ και ΒΑΑ θα υπάρξει τεχνική βοήθεια ειδική μέσω της ΕΕΤΑΑ και της ΚΕΔΕ, (...). Οι ΟΧΕ και ΒΑΑ, όπως είπα την προηγούμενη φορά, ήταν ένα δισ περίπου, ένα εκατό, δεν πήγαν καλά, δεν πήγαν καλά σε όλη τη χώρα. Δηλαδή η συνολική απορροφητικότητα, έχουμε βγάλει και ένα δελτίο στην ΕΕΤΑΑ, είναι γύρω στο 55%. Άρα είναι στοίχημα πλέον για την επόμενη περίοδο. Δεν φταίει η Αυτοδιοίκηση μόνο για αυτό. Τα έργα καθυστέρησαν να βγουν, ήταν ολοκληρωμένα για πρώτη φορά, άρα και η εμπειρία δεν υπήρχε ούτε από τις κεντρικές Αρχές, ούτε από τους φορείς της Αυτοδιοίκησης. Άρα νομίζω ότι το επόμενο στοίχημα είναι να γίνει προς αυτή την κατεύθυνση.

Τέλος, προτελευταίο, η ΕΕΤΑΑ θα παίξει έναν ρόλο όσον αφορά τα θέματα τεχνικής βοήθειας και υποστήριξης δικαιούχων, στα θέματα κυρίως λέγαμε ΔΕΥΑ και ΦΟΣΔΑ, θα δούμε πού θα καταλήξει.

Και για πρώτη φορά συγκροτείται Περιφερειακή Επιτροπή Αναπτυξιακού Σχεδιασμού, σε όλες τις Περιφέρειες έχει

συγκροτηθεί, μεταξύ Περιφερειών και Δήμων. Θα έλεγα ότι είναι μια πρώτη φορά που αρχίζει να υπάρχει μια συνεργασία μεταξύ Α' και Β' επιπέδου. Αυτές βέβαια οι Περιφερειακές Επιτροπές θα ανασυγκροτηθούν από την επόμενη χρονιά γιατί έχουμε νέους Αντιπεριφερειάρχες, νέους Περιφερειάρχες, νέους Δημάρχους, και νέα Περιφερειακή Ένωση Δήμων.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό όμως, για πρώτη φορά υπάρχει στα θέματα προγραμματισμού, και ειδικά στα θέματα χρηματοδοτήσεων, μια συνεργασία Α' και Β' Βαθμού, έστω και μέσω του νόμου του ΕΣΠΑ για την υλοποίησή του.

Λίγα λόγια για το σχέδιο... για το Ταμείο Ανάκαμψης. Θυμίζω ότι το Ταμείο Ανάκαμψης έχει δύο βασικούς τομείς θα έλεγα. Είναι... έχει αρκετά θέματα μεταρρυθμίσεων. Δηλαδή η χώρα είναι υποχρεωμένη να ακολουθήσει τις μεταρρυθμίσεις, είναι θα έλεγα μια συνέχιση της προηγούμενης περιόδου. Και πάρα πολλά έργα. Είναι μια τομή για την Ευρωπαϊκή Ένωση αυτό το πρόγραμμα ανάπτυξης.

Θα έλεγα το μοναδικό του μειονέκτημα είναι ότι δεν έχει καθόλου περιφερειακή σύγκλιση, άρα μπορεί να δούμε... ενώ το ΕΣΠΑ έχει κυρίως περιφερειακή... για την περιφερειακή συνοχή, το Ταμείο Ανάκαμψης δεν έχει κάποια τέτοια, άρα μπορεί να έχουμε και θα δούμε να έχουμε αύξηση ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων ή και (...) ανισοτήτων, πιθανόν να δούμε όταν καταλήξει, τα έργα του ΕΣΠΑ.

Βλέπετε τα χρήματα είναι περίπου 31 δις, τα 18 είναι επιχορηγήσεις, που εδώ θα πάνε κυρίως σε όλα τα έργα του δημόσιου τομέα, και τα 12,7 δις είναι δάνεια για τον ιδιωτικό τομέα, τα οποία θα αυξηθούν κατά πέντε εκατομμύρια με την τελευταία (...) της χώρας, η οποία εγκρίθηκε πριν μια εβδομάδα από την Ευρωπαϊκή Ένωση.

Άρα θα έλεγα ότι είναι ένα αρκετά σημαντικό εργαλείο για να μεταβάλλει κανείς και να μεταβληθεί ο συνολικός παραγωγικός... ο τρόπος που παράγει η χώρα δηλαδή την επόμενη περίοδο.

Λίγα λόγια για τα έργα που έχει εντάξει η Αυτοδιοίκηση στο... Δεν ξέρουμε τι θα εντάξει από εδώ και πέρα. Θυμίζω ότι υπάρχουν δύο σημαντικά ορόσημα στο Ταμείο Ανάκαμψης. Οι συμβάσεις πρέπει να έχουν ολοκληρωθεί 31/12/2023, και τα έργα να έχουν ολοκληρωθεί το 2025. Άρα με αυτές τις δύο προϋποθέσεις αντιλαμβάνεται κανείς, για αυτό και υπάρχουν...

Λοιπόν, αυτά είναι τα έργα που έχουν ήδη τρέξει για την Αυτοδιοίκηση, και έχουν συμμετάσχει αρκετοί Δήμοι σε αυτή τη διαδικασία. Τα πρώτα με πράσινο νομίζω χρώμα, δεν ξέρω πώς φαίνεται εκεί, εδώ το βλέπω πράσινο, είναι έργα με δικαιούχους τους Δήμους και τα έχουν τρέξει σε αυτή την περίπτωση.

Το δεύτερο είναι τα έργα που τρέχουν κυρίως μέσα από το ΤΕΕ, που είναι ιδιαίτερα σημαντικά. Νομίζω ίσως μια από τις σημαντικότερες μεταρρυθμίσεις στη χώρα είναι τα Πολεοδομικά Σχέδια σε όλους τους Δήμους. Είναι μια μεγάλη μεταρρύθμιση που δεν έχει γίνει, και με στόχο να γίνει μέχρι το 2027. Λίγο δύσκολο, αλλά παρ' όλα αυτά είναι μια σημαντική μεταρρύθμιση για την Τοπική Αυτοδιοίκηση.

Και το τρίτο κομμάτι είναι αυτά που είναι τώρα στην... δηλαδή είναι ανοιχτές ακόμα οι προσκλήσεις, είναι η αναβάθμιση τουριστικών λιμένων, προσβασιμότητα στις παραλίες, ορειβατικά και χιονοδρομικά κέντρα, τα οποία είναι ανοιχτά μέχρι το Μάρτιο, μερικά μέχρι το Μάρτιο, οι προσκλήσεις αυτές.

Εκτιμούμε περίπου τα έργα αυτά στην (...) είναι γύρω στα 2,2 δις. Στη μελέτη που είχαμε κάνει με την ΕΕΤΑΑ κατά την έναρξη του ΕΣΠΑ εκτιμούσαμε... κατά την έναρξη του Ταμείου Ανάκαμψης εκτιμούσαμε ότι τα έργα θα προσεγγίσουν γύρω στα 2,5 με 3 δις της Αυτοδιοίκησης. Θα δούμε αν πετύχουμε το στόχο. Θυμίζω βέβαια ότι η ΚΕΔΕ είχε κάνει εγκαίρως τις προτάσεις για το Ταμείο

Ανάκαμψης, οι οποίες όμως δεν λήφθηκαν τόσο σημαντικά υπόψη κατά την κατάρτιση του προγράμματος.

Υπάρχει το χρηματοδοτικό εργαλείο του Ταμείου... του Πράσινου Ταμείου, το οποίο πρέπει να το αξιοποιήσουμε. Παρ' όλο που οι πόροι του είναι μικροί, είναι ιδιαίτερα σημαντικό γιατί συμβάλλει προς αυτή την κατεύθυνση.

Λίγα λόγια θα πω τώρα για τον τρόπο οργάνωσης και κλείνω. Για τα (...) προετοιμασίας των Δήμων. Είναι γεγονός ότι σαν Δημοτικές Αρχές σε πολλούς Δήμους υπάρχουν σημαντικά προβλήματα και στην επάρκεια και στην ποσότητα ανθρώπινου δυναμικού και στις υπηρεσίες τις βασικές, τις Τεχνικές και τα λοιπά.

Έχουμε απουσία μακροπρόθεσμου σχεδιασμού στους Δήμους. Συνήθως δεν σχεδιάζουμε και δεν ιεραρχούμε τα έργα μας, άρα είναι ιδιαίτερα σημαντικό για αυτό γιατί τρέχουμε κάθε φορά πίσω από τις προσκλήσεις, ενώ θα έπρεπε να προλαβαίνουμε πιθανόν κάποια πράγματα.

Και βέβαια αυτά σημαίνουν και σημαντικές καθυστερήσεις, αδυναμία κυρίως για τους μικρούς και μεσαίους Δήμους. Οι μεγάλοι Δήμοι έχουν κατάλληλες υποδομές και μπορούν να υποστηρίξουν.

Και επειδή τα προγράμματα, όπως ξέρετε, είναι ανταγωνιστικά, και οι ελλείψεις δημιουργούν ζητήματα, άρα σημαίνει ότι θα πρέπει να προετοιμάσουμε σωστά και να προγραμματίσουμε, πάρα πολύ σημαντικό, δηλαδή ο προγραμματισμός νομίζω είναι ίσως η σημαντικότερη διαδικασία και θα πρέπει οι νέες Δημοτικές Αρχές να το βάζουν αυτό ως στόχο και πώς θα ιεραρχούν τα έργα.

Νομίζω κάποιες προτεραιότητες πρέπει να δοθούν, να οργανώσουμε σωστά αυτές τις Υπηρεσίες, κυρίως την Υπηρεσία Προγραμματισμού και τις Τεχνικές Υπηρεσίες, και οι Κοινωνικές Υπηρεσίες, γιατί έχουν ένα μεγάλο ρόλο. Τώρα δε που προστίθενται όλα τα Νομικά Πρόσωπα, άρα εδώ σημαίνει μια συνολική αναβάθμιση της Κοινωνικής Υπηρεσίας, να αρχίσουμε να

σχεδιάζουμε και να κάνουμε επιχειρησιακό προγραμματισμό. Πιθανόν οι περισσότεροι Δήμοι δεν υλοποιούν το Επιχειρησιακό Σχέδιο που προβλέπει ο νόμος, αλλά θα πρέπει να έχουν μια ιεράρχηση και να αρχίσουν να ωριμάζουν έργα, γιατί είναι πολύ σημαντικό ο προγραμματισμός.

Και βέβαια το σημαντικό, να έχουν μια εικόνα για τα έργα που τρέχουν. Δηλαδή πολλές φορές λέμε, πολλές φορές ως Δημοτικές Αρχές και οι Δήμαρχοι, το έργο το ενέταξα, άρα είμαι Ο.Κ., αλλά το έργο δεν υλοποιείται γιατί ακριβώς κάποιος πρέπει να το τρέξει από την αρχή μέχρι το τέλος.

Άρα και τώρα όταν αναλάβετε να έχετε μια εικόνα ποια είναι τα έργα σε εξέλιξη, ποια έργα έχουν ενταχθεί, πού βρίσκεται το καθένα, και το πώς μπορεί να φτάσουν να υλοποιηθούν.

Και εδώ έχω συνοπτικά τα βήματα, δεν θα πω περισσότερο. Έτσι και αλλιώς θα έχετε τις παρουσιάσεις.

Νομίζω από τα σημαντικότερα πράγματα είναι η αξιοποίηση του κατάλληλου ανθρώπινου δυναμικού. Λέγαμε και χθες ότι οι Δήμαρχοι που θα πάρουν, και (...) που θα πάρουν ειδικούς συμβούλους, ειδικούς συνεργάτες, να μπορούν να αξιοποιηθούν και να συμβάλλουν κυρίως και στα χρηματοδοτικά εργαλεία, γιατί είναι ένα κρίσιμο ζήτημα οι χρηματοδοτήσεις, και στα θέματα κοινωνικά, αλλά και στα υπόλοιπα ζητήματα. Και μάλιστα κάναμε μια κουβέντα χθες και λέγαμε να πάρω έναν άνθρωπο της εμπιστοσύνης μου ή έναν άνθρωπο να είναι επιστήμονας και να έχει γνώση και να βοηθήσει; Νομίζω πρέπει να πάρουμε το δεύτερο, για να μπορέσουμε να αξιοποιήσουμε για αυτή την κατεύθυνση.

Ευχαριστώ πολύ. Νομίζω προσπάθησα σύντομα. Η ΕΕΤΑΑ έχει δημιουργήσει έναν Οδηγό στο site, δεν ξέρω αν μπορούμε να τον δούμε. Δεν φαίνεται, εγώ τον βλέπω από εδώ. Δεν μπορούμε να τον έχουμε από εκεί. Έναν Οδηγό που μέσα μπορεί να βλέπει ανά πάσα στιγμή κανείς... Δεν ξέρω αν μπορώ ή να βγω από... δεν είναι κανείς εκεί. Ωραία, δεν μπορώ να το δω. Έχει έναν Οδηγό που έχει

ανά πάσα στιγμή όλες τις προσκλήσεις που έχετε μέσα στο... που υπάρχουν από κάθε ΠΕΠ, από κάθε Περιφερειακό, από όλα τα προγράμματα, Ταμείο Ανάκαμψης, Περιφερειακά, Τομεακά. Άρα μπορεί κανείς μέσα να βλέπει... δεν ξέρω αν μπορούμε να δούμε... Α ωραία, φάνηκε. Δηλαδή αν μπορούμε εδώ τυχαία στο Ταμείο Ανάκαμψης, που βλέπω εγώ τώρα, και δούμε τα προγράμματα του Ταμείου Ανάκαμψης, θα δείτε εδώ όλα τα προγράμματα που έτρεξαν την προηγούμενη περίοδο, και ποια είναι ανοιχτά. Νομίζω αυτό είναι ανοιχτό, και μπορεί η πρόσκληση να φαίνεται ότι εδώ είναι ανοιχτή και να δει κανείς μέσα και τις... Άρα μπορεί να δει όλα τα προγράμματα που έχει να δει η Αυτοδιοίκηση.

Στο φάκελο που θα πάρετε θα υπάρχει και ένας συνοπτικός Οδηγός για το ΕΣΠΑ, όλα αυτά που είπαμε εδώ δηλαδή, θα υπάρχουν σε τριάντα σελίδες για να τα έχετε έτσι συνοπτικά στην παρουσίασή σας.

Ευχαριστώ πολύ. Καλή δύναμη και καλή επιτυχία.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Πολύ σας ευχαριστούμε.

Υπάρχει ερώτηση;

Τώρα θα προχωρήσουμε στο Περιφερειακό Πρόγραμμα Πελοπόννησος 2021-2027, και θα φωνάξουμε τον κύριο Ψαράκη Αντώνη, που είναι Προϊστάμενος του προγράμματος.

Α. ΨΑΡΑΚΗΣ: Καλησπέρα σε όλες και σε όλους.

Ευχαριστώ πάρα πολύ για την πρόσκληση, την ΚΕΔΕ, την ΕΕΤΑΑ. Φίλε Γιάννη, νομίζω ότι έκανες μια πολύ καλή εισαγωγή στο θέμα και με τη γνώση που έχετε συσσωρεύσει όλα αυτά τα χρόνια καθοδηγείτε και τους Δήμους, και βεβαίως τα Νομικά Πρόσωπα, τώρα αυτά καταργούνται, άρα η συσσωρευμένη αυτή γνώση αποτελεί πολύ χρήσιμη εμπειρία και για το μέλλον.

Να ευχηθώ σε όλες και σε όλους καλή νέα θητεία, νεοεκλεγέντες, επανεκλεγέντες, επανεκλεγείς, νεοεκλεγείς.

Αυτό που θέλω να πω... Ευχαριστώ πολύ τον Δημήτρη τον Δρόση που μου έδωσε τη σειρά του. Αυτό είναι του κυρίου Δρόση,

είναι της Αττικής, που βλέπω στο λάπτοπ. Αν θέλετε βάλτε μου της Πελοποννήσου. Εκτός αν η Αττική μας προσάρτησε, πράγμα που νομίζω ότι δεν έχει συμβεί ακόμα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Α. ΨΑΡΑΚΗΣ: Όχι, έχει σταματήσει αυτός. Εγώ ως Αθηναίος κατέβηκα στην Πελοπόννησο. Τώρα αν έγινα και Πελοποννήσιος είναι άλλο θέμα.

Λοιπόν, σωστά είπες, Γιάννη, ότι έχουμε ένα χρόνο τα προγράμματα και είναι σε εξέλιξη τα προγράμματα του '21-'27. Να πούμε ότι τα προγράμματα '14-'20 διανύουν τον τελευταίο μήνα από αύριο της ζωής τους. Τελευταίο μήνα επιλέξιμων δαπανών για την περίοδο αυτή.

Να πούμε ότι όλα τα προγράμματα κλείνουν με πολύ μεγάλη ασφάλεια, είναι επιτυχημένα, και βεβαίως για ποιο λόγο ξεκινάμε δυναμικά και την περίοδο '21-'27; Γιατί προετοιμάσαμε έργα τα δύο προηγούμενα... τα δύο προηγούμενα χρόνια τα έργα που προετοιμάστηκαν μπήκαν με στο πρόγραμμα '14-'20, αλλά δεν μπήκαν για να υλοποιηθούν εκεί, γιατί οι προθεσμίες, η χρηματοδότηση και τα λοιπά, δεν ήταν από το πρόγραμμα της περιόδου εκείνης. Απλά τα εντάξαμε γιατί τα χρησιμοποιήσαμε ως εργαλείο διαπραγμάτευσης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, για να μπορέσουν αυτόματα με την έγκριση του προγράμματος '21-'27 να ενταχθούν στο καινούργιο πρόγραμμα και να συνεχίσουν απρόσκοπτα την υλοποίησή τους.

Έτσι λοιπόν, όσα έργα ακούτε και λέγονται μεταφερόμενα, να το πούμε αυτό, είναι έργα που εντάχθηκαν στο '14-'20, που έχουν ξεκινήσει, μπορεί να έχουν σύμβαση, μπορεί να έχουν και δαπάνες, αλλά αυτά τα έργα μεταφέρονται αυτόματα, έχουν γίνει αποδεκτά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, και μεταφέρονται αυτόματα στο πρόγραμμα της περιόδου '21-'27.

Επίσης να πούμε ότι η καινοτομία αυτή της δημοσίευσης του προγραμματισμού των προσκλήσεων είναι πάρα πολύ σημαντική

και μας λύνει και τα δικά μας χέρια γιατί δεν θέλαμε να βγάζουμε προσκλήσεις που έρχονταν ένας ή δύο Δήμοι να υποβάλλουν. Θέλαμε πράγματι να γίνεται ανταγωνισμός, να μη μας μένουν χρήματα και κονδύλια αναξιοποίητα. Άρα πραγματικά είναι προς όφελος όλων ότι γίνεται αυτός ο προγραμματισμός.

Και ουσιαστικά οι στόχοι πολιτικής που είπε ο κύριος Γούπιος πριν, είναι ενιαίοι για όλη τη χώρα, για όλα τα κράτη μέλη, και κάθε πρόγραμμα, έτσι και το δικό μας, και ξεκινώ εδώ την ιδιαίτερη παρουσίαση του προγράμματος της Πελοποννήσου, του οποίου προγράμματος ειρήσθω εν παρόδω, Πρόεδρος της Επιτροπής Παρακολούθησης είναι πάντοτε ο Περιφερειάρχης, όπως σε όλα τα ΠΕΠ, και ουσιαστικά υλοποιεί στρατηγικό προγραμματισμό, και γενικά τη στρατηγική του εκάστοτε Περιφερειάρχη.

Στο δικό μας πρόγραμμα λοιπόν οι προτεραιότητες, όπως λέγονται πλέον οι άξονες προτεραιότητας, είναι οκτώ, και ουσιαστικά συνδυάζει πόρους από τα δύο Ταμεία της Ευρώπης, το ΕΤΠΑ, Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, δηλαδή οι υποδομές, τούβλα, τσιμέντα, σίδερα, δρόμοι, σχολεία, αποχετεύσεις, υδρεύσεις, ότι άλλο μπορείτε να φανταστείτε σε αυτόν τον τομέα, και το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το οποίο ξέρετε πολύ καλά ότι χρηματοδοτεί την πολύ σημαντική δράση των Κέντρων Κοινότητας που βρίσκονται σε όλη τη χώρα. Άρα τι πληρώνει; Να το πούμε έτσι γενικά, επιγραμματικά, για να το καταλάβετε. Μισθούς, λειτουργικά έξοδα και άλλες άμεσες και έμμεσες δαπάνες, που σχετίζονται με δομές που παρέχουν κοινωνικές υπηρεσίες.

Η προτεραιότητα 1 λοιπόν, είναι στο στόχο πολιτικής 1, και στην Πελοπόννησο, με 52 εκατομμύρια, και έχει σχέση ουσιαστικά με την επιχειρηματικότητα και την καινοτομία. Βλέπετε όλο τον τίτλο στη διαφάνεια, δεν θα μείνω σε αυτό. Επιχειρηματικότητα, Καινοτομία, είναι η προτεραιότητα 1.

Να πούμε όμως ότι αφορά όχι άμεσα, αλλά έμμεσα τους Δήμους, θα επικεντρώσω και εγώ λίγο στους Δήμους περισσότερο, γιατί όπως κάναμε και στην προηγούμενη προγραμματική στην Πελοπόννησο, έτσι και σε αυτή, στις ΟΧΕ και στις ΒΑΑ που θα εγκριθούν οι στρατηγικές τους, θα υπάρχουν κονδύλια και από την προτεραιότητα 1, για να δοθούν σε επιχειρηματίες αυτών των περιοχών, που λέγονται επίσημα περιοχές παρέμβασης. Μπορεί να είναι το παραλιακό μέτωπο, να είναι το ιστορικό κέντρο μιας πόλης που κάνει ΒΑΑ, μπορεί να είναι μια ιδιαίτερα ανεπτυγμένη τουριστική ή υπό ανάπτυξη τουριστική περιοχή μιας ΟΧΕ.

Άρα και από την προτεραιότητα 1 προβλέπουμε να πάνε στις ΟΧΕ ΒΑΑ.

Προτεραιότητα 2 είναι περιβάλλον. Έχουμε δέσμευση όλα τα προγράμματα να πετύχουμε συγκεκριμένα νούμερα. 82,7 τα εκατομμύρια που έχει η προτεραιότητα 2 στην Πελοπόννησο.

Υπάρχουν κάποια έργα που μεταφέρονται, θα δοθεί προτεραιότητα βεβαίως μετά και τα θλιβερά γεγονότα, στη Θεσσαλία, καταλαβαίνετε ότι πρέπει να δίνεται από τον Περιφερειάρχη, ο οποίος επίσης δεν είναι ο μόνος υπεύθυνος, αλλά λέω να περιοριστώ στο τεχνικό μου κομμάτι, ότι πρέπει να δοθεί μια προτεραιότητα στη στρατηγική αντιμετώπιση και κατασκευή πλέον έργων αντιπλημμυρικών, αντιδιαβρωτικών. Πρέπει ο Περιφερειάρχης να έχει τα εργαλεία εκείνα για να μπορεί να δίνει προτεραιότητα σε ποια σημεία θα γίνει παρέμβαση.

Προτεραιότητα 3, το είπε και ο κύριος Γούπιος πριν, λίγα τα χρήματα για τους Δήμους. Στην ουσία είναι λίγα τα χρήματα και για το ΠΕΠ το δικό μας, με τα τριάντα εκατομμύρια, τα οποία σχεδόν ήδη έχουν καλυφθεί, φανταστείτε, γιατί όλοι οι δρόμοι οι επαρχιακοί και οι παλιές Εθνικές που είναι αρμοδιότητα της Περιφέρειας, πρέπει να εξασφαλιστεί η οδική τους ασφάλεια και η προσβασιμότητα σε όλα τα σημεία. Άρα υπάρχουν ήδη ενταγμένα έργα εκεί. Δεν θα αφορά τους Δήμους η προτεραιότητα 3.

Η προτεραιότητα 4, είναι το κομμάτι του ΕΤΠΑ, του Ταμείου, με προϋπολογισμό 60 εκατομμύρια, το οποίο αφορά σχολεία, αφορά τα θέματα πολιτισμού. Δηλαδή είναι το κομμάτι το οποίο έχει σχέση με την κοινωνική συνοχή και την ανάπτυξη και τη βελτίωση των κοινωνικών υποδομών, αλλά όχι με τις Κοινωνικές Υπηρεσίες.

Αντιθέτως, η προτεραιότητα 5, με αυτά τα πολλά 104 εκατομμύρια, τα οποία αντιστοιχούν στο στόχο πολιτικής 4 αλλά του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου με το πρόσημο το θετικό στο τέλος.

Εδώ λοιπόν υπάρχει πολύ μεγάλο περιθώριο. Να πω ότι θα συνεχιστούν με κεντρικές οριζόντιες πολιτικές η υλοποίηση έργων που θέλουν τα Υπουργεία και γίνονται ενιαία σε όλη τη χώρα, βλέπε εναρμόνιση επαγγελματικής και οικογενειακής ζωής, αλλά στις ΟΧΕ και στις ΒΑΑ υποχρεωτικά θα θέσουμε οι στρατηγικές να έχουν προτάσεις για έργα και στην προτεραιότητα 5, δηλαδή δεν θα ζητήσουν οι Δήμαρχοι μόνο να κατασκευάσουν σχολεία, αποχετεύσεις, υδρεύσεις, ή να φτιάξουν, να αναπλάσουν περιοχές. Προφανώς θα υπάρχουν χρήματα και θα πρέπει να ζητήσουν στην ολοκληρωμένη τους στρατηγική χρήματα και για την άρση των κοινωνικών ανισοτήτων, για τις ευπαθείς, τις περιθωριοποιημένες ομάδες, και τα λοιπά.

Προτεραιότητα 6, είναι όλη δική σας, είναι η ολοκληρωμένη και βιώσιμη ανάπτυξη των περιοχών, άρα είναι οι ΒΑΑ και οι ΟΧΕ. Είναι το πολύ χρήσιμο και καινοτόμο εργαλείο που μπαίνει αυτή την περίοδο με τα 73 εκατομμύρια, τα οποία να πω ότι σε εμάς γίνονται 115, γιατί απλά τα 73 δέχονται ακόμα τροφοδοσία από τις υπόλοιπες προτεραιότητες που σας έλεγα, όπως τις παρουσίασα, ότι θα συνδράμουν και θα συμμετέχουν.

Και οι προτεραιότητες 7 και 8, είναι η τεχνική βοήθεια του ΕΤΠΑ και του ΕΚΤ, για την υλοποίηση του προγράμματος.

Υπάρχουν οι ειδικοί στόχοι, είναι δηλαδή κάθε προτεραιότητα... τώρα πάμε με δενδροειδή ανάπτυξη σπάει σε

ειδικούς στόχους, τους βλέπετε. Θα πάρετε, είπε ο κύριος Γούπιος, τις παρουσιάσεις, δεν θα μείνω σε αυτό. Απλά αξίζουν οι ειδικοί στόχοι γιατί κάνουν λίγο πιο συγκεκριμένες τις προτεραιότητες και δείχνουν μερικά πράγματα πιο αναλυτικά. Βλέπετε η προτεραιότητα 3 που έχει το επαρχιακό δίκτυο και τους δρόμους, τις παλιές Εθνικές Οδούς, δεν αλλάζει.

Θα φύγω λοιπόν από τους ειδικούς στόχους, νομίζω ότι όλοι έχουμε τους ίδιους, απλά τα ποσά είναι που διαφέρουν. Και να πω εδώ βλέπετε στην προτεραιότητα 6 το διαχωρισμό στους δύο ειδικούς στόχους 5.1 και 5.2, για τις περιπτώσεις της αστικής... των αστικών περιοχών, και των μη αστικών.

Να πω λοιπόν ότι στο πρόγραμμα το δικό μας δεν συνεχίζουμε καμία ΒΑΑ και καμία ΟΧΕ από την προηγούμενη περίοδο, πλην της πόλης της Καλαμάτας. Όλες οι άλλες περιοχές είναι καινούργιες. Κατά τη γνώμη μου, πολύ σωστά και πολύ ορθά, και αυτό αποδείχτηκε ότι είναι έτσι, ο Περιφερειάρχης Πελοποννήσου πρότεινε για την ισόρροπη ανάπτυξη να μην ξανά πάρουν, να μην συνεχιστούν πράγματα νέα σε πόλεις οι οποίες είχαν ήδη λάβει χρηματοδότηση από τις στρατηγικές. Για αυτό το λόγο λοιπόν η Σπάρτη, η Τρίπολη, η Κόρινθος και το Λουτράκι μαζί σαν δίπολο, είναι από τις πόλεις που θα χρηματοδοτηθούν στα ΒΑΑ, και από πλευράς ΟΧΕ, δηλαδή πλην αστικών περιοχών, έχουμε τους τρεις Δήμους της Κορινθίας σε... ακούσατε τους άλλους δύο στη Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη, την Κορινθία, η Κορινθία μετέχει ολόκληρης. Δηλαδή το Λουτράκι και η Κόρινθος σαν αστικές περιοχές, και Νεμέα, Δήμος Συκουωνίων και Δήμος Ξυλοκάστρου, Ευρωστίνης, συμμετέχουν ως τριάδα συνεργαζόμενων Δήμων σε μια στρατηγική ΟΧΕ. Οι Δήμοι Επιδαύρου, Ερμιονίδας, μαζί με το Δήμο Ναυπλιέων, εκτός του αστικού κομματιού της πόλης, παλιάς πρωτεύουσας της χώρας του Ναυπλίου, αποτελούν τη δεύτερη στρατηγική. Η ΟΧΕ στο βουνό Ταΰγετος, με τη συνεργασία των Δήμων Σπάρτης και Καλαμάτας, αποτελεί επίσης μια επιλογή, η

οποία θέλει πολύ μεγάλη προσπάθεια γιατί καταλαβαίνετε, είναι μια περιοχή που διαφέρει σε πολλά χαρακτηριστικά και έχουμε κάνει μια προεργασία.

Άρα λοιπόν σε αυτές τις περιοχές θα κινηθούμε, και η πόλη της Καλαμάτας θα συνεχίσει με μια χρηματοδότηση για να ολοκληρώσει το πρόγραμμα που είχε την περίοδο '14-'20, με μερικές μικρές προσθήκες κάποιων έργων που έχουμε συνεννοηθεί.

Βλέπετε σε ποσοστά τις προτεραιότητες τι κατέχουν. Βλέπετε εδώ αυτά που σας είπα πριν, για τις περιοχές ΟΧΕ ΒΑΑ και τις περιοχές ΟΧΕ εκτός από ΒΑΑ.

Και αυτό που θα πω τελευταίο, αλλά όχι έσχατο με την έννοια της σημασίας, είναι ότι σε συντονισμό και με το πρόγραμμα της Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, σχεδιάζουμε για την πόλη της Μεγαλόπολης μια παρέμβαση, μια ΟΧΕ, η οποία θα λάβει πόρους και από τα δύο προγράμματα, και το ΔΑΜ, και από το ΠΕΠ Πελοποννήσου, προκειμένου να δοθεί μια παραπάνω ώθηση σε διακριτά κομμάτια βέβαια, γιατί η χρηματοδότηση στο κομμάτι το επιχειρηματικό από τη Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση είναι πάρα πολύ σημαντική και λογικά δεν έχει νόημα ανταγωνισμού. Και με κανένα άλλο πρόγραμμα δεν πάμε σε ανταγωνισμό, πάμε σε συνέργεια. Έτσι λοιπόν και εδώ, στη Μεγαλόπολη, είμαστε σε συνεργασία για να ξεκινήσουν και θα τα συζητήσουμε μεθαύριο και στην Επιτροπή Παρακολούθησης.

Υπάρχουν αναλυτικά, σας είπα για τα 115 εκατομμύρια, 115,84, που φτάνει ο προϋπολογισμός για τις ΟΧΕ, γιατί επιλέξαμε, και νομίζω τα περισσότερα προγράμματα το έκαναν, να χρηματοδοτήσουμε το στόχο πολιτικής 5 και από τους άλλους στόχους πολιτικής, και τις άλλες προτεραιότητες, γιατί δεν είναι δυνατόν μόνο από εκεί να προκύψει η ανάπτυξη.

Βέβαια να πω ότι το ΕΣΠΑ, ειδικά τα ΠΕΠ, βεβαίως τα ΠΕΠ είναι όλα αναλογικά, γιατί η Αττική με βάση τους κατοίκους, με βάση αυτά, έχει περισσότερα χρήματα από ότι η Πελοπόννησος, πάρα

πολύ λογικά. Τα ΠΕΠ όμως δεν είναι η αρχή και το τέλος του κόσμου. Πλέον ευτυχώς υπάρχουν στη χώρα μας πολλά χρηματοδοτικά εργαλεία, τα ακούσατε πριν από τον κύριο Γούπιο, και πρέπει να υπάρχει ένας συνδυασμός τους τεχνοκρατικός. Για να σας δώσω λοιπόν τώρα το στοιχείο που κατά τη γνώμη μας διαφέρει, και βεβαίως φεύγουμε και από την πολιτική πολλές φορές εμείς και εκεί είναι ο τομέας που κινούμαστε διαφορετικά. Για παράδειγμα στις ΟΧΕ αυτή τη στιγμή επειδή σε εμάς έχουν αναδειχθεί οι σύμβουλοι οι οποίοι υποστηρίζουν τους Δήμους για τη διαβούλευση, ζητήσαμε να βρούμε τα πραγματικά στατιστικά δεδομένα των περιοχών, δηλαδή να βρούμε πόσοι κάτοικοι μένουν μόνιμα στους τρεις Δήμους για παράδειγμα της Κορινθίας, ποιο είναι το μορφωτικό τους επίπεδο, ποια είναι τα εισοδήματά τους και πώς κατανέμονται, ποιοι είναι άνεργοι και ποιοι μακροχρόνια άνεργοι. Δηλαδή θα μαζέψουμε νούμερα πραγματικά, και πάνω σε αυτά θα κινηθεί και θα εγκριθεί ο σχεδιασμός της ΟΧΕ. Δεν μπορούμε να κάνουμε δράσεις οι οποίες κοστίζουν πολύ για λίγους ανθρώπους, με την έννοια ότι είναι και οι λίγοι, αλλά οι λίγοι μπορούν να αντιμετωπιστούν και με άλλους τρόπους, όχι να τους αφήσουμε όμως και να υπερκοστολογούμε, ή όταν γίνεται η ανάλυση και αξιολόγηση να φαίνεται ότι δαπανήθηκαν πολλά χρήματα χωρίς τελικά να έχουν πιάσει τόπο.

Άρα οι ΟΧΕ και οι ΒΑΑ της νέας περιόδου έχουμε στόχο να δουν τις πραγματικές ανάγκες του πληθυσμού, και βεβαίως τις πραγματικές δυνατότητες ανάπτυξης, ώστε σε συνδυασμό με τα άλλα εργαλεία, Ανάκαμψης, Τρίτης, και ότι άλλο υπάρχει για την Τοπική Αυτοδιοίκηση, να δώσουν ένα ενιαίο σύνολο.

Οι Στρατηγικές Χωρικής Ανάπτυξης επίσης δεν είναι ανάγκη να συνδυάζουν μόνο έργα τα οποία θα χρηματοδοτηθούν από το ΕΣΠΑ. Μπορεί να εμπεριέχουν και να προβάλλουν, να προτείνουν έργα, τα οποία χρηματοδοτούνται από άλλες πηγές. Απλά πρέπει να έχουν όραμα για την περιοχή, και πρέπει να κινούνται λογικά σε

βάθος δεκαετίας. Αυτό που η Ευρώπη έχει τονίσει, και να το λέμε για να το συνηθίζουμε, είναι ότι όταν γίνεται μια στρατηγική, δεν γίνεται για να αλλάξει ούτε με τον επόμενο Δήμαρχο, ούτε για να γίνονται αυτές οι τεράστιες τροποποιήσεις που βλέπουμε και οι προσαρμογές. Πρέπει η κάθε πόλη, η κάθε περιοχή, να έχει ένα όραμα, να έχει μια πορεία, και πάνω σε αυτή την πορεία να αξιολογείται.

Οι πράξεις στρατηγικής σημασίας, τελευταίο και κλείνω. Τρεις πράξεις στρατηγικής σημασίας έχει το πρόγραμμα της Πελοποννήσου. Περιφερειακό Κέντρο Παρακολούθησης Δεδομένων Κλιματικής Αλλαγής, μια πολύ γόνιμη συνεργασία που έχουμε ξεκινήσει με την Ακαδημία Αθηνών και τον καθηγητή, τον Χρήστο τον Ζερεφό, τον ξέρετε οι περισσότεροι, όπου πλέον με το Κέντρο αυτό θα παρακολουθούμε την Πελοπόννησο σε όλη την πορεία εξέλιξης και θα προσαρμοζόμαστε σε αυτή την κλιματική αλλαγή, όπου ως Τεχνικός Σύμβουλος της Περιφέρειας έχουμε ανοιχτή την πρόσκληση και πιστεύω ότι μέχρι το Φεβρουάριο θα έχει ενταχθεί. Θα μπορεί αυτό το Κέντρο με τα ερευνητικά δεδομένα και με την παρατήρηση της φυσικής της ατμόσφαιρας, να πληροφορεί την Περιφέρεια, ξανά λέω, ως Τεχνικός Σύμβουλος, ποιες περιοχές χρήζουν παρέμβασης, ποιου είδους παρέμβασης, και με ποια προτεραιότητα με βάση τη χρονική εξέλιξη και αλληλουχία των φαινομένων.

Άρα πολύ σημαντικό έργο. Η έναρξη υλοποίησης ήταν τον 6^ο του '23. Ουσιαστικά βγήκε η πρόσκληση, έγιναν οι διαβουλεύσεις. Πιστεύουμε ότι ως τον Φεβρουάριο του '24 θα έχει ενταχθεί.

Για το Κοινωνικό Ταμείο, τεράστια η συνεργασία που έχουμε αναπτύξει με την Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία. Στο πλαίσιο αυτό λοιπόν περιμένουμε τον σχεδιασμό, την ολοκλήρωση του έργου ΑΓΗΣΙΛΑΟΣ που γίνεται στην Πελοπόννησο, και τις προτάσεις για νέες δράσεις σε διαφορετικό επίπεδο από το προηγούμενο. Δηλαδή τώρα θέλουμε να νοιαστούμε το άτομο με

αναπηρία να μπορεί να ανοίξει δικιά του επιχείρηση, όχι απλά να είναι προσβάσιμοι οι χώροι σε αυτόν, αυτό το θεωρούμε δεδομένο, είναι παλιό κεκτημένο αυτό, δεν πρέπει να το θεωρούμε καινούργιο. Αλλά το να μπορεί το άτομο με αναπηρία να ανοίξει επιχείρηση, να εξελιχθεί επιχειρηματικά, να μπορεί να επιμορφώνεται, και βεβαίως οι άνθρωποι που είναι δίπλα του, συνοδοί, οικογένεια, να μπορούν να λαμβάνουν συμβουλευτικές υπηρεσίες με την εξέλιξη της τεχνολογίας και της επιστήμης, για να μπορούν να υποστηρίξουν αυτό το άτομο όσο ζουν και οι δύο βεβαίως.

Τέλος, θέλουμε για τα αστικά λύματα, που πολύ σωστά είπε ο κύριος Γούπιος ότι τα αστικά λύματα περνάνε στα ΠΕΠ όσα δεν ολοκληρώθηκαν γ' κατηγορίας στο πρόγραμμα ΥΠΕΜΕΡΑΑ. Για τα αστικά λύματα είμαστε λίγο φιλόδοξοι, γιατί προσπαθούμε, από το Γενάρη του '24 θα το εντατικοποιήσουμε, να βρούμε, να βάλουμε προδιαγραφές σε όλες τις ΔΕΥΑ για την επεξεργασία και επανάχρηση της λυματολάσπης, δηλαδή αυτού του υδαρού υπολείμματος μετά την επεξεργασία που υφίστανται τα λύματα στους βιολογικούς καθαρισμούς, και πάνω σε αυτά περιμένουμε τις τεχνικές προδιαγραφές της χώρας μας, που εναρμονίζονται με της Ευρώπης, προκειμένου να ξεκινήσουμε στρατηγικά, περιβαλλοντικά, σε όλη την Πελοπόννησο, να περάσει αυτή η επεξεργασία.

Στον προγραμματισμό των προσκλήσεων μας έχει ζητηθεί από το Υπουργείο Οικονομικών πλέον, και έχουμε στείλει έναν προγραμματισμό για τις προσκλήσεις.

Έχω στην παρουσίασή μου κάποιες που πιστεύω ότι θα τρέξουν το πρώτο, δεύτερο τρίμηνο, αλλά επειδή τον προγραμματισμό θα τον κάνουμε μέσα στον Δεκέμβρη και θέλω να είμαι ειλικρινής, θα παρακαλέσω μετά τις 15-20 Δεκέμβρη να δώσουμε βάση, γιατί αυτή τη στιγμή ολοκληρώνουμε τα μεταφερόμενα έργα από το ένα πρόγραμμα στο άλλο, και διαμορφώνουμε αυτόν τον προγραμματισμό που βλέπετε, απλά

αυτόν στείλαμε στο Υπουργείο τις προάλλες όταν μας ζητήθηκε κάτι για το '24. Θα παρακαλέσω στις δύο ιστοσελίδες, και κυρίως στη δεύτερη, της Διαχειριστικής Αρχής Πελοποννήσου με το '21'-27.gr, να μπορέσετε να πληροφορηθείτε ποιον προγραμματισμό θα έχουμε για το πρώτο τρίμηνο του '24 με πολύ μεγάλη βεβαιότητα, και για τα επόμενα τρίμηνα... βεβαίως καταλαβαίνετε ότι καθώς προχωράς στα τρίμηνα υπάρχει έτσι μια φθίνουσα βεβαιότητα, αλλά μέσα στο τρίμηνο πάντα και πριν παρέλθει ο ενάμισης μήνας αυτού, επικαιροποιούμε ώστε όλοι να γνωρίζουν και με ισότιμο τρόπο να προσέρχονται στις προσκλήσεις.

Ευχαριστώ πάρα πολύ, και όποια ερώτηση υπάρχει με χαρά να την ακούσω.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Σας ευχαριστούμε πολύ, και θέλω στο πρόσωπο το δικό σας να συγχαρώ όλους τους υπευθύνους των Διαχειριστικών Αρχών, των οικείων, όπως και στην Κρήτη, είχαμε μια ομόλογο συνάδελφό σας, εξαιρετική, μέχρι τώρα, στις συναντήσεις οι οποίες γίνονται, και είναι πολύ ενημερωτικές και κατατοπιστικές για όλους μας, παλιούς και καινούργιους συναδέλφους.

Και ότι έχετε πολύ δίκιο ότι τα προγράμματα πατάνε στο χθες, εκτείνονται στο σήμερα και το αύριο. Δεν μπορεί λόγω της φύσης αυτών των προγραμμάτων πολλά εξ αυτών να ξεκινήσουν, να δημοπρατηθούν, να εγκατασταθούν οι ανάδοχοι, να εκτελεστούν τα έργα και να αποπερατωθούν σε μια μόνο θητεία και περίοδο. Βέβαια κάποια γίνονται, αλλά λόγω της φύσεως των έργων, ανάλογα και με το τι έργο είναι, έχουν αυτά τα ζητήματα. Και θα πρέπει να μάθουμε, και οι Διοικήσεις που αναλαμβάνουμε από άλλους συναδέλφους, ότι δεν πρέπει να ισχύει αυτό που ισχύει πολλές φορές στο κεντρικό κράτος, σε εμάς την Αυτοδιοίκηση, ότι άλλοι παπάδες ήρθαν, άλλα Ευαγγέλια έφεραν, αλλιώς διαβάζουν τα γράμματα. Στην εκκλησία δεν ισχύει αυτό. Τα Ευαγγέλια είναι ίδια. Στο κράτος μας πολλές φορές υπάρχει ασυνέχεια, και η ασυνέχεια οδηγεί στην ασυνέπεια και σε όλα τα άλλα τα προβλήματα.

Α. ΨΑΡΑΚΗΣ: Και προσπαθούμε εμείς να την κρατάμε τη συνέχεια πολλές φορές, κύριε Πρόεδρε...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Εσείς με νύχια και με δόντια, και σας ευχαριστούμε για αυτό...

Α. ΨΑΡΑΚΗΣ: Υποχρέωσή μας.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ερωτήσεις, απορίες. Να δηλώνετε και την ιδιότητά σας. Την είπατε πριν. Ξανά, για τα πρακτικά.

Μ. ΘΕΛΕΡΙΤΗ: Θελερίτη Μαρία, από ΠΕΔ Πελοποννήσου.

Θα ήθελα να γνωρίζω τι ποσοστό κάλυψης έχουν τα μεταφερόμενα έργα στο νέο, αν αφαιρέσουμε την κινητικότητα, η οποία καλύπτεται από ότι κατάλαβα 100% από τα μεταφερόμενα. Σωστά κατάλαβα;

Α. ΨΑΡΑΚΗΣ: Με ρωτάτε δηλαδή στην ουσία, στο πρόγραμμα '21-'27, από τις δαπάνες που βάζουμε τώρα μέχρι το τέλος του '23, ποιο είναι νέο έργο.

Μ. ΘΕΛΕΡΙΤΗ: Το ποσοστό, ναι.

Α. ΨΑΡΑΚΗΣ: Ποιο είναι νέο έργο. Ορίστε μου σας παρακαλώ, τι ονομάζετε εσείς νέο έργο.

Μ. ΘΕΛΕΡΙΤΗ: Δεν λέω αυτό. Λέω, υπάρχουν μεταφερόμενα έργα, αυτά που είχαμε ωριμάσει...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μεταφερόμενα σε ποιο επίπεδο...

Μ. ΘΕΛΕΡΙΤΗ: Αυτά πηγαίνουν και προφανώς καλύπτουν σε συγκεκριμένους άξονες ένα ποσοστό, σωστά;

Α. ΨΑΡΑΚΗΣ: Σωστά.

Μ. ΘΕΛΕΡΙΤΗ: Άρα αυτό το ποσοστό το γνωρίζουμε που καλύπτουν; Στο σύνολό του...

Α. ΨΑΡΑΚΗΣ: Ωραία, προσέξτε πώς θα σας απαντήσω...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Συγγνώμη, πριν απαντήσετε, λάβετε υπόψη και την εξής διάσταση. Μεταφερόμενα έργα τα οποία είναι ενταγμένα μεν, αλλά είναι σε επίπεδο προς δημοπράτηση, δημοπρατημένα, ξεκίνησαν να εκτελούνται... έχει φάσεις. Έχει σημασία και αυτό.

Απαντήστε τώρα.

Α. ΨΑΡΑΚΗΣ: Θα σας απαντήσω λοιπόν ως εξής. Στο πρόγραμμα 2014-2020, τα δύο-δύομισι τελευταία χρόνια προετοιμάζουμε το '21-'27. Άρα λοιπόν όταν φτάσαμε τις εντάξεις στο 240%, τις φτάσαμε για να φύγει ένα κομμάτι και να πάει στο '21-'27. Άρα τρόπον τινά, αυτό που λέμε νέο έργο, γιατί μπορεί να το καταλαβαίνουμε όλοι διαφορετικά και να μην μπορούμε να συνεννοηθούμε, για αυτό σας το ρώτησα εντέχνως. Το νέο έργο λοιπόν για εμάς είναι αυτό που εντάξαμε πριν δύο χρόνια και ξέραμε ότι δεν θα προλάβει να ολοκληρωθεί μέχρι 31/12/23, και το εντάξαμε γιατί έπρεπε να γίνει το έργο και έπρεπε να μπει στην επόμενη προγραμματική περίοδο.

Μ. ΘΕΛΕΡΙΤΗ: (εκτός μικροφώνου)

Α. ΨΑΡΑΚΗΣ: Άρα το μεταφερόμενο αντιμετωπίζεται κανονιστικά και από τους ευρωπαίους ως ξεκάθαρα νέο έργο. Ότι κριτήριο και διαδικασία έχουν τα νέα, έχει και αυτό. Καμία διαφοροποίηση. Απλά εμείς το ετοιμάσαμε στα πρότυπα του '21-'27 και με όσα ξέραμε, το διαπραγματευτήκαμε, το συμφωνήσαμε, χώρα, Ευρώπη, Περιφέρεια, ώστε αυτά να καταλάβουν αμέσως το χώρο. Γιατί φανταστείτε να ξεκίναγα τώρα ένα πρόγραμμα εγώ... αυτό εγκρίθηκε 5/9/22 το δικό μας, τώρα είμαστε ένα χρόνο μετά, ένα χρόνο και τρεις μήνες. Εγώ για να είχα δαπάνες σε αυτό, έπρεπε να ήμουν μάγος, γιατί αν ενέτασσα καινούργια από πέρσι, δεν θα είχαν όλα συμβάσεις τώρα και δαπάνες. Άρα πού θα βρισκόταν η χώρα, και με τι πόρους θα είχε εισροές από την Ευρώπη;

Άρα πάντα όταν τα δύο προγράμματα, το παλιό κλείνει και ένα καινούργιο ανοίγει, τη διετία προετοιμάζουμε μέσω του παλιού αυτά που θα μπουν στο καινούργιο. Και αυτά που μπαίνουν στο καινούργιο, το μεταφερόμενο, είναι απλά για να διακρίνουμε ότι το ξέραμε και ότι έρχεται να μπει. Είναι στην πραγματικότητα νέο έργο, για εμάς είναι νέο.

Άρα λοιπόν έτσι εξασφαλίζουμε τη μετάβαση και ότι η χώρα συνεχίζει να υλοποιεί έργα.

Μ. ΘΕΛΕΡΙΤΗ: Ναι, αλλά θα πρέπει όμως να γνωρίζουμε επίσης και τι δυνατότητα έχουμε ένταξης νέων έργων, με βάση τον κάθε άξονα.

Α. ΨΑΡΑΚΗΣ: Η ένταξη μπορεί να φτάσει στο 300%. Δηλαδή έχω 410 εκατομμύρια πρόγραμμα, μπορώ να εντάξω 1,2 δις. Το θέμα είναι ότι με τις συμβάσεις όταν δημοπρατηθούν θα πάρουμε εκπτώσεις, άρα θα πέσει, και όσο προχωράει ο χρόνος, αυτό το overbooking που λέμε, η υπερδέσμευση, για να... την πιάνουμε στην πορεία των ετών. Δεν ξεκινάμε από την αρχή.

Όπως λοιπόν κινούμαστε στην πορεία των ετών, θα φτάσουμε να εντάξουμε έργα που θα υπερκαλύψουν και το... δύο ή δυόμισι φορές το ύψος του προγράμματος. Γιατί το κάνουμε; Γιατί υπάρχουν αστοχίες, γιατί μπορεί να δώσουμε σε ένα άλλο πρόγραμμα ένα έργο έτοιμο επειδή έχει πρόβλημα. Για πολλούς-πολλούς λόγους λοιπόν ετοιμάζουμε πολλά, ώστε κάποια από αυτά να έρχονται σιγά-σιγά στην πορεία να γεμίζουν το πρόγραμμα.

Θέλω να πω λοιπόν ότι αυτή τη στιγμή η χώρα έχει πάει πάρα πολύ καλά στο '21-'27 συνολικά, δεν θέλω να κάνω σύγκριση. Απλά εμείς πιστεύω ότι ένα 14 με 15% του προγράμματος του τωρινού, του '21-'27, θα το έχουμε ήδη σε δαπάνες στο τέλος του... σε ένα μήνα.

Άρα καταλαβαίνετε ότι είναι πολύ σημαντικό για τη χώρα ότι εκτελεί έργα και δεν έχει σταματήσει τρία χρόνια να τα κάνει προκειμένου να εγκριθεί ένα καινούργιο για να ξεκινήσει.

Δεν ξέρω αν σας κάλυψα. Απλά το λέω με τον τρόπο που γίνεται, και όχι κατ' ανάγκη με έναν ξερό ορισμό.

Ευχαριστώ πάρα πολύ. Σας ευχαριστώ πολύ. Έχω πάρει του κυρίου Δρόση τη σειρά και αισθάνομαι πολύ άσχημα.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Όχι, όχι, μην αισθάνεστε. Θα κάνουμε υπομονή, γιατί συνήθως τα κάνουμε όλα γρήγορα και στο τέλος έχουμε ζητήματα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ναι, μια στιγμή λίγο. Να κάνω και την εξής ενημέρωση.

Την περασμένη εβδομάδα πραγματοποιήθηκε το Συνέδριο, το ετήσιο τακτικό της ΕΝΠΕ, της Ένωσης Περιφερειών Ελλάδος. Εκεί ήρθαν διάφοροι Υπουργοί, και ομόλογοί σας, των Διαχειριστικών Αρχών, και η ενημέρωση την οποία έχουμε είναι ότι στο νέο ΕΣΠΑ '21-'27, στις Περιφέρειες, προσέξτε, το τονίζω, στις Περιφέρειες, δίδονται περισσότεροι πόροι. Ο κύριος Παπαθανάσης, ο κύριος Σκάλκος, ο κύριος Πλάτων Μαρλαφέκας, ήταν εκεί, οι αρμόδιοι και μας ενημέρωσαν.

Εγώ πήγα εκεί ως Πρόεδρος της ΚΕΔΕ, και έκανα μια παρέμβαση, με βάση τις αποφάσεις που πήραμε στο κοινό Συνέδριο ΕΝΠΕ και ΚΕΔΕ, για συνεργασία, το έτος 2018.

Το ΕΣΠΑ '21-'27, το νέο, έχει για τα ΠΕΠ, τα Περιφερειακά Επιχειρησιακά Προγράμματα, δύο δις...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Παραπάνω είναι. Δύο δις έχει μόνο η Αττική.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Δύο δις παραπάνω, επιπλέον λέω, συγγνώμη. Καλά κάνετε και με διορθώνετε. Από το προηγούμενο.

Στα ΒΑΑ, στα έργα δηλαδή Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης... Εκεί δεν ήμασταν, κύριε Γούπιε; 1,5 δις. Μέσω των Περιφερειών.

Και το Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων, το 2019 είχε ένα δις χρηματοδότηση συνολικά για όλη τη χώρα.

Εδώ τίθεται ένα θέμα τώρα συνεργασίας του Α' με τον Β' Βαθμό και αντιστρόφως. Γιατί μιλούσε ο συνάδελφος, ο κύριος Νίκας, αλλά για να δούμε κατά πόσο εισακούγονταν οι Δήμαρχοι από τους κατά τόπους Περιφερειάρχες ως προς την ένταξη έργων που έχουν ανάγκη οι τοπικές κοινωνίες, τα οποία έργα όμως πρέπει να είναι συμβατά με το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Ή με τους όρους από το αντίστοιχο Ταμείο, αν είναι το Ανάκαμψης...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Έτσι. Άμα ζητάει φασόλια, δεν μπορούμε να βάλουμε μανταρίνια.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Συνήθως έτσι γίνεται πολλές φορές, και έχουμε τα βαφτίσια και τους εντός εισαγωγικών καλλωπισμούς για να πετύχουμε αποτελέσματα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Σωστά.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Άρα οι συνάδελφοι Δήμαρχοι, παλιοί και νέοι, με δεδομένο αυτό που σας προανέφερα, σε ότι αφορά τις Περιφέρειες και τους Περιφερειάρχες, που τους έχουμε δίπλα μας και κοντά μας, από τώρα σκεφτείτε, στοχεύστε, συζητήστε μαζί τους, και ζητήστε τι θέλετε, εντάξει;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Με μετρήσιμους τρόπους, με δείκτες, δηλαδή...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Να πάνε κοντά στην Περιφέρεια, στον Περιφερειάρχη, να τον δούνε, να μιλήσουν. Αφήστε που ο σωστός Περιφερειάρχης πρέπει να φωνάξει τους Δημάρχους, το κάνουν πάρα πολλοί. Και εκεί θα πάρετε και θα έχετε την ενημέρωση από την οικεία Διαχειριστική Αρχή. Αυτό.

Δεν υπάρχει άλλη ερώτηση. Πάμε στον επόμενο ομιλητή.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ο κύριος Δρόσης Δημήτρης, Προϊστάμενος του Προγράμματος της Αττικής.

Ευχαριστούμε για την κατανόησή σας, την υπομονή σας.

Δ. ΔΡΟΣΗΣ: Καλησπέρα. Καλησπέρα σε όλες και όλους.

Είμαι ο Δημήτρης ο Δρόσης, ο Προϊστάμενος Διαχειριστικής...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Συγγνώμη, οι Πελοποννήσιοι λοιπόν μπορούν λίγο να πάνε έξω, οι Αθηναίοι μείνετε εδώ.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ναι, καθίστε και εσείς.

Δ. ΔΡΟΣΗΣ: Ευχαριστώ πολύ για την πρόσκληση. Εύχομαι καλή επιτυχία στους νέους και νέες Δημάρχους της Αττικής, και καλή συνέχεια σε αυτούς που παραμένουν στις θέσεις τους.

Θα προσπαθήσω σύντομα, γιατί η αλήθεια είναι ότι ειπώθηκαν πολλά πράγματα από τον κύριο Γούπιο και τον κύριο Ψαράκη.

Να πούμε κάποια πράγματα που αφορούν το νέο ΕΣΠΑ '21-'27. Εδώ βλέπετε μια συνολική εικόνα του προγράμματός μας. Το πρόγραμμα της Αττικής ξεπερνάει σε προϋπολογισμό τα 1,6 δις. Έχω μια αναφορά της παρούσας χρονικής στιγμής, οι προσκλήσεις που έχουν εκδοθεί ανέρχονται στα 460 εκατομμύρια ευρώ. Τα ενταγμένα έργα μας αυτή τη στιγμή είναι στα 242 εκατομμύρια ευρώ. Οι συμβάσεις μας στα 151 εκατομμύρια ευρώ. Οι δαπάνες που έχουν πιστοποιηθεί στα 55,7 εκατομμύρια ευρώ. Και η απορρόφηση στο 3,45%.

Πώς φτάσαμε ως εδώ. Όλα τα προγράμματα του '21-'27 εγκρίθηκαν τον Αύγουστο του '22. Τον Οκτώβριο του '22 πραγματοποιήθηκε η πρώτη Επιτροπή Παρακολούθησης με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και τα μέλη της Επιτροπής. Το Φεβρουάριο του '23 εκδόθηκαν οι πρώτες προσκλήσεις στο πρόγραμμά μας, για το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, και για το ΕΤΠΑ. Μάρτιο και Απρίλιο αντίστοιχα έγιναν οι πρώτες εντάξεις. Και Ιούνιο έγινε η δεύτερη Επιτροπή Παρακολούθησης του προγράμματός μας. Ιούλιο η πρώτη αίτηση πληρωμής. Το πρόγραμμά μας, της Αττικής, μαζί με άλλο ένα Περιφερειακό Πρόγραμμα, ήταν από τα δύο προγράμματα που μπόρεσαν και έκαναν αίτημα πληρωμής προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή. Το δικό μας ήταν ύψους 24,5 εκατομμυρίων ευρώ.

Δεν θέλω να σας κουράσω. Εδώ είναι, όπως είπε και ο Αντώνης ο Ψαράκης, οι άξονες προτεραιότητας λέγονται πλέον προτεραιότητες. Βλέπουμε λοιπόν όλους τους άξονες προτεραιότητας του προγράμματός μας, με τους αντίστοιχους τίτλους. Θα τα πούμε λίγο πιο αναλυτικά στη συνέχεια.

Πλέον έχουμε τους στόχους πολιτικής που αντικαθιστούν τους θεματικούς στόχους της προηγούμενης περιόδου. Αυτό που θέλω να κρατήσετε από αυτή τη διαφάνεια είναι ότι έχουμε ενεργοποιήσει τους οκτώ από τους εννιά άξονες προτεραιότητας έχοντας εκδώσει και ειδικές προσκλήσεις, που αγγίζουν το 28,45%.

Θα διατρέξω λίγο τους στόχους πολιτικής για να υπάρχει μια εικόνα κυρίως για το τι θέλουμε να χρηματοδοτήσουμε στην Αττική από αυτούς τους άξονες.

Στόχος πολιτικής 1, 205 εκατομμύρια ευρώ στην Αττική, για μια πιο ανταγωνιστική και έξυπνη Ευρώπη, μέσω της προώθησης καινοτόμου και έξυπνου οικονομικού μετασχηματισμού.

Στην πράξη τι θέλουμε να κάνουμε. Το αναμενόμενο αποτέλεσμα από αυτές τις παρεμβάσεις μας είναι περισσότερες από 765 επιχειρήσεις να λάβουν στήριξη. Θέλουμε να χρηματοδοτήσουμε το Λυσοιατρείο, ένα κτίριο στο κέντρο της Αθήνας, για να μετατραπεί σε ένα Κέντρο Στήριξης Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας. Θέλουμε να δημιουργήσουμε νέες ερευνητικές υποδομές στη βάση των στρατηγικών έξυπνης εξειδίκευσης για την Περιφέρειά μας. Ενίσχυση των επιχειρήσεων για την ενσωμάτωση τεχνολογιών πληροφορίας, και για να προχωρήσουν στον ψηφιακό μετασχηματισμό. Ενίσχυση παραγωγικών επενδύσεων, αμιγώς κρατικές ενισχύσεις σε επιχειρήσεις, σύμφωνα με τους πυλώνες της έξυπνης εξειδίκευσης, και ψηφιακός μετασχηματισμός των ΟΤΑ Α' και Β' Βαθμού, και διαφόρων επαγγελματικών και λοιπών επιστημονικών φορέων της Αττικής.

Στόχος πολιτικής 2, συνολικός προϋπολογισμός 331 εκατομμύρια ευρώ. Είναι ο στόχος πολιτικής που έχει το μεγαλύτερο ενδιαφέρον θα έλεγε κανείς για τους Δήμους. Περιλαμβάνει μια πιο πράσινη, έξυπνη και γαλάζια Περιφέρεια, Δήμους, προγράμματα.

Δεν σας κουράζω με τις προτεραιότητες. Τι θέλουμε να κάνουμε σε αυτό το στόχο πολιτικής, σε αυτό τον άξονα προτεραιότητας.

Ενεργειακή αναβάθμιση δημοτικών κτιρίων. Τα Περιφερειακά Προγράμματα απευθύνονται στους Δήμους. Είναι ένα πρόγραμμα που ξεκινήσαμε ήδη από την τρέχουσα περίοδο, αρκετά έργα τα μεταφέραμε, και θα κάνουμε και ένα δεύτερο κύκλο ενεργειακών

παρεμβάσεων, με αποδέκτες τους Δήμους και τα Νομικά τους Πρόσωπα, για κτίρια ιδιοκτησίας τους που πληρούν εκείνα τα κριτήρια που πρέπει να πληρούν βάσει της πρόσκλησης.

Εξοικονόμηση ενέργειας στο δίκτυο οδοφωτισμού αρμοδιότητας της Περιφέρειας Αττικής.

Και προώθηση του καινοτόμου εργαλείου των Ενεργειακών Κοινοτήτων.

Ολοκλήρωση αντιπλημμυρικών παρεμβάσεων. Εστιάζουμε στις ζώνες υψηλού κινδύνου της Περιφέρειας Αττικής, με δικαιούχο την Περιφέρεια Αττικής, και για να πάρω και την πάσα για να μιλήσω και λίγο για το πρόγραμμα ΠΕΚΑ '21-'27, μεταφέροντας και τους χαιρετισμούς του Νίκου του Μαμαλούκα, σε απόλυτα συνέργεια με το ΠΕΚΑ '21-'27, το οποίο χρηματοδοτεί το Υπουργείο Υποδομών, για να κάνει τις αντιπλημμυρικές παρεμβάσεις στα πέντε-έξι ονοματισμένα ρέματά του στην Αττική.

Ολοκλήρωση παρεμβάσεων διαχείρισης υγρών αποβλήτων σε οικισμούς γ' προτεραιότητας. Πάλι σε συνέργεια και συμπληρωματικότητα με το ΠΕΚΑ, στην Αττική έχουμε βάλει τις βάσεις για να λυθεί το πρόβλημα αποχέτευσης της Ανατολικής Αττικής. Θυμίζω ότι έχουμε πέντε οικισμούς β' προτεραιότητας, και περισσότερους από είκοσι συνολικά οικισμούς γ' προτεραιότητας. Άρα εστιάζουμε στην κάλυψη αυτών αποκλειστικά των απαιτήσεων, σε συνεργασία, συνέργεια, με το πρόγραμμα ΠΕΚΑ '21-'27.

Δικαιούχοι είναι οι ΕΥΔΑΠ προφανώς εδώ, και οι Δήμοι οι νησιωτικοί, εκεί που δεν υπάρχει αρμοδιότητα ακόμα της ΕΥΔΑΠ.

Προώθηση δράσεων ανακύκλωσης, διαλογή στην πηγή. Το Τομεακό Πρόγραμμα του ΠΕΚΑ θα χρηματοδοτήσει τις υποδομές τις μεγάλες, τις μονάδες επεξεργασίας βιοαποβλήτων και σύμμικτων, στο βαθμό που επιτρέπεται. Το Περιφερειακό μας Πρόγραμμα θα χρηματοδοτήσει Γωνιές Ανακύκλωσης στους Δήμους, στη βάση των Τοπικών Σχεδίων που χρηματοδοτήσαμε την επικαιροποίησή τους την τρέχουσα προγραμματική περίοδο.

Παρεμβάσεις ηλεκτροκίνησης και βιώσιμης αστικής κινητικότητας.

Πράσινες υποδομές και δίκτυα ήπιας κυκλοφορίας, με έμφαση στο βόρειο ποδηλατικό άξονα, από το κέντρο της Αθήνας μέχρι την Κηφισιά, που συνεχίζει το νότιο ποδηλατικό άξονα που είχε κατασκευαστεί πριν και χρηματοδοτηθεί από το '07-'13, που έφτανε μέχρι το κέντρο της Αθήνας από το Νότιο Τομέα.

Και τέλος, εξοπλισμός Πολιτικής Προστασίας στους Δήμους, σε συνέργεια με το Τομεακό Πρόγραμμα, εκεί ακριβώς που έχουν την ανάγκη οι Δήμοι να επενδύσουν και να έχουν τον κατάλληλο εξοπλισμό.

Στόχος πολιτικής 3. Ειπώθηκε ότι τα χρήματα για παρεμβάσεις στα συγκοινωνιακά έργα είναι πολύ λιγότερα. 125 εκατομμύρια εδών δεν φτάνουν ούτε για καλημέρα για την Αττική. Ήδη έχουμε δεδομένες ανάγκες που υπερκαλύπτουν στο διπλάσιο και στο τριπλάσιο αυτού του προϋπολογισμού.

Οι εμβληματικές παρεμβάσεις που θα χρηματοδοτηθούν, είναι η συνέχιση και ολοκλήρωση του έργου της κρουαζιέρας στον Πειραιά.

Είναι παρεμβάσεις στα λιμάνια Λαυρίου, Ραφήνας, αλλά και στα λιμάνια του Αργοσαρωνικού.

Παρεμβάσεις περιφερειακής οδοποιίας στο βαθμό που μας επιτρέπεται με βάση το εγκεκριμένο πρόγραμμα.

Και τέλος, οδική ασφάλεια για την Περιφέρεια και τους Δήμους, στους δρόμους και στο δίκτυο αρμοδιότητάς τους.

Στόχος πολιτικής 4. Μια πιο κοινωνική Ευρώπη. Όπως αναφέρθηκε και πριν, υπάρχουν δύο Ταμεία που χρηματοδοτούν αυτό το στόχο πολιτικής. Συνολικός προϋπολογισμός 646 εκατομμύρια ευρώ. ΕΤΠΑ είναι τα 237, δηλαδή υποδομές κοινωνικές, και ΕΚΤ Plus, Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, 410 εκατομμύρια ευρώ.

Δεν θα σταθώ στις επιμέρους προτεραιότητες. Θα πω λίγο για τις εμβληματικές δράσεις.

Πάλι εδώ οι Δήμοι έχουν τον πρώτο και κύριο λόγο και ρόλο. Συνέχιση και ενίσχυση των παρεμβάσεων των κοινωνικών της προηγούμενης προγραμματικής περιόδου, με εξασφάλιση χρηματοδότησης για τα Κέντρα Κοινότητας, τις δομές αστέγων, τις δομές παροχής βασικών αγαθών.

Ήδη οι υφιστάμενες Αρχές γνωρίζουν την προσπάθεια που κάνουμε για να προχωρήσουμε, να ολοκληρώσουμε αυτές τις εντάξεις, αυτά τα έργα.

Αλλά και ενίσχυση αυτών των παρεμβάσεων όπου αυτό απαιτείται.

Κατασκευή, αναβάθμιση υποδομών προσχολικής, Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Παιδικό Σταθμοί και σχολεία, με δικαιούχο τις Κτιριακές Υποδομές.

Βελτίωση προσβασιμότητας στις κοινωνικές δομές. Ήδη τρέξαμε ένα μικρού προϋπολογισμού πρόγραμμα στην τρέχουσα περίοδο, θα το ενισχύσουμε έτι περαιτέρω στο '21-'27, και παρέμβαση βελτίωσης προσβασιμότητας, παρεμβάσεις, της Περιφέρειας Αττικής.

Ενίσχυση Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας και υπηρεσίες ενεργούς και υγιούς στήριξης γήρανσης. Εδώ έχουμε να κάνουμε με εξοπλισμό για τον πληθυσμό της Αττικής, είτε στα Κέντρα αστικού τύπου, είτε στα νοσοκομεία, και εμβληματικό έργο εδώ είναι το Διευρυμένο Κέντρο Υγείας Ανατολικής Αττικής.

Ενίσχυση κοινωνικής και αλληλέγγυας οικονομίας και κοινωνικής επιχειρηματικότητας. Συμμετοχή των γυναικών στην αγορά εργασίας, και κάποιες δράσεις μικρότερου προϋπολογισμού, αλλά πολύ-πολύ σημαντικές και εμβληματικές.

Προώθηση επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.

Παρεμβάσεις για τις περιθωριοποιημένες ομάδες τύπου Ρομά.

Και μηχανισμός διάγνωσης αναγκών εργασίας, Παρατηρητήριο Περιβάλλοντος, ανάλογο με αυτό που περιέγραψε ο φίλος, ο Αντώνης Ψαράκης, για την Πελοπόννησο.

Και Παρατηρητήριο για τη μακροχρόνια φροντίδα υγείας.

Στόχος πολιτικής 5. Ξέρω ότι οι περισσότεροι ενδιαφέρονται για τις Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις. Θα σας πω τα νούμερα, θα σας πω και τις παρεμβάσεις.

Εγώ αυτό που θέλω να πω είναι ότι οι ΟΧΕ δεν είναι ταμπού. Αν ένας Δήμος δεν πάρει ΟΧΕ, δεν έγινε και κάτι. Οι ΟΧΕ είναι ένα εργαλείο το οποίο έχει πάρα πολλές απαιτήσεις. Δόξα τω Θεώ, συζητούσαμε με έναν Δήμαρχο στο περιθώριο της σημερινής συζήτησης, συνάντησης, ότι χρηματοδοτικά εργαλεία υπάρχουν άπειρα. Άρα λοιπόν ένας Δήμος πρέπει να σταθμίσει τις δυνατότητές του, τις ανάγκες του, και να δει από πού μπορεί να αντλήσει χρηματοδότηση. Δεν χρειάζεται να παλεύουμε όλοι για να πάρουμε μια ΟΧΕ, για να πούμε, όπως αναφέρθηκε πολύ σωστά πριν, ότι είμαι και εγώ μέσα στην ΟΧΕ. Σημαντικό είναι να κάνουμε τα πέντε, δέκα έργα που χρειάζεται ένας Δήμος, να έχουμε τους πόρους, τους ανθρώπινους, να τα υπηρετήσουμε, και να τα παραδώσουμε στην κοινωνία.

Συνολικός προϋπολογισμός του στόχου πολιτικής 5 είναι 290 εκατομμύρια. Αντίστοιχα με την Πελοπόννησο, και εμείς τον προσαυξάνουμε με πόρους από άλλους στόχους πολιτικής, και από το Κοινωνικό Ταμείο, και από το στόχο πολιτικής 1, προκειμένου να δημιουργηθεί μια δεξαμενή χρημάτων κατάλληλη.

Η προτεραιότητα 5.1 καλύπτει τις υφιστάμενες ΟΧΕ, Αθήνα, Πειραιά, Δυτική Αθήνα, και Νότιο Τομέα, προκειμένου να συνεχιστούν. Τα επίπεδα απορρόφησης που αναφέρθηκαν πριν είναι πάνω-κάτω και στην Αττική τα ίδια.

Η προτεραιότητα 5.2 περιλαμβάνει παρεμβάσεις εκτός ΒΑΑ, εκτός Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, και έχουμε ανοίξει μια δυνατότητα και για την Ανατολική και για τη Δυτική Αττική, καθώς

και επίσης και την ομπρέλα πολιτισμού που συνδέει το Λαύριο με την Ελευσίνα μέσω της Αθήνας.

Προτεραιότητα 5.3, έχουμε παρεμβάσεις σε συγκεκριμένους θεματικούς άξονες και αλυσίδες αξίας. Έχουμε τις υποδομές, τις αμιγώς υποδομές πολιτισμού, με ενδιαμέσο φορέα την Επιτελική του Υπουργείου Πολιτισμού, για να γίνουν οι παρεμβάσεις πολιτισμού στο κεντρικό... στο κέντρο της Αθήνας.

Έχουμε τις παρεμβάσεις για ανάδειξη μητροπολιτικών χώρων πρασίνου στην Περιφέρεια Αττικής.

Και κάποιους οδικούς άξονες μεγάλης εμβέλειας, που διατρέχουν το Λεκανοπέδιο.

Η προτεραιότητα 5.4 αναφέρεται στο νησιωτικό σύμπλεγμα της Περιφέρειας Αττικής.

Και η 5.5 αναφέρεται στο Αδριάνειο Υδραγωγείο και στην ανάδειξή του, ένα έργο που διατρέχει πολύ μεγάλο κομμάτι από τη Βόρεια Αττική μέχρι το κέντρο της Αθήνας.

Δύο λόγια για τα έργα στρατηγικής σημασίας. Τέσσερα στο πρόγραμμά μας. Παρεμβάσεις βελτίωσης της οδικής ασφάλειας της λεωφόρου Κηφισού, με δικαιούχο την Περιφέρεια, ένα έργο προϋπολογισμού περίπου 20 εκατομμυρίων ευρώ, έτοιμο να δημοπρατηθεί στο πρώτο τρίμηνο του '24.

Παραολυμπιακό Αθλητικό Κέντρο Ραφήνας. Ένα πάρα πολύ σημαντικό έργο, προϋπολογισμού 36 εκατομμυρίων ευρώ. Θα φιλοξενηθεί από το στόχο πολιτικής 4, προτεραιότητα 4^Α, ολοκληρωμένη προμελέτη, τακτοποίηση κάποιων πολεοδομικών χωροταξικών ζητημάτων, προκειμένου να μπορέσει να δημοπρατηθεί στο δεύτερο τρίμηνο του '24.

Βόρειος ποδηλατικός άξονας, από το κέντρο της Αθήνας μέχρι την Κηφισιά. Προϋπολογισμός 6 εκατομμύρια ευρώ, το Υπουργείο Περιβάλλοντος είναι αυτό που ωριμάζει το έργο, με σκοπό να δημοπρατηθεί στο δεύτερο τρίμηνο του 2024.

Και τέλος το Λυσσιατρείο που σας ανέφερα, που θέλουμε αυτό το χώρο στο κέντρο της Αθήνας να μετατρέψουμε σε ένα Δημιουργικό Κέντρο Επιχειρηματικότητας και Καινοτομίας.

Θα εστιάσω σε κάποια σημεία απλοποίησης της νέας προγραμματικής περιόδου, προκειμένου να δούμε και τι άλλαξε εν πάση περιπτώσει, και κλείνω με αυτές τις τελευταίες διαφάνειες.

Στο πρώτο μπούλετ βλέπετε ένα ζήτημα που μας απασχόλησε πάρα πολύ την περίοδο '14-'20, καθώς υπήρχαν... Αφορά καταρχήν επιχειρηματίες και επενδύσεις. Υπήρχαν επιχειρηματίες οι οποίοι πήγαν να πάρουν τη δόση του και όλο το ποσό αυτό που ήταν να πάρουν πήγαινε προς όφελος της Εφορίας και των Ασφαλιστικών Ταμείων.

Πλέον λοιπόν το ποσό που καταβάλλεται σε αυτούς τους δικαιούχους δεν υπόκειται σε αφαίρεση, παρακράτηση, λόγω οφειλών προς το Δημόσιο. Αντίθετα οι πληρωμές στους δικαιούχους καταβάλλονται και πραγματοποιούνται με προσκόμιση φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας, χωρίς τον όρο της παρακράτησης.

Δεν απαιτείται αντίστοιχα προσκόμιση φορολογικής και ασφαλιστικής ενημερότητας για πράξεις μέχρι 10.000 €.

Για πράξεις προϋπολογισμού κάτω των 200.000 € είναι υποχρεωτική η χρήση απλοποιημένου κόστους.

Ο ΦΠΑ είναι πλέον επιλέξιμος, ανεξάρτητα αν ο δικαιούχος τον συμψηφίζει ή όχι, για πράξεις με συνολικό κόστος μέχρι πέντε εκατομμύρια ευρώ συμπεριλαμβανομένου του ΦΠΑ.

Και έχουμε κάποια νέα κριτήρια που έχουν προκύψει, κάποιοι τα γνωρίζουν, στις νέες προσκλήσεις και στις νέες διαδικασίες αξιολόγησης.

Χάρτης Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, αφορά κυρίως τα άτομα με αναπηρία.

Προτεραιοποίηση πράξεων. Η Διαχειριστική Αρχή δύναται να δώσει προτεραιότητα σε κάποιες σημαντικές πράξεις που συμβάλλουν στους στόχους του προγράμματος.

Κλιματική ανθεκτικότητα. Ένα νέο κριτήριο, το οποίο μας καθυστέρησε αρκετά στην έκδοση των προσκλήσεων προκειμένου να εξειδικεύσουμε και να καταλάβουμε και εμείς και μετά να μεταφέρουμε και σε εσάς τι απαιτείται. Ευτυχώς είναι αρκετά πιο light από ότι υπολογίζαμε. Και σε πολλές περιπτώσεις έχουμε ήδη προετοιμάσει αυτό το φάκελο για κάποιους δικαιούχους και κάποια σημαντικά έργα του προγράμματος.

Έχουμε την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης στο περιβάλλον.

Και καταλήγουμε και κλείνουμε με την οικονομική βιωσιμότητα των πράξεων. Ανέφερε ο κύριος Γούπιος δυο πράγματα. Ουσιαστικά θέλουμε να ξέρουμε ότι ο δικαιούχος που θέλει να υλοποιήσει ένα έργο έχει εκείνους τους πόρους προκειμένου... ανθρώπινους και οικονομικούς, προκειμένου να το λειτουργήσει και να πετύχει του σκοπούς αυτής της ένταξης.

Αυτή η βιωσιμότητα, ο έλεγχος αυτής της οικονομικής βιωσιμότητας, αντικαθιστά τη γνωστή μελέτη κόστους-οφέλους και το αντίστοιχο excel που φτιάχναμε παλιά.

Και τέλος καταργούνται οι κανόνες για τα μεγάλα έργα.

Προκλήσεις και προοπτικές. Χρονοπρογραμματισμός προσκλήσεων. Μίλησε ο Αντώνης, δεν επανέρχομαι. Κάθε Διαχειριστική οφείλει να αναρτά στο site της τον προγραμματισμό, αν και από όσο ξέρω όλες οι Διαχειριστικές είχαν ανοιχτές πόρτες και ανοιχτά αυτιά και πάντα ενημερώνανε τους δικαιούχους.

Πρωτοβουλία New European Bauhaus. Αυτό είναι μια απαίτηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Προσπαθούμε και εμείς να κατανοήσουμε τι ακριβώς περιλαμβάνει. Ουσιαστικά είναι ένα τρίπτυχο το οποίο αναφέρεται σε βιωσιμότητα, ανθεκτικότητα, και αρχιτεκτονική προσέγγιση. Θα το αξιοποιήσουμε, έχουμε κάποιες πρωτοβουλίες αναλάβει.

Και φυσικά, να περάσω λίγο και στο ΠΕΚΑ '21-'27, το Φαληρικό, που είναι στο τελικό στάδιο για να δημοπρατηθεί η β'

φάση του, πληροί τις προϋποθέσεις αυτού του μοντέλου, του εργαλείου New European Bauhaus.

Ολιστική προσέγγιση στα ύδατα. Μακάρι να ήταν ο Νίκος εδώ ο Μαμαλούκας. Μία νέα συζήτηση που έχει ανοίξει με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή, ουσιαστικά υπάρχει η απαίτηση όλες οι παρεμβάσεις στον τομέα των υδάτων, ύδρευση, αποχέτευση, επαναχρησιμοποίηση λυμάτων, ακόμα και τα όμβρια, επαναχρησιμοποίηση ιλύος, να είναι με ένα ολιστικό πακέτο προσέγγισης, που θα αποδεικνύει ότι ένας φορέας έχει λάβει όλα εκείνα τα μέτρα για να έχει αυτή την ολιστική προσέγγιση στα ύδατα.

Είναι μια συζήτηση που έχει ανοίξει, δεν έχει κλείσει ακόμα, δεν γνωρίζουμε ακριβώς πώς θα το αντιμετωπίσουμε. Υπάρχουν κάποια πιλοτικά προγράμματα που τελούν υπό την χρηματοδότηση του ΠΕΚΑ, και θα τελειώσουν και θα μας δώσουν τα συμπεράσματά τους.

Ευελιξία στη μεταφορά έργων από την περίοδο '14-'20. Και να προλάβω ενδεχομένως ένα ερώτημα, και θα σας πω ότι στο πρόγραμμά μας περίπου το 20% αφορά σε μεταφερόμενα έργα. Αλλά τι είναι αυτά τα μεταφερόμενα έργα; Έργα των Δήμων. Για τι συζητάμε; Μιλάμε για ενεργειακές αναβαθμίσεις σε δημοτικά κτίρια, που δεν προλάβαν να τελειώσουν 31 Δεκεμβρίου του '23. Τι θα κάναμε; Θα τα απεντάσσαμε, ή θα ζητούσαμε από τους Δήμους να καλύψουν τη δαπάνη, δηλαδή την 1/1/24.

Τι άλλο είναι; Σχολεία. Είναι σχολεία με τις Κτιριακές Υποδομές, και μελέτες σχολείων.

Αυτά είναι λοιπόν τα μεταφερόμενα έργα. Ισχύουν αυτά που είπε ο Αντώνης. Τα τελευταία δύο-τρία χρόνια έχουμε αξιοποιήσει την υπερδέσμευση για να μην υπάρξει το κενό. Εμείς το ζήσαμε έντονα από το '07-'13 στο '14-'20, όπου υπήρξε ένα κενό πάνω από ένα χρόνο, που έπρεπε να γίνουν οι απαραίτητες ενέργειες για προσκλήσεις, εντάξεις, και συνέχιση των έργων.

Συμπληρωματικά των πόρων και συνέργεια ταμείων και προγραμμάτων. Πάρα πολύ σημαντικό. Πρέπει να αξιοποιήσουμε όλα εκείνα τα χρηματοδοτικά εργαλεία που υπάρχουν στο τραπέζι, αναφέρθηκαν λεπτομερώς.

Και κλείνω με την τελευταία διαφάνεια, για τα συμπεράσματα. Όπως είδατε, το ποσοστό ενεργοποίησης του προγράμματος είναι πάρα πολύ υψηλό. Μαζί με την Πελοπόννησο έχουμε... είμαστε στην ευτυχή θέση να είμαστε στην κορυφή της απορρόφησης στο πρόγραμμα '21-'27. Και φυσικά αυτό το κάνουμε για να ενισχύσουμε και τα έσοδα... και για να συνεχίσουν τα έργα, και τα έσοδα του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων.

Σημαντικό απόθεμα έργων, όπως ανέφερα, είτε με τα μεταφερόμενα, είτε με τα phasing, από την περίοδο '14-'20. Θέλουμε να έχουμε πλήρη ενεργοποίηση του προγράμματος το 2024 με τη μορφή προσκλήσεων, δηλαδή να έχουμε εκδώσει προσκλήσεις μεγαλύτερες από τον προϋπολογισμό του προγράμματος, και με τον τρόπο αυτό θα πετύχουμε κάλυψη του αυτόματου κανόνα (...), του $n+3$, ήδη από το '24 ο στόχος είναι για το '25.

Ιδιαίτερη έμφαση στις ΟΧΕ και στα έργα στρατηγικής σημασίας.

Και κλείνω με μια προσπάθεια μείωσης της γραφειοκρατίας, τόσο για τη Διαχειριστική Αρχή, για τη δική μας λειτουργία, αλλά και για τους δικαιούχους.

Θα σας πω χαρακτηριστικά δύο νούμερα. Από μετρήσεις που κάναμε μέσω του Ολοκληρωμένου Πληροφοριακού Συστήματος και από στατιστικές αναλύσεις, προκύπτει ότι ο χρόνος δημοπράτησης... συγγνώμη, ο χρόνος... ναι, από την ένταξη μέχρι την δημοπράτηση, απαιτούνται περίπου οκτώμισι μήνες σε περιπτώσεις δημοσίων συμβάσεων, και άλλους τόσους απαιτούνται από τη δημοπράτηση μέχρι την υπογραφή της σύμβασης. Όσο και να φαίνεται το... από τη δημοπράτηση μέχρι την υπογραφή της

σύμβασης λαμβάνοντας υπόψη τις καθυστερήσεις, τις ενστάσεις, τους χρόνους που πρέπει να υπάρχουν για να παρέλθουν κάποια στάδια, δεν φαίνεται μεγάλος. Αυτό που θέλουμε να μειώσουμε οπωσδήποτε είναι οι οκτώμισι μήνες από την ένταξη μέχρι τη δημοπράτηση. Και αυτό θα το πετύχουμε σε συνεργασία με εσάς, και προσπαθώντας να επιβεβαιώσουμε ότι τη στιγμή που εντάσσεται ένα έργο πληροί όλες εκείνες τις προϋποθέσεις για να μην καθυστερήσει η δημοπράτησή τους.

Και σίγουρα, παίρνω και μια πάσα από την ομιλία της κυρίας Αλεξίου, η διαδικασία προσφυγής στο άρθρο 32Γ, δεν θα βοηθήσει στη μείωση αυτού του χρόνου, ή αν το βοηθήσει θα δημιουργήσει άλλα πολλά-πολλά προβλήματα, και θέλω να τονίσω και εγώ τη σημαντικότητα της σωστής χρήσης αυτού του άρθρου του 4412.

Σας ευχαριστώ πάρα πολύ για την προσοχή σας.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Εμείς σας ευχαριστούμε.

Έχουμε κάποια ερώτηση από την Αττική; Δεν έχουμε.

Επομένως σας ευχαριστούμε, σας αποδεσμεύουμε, κύριε Δρόση.

Και προχωράμε στην τελευταία ομιλήτρια για αυτή τη Θεματική Ενότητα, και λίγο πριν το γεύμα, την κυρία Μιχαλάκη Μαρία. Καλώς ορίσατε. Θα μας μιλήσει για Leader και δημόσιες υποδομές.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Συγγνώμη, πείτε το. Υπήρξε αλλαγή και δεν...

Μ. ΜΙΧΑΛΑΚΗ: Καλησπέρα σας. Σας ευχαριστώ για την πρόσκληση. Είμαι πολύ χαρούμενη που βρίσκομαι εδώ ανάμεσά σας, και έτσι θα έχουμε την ευκαιρία να μιλήσουμε για το Leader και πώς αυτό συμβάλλει στην τοπική ανάπτυξη.

Θέλω να συγχαρώ τους νεοεκλεγέντες Δημάρχους, να ευχηθώ καλή επιτυχία στο έργο σας, μια δημιουργική θητεία.

Το Leader είναι ένα πρόγραμμα που εφαρμόζεται στην Ελλάδα από το 1991. Υλοποιείται μέσω των ομάδων τοπικής δράσης, που

έχουν φτιάξει μια στρατηγική τοπικής ανάπτυξης με διαβούλευση από όλους τους φορείς της περιοχής, δημόσιους και ιδιωτικούς. Ενδιαφέρει κυρίως τις αγροτικές περιοχές, την Περιφέρεια της Πελοποννήσου, καθώς και από την Περιφέρεια Αττικής την Περιφερειακή Ενότητα Νήσων Αττικής.

Τα χαρακτηριστικά του Leader είναι η πολυτομεακότητα, δηλαδή πρόκειται για πρόγραμμα το οποίο έχει μια ευρύτητα δράσεων, και έχει επίσης δικτύωση, καινοτομία, και συνεργασία.

Θα τα περάσω λίγο γρήγορα λόγω της πίεσης του χρόνου.

Στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο, το Πρόγραμμα Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, έχουν γίνει όλες οι προκηρύξεις και είμαστε σε φάση υλοποίησης. Έχουμε πάρει μια παράταση και το πρόγραμμα θα ολοκληρωθεί 31/12/2025.

Οι ομάδες τοπικής δράσης, μέσω των οποίων υλοποιείται το πρόγραμμα, και στην τρέχουσα και στην επόμενη προγραμματική περίοδο, είναι συμμετοχικά σχήματα, με συμμετοχή δημόσιων και ιδιωτικών τοπικών φορέων. Είναι υπεύθυνοι για τη διαβούλευση και τη σύνταξη της τοπικής στρατηγικής μέσω της bottom up διαδικασίας, δηλαδή της από κάτω προς τα πάνω προσέγγισης. Και ως Διαχειριστική Αρχή είμαστε υπεύθυνοι για την επιλογή των τοπικών στρατηγικών, και για τη σύνταξη του θεσμικού πλαισίου και εποπτεία και παρακολούθηση των έργων σε όλα τα στάδια της υλοποίησής τους.

Στην επόμενη προγραμματική περίοδο υπάρχει το στρατηγικό σχέδιο για την Κοινή Αγροτική Πολιτική. Έχει γίνει η προκήρυξη, έχουν επιλεγεί οι ομάδες τοπικής δράσης. Υπάρχουν εννιά κατηγορίες υποπαρεμβάσεων.

Το χαρακτηριστικό σε αυτή την προγραμματική περίοδο είναι ότι τα έργα έχουν μικρούς... μικρότερους προϋπολογισμούς. Δηλαδή στην προηγούμενη ήταν εξακόσια χιλιάρικά ο προϋπολογισμός του κάθε έργου. Τώρα είναι τετρακόσια χιλιάρικά ο προϋπολογισμός του κάθε έργου.

Αυτό βέβαια δεν δημιουργεί σοβαρά προβλήματα έτσι όπως έχουμε δει από την πορεία υλοποίησης των προγραμμάτων, διότι το Leader στην ουσία είναι πολύ χαμηλού προϋπολογισμού παρεμβάσεις, που έρχονται να καλύψουν στοχευμένα συγκεκριμένες ανάγκες μιας περιοχής.

Χαρακτηρίζεται από την πολυτομεακότητα. Έτσι ο Κανονισμός μας δίνει επτά θεματικές κατευθύνσεις, που αφορούν δράσεις που σχετίζονται με τον πολιτισμό, με τη βελτίωση της ποιότητας ζωής, με την ενδυνάμωση του κοινωνικού ιστού μέσω κοινωνικών δράσεων, με δικτύωση και καινοτομία, κάθε στρατηγική πρέπει να έχει τουλάχιστον το 3% του προϋπολογισμού αφιερώσει στη δικτύωση και την καινοτομία. Διαφοροποίηση της τοπικής οικονομίας, δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, και βελτίωση της ελκυστικότητας της περιοχής.

Οι στρατηγικές τοπικής ανάπτυξης, πρέπει να είναι σε συνέργεια και συμπληρωματικότητα με άλλες πολιτικές της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως είναι το Green Deal και το (...), καθώς επίσης και με άλλες εθνικές και περιφερειακές στρατηγικές, τα ΠΕΠ.

Στην τρέχουσα προγραμματική περίοδο, ύστερα από διαβούλευση ενάμιση χρόνου, οι ομάδες τοπικής δράσης έχουν υποβάλλει τη στρατηγική, μέχρι τις 12/7/23. Έγινε η αξιολόγηση αυτών, ολοκληρώθηκε στις 14/9, ελέγχθηκαν, αξιολογήθηκαν οι ενστάσεις, και εγκρίθηκαν τα τοπικά προγράμματα πολύ πρόσφατα, στις 16/11, ορίστηκαν οι ομάδες τοπικής δράσης, και δόθηκαν και πόροι σε κάθε ομάδα τοπικής δράσης για την υλοποίηση της στρατηγικής τους.

Παράλληλα προετοιμάζεται το θεσμικό πλαίσιο και φιλοδοξούμε μέσα στο '24 να είναι έτοιμες οι ομάδες τοπικής δράσης, να βγάλουν προσκλήσεις, όπου εκεί υποψήφιοι δικαιούχοι είναι μεταξύ των άλλων και οι Δήμοι.

Αυτό που σας προτρέπω είναι να προετοιμαστείτε ήδη, να υπάρχει όσο το δυνατόν περισσότερη ωριμότητα των έργων, για να

μπορέσουν να ενταχθούν και να υλοποιηθούν εντός της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου, που λήγει το '27, (...) ν+2, '29.

Θα προχωρήσω επιμέρους στις κατηγορίες των υποπαρεμβάσεων. Η πρώτη κατηγορία σχετίζεται με την ενδυνάμωση της τοπικής οικονομίας. Εδώ μιλάμε για έργα, ιδιωτικά έργα, που σχετίζονται με τη μεταποίηση, με το δασοκομικό τομέα, με τον τομέα της μικρής βιοτεχνίας και χειροτεχνίας. Έργα... επιχορήγηση επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου, παροχής υπηρεσιών, και ενέργειας, νερού, βιοοικονομία, και κυκλική οικονομία. Αυτά είναι έργα που υλοποιούνται κυρίως από ιδιωτικούς φορείς.

Η δεύτερη κατηγορία υποπαρεμβάσεων σχετίζεται με την εκπαίδευση του τοπικού πληθυσμού μέσα από τη διαβούλευση που έχει γίνει κατά τη σύνταξη της στρατηγικής. Έχουν εντοπιστεί συγκεκριμένες ανάγκες, και έτσι έρχεται το... ανάγκες εκπαίδευσης, και έτσι έρχεται το πρόγραμμα αυτό να καλύψει αυτές τις ανάγκες.

Η τρίτη κατηγορία είναι η ενδυνάμωση του τοπικού κοινωνικού ιστού. Εδώ είναι δράσεις για τις οποίες έχουν ενδιαφέρον οι Δήμοι. Πρόκειται για μια ευρύτητα πράξεων. Παραδείγματος χάρη, είναι ενίσχυση βασικών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση του τοπικού πληθυσμού. Μπορεί να είναι παιδικοί σταθμοί, μπορεί να είναι χώροι άθλησης, μπορεί να είναι πολιτιστικά κέντρα. Καθώς επίσης και ενίσχυση βασικών υπηρεσιών που στοχεύουν στην κοινωνική ένταξη, την καταπολέμηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, και την ενσωμάτωση προσφύγων και μεταναστών.

Ο μέγιστος προϋπολογισμός των πράξεων είναι τετρακόσιες χιλιάδες, ενώ για άυλες πράξεις φτάνει μέχρι τις είκοσι χιλιάδες, και το ποσοστό ενίσχυσης μπορεί να φτάσει μέχρι το 100%.

Εδώ θέλει λίγο προσοχή, διότι εξετάζεται η ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης. Δηλαδή τα έργα τα οποία θα υλοποιηθούν, στην ουσία πρέπει να απευθύνονται σε όλους τους κατοίκους της περιοχής.

Το σημαντικό είναι τα έργα αυτά που θα επιλεχθούν να έχουν προκύψει από την τοπική στρατηγική, στην οποία μπαίνει και κάποια εξειδίκευση από περιοχή σε περιοχή.

Και προχωράμε στην επόμενη κατηγορία. Είναι βελτίωση της ποιότητας ζωής του τοπικού πληθυσμού. Εδώ είναι έργα υποδομών μικρής κλίμακας. Μιλάμε για δίκτυα ύδρευσης, αποχέτευσης εντός οικισμών, καθώς επίσης και ενεργειακή αναβάθμιση δημοσίων κτιρίων, προκειμένου να εγκατασταθούν τοπικές υπηρεσίες, προκειμένου να εξυπηρετηθεί ο τοπικός πληθυσμός.

Στην άλλη... άλλη ομάδα υποπαρέμβασης είναι ενίσχυση υπηρεσιών και υποδομών αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας, όπως παραδείγματος χάρη υποδομές αναψυχής, ανάπλασης, τουριστικών πληροφοριών και λοιπών υποδομών μικρής κλίμακας, όπως σημάσεις, κοινόχρηστοι χώροι, προβολή, προώθηση των περιοχών, ποδηλατικές διαδρομές και λοιπά. Γενικώς δράσεις οι οποίες θα αυξήσουν την ελκυστικότητα της περιοχής.

Και πάλι εδώ δικαιούχοι μπορεί να είναι οι Δήμοι, ή ευρύτερος δημόσιος τομέας, σύλλογοι. Ο προϋπολογισμός είναι μέχρι τετρακόσιες χιλιάδες, είναι έως είκοσι χιλιάδες για άυλες ενέργειες, και η ένταση ενίσχυσης έως 100%, υπό την προϋπόθεση ότι δεν είναι κρατική ενίσχυση.

Η πέμπτη κατηγορία υποπαρεμβάσεων σχετίζεται με τη διατήρηση και τη βελτίωση των πολιτιστικών στοιχείων. Στην υποπαρέμβαση 5.1 θα μπορούσαν και οι Δήμοι, δεν είναι τόσο πολύ για τους Δήμους, αφορά την ενίσχυση πολιτιστικών και αθλητικών εκδηλώσεων. Δεν αποκλείονται βέβαια οι Δήμοι από αυτό. Το ποσοστό ενίσχυσης φτάνει μέχρι το 75%.

Και στην υποπαρέμβαση 5.2 είναι ενίσχυση μελετών, υπηρεσιών και υποδομών, που συνδέονται με τον πολιτισμό, και την αποκατάσταση και αναβάθμιση της πολιτιστικής κληρονομιάς. Ο μέγιστος προϋπολογισμός και εδώ είναι τετρακόσιες χιλιάδες, και

είκοσι χιλιάδες άυλες ενέργειες. Έως 100% η ένταση ενίσχυση. Και πάλι να προσέξουμε να μην υπάρχει κρατική ενίσχυση.

Δικαιούχοι μπορεί να είναι τοπικοί φορείς του Δημοσίου, ή του ευρύτερου δημοσίου τομέα, σύλλογοι, οργανισμοί μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, καθώς και φορείς του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Στην επόμενη κατηγορία είναι υποπαρεμβάσεις που αφορούν την προστασία και την ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος. Έργα αναβάθμισης του φυσικού περιβάλλοντος με σκοπό την ανάδειξη αυτού. Παραδείγματος χάρη θέσεις θέας.

Και στην 6.2 είναι έργα πράσινων υποδομών, για την πρόληψη και αντιμετώπιση των κινδύνων από φυσικές καταστροφές.

Ίδια όρια στους προϋπολογισμούς. Μέγιστος προϋπολογισμός έως τετρακόσιες χιλιάδες, και ως είκοσι χιλιάδες για άυλες ενέργειες. Έως 100% η ένταση ενίσχυσης. Και προσοχή στο να μην είναι κρατική ενίσχυση.

Δικαιούχοι, τοπικοί φορείς δημοσίου, και οι Δήμοι μπορεί να είναι δικαιούχοι σε αυτές τις υποπαρεμβάσεις.

Στην κατηγορία 7, είναι δικτύωση και συνεργασία. Η 7.1 αφορά κυρίως συνεργασία μεταξύ μικρών τοπικών επιχειρήσεων.

Όμως στην κατηγορία 7.2 και 7.3, μπορούν να συμμετέχουν και οι Δήμοι. Είναι συνεργασία μεταξύ δημοσίων και ιδιωτικών φορέων, και το 7.3 είναι η δημιουργία πράσινων χωριών, έξυπνων χωριών. Εδώ πρέπει να οριστεί μια συγκεκριμένη περιοχή, μέχρι δέκα χιλιάδες μόνιμους κατοίκους, και να υπάρξει ένα σχέδιο δράσης.

Εδώ μπορεί ο μέγιστος προϋπολογισμός, δηλαδή για να φτιαχτεί ένα business plan, είναι μέχρι 40.000, ενώ για να γίνει υλοποίηση είναι έως τετρακόσιες χιλιάδες ο μέγιστος προϋπολογισμός, και η ένταση ενίσχυσης είναι έως 100%.

Τέλος, είναι η κατηγορία 8, διατοπική και διακρατική συνεργασία. Δικαιούχοι εδώ είναι οι ομάδες τοπικής δράσης. Υλοποιούν σχέδια συνεργασίας μεταξύ άλλων ομάδων τοπικής δράσης. Σκοπός είναι η ανταλλαγή τεχνογνωσίας και τα καλά από αυτή τη συνεργασία, ωφελούμενοι είναι όλοι οι κάτοικοι της περιοχής παρέμβασης.

Κλείνοντας θα ήθελα λίγο να πω ότι η Διαχειριστική Αρχή είναι αυτή η οποία δίνει τις κατευθύνσεις για να φτιαχτεί η στρατηγική. Οι ομάδες τοπικής δράσης είναι αυτές οι οποίες συντάσσουν τη στρατηγική και την υλοποιούν. Είναι αυτές οι οποίες βάζουν και τα κριτήρια επιλογής των πράξεων, με βάση τις ανάγκες που έχουν προκύψει από τη στρατηγική.

Σας προτείνω να έχετε συνεργασία με τις ομάδες τοπικής δράσης, να συμμετέχετε στις διαβουλεύσεις, και να συνεργάζεστε μαζί τους προκειμένου να κάνετε γνωστές τις ανάγκες που έχει η περιοχή σας.

Η επιλογή των έργων είναι μια ανταγωνιστική διαδικασία. Και θέλουμε να εντάσσονται έργα τα οποία έχουν ωριμότητα, διότι σε αντίθεση με αυτά που μας έλεγαν οι δύο προηγούμενοι ομιλητές, τα έργα στο Leader δεν είναι μεταφερόμενα. Πρέπει να υλοποιηθούν μέχρι το τέλος της τρέχουσας προγραμματικής περιόδου. Διότι αν δεν υλοποιηθούν, δεν ολοκληρωθούν, θα υπάρχουν δημοσιονομικές διορθώσεις, και κάτι τέτοιο δεν το θέλουμε.

Σας ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Υπάρχει κάποια ερώτηση; Έχουμε μια ερώτηση από τον κύριο Δρόση, τον συνάδελφο.

Δ. ΔΡΟΣΗΣ: Υπάρχει ένα ζήτημα σχετικά με το ΠΑΑ και τη διαχείρισή του, κάποια μέτρα εν πάση περιπτώσει, από τις Διαχειριστικές Αρχές των Περιφερειών. Όπως ίσως έχετε αντιληφθεί, αυτό το μοντέλο δεν είναι ιδιαίτερα αποτελεσματικό, και μάλιστα με πρόσφατες αποφάσεις αυξήθηκαν και οι αρμοδιότητες

των Διαχειριστικών Αρχών των Περιφερειών επί αυτών των θεμάτων.

Ποια είναι η πρόβλεψη για τον επόμενο πρόγραμμα; Αν είστε σε θέση να γνωρίζετε πώς θα το αντιμετωπίσουμε, δεδομένου ότι ούτε εμείς σαν Διαχειριστικές το θέλουμε, και ούτε το ξέρουμε, και αυτό καταλαβαίνετε ότι οδηγεί σε ένα μη ικανοποιητικό αποτέλεσμα για τις δράσεις τις πολύ ενδιαφέρουσες που περιγράψατε.

Μ. ΜΙΧΑΛΑΚΗ: Είναι κάτι το οποίο δεν έχει αποφασιστεί ακόμα. Είμαστε όμως σε μια φάση που γίνονται συζητήσεις και στο επόμενο διάστημα θα ληφθούν αποφάσεις για αυτό.

Δ. ΔΡΟΣΗΣ: Να επιμείνω λίγο. Με ποιον τρόπο πρέπει να καταστήσουμε σαφές ότι δεν περπατάει αυτό το μοντέλο διαχείρισης από τις Διαχειριστικές; Δηλαδή πρέπει να κάνουμε κάποια επιστολή; Αυτό προσπαθώ να καταλάβω. Ποιος θα το αποφασίσει αυτό; Είναι θέμα του Υπουργείου; Είναι θέμα...

Μ. ΜΙΧΑΛΑΚΗ: Είναι θέμα της πολιτικής ηγεσίας. Είναι γνωστό όμως, κύριε Δρόση, ότι... Είναι γνωστό.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Και μια ερώτηση στο βάθος, η κυρία από την ΠΕΔ Πελοποννήσου.

Μ. ΘΕΛΕΡΙΤΗ: Δεν μπορώ να αντιληφθώ με ποιο κριτήριο αφαιρέσατε τις μειονεκτικές περιοχές και επιλέξατε μόνο τις ορεινές, ενώ αυτό δεν ήταν προϋπόθεση με βάση τον Κανονισμό τον Ευρωπαϊκό. Ένα.

Δύο. Μειώθηκε το ποσό από εξακόσια, το ύψος, έγινε τριακόσια, τριακόσιες χιλιάδες δηλαδή, το εξακόσιες χιλιάδες. Η εμπειρία μας λέει ότι με βάση τις προδιαγραφές που υπάρχουν για τα τουριστικά καταλύματα, αυτό είναι ένα ποσό που δεν πρόκειται πραγματικά να τελειώνει επένδυση, παρ' όλο ότι θα είναι μικρού μεγέθους, και παρ' όλο ότι θα αφορά ορεινές περιοχές. Αυτό δεν ξέρω με ποιο κριτήριο δηλαδή αποφασίσατε, δεν το λέω... καλοπροαίρετα μιλάω, έτσι; Με ποιο κριτήριο δηλαδή επιλέξατε

αυτή τη μείωση. Είναι ένα θέμα κατά τη γνώμη μου, πάρα πολύ σοβαρό.

Και στους άξονες που είπατε, καταλαβαίνω ότι κάποιοι είναι δικαιούχοι ιδιώτες, και άρα αυτό θα προκηρυχθούν... και αφορούν τα έργα των ιδιωτών, και κάποιους από τους άξονες δράσης θα είναι δημόσιοι φορείς, ή Τοπική Αυτοδιοίκηση και τα λοιπά. Σωστά;

Στο κομμάτι πολιτισμού, σε αυτά τα δύο-τρία τελευταία που αναφέρατε, θα μπορούν να είναι και ιδιώτες; Θεωρώ πως όχι. Με 100% χρηματοδότηση;

Μ. ΜΙΧΑΛΑΚΗ: Για να συνταχθεί μια στρατηγική τοπικής ανάπτυξης απαιτείται να οριστεί μια περιοχή. Η περιοχή έχει κάποια χαρακτηριστικά. Τα χαρακτηριστικά είναι να είναι από δέκα έως εκατόν πενήντα χιλιάδες κατοίκους, και ο πληθυσμός των περιοχών αυτών είναι μέχρι 15.000 κάτοικοι.

Δεν αποκλείονται μειονεκτικές περιοχές. Αυτά τα χαρακτηριστικά πρέπει να έχει. Αυτά προκύπτουν από τον Κανονισμό.

Όσον αφορά τον προϋπολογισμό. Ο προϋπολογισμός κατ' απαίτηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής καταφέραμε να τον φτάσουμε τα τετρακόσια χιλιάδικα, ο συνολικός προϋπολογισμός, ακριβώς γιατί η φύση των έργων του Leader είναι πολύ μικρά και πολύ εξειδικευμένα.

Και επίσης υπάρχει και μια τάση του να μη θέλουμε ιδρύσεις τουριστικών καταλυμάτων, πλην των ορεινών περιοχών και των μικρών νησιών. Δεν είναι ο στόχος δηλαδή σε αυτή την προγραμματική να φτιαχτούν τουριστικά καταλύματα. Αυτά έχουν γίνει σε όλες τις προηγούμενες προγραμματικές. Μας ενδιαφέρει κυρίως ο εκσυγχρονισμός αυτών που υπάρχουν, και το τετρακόσια χιλιάδικα ήταν και άθλος. Έγινε ύστερα από σκληρή διαπραγμάτευση με την Επιτροπή.

Τώρα όσον αφορά τα πολιτιστικά, το 5.1 είπαμε ότι είναι κυρίως σύλλογοι. Εκεί είναι μέχρι 75% η επιχορήγηση.

Στο 5.2 μπορούν να είναι και δημόσιοι φορείς.

Ευχαριστώ πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Εμείς σας ευχαριστούμε. Δεν υπάρχει κάποια άλλη ερώτηση.

Ωστόσο επειδή έχουμε κάνει πάρα πολλές ερωτήσεις, δεν θα γίνει διάλειμμα. Όποιος θέλει μπορεί να βγαίνει έξω, και θα συνεχίσει η ροή του προγράμματος, γιατί έχουμε βγει ήδη εκτός προγράμματος αρκετά.

Δ' ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Επομένως τώρα συνεχίζουμε την πιο ενδιαφέρουσα κατά πολλούς Ενότητα, που είναι η Οργάνωση και η Λειτουργία των ΟΤΑ. Η τέταρτη Θεματική Ενότητα.

Πρώτος θα μας μιλήσει ο κύριος Ζαφειρίου, για τον προϋπολογισμό των Δήμων και την κατάργηση των Νομικών Προσώπων με το νόμο 5056/2023. Ένα πολύ ιδιαίτερο θέμα που απασχολεί όλους τους Δήμους.

Ευχαριστούμε, κύριε Ζαφειρίου.

Κ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ: Και εγώ σας ευχαριστώ.

Καλησπέρα. Θα πούμε λίγα πράγματα για τον προϋπολογισμό. Έτσι και αλλιώς όχι πολλά τεχνικά, τα τεχνικά γίνονται σε ιδιαίτερες Ημερίδες που αφορούν κυρίως τα στελέχη των Οικονομικών Υπηρεσιών.

Ξεκινώντας ουσιαστικά θα σας πω ότι μέχρι να υλοποιηθεί ή μάλλον να εφαρμοστεί το Π.Δ.54/18, που έχει να κάνει με το λογιστικό όλων των φορέων γενικής κυβέρνησης και ουσιαστικά να συμπαρασύρει αν θέλετε και την κατάρτιση και τον τύπο του προϋπολογισμού, συνεχίζουμε με αυτά που ξέρουμε μέχρι σήμερα.

Ουσιαστικά εφαρμόζουμε τις διατάξεις του νόμου 4172/13, το άρθρο 77. Οι περισσότεροι θα τα ξέρετε από εσάς αν ήσασταν στα Συμβούλια και της περιόδου που λήγει.

Οι οδηγίες δίνονται με μια Κοινή Υπουργική Απόφαση Οικονομικών, Εσωτερικών, κάθε χρόνο βγαίνει αυτή η απόφαση, μέχρι το τέλος Ιουλίου, και ουσιαστικά σας λέει ποια είναι τα ποσά αυτά που θα εγγράψετε, από επιχορηγήσεις, από τους ΚΑΠ, ανά δράση και τα λοιπά, και συγκεκριμένες οδηγίες άλλες ειδικότερες, όπως και τους κωδικούς αριθμούς που ακολουθείτε για την κατάρτιση του προϋπολογισμού.

Δίνονται οδηγίες επίσης και για τα ταβάνια στα ίδια έσοδα, το πλαφόν που υπάρχει σε κάποιες ομάδες, θα τις δούμε παρακάτω σε κάποιες διαφάνειες.

Αυτά τα στοιχεία τα παίρνετε από τις Οικονομικές σας Υπηρεσίες, θα τα δώσουν οι Οικονομικές Υπηρεσίες δηλαδή.

Εδώ βλέπουμε ένα χρονοδιάγραμμα, τι ισχύει μέχρι και σήμερα με τον 4172/13, πώς ξεκινάμε δηλαδή από αρχές του... μέσα στο καλοκαίρι, και ακόμα πριν βγει η Υπουργική Απόφαση που σας είπα, η Κοινή Υπουργική. Πηγαίνει απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου στις Κοινότητες, που καθορίζει συγκεκριμένο προϋπολογισμό για δαπάνες. Αυτό για να γίνει εννοείται ότι υπάρχει και άλλη απόφαση που τους εκχωρεί αρμοδιότητες και άλλες πλην από τις γνωμοδοτικές που προβλέπεται στο νόμο.

Υπάρχει το προσχέδιο που γίνεται από την Εκτελεστική και την Επιτροπή Διαβούλευσης. Είναι οι Επιτροπές που καταργούνται τώρα πλέον με τον νόμο 5056. Καταλήγουμε στην Οικονομική Επιτροπή, υποβάλλει το σχέδιο του προϋπολογισμού στη βάση, σε εμάς, στο Υπουργείο, ώστε ως Παρατηρητήριο Οικονομικής Αυτοτέλειας να εκδώσουμε τη γνώμη που προβλέπει ο νόμος, ο 4111. Αυτή η γνώμη συνοδεύει την απόφαση, τον προϋπολογισμό, το σχέδιο που κάνει δηλαδή η Οικονομική και πηγαίνει στο Συμβούλιο για ψήφιση. Και να πούμε ότι εκδίδεται μια φορά η

γνώμη. Ακόμα και αν αλλάξει δηλαδή ο προϋπολογισμός, είναι με άλλα στοιχεία, θα δούμε παρακάτω τι εννοώ, βγαίνει μόνο μία φορά. Δεν βγαίνει δεύτερη γνώμη, εκτός αν έχουν γίνει πάρα πολλά και σημαντικά λάθη.

Εδώ βλέπουμε τι γίνεται μετά το 5056. Το μόνο που αλλάζει ουσιαστικά είναι ότι φεύγει από τη μέση η Εκτελεστική Επιτροπή και η Επιτροπή Διαβούλευσης. Κατά τα άλλα η διαδικασία παραμένει ως έχει.

Η ΚΥΑ που βγήκε φέτος για τους προϋπολογισμούς του '24 είναι η 63726. Καλό είναι να την αναζητήσετε και να τη διαβάσετε, πριν φτάσετε δηλαδή στα Συμβούλια για να κάνετε τις... για να πάρετε τις αποφάσεις.

Πού εφαρμόζεται αυτή η απόφαση; Και στους Δήμους, και στα δημοτικά ιδρύματα, και σε όσα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου παραμείνουν, και στους Συνδέσμους.

Βλέπουμε την περιγραφή εσόδων και δαπανών, πώς είναι χωρισμένα τα έσοδα και οι δαπάνες, τακτικά, έκτακτα, τα ΠΟΕ μας και τα λοιπά. Θα τα δείτε αυτά μέσα στην ΚΥΑ του προϋπολογισμού.

Η ταξινόμηση των εσόδων και εξόδων που γίνεται σε ομάδες, κατηγορίες, υποκατηγορίες, και είδος εσόδου.

Και οι στήλες του προϋπολογισμού.

Αυτά είναι πιο πολύ... έτσι έχουν να κάνουν με το τεχνικό κομμάτι.

Υπηρεσίες που κατανέμονται οι δαπάνες. Είναι συγκεκριμένες. Θα τις δούμε όμως παρακάτω, πώς θα το χρησιμοποιήσουμε αυτό, όταν μιλήσουμε λίγο για τα Νομικά Πρόσωπα.

Εδώ οι Υπηρεσίες από 60 μέχρι 69 που παρακολουθούμε έργα και δράσεις που χρηματοδοτούνται από το ΠΔΕ.

Και ένα βασικό κομμάτι από αυτά που λέει η ΚΥΑ, μια μεθοδολογία που έχουμε αναπτύξει και ισχύει τουλάχιστον δέκα χρόνια, ουσιαστικά για να μπει ένα ταβάνι στα ίδια έσοδα ώστε να

υπάρξει και περιορισμός αντίστοιχα στις δαπάνες που μπορούν να εκτελεστούν προκειμένου να μη μείνουν απλήρωτες και ληξιπρόθεσμες. Έχουμε φτιάξει κάποιες ομάδες εσόδων, ομάδες εσόδων ένα, δύο και τρία. Ουσιαστικά οι εγγραφές σε αυτούς τους κωδικούς και σε αυτές τις ομάδες γίνεται με βάση τις εισπράξεις που έχουμε τα δύο τελευταία χρόνια. Δηλαδή από το Γενάρη... ασπούμε για τον προϋπολογισμό του '24, έρχομαι να το φτιάξω φέτος των Νοέμβριο ή το Δεκέμβριο. Πηγαίνω από την αρχή του έτους μέχρι το μήνα αναφοράς, που είναι ο προηγούμενος μήνας, ο κλεισμένος, και το συγκρίνω με το αντίστοιχο περσινό διάστημα του '22. Αν έχω πάει καλύτερα, παίρνω τη θετική διαφορά και τη προσθέτω στο κλείσιμο του '22, αν έχω πάει χειρότερα, παίρνω το κλείσιμο του '22 που ήταν καλύτερο.

Αν βγει τώρα η χρονιά και κάνετε προϋπολογισμό από το Γενάρη, ουσιαστικά θα πάτε με το καλύτερο αποτέλεσμα το συνολικό των δύο ετών.

Εδώ είναι η ομάδα εσόδων ένα και τα έσοδα που έχουμε συμπεριλάβει σε αυτή, καθώς και τις εξαιρέσεις από κάποιες κατηγορίες.

Η ομάδα εσόδων δύο είναι όλα τα εισπρακτέα που... υπόλοιπα, που έχουμε να εισπράξουμε τέλος πάντων από βεβαιωθέντα έσοδα, όλων των προηγούμενων ετών. Αυτό το ποσό γράφεται συνολικά στον 32, σε αυτή την ομάδα, και με βάση πάλι την εισπραξιμότητα και την ίδια μεθοδολογία που είδαμε στην ομάδα ένα, βλέπουμε τι από αυτά... ή μάλλον πόσα από αυτά τα έσοδα μπορούμε να εισπράξουμε. Αυτά που δεν μπορούμε να εισπράξουμε ερχόμαστε και τα βάζουμε στο σκέλος των δαπανών, σε ένα πλασματικό ουσιαστικά ΚΑΕ δαπάνης, που είναι ο 85, όπως λέμε εμείς, οι επισφάλειες.

Η ομάδα εσόδων τρία έχει να κάνει με εισπράξεις από δάνεια, έσοδα υπέρ δημοσίου και τρίτων, επιστροφές χρημάτων, και το

χρηματικό υπόλοιπο που αναλύεται σε περισσότερες υποκατηγορίες.

Εδώ για να πούμε ότι για να εγγράψουμε δάνειο πρέπει να υπάρχει απόφαση του τραπεζικού ιδρύματος που μας λέει ναι, αλλά και απόφαση από τον Δήμο που να κάνει αποδοχή των όρων του δανείου.

Ο υπολογισμός των εσόδων ουσιαστικά είναι αυτό που σας είπα προηγουμένως όταν βλέπαμε τη διαφάνεια με την ομάδα εσόδων ένα. Πάμε πάντα με βάση τις εισπράξεις. Δεν μπορούμε να πειράξουμε, να γράψουμε παραπάνω, γιατί θα θεωρηθεί απόκλιση, και άρα είναι λόγος να (...) ο προϋπολογισμός. Δηλαδή όχι θα το κάνουμε εμείς μόνο ως Παρατηρητήριο όταν εκδώσουμε τη γνώμη που θα έχει μια παρατήρηση ότι υπάρχει υπέρβαση από την ομάδα, είναι λόγος που τον... για να αναπεμφθεί ο προϋπολογισμός και από την Αποκεντρωμένη που θα κάνει τον έλεγχο νομιμότητας.

Δεν πειράζουμε λοιπόν την ομάδα εσόδων ένα, δεν γράφουμε παραπάνω έσοδα, παρά μόνο αν μέσα στη χρήση η πορεία των πραγμάτων δείξει ότι έχουμε εισπράξεις περισσότερες, οπότε ερχόμαστε με ένα συγκεκριμένο πάλι τύπο που βλέπουμε στη διαφάνεια που βλέπετε, με ένα (...) ποσοστό υπολογίζουμε το ποσό που μπορούμε να γράψουμε το επιπλέον.

Όταν έχουμε αποφάσεις τελών, και πάρουμε απόφαση για αύξηση τελών, μας δίνει το δικαίωμα η ΚΥΑ να έρθουμε και να γράψουμε πάλι μεγαλύτερο ποσό μέσα στην ομάδα εσόδων ένα που αφορά τα τέλη τα συγκεκριμένα. Πόσο είναι πάλι αυτό που γράφουμε; Αυτό που μας υποδεικνύει η εισπραξιμότητα που είχε το συγκεκριμένο τέλος σε μια προηγούμενη κλεισμένη διαχειριστική χρήση. Πάμε πάντα με την εισπραξιμότητα.

Αυτό ισχύει όχι μόνο για την μηδέν τρία και μηδέν τέσσερα, αλλά και για τους φόρους όπως είναι ο ΦΗΧ.

Υπήρχε και μια... έτσι και αλλιώς μια πρόβλεψη μέσα στην ΚΥΑ όλα τα χρόνια, τι γίνεται όταν έχουμε καταργήσεις Νομικών

Προσώπων. Αν λοιπόν έχω μια κατάργηση Νομικού Προσώπου, δεν θεωρείται απόκλιση το να έρθω εννοείται στην ομάδα εσόδων ένα τη δική μου, και να προσθέσω και τα αντίστοιχα ποσά από τον προϋπολογισμό του Νομικού Προσώπου που πλέον πρέπει να είναι δικός μου και να κατατεθεί ως ενιαίος.

Δεν υπάρχει πρόβλημα αν γράψω μικρότερο ποσό στην ομάδα ένα, ούτε αν γράψω μεγαλύτερο, όπως καταλαβαίνετε, στον ΚΑΕ 85, που είναι οι επισφάλειες.

Η διαδικασία του προϋπολογισμού με τις εναλλακτικές προτάσεις και το τι γίνεται στα Συμβούλια, οι περισσότεροι θα το έχετε αντιμετωπίσει. Συνεχίζει αυτή η διαδικασία, αυτές οι προβλέψεις του νόμου να εφαρμόζονται. Δεν έχει να κάνει με τα συστήματα απλής αναλογικής ή οτιδήποτε άλλο, γιατί υπήρχαν ζητήματα έτσι και αλλιώς με πλειοψηφίες στα Συμβούλια ακόμα και πριν ψηφιστεί ο νόμος της όποιας απλής αναλογικής εφαρμόστηκε για τις προηγούμενες εκλογές.

Το βασικό που θα πρέπει να μας μείνει εδώ ουσιαστικά είναι ότι ποιες είναι οι έγκυροι ψήφοι. Έγκυρες ψήφοι είναι μόνο αυτές που είναι υπέρ κάποιας συγκεκριμένης πρότασης, είτε αυτής που κατεβάζει η Δημοτική Αρχή, είτε αυτής της εναλλακτικής που λέμε, που κατεβάζει μια παράταξη ή κατεβάζει και ένας Σύμβουλος μεμονωμένα.

Εάν δώσουμε λευκή ψήφο δεν λαμβάνεται υπόψη για να υπολογίσουμε την πλειοψηφία.

Άρα αν έχω μόνο μια πρόταση της Δημοτικής Αρχής και με πέντε ψήφους, λέω έτσι χαρακτηριστικά ένα παράδειγμα, θεωρούμε ότι έχει περάσει ομόφωνα επί των εγκύρων ψηφισάντων.

Πότε κατατίθενται οι εναλλακτικές; Είτε στην Οικονομική όταν φτιάχνει το σχέδιο του προϋπολογισμού που είπαμε, είτε στο Συμβούλιο όταν συζητείται για να ψηφιστεί.

Δεν υπάρχει προθεσμία, κρίθηκε σκόπιμο να μην προβλεφθούν προθεσμίες, μέχρι πόσο καιρό πριν, πόσες μέρες,

πόσες ώρες. Το κρίνετε κατά περίπτωση και έχει να κάνει και με το πόσες αλλαγές ενδεχομένως έχει η εναλλακτική πρόταση που κατεβαίνει, αν έχει αλλάξει μόνο ένα ΚΑΕ, ή αν έχει πειράξει σε κάθε περίπτωση όλο τον προϋπολογισμό.

Τι χρειάζεται να συνοδεύει την εναλλακτική; Βλέπουμε αιτιολογική έκθεση την οποία συντάσσει αυτός που κάνει την αιτιολογική, που καταθέτει την εναλλακτική πρόταση, και εισήγηση της Οικονομικής Υπηρεσίας, που ουσιαστικά θα λέει αν με την πρόταση την εναλλακτική που έχει κατατεθεί υπάρχουν ενδεχομένως υποχρεωτικές δαπάνες που δεν έχουν μπει, υπάρχουν νόμιμες ή μη νόμιμες δαπάνες που δεν έχουν μπει. Ουσιαστικά κάνει έναν έλεγχο νομιμότητας αυτόν που θα έκανε και η Οικονομική Επιτροπή, που κάνει μάλλον, όταν συντάσσει το σχέδιο τυπικά με το νόμο, που ξέρουμε βέβαια ότι το κάνει η Οικονομική Υπηρεσία, και με τον έλεγχο που κάνει και η Αποκεντρωμένη Διοίκηση όταν κάνει τον έλεγχο νομιμότητας. Δεν κάνει έλεγχο σκοπιμότητας η Υπηρεσία.

Αυτό που θα πρέπει να προσέξουμε είναι με τα Επιχειρησιακά Προγράμματα. Το λέω κάθε φορά έτσι σε αυτή την Ημερίδα τώρα που έχει ξεκινήσει. Δεν είναι δική μας αρμοδιότητα, είναι άλλης Διεύθυνσης, της Γενικής μας Διεύθυνσης. Είναι υποχρεωτική η κατάρτιση του 4ετούς Επιχειρησιακού Προγράμματος και του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης.

Υπάρχει πρόβλεψη όμως στο νόμο, βλέπετε το άρθρο 266 του Καλλικράτη, που ουσιαστικά μας λέει ότι στην... όταν έχουμε εκλογές και είναι η πρώτη... το πρώτο έτος της δημοτικής περιόδου, μας αρκεί να έχουμε τον προϋπολογισμό και το τεχνικό πρόγραμμα, και ουσιαστικά αυτό λογίζεται ως προσχέδιο του ετήσιου Προγράμματος Δράσης μέχρι να το φτιάξουμε.

Το πόσοι το υλοποιούν τέλος πάντων είναι ένα ζήτημα, αλλά είναι υποχρεωτικό εκ του νόμου. Μπορεί να δημιουργήσει ζήτημα

δηλαδή στην Αποκεντρωμένη, να σου πει πού είναι το Επιχειρησιακό σου.

Λίγα λόγια για τον προϋπολογισμό των Νομικών Προσώπων, για τον προϋπολογισμό του Δήμου σε σχέση με την κατάργηση των Νομικών Προσώπων.

Ακούσατε και σήμερα από την πολιτική ηγεσία. Θα βγει, δεν ξέρω αν είπε σήμερα, αύριο, μεθαύριο, πάντως πάρα πολύ σύντομα, και η απόφαση με ποια Νομικά Πρόσωπα εξαιρούνται, γιατί όλα τα υπόλοιπα, δηλαδή τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, πλην τα Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία, οι Σχολικές Επιτροπές από το καλοκαίρι του '24, από τις 30/6/24, εδώ βέβαια υπάρχει ένα παραθυράκι θα το έλεγα, ότι αν έχω πάνω από εκατό σχολικές μονάδες μπορώ να κάνω αίτηση στην Αποκεντρωμένη, να βγει απόφαση και να εξαιρεθεί από την κατάργηση οι Σχολικές μου Επιτροπές. Και τις Κοινωφελείς Επιχειρήσεις, είναι αυτές που καταργούνται, πλην από τα Δημοτικά Περιφερειακά Θέατρα. Η απόφαση λοιπόν με το ποια τελικά θα εξαιρεθούν από την κατάργηση, θα βγει πάρα πολύ σύντομα, θα εκδοθεί πάρα πολύ σύντομα. Δεν είναι πολλά. Νομίζω ειπώθηκε και αριθμός το πρώι, είπαν κάπου γύρω στα δεκαπέντε από τα 170, κοντά στα 170 αιτήσεις που είχε συνολικά για ΝΠΔΔ και Κοινωφελείς Επιχειρήσεις, θα μείνουν δεκαπέντε.

Άρα αυτό που πρέπει να κάνουμε εμείς και σύμφωνα με τις οδηγίες που ήδη είχαμε δώσει, ξεκινάω από τις πρώτες οδηγίες που ήταν με την εγκύκλιο για τις εκλογές, που είπαμε μέσα ότι οι διαδικασίες του προϋπολογισμού συνεχίζουν. Άσχετα ότι οι εκλογές έγιναν τον Οκτώβρη, η ανάληψη των καθηκόντων γίνεται 1/1, σε αυτό το μεσοδιάστημα εμείς λέμε ότι μπορούν, συνεχίζονται και ψηφίζονται οι αποφάσεις που αφορούν τους προϋπολογισμούς, είτε είναι αυτή που αφορά το τεχνικό πρόγραμμα, αφορά τις αποφάσεις τελών, τον ίδιο τον προϋπολογισμό; Λέμε ότι συνεχίζεται κανονικά. Αυτό δεν σημαίνει ότι οποιαδήποτε νέα Δημοτική Αρχή έρθει από

1/1, δεν μπορεί να έρθει και αμέσως να αναμορφώσει και το τεχνικό, και την απόφαση των τελών, και τον ίδιο τον προϋπολογισμό.

Ειδικά για τις αποφάσεις των τελών έχουμε ανεβάσει συχνή ερώτηση από το '19, που λέμε μέχρι πότε μπορώ να έρθω και να πάρω απόφαση τελών, ακόμα και μέσα στο (...) δηλαδή που αφορά η απόφαση των τελών.

Εμείς σας είπαμε με άλλη Οδηγία που αφορά την υποβολή των σχεδίων στη βάση, ότι θα πρέπει να είναι ενσωματωμένοι οι προϋπολογισμοί τους σε αυτόν του Δήμου, δηλαδή (...) τα θεωρήσουμε ότι είναι καταργημένα και να υπάρχει και μια λίστα με ποια είναι αυτά που καταργούνται.

Αυτό βέβαια θα γίνει πάρα πολύ σύντομα, με την έκδοση της απόφασης, εννοείται ότι δεν υπάρχει κάποια δικαιολογία να περιμένω ή τι θα γίνει. Άρα αν δεν είμαι στις εξαιρέσεις, εννοείται ότι κάνω τον προϋπολογισμό μου και βάζω μέσα και τα στοιχεία των Νομικών Προσώπων, προκειμένου να μπορέσουν να λειτουργήσουν από 1/1.

Τι θα βάλω στον προϋπολογισμό μου; Έσοδα, έξοδα, ταμειακά υπόλοιπα. Πώς θα τα βρω αυτά; Επί της ουσίας, επειδή δεν κάνει σχέδιο προϋπολογισμό το Νομικό Πρόσωπο τυπικά, αυτό που λέμε εμείς στα έγγραφα που σας στείλαμε και στην εγκύκλιο αυτή, είναι ότι θα γίνει με συνεργασία των Οικονομικών Υπηρεσιών του Δήμου και του Νομικού Προσώπου. Με άλλα λόγια θα έβαζα το Νομικό μου Πρόσωπο να καταρτίσει ένα σχέδιο προϋπολογισμού, όχι να το περάσει από κάποια απόφαση Διοικητικού Συμβουλίου, να ψηφιστεί, την Υπηρεσία, να μου φτιάξει ένα σχέδιο προϋπολογισμού, ώστε να έχει κάνει αυτός τις εκτιμήσεις του, τι θα εισπράξω, τι θα πληρώσω μέχρι 31/12, τι θα μου μείνει για το επόμενο έτος, να έρθω να πάρω αυτά τα στοιχεία και να τα ενσωματώσω τώρα στον προϋπολογισμό του Δήμου.

Αυτό έχουμε πει και μέχρι να ολοκληρωθεί το έργο της Επιτροπής καταγραφής και απογραφής των πάσης φύσεως περιουσιακών στοιχείων των Νομικών Προσώπων που προβλέπεται από το νόμο, από τον 5056.

Πάλι σε συνεργασία, πάλι μόνο με αυτόν τον τρόπο μπορούμε να βρούμε ποια είναι τα οικονομικά στοιχεία που θα πρέπει να αποτυπώσουμε.

Παρακάτω βλέπετε την εξαίρεση που είχε από την ομάδα ένα έτσι και αλλιώς μέσα η ΚΥΑ την πρόβλεψη που είχε, ότι δεν υπάρχει υπέρβαση αν προσθέσω από Νομικά μου Πρόσωπα τα στοιχεία.

Εδώ μια τεχνική πιο πολύ έτσι... ένα ζήτημα τεχνικό, που έχει να κάνει με το αν αποτυπώνω ή όχι εκτιμήσεις, σας το είπα προηγουμένως. Έχει να κάνει πιο πολύ με τις Υπηρεσίες που θα φτιάξουν το σχέδιο.

Δεν αποτυπώνω στον δικό μου προϋπολογισμό, του '24, τις εκτιμήσεις των στηλών που είδαμε προηγουμένως, που λένε 31/12, γιατί τυπικά το Νομικό Πρόσωπο υφίσταται μέχρι 31/12.

Αυτό με τις συχνές ερωτήσεις είναι καλό να τις παρακολουθείτε. Δηλαδή πρωτίστως οι Υπηρεσίες, αλλά και εσείς οι ίδιοι, γιατί έχει σχέση με το τι θα ψηφίζετε και πώς θα το αντιμετωπίσετε μέσα στις συνεδριάσεις.

Είδαμε προηγουμένως τις Υπηρεσίες. Θα σας τα πει στη συνέχεια και κυρία Παπασημακοπούλου που είναι από τη Διεύθυνση Προσωπικού.

Ο νόμος τι προβλέπει; Ότι έρχεται το Νομικό μου Πρόσωπο, καταργείται, και οι δραστηριότητες που ασκούσε, τις συνεχίζω να τις ασκώ εγώ από 1/1/24, πώς; Είτε με τις υφιστάμενες οργανικές μονάδες του Δήμου, είτε όπως είναι, ως αυτόνομες τέλος πάντων μονάδες οργανικές, έρχομαι τις κρεμάω κάτω από τον Δήμαρχο ή τον Αντιδήμαρχο. Θα τα ακούσετε και στη συνέχεια.

Αυτό που λέμε εμείς από τα οικονομικά, είναι ότι αν έχω κάποια Υπηρεσία εκεί ή κάποια άτομα που ασχολούνται με τα

οικονομικά, δεν μπορώ να τους αφήσω σε μια αυτοτελή μονάδα οργανική ενώ έχω την Οικονομική Υπηρεσία του Δήμου ή το Διοικητικό. Εννοείται ότι αυτό το προσωπικό θα πρέπει ουσιαστικά κατά την άποψή μας, να απορροφηθεί από τις Υπηρεσίες τις συγκεκριμένες. Για να είναι και κάτω από τον ίδιο. Δηλαδή ο ΠΟΥ δεν μπορεί να μην έχει από κάτω του κάποιον που ασχολείται με τα οικονομικά και είναι κάπου αλλού που είναι κάτω από τον Δήμαρχο. Έτσι και αλλιώς υπάρχουν τα ζητήματα, θα τα δούμε στη συνέχεια γιατί έχω σημειώσει κάποιες ερωτήσεις που έγιναν.

Ένα θέμα που είναι σοβαρό, έχει να κάνει με τη μισθοδοσία του προσωπικού, για να μην έχουμε ζητήματα μέσα στις γιορτές βασικά.

Αυτό που έχει αποφασιστεί είναι ότι τις κινήσεις που πρέπει να γίνονται μέχρι 31/12 θα τις κάνουν τα ίδια τα Νομικά Πρόσωπα. Ποιες είναι οι κινήσεις. Δηλαδή τα αρχεία που στέλνονται στην ΕΑΠ και αφορούν βασικά τη μισθοδοσία του προσωπικού, που προκαταβάλλεται η μισθοδοσία, αυτά δηλαδή που στέλνουν 27 του μήνα και αφορά το πρώτο δεκαπενθήμερο του Γενάρη, και το αρχείο που αφορά τις 13 Γενάρη, που είναι ουσιαστικά η εξόφληση του Γενάρη, θα γίνουν από το Νομικό Πρόσωπο.

Είμαστε σε συνεννόηση, και έχουν προχωρήσει δηλαδή οι διεργασίες όλες, και με την ΕΑΠ, και με τον ΕΦΚΑ, ουσιαστικά εντός των ημερών θα σας δοθούν και οδηγίες συγκεκριμένες για το πώς θα αντιμετωπιστεί το ζήτημα της μισθοδοσίας.

Αυτό που θα πρέπει να προσέξετε εσείς, επειδή ο νόμος, ο 5056, βλέπουμε ότι στο άρθρο 27 παράγραφος 3 και την περίπτωση γ' που αναφέρω εκεί, προβλέπει πως ότι υπόλοιπα υπάρχουν ταμειακά σε τραπεζικούς λογαριασμούς, εννοείται ότι είναι του Δήμου, ο οποίος έρχεται και τα μεταφέρει με μια απόφαση της Δημοτικής Επιτροπής σε λογαριασμό του Δήμου, και κλείνει και τους τραπεζικούς λογαριασμούς.

Αυτό που λέμε εμείς αυτή τη στιγμή, είναι ότι ουσιαστικά ναι, αυτό θα γίνει, αλλά θα γίνει εφόσον προχωρήσει ομαλά η διαδικασία μισθοδοσίας του προσωπικού, γιατί οι καταστάσεις που θα πάνε στην ΕΑΠ που σας είπα προηγουμένως, από τον Δεκέμβρη και θα αφορούν τον Γενάρη, είναι συνδεδεμένες με τραπεζικούς λογαριασμούς του Νομικού Προσώπου που έχουν τα χρήματα μέσα. Άρα μέχρι να γίνει όλη αυτή η εξόφληση και η ομαλοποίηση, δεν μπορώ να έρθω και να πω εγώ αρχές Γενάρη κλείνω το λογαριασμό, γιατί μετά θα υπάρξει ζήτημα, θα σας το δώσουμε και με ειδικότερη οδηγία.

Έχω γράψει εδώ, έχω βάλει κάνα-δυο διαφάνειες που αφορούν τις συμβάσεις. Οι δύο διαφάνειες αυτές ουσιαστικά προκύπτουν από απάντηση του Τμήματος Τεχνικών Υπηρεσιών του Υπουργείου μας σε ερώτημα που έγινε Δήμου τι κάνω με τις συμβάσεις που μου έρχονται από τα Νομικά Πρόσωπα, αλλά δεν με ενδιαφέρουν. Παράδειγμα, είχε κάνει ανάθεση το Νομικό Πρόσωπο για διπλογραφικό σε ένα λογιστή. Εγώ όμως ως Δήμος έχω λογιστές, τρέχει μια σύμβαση που δεν ολοκληρώνεται 31/12. Γιατί... και με την απάντηση που βλέπετε εδώ, αν έχει ολοκληρωθεί μέχρι τις 31/12, την πληρώνει το Νομικό Πρόσωπο και όλα πάνε καλά. Αν δεν προλάβει να την πληρώσει, το (...) ως υποχρέωση ο Δήμος έτσι και αλλιώς που είναι καθολικός διάδοχος και το πληρώνει, πληρώνει τη σύμβαση, τον ανάδοχο, πάλι είναι όλα καλά. Το θέμα είναι τι γίνεται αν δεν τελειώνει ο χρόνος στις 31/12, και πηγαίνει και μέσα στο '24. Αυτό που απάντησαν λοιπόν οι Τεχνικές Υπηρεσίες είναι ότι άμα δεν βρίσκουμε λόγο που να προβλέπεται στο άρθρο 202 του 4412, που δεν θα βρούμε προφανώς, θα πρέπει η σύμβαση να προχωρήσει, να υλοποιηθεί, από το Δήμο, και ότι σημαίνει αυτό.

Σημαντικό άρθρο του Κώδικα, που κάναμε και τροποποίηση με τον 5056. Αυτό θα το προσέξετε γιατί σίγουρα οι οκτώ στους δέκα θα το χρησιμοποιήσετε τώρα. Έχει να κάνει με τη διάρκεια ισχύος του προϋπολογισμού. Τι γίνεται αν δεν έχω προϋπολογισμό 1/1.

Αυτό που λέει ο Κώδικας εδώ και χρόνια, σύμφωνα με το άρθρο 160, υλοποιώ τον προϋπολογισμό του έτους που έχει λήξει. Δηλαδή τι μπορώ να κάνω; Να διενεργώ και να πληρώνω, όχι μόνο να πληρώνω, αλλά και να διενεργώ δαπάνες που είναι μέσα στις υποχρεωτικές δαπάνες του άρθρου 158 του Κώδικα, οι οποίες είναι πάρα πολλές. Δηλαδή μπορεί να λειτουργήσει ο Δήμος ευπρεπώς και να αντιμετωπίσει όλα, ή σχεδόν όλα τα ζητήματα που έχει να αντιμετωπίσει.

Τι κάνω. Τις υποχρεωτικές δαπάνες του άρθρου 158, των δαπανών που γίνονται για ειδικούς σκοπούς μετά από χρηματοδοτήσεις και τα λοιπά, και προσετέθη η τελευταία περίπτωση, με τον 5056, που είναι ότι μπορώ να διενεργήσω και να πληρώσω δαπάνες για άσκηση αρμοδιοτήτων Νομικών Προσώπων που έχουν λυθεί ή καταργηθεί.

Ποιος είναι ο προϋπολογισμός ο περσινός λοιπόν; Είναι του Νομικού μου Προσώπου. Άρα τι μπορώ να κάνω εγώ ως Δήμος για να μπορεί να υλοποιηθεί και το πρώτο εδάφιο της παραγράφου 1; Μπορώ να κάνω δαπάνες που ήταν εγγεγραμμένες στον προϋπολογισμό του Νομικού Προσώπου το προηγούμενο έτος. Όχι αν υπάρχει πίστωση, αν έχει μείνει πίστωση ή οτιδήποτε άλλο. Απλώς να υπάρχει μια απλή εγγραφή. Ότι ισχύει δηλαδή για τον προϋπολογισμό του Δήμου.

Έχουν βγει και σχετικές εγκύκλιες και για το συγκεκριμένο θέμα, με τη διάρκεια ισχύος του προϋπολογισμό, πώς εφαρμόζεται αυτό το άρθρο.

Πριν τελειώσουμε, σημείωσα κάνα-δυο πράγματα που ειπώθηκαν κατά την ομιλία, κατά την εισήγηση του κυρίου Γούπιου.

Έγινε μια ερώτηση τι γίνεται με το τέλος ταφής. Αυτό που θα σας πω εγώ από πλευράς προϋπολογισμού, είναι το εξής. Τέλος ταφής, θα ακουστεί κάπως η εισαγωγή μου, αλλά θα το συνεχίσω. Τέλος ταφής δεν χρωστάει ο Δήμος. Τέλος ταφής αποδίδουν οι Σύνδεσμοι και οι Δήμοι που ασκούν αρμοδιότητες Συνδέσμου. Αυτό

το έχουμε πει, και με την απόφαση για τον προϋπολογισμό, και σε συχνή ερώτηση, και έχουμε προβλέψει και ειδικούς κωδικούς και στα έσοδα και στις δαπάνες, που λέμε εισπραξη του τέλους ταφής και απόδοσης. Επειδή ο προϋπολογισμός, όπως σας είπα προηγουμένως, η ΚΥΑ μάλλον οδηγίων, ισχύει και για τους Συνδέσμους. Ναι, πώς καλύπτεται λοιπόν το τέλος από εμένα που είμαι Δήμος; Θα πρέπει ο Σύνδεσμος όταν παίρνει την απόφαση και καθορίζει τις εισφορές, να έχει προβλέψει μέσα πώς θα εισπράξει το τέλος ταφής για να το αποδώσει αυτός. Δηλαδή τα είκοσι ευρώ τον τόνο, πόσο ήταν μέχρι (...) την αύξηση, θα πρέπει να δοθούν από τους Συνδέσμους, από όποιον τέλος πάντων χειρίζεται τα απορρίμματα, να σας πει ότι τόση είναι η εισφορά σας, για το '24, είναι αυξημένη κατά τόσο γιατί μέσα έχει συμπεριληφθεί και το τέλος ταφής που πρέπει να αποδώσω εγώ ως Σύνδεσμος στον ΕΟΑΝ, και εσείς να δείτε πώς θα βάλετε αυτή την αυξημένη εισφορά στον προϋπολογισμό σας, σαν απόδοση δηλαδή εισφοράς υποχρεωτικής στους Συνδέσμους, και ουσιαστικά να βρείτε έναν τρόπο να το καλύψετε.

Το πώς θα καλυφθεί, επειδή και για το τρέχον έτος, αλλά και για το '24, ακόμα και από το '22, έχουμε περάσει διατάξεις συγκεκριμένες για την ισοσκέλιση των ανταποδοτικών υπηρεσιών, δεν θα τις πω τώρα αναλυτικά όλες, θα πω όμως ουσιαστικά αυτές που μπορώ να χρησιμοποιήσω ανειδίκευτα άλλα έσοδα για να καλύψω δαπάνες των ανταποδοτικών υπηρεσιών.

Άρα αν υπάρχει τέτοιο περιθώριο, ουσιαστικά μπορώ να το καλύψω κάπως έτσι, να καλύψω κάποιο μέρος τους.

Να προσθέσω εδώ ότι ναι μεν ρυθμίστηκε με κάποιον τρόπο πώς θα αποδοθούν... πώς θα αποδοθεί το τέλος ταφής στον ΕΟΑΝ για το '22 και για το πρώτο εξάμηνο του '23, δεν θα μπω σε λεπτομέρειες σε αυτά, ενδεχομένως έχουν ειπωθεί σήμερα, αλλά πουθενά δεν έχει ειπωθεί, δεν υπάρχει διάταξη, δεν έχει (...) κάτι που να έλεγε ότι αναστέλλεται και η εισπραξη, ή ότι δεν θα έπρεπε

ήδη να ήταν αυξημένες οι εισφορές που θα ζητούσαν οι Σύνδεσμοι αυτά τα χρόνια και να υπάρχει αυτό το αποθεματικό.

Σε κάθε περίπτωση, ότι λύση και να δοθεί από την πολιτική ηγεσία, με παρεμβάσεις δικές σας, ή οτιδήποτε άλλο, εγώ σας είπα όσον αφορά το τεχνικό κομμάτι του προϋπολογισμού.

Δήμος λοιπόν που δεν ασκεί αρμοδιότητες ΦΟΣΔΑ επί της ουσίας, στον προϋπολογισμό του πρέπει να φαίνονται ότι το τέλος ταφής είναι μέσα στις εισφορές του Συνδέσμου, και όχι να είναι διακριτά σαν τέλος ταφής που αποδίδεται.

Άκουσα για πολλά εντέλλεστε από κάποιον ΠΟΥ, που εν τέλει τα έχει χάσει όλα και δεν ξέρω τι γνωμοδοτήσεις υπήρχαν.

Ο ΠΟΥ έχει μεγάλη ευθύνη, σας τα είπε ο Γιάννης ο Γούπιος στην παρουσίασή του, και θα πρέπει να εφαρμόζει τις διατάξεις, και οι διατάξεις, αυτές ειδικά του δημόσιου λογιστικού, είναι πάρα πολλές. Υπάρχουν, όχι μόνο αρμοδιότητες, υπάρχουν πάρα πολλές ευθύνες για όλα. Όταν κάνει έλεγχο νομιμότητας και κανονικότητας, μέσα στην κανονικότητα είναι και οι αναλήψεις που γίνονται. Όχι μόνο η πρώτη ανάληψη.

Να κάνω μια παρένθεση και να πω τώρα για τις πολυετείς ας πούμε. Όταν κάνω μια πολυετή... μια απόφαση ανάληψης πολυετούς υποχρέωσης, πρέπει να την ακολουθώ ως έχει. Δεν απορροφώ κάποιο ποσό, δεν εκτελείται κάποιο ποσό της πρώτης χρονιάς; Το παίρνω στο επόμενο έτος, το μεταφέρω, για να το εκτελέσω στο επόμενο έτος. Δεν εκτελείται σε αυτό, το μεταφέρω στο τρίτο.

Δεν θέλω να πω παραπάνω για να μη δημιουργήσω σύγχυση σε πως το χειρίζεστε στους Δήμους. Πάντως είτε καταλογίζεται μια δαπάνη, είτε όχι, και το λέω αυτό γιατί μπορεί να έχει κάνει αντιρρήσεις ο ΠΟΥ και να πάμε στον Επίτροπο να του πούμε δώσε μας μια γνωμοδότηση γιατί υπάρχουν αυτές οι αντιρρήσεις, τι γίνεται. Ο Επίτροπος, με το δίκιο του, σκέφτεται ως Επίτροπος του Ελεγκτικού Συνεδρίου. Σκέφτεται ως δικαστής, σκέφτεται τι θα πει ο

σχηματισμός του Ελεγκτικού Συνεδρίου, μπορεί να σκέφτεται διάφορα. Άρα μπορεί να έρθει και να σου πει ότι ναι, αυτή η δαπάνη δεν θα καταλογιστεί, γιατί δεν υπάρχει έλλειμμα, δεν υπάρχει οτιδήποτε άλλο. Ο υπάλληλος όμως δεν είναι δικαστής. Ο υπάλληλος θα πρέπει να εφαρμόσει τις διατάξεις του δημόσιου λογιστικού, που τον δεσμεύουν, και καλό είναι να διαβάσετε τις αρμοδιότητες και τις ευθύνες, και το πώς θα πρέπει να ενεργεί ο Οικονομικός Διευθυντής, γιατί ήταν βούληση τότε που πέρασαν αυτές οι διατάξεις, όχι μόνο του '18, όπως φυσικά τις εισηγήθηκα εγώ ως Υπηρεσία τουλάχιστον για τους ΟΤΑ, αλλά ίσχυαν ήδη για την κεντρική διοίκηση, γιατί θέλουν να βλέπουν τον υπηρεσιακό που θα είναι πάντα, και όχι έναν αιρετό που τώρα θα είναι αύριο δεν θα είναι. Και ξεκίνησε από τα Υπουργεία, όχι από τους ΟΤΑ. Και όλες τις ευθύνες λοιπόν τις ρίχνουν στους ΠΟΥ και στις Υπηρεσίες τις συγκεκριμένες, γιατί θέλουν πάντα να τον βρουν και να τον κυνηγήσουν σε εισαγωγικά, όπως θέλετε το λέμε.

Δεν προβλέπεται να κάνεις πειθαρχικό ή οτιδήποτε, γιατί ουσιαστικά ο υπάλληλος ενεργεί με βάση τις διατάξεις. Έστω και το παραμικρό (...) που βλέπει μέσα, είτε έχει να κάνει, όπως είπα προηγουμένως, με την κανονικότητα των δαπανών, που σε εμάς ή σε εσάς μπορεί να μη φαίνεται ότι είναι και κάτι σοβαρό, δηλαδή έχω προβλέψει τώρα δέκα ευρώ για φέτος και άλλα δέκα του είκοσι, ε τι έγινε άμα τα δέκα του είκοσι πάρω τώρα και τα κάνω δεκαπέντε φέτος και πέντε μετά; Έχει δοθεί μεσοπρόθεσμο, από πάρα πολλούς Δήμους, και αν έχει δοθεί, δίνεται από εμάς, από το Υπουργείο Εσωτερικών, για λογαριασμό των ΟΤΑ, στο Οικονομικών. Το μεσοπρόθεσμο πρέπει να τηρείται, και είναι και πάλι υποχρέωση του ΠΟΥ να τηρεί αυτό το μεσοπρόθεσμο, είτε έχει νόημα, να μην πω κάτι άλλο, είτε δεν έχει.

Άρα υπάρχει ένα ζήτημα για (...) Υπηρεσίες. Το καλύτερο είναι να υπάρχει συνεργασία. Αν έχω δέκα εντέλλεστε και... δεν θα του έκανα εγώ πειθαρχικό, θα τον άλλαζα και θα έβαζα κάποιον άλλον,

αν έχω. Αν δεν έχω όμως, θα πρέπει να το υπομείνω αυτό, και εφόσον ξέρω ότι μου λέει βλακείες σε εισαγωγικά, όχι ότι το λέω εγώ, μου λέει ότι θέλει, επειδή φοβάται, επειδή είναι ευθυνόφοβος τέλος πάντων; Επειδή έχει κάποιο δίκιο, αλλά δεν πειράζει γιατί εμένα μου είπε ο Επίτροπος ότι δεν θα με καταλογίσει; Είναι ακόμα πιο εύκολο για τον διατάκτη που είναι ο Δήμαρχος, να δώσει αυτό το εντέλλεστε αφού δεν φοβάται και όλα είναι καλά. Ας το δώσει λοιπόν γιατί είναι δική του ευθύνη, είναι ευθύνη του διατάκτη, και οι καθυστερήσεις που υπάρχουν στις (...). Υπάρχουν έγγραφα και εγκύκλιες οδηγίες από το Γενικό Λογιστήριο που σας τα έχουμε κοινοποιήσει, τα ξέρουν οι Υπηρεσίες. Τέλος πάντων, καλό είναι να τα δείτε.

Σας ευχαριστώ. Θα ακούσω τις ερωτήσεις. Εύχομαι καλή συνέχεια, επιτυχία στο έργο σας, είτε συνεχίζετε αυτό το δύσκολο έργο, είτε το αναλαμβάνετε τώρα από 1/1, και με συνεργασία όλων να πάμε καλύτερα.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ: Πληρώνεται από τους ΚΑΠ...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΖΑΦΕΙΡΟΥ: Σωστά.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ: Ωραία. Θα γίνει κάποια συνεννόηση και με τη Διεύθυνση Οικονομικής Αναπτυξιακής Πολιτικής που δίνει τους ΚΑΠ. Ουσιαστικά θα σας γίνει μια παρακράτηση και θα σας πει ότι αυτό αποδόθηκε για το τέλος ταφής που αποδόθηκε στον ΕΟΑΝ, και θα πάρετε κάποιο μικρότερο ποσό από αυτό που ήταν να πάρετε. Θα συνεννοηθώ λοιπόν εγώ με τη Διεύθυνση τη συγκεκριμένη, και θα δώσουμε όντως μία οδηγία που μπορεί να είναι με την απόφαση ενδεχομένως κατανομής του όποιου ποσού έρθει κάποια στιγμή.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Δεν ακούγεται όμως...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ: Σωστά...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ: Αυτό που σας λέω, Δήμαρχε, και χάρηκα για την επανεκλογή σας γιατί ήμασταν από παλιά, δεν το ανακάλυψα τώρα. Αυτό που σας λέω το λέει η απόφαση μέσα από τότε που βγήκε το τέλος ταφής, όχι η φετινή για του χρόνου ή η περσινή. Από τότε που προβλέφθηκε το τέλος ταφής και ο νόμος, υπάρχουν μέσα συγκεκριμένοι κωδικοί και οδηγίες που δίνονται τι εγγράφω στον προϋπολογισμό μου, και τι θεωρείται υποχρέωσή μου.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ: Σωστά, σωστό αυτό, σωστό αυτό.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ: Δεν πήγα να σας λύσω το θέμα με τα εκατομμύρια για το πώς θα καλυφθούν. Το πώς θα καλυφθούν είπα ότι με τα ανταποδοτικά ή από άλλα έσοδα μπορώ να το καλύψω.

Κάποια στιγμή θα βρεθούμε και θα δούμε πόσος είναι αυτός ο λογαριασμός, έτσι; Εντάξει, ας μην το συνεχίσω εγώ άλλο τώρα με το τέλος ταφής, ή το ενεργειακό κόστος, ή οτιδήποτε άλλο.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Κ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ: Το τεχνικό κομμάτι λοιπόν στον προϋπολογισμό αυτή τη στιγμή, και η οδηγία, είναι συγκεκριμένη. Είναι στο 4124, και 8244, είναι οι δύο ΚΑΕ, έσοδα, δαπάνες, το ένα είναι αυτό που εισπράττω για να το αποδώσω στον ΕΟΑΝ ως τέλος, το άλλο είναι η απόδοση ουσιαστικά που είναι στις δαπάνες. Αυτό όμως έχουμε πει ότι θα πρέπει ή να είσαι Σύνδεσμος που κάνεις αυτή τη δουλειά, ή να είσαι Δήμος που δεν έχεις Σύνδεσμο, είσαι Δήμος που την αρμοδιότητα την ασκείς από μόνος σου. Αυτά είναι αναρτημένα από πέρσι, δεν τα λέω τώρα. Τα βρίσκετε, είναι στις συχνές ερωτήσεις του Υπουργείου.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Κύριε Ζαφειρίου, νομίζω έγινε σαφές το τεχνικό αυτό κομμάτι, και μιας και πρέπει να μείνουμε στο θέμα...

Κ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ: Βέβαια θα έχει συνέχεια, έτσι; Θα έχει συνέχεια γιατί θα ανακύψουν και άλλα ζητήματα.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Υπάρχει κάποια άλλη ερώτηση τώρα που βρήκαμε πού θα γράψουμε το τέλος ταφής; Δεν υπάρχει κάποια άλλη ερώτηση... Εκεί στο βάθος, παρακαλώ.

ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΣ: Αντωνόπουλος είμαι, από το Δήμο Ελληνικού-Αργυρούπολης.

Αν θέλουμε να εγγράψουμε ένα δάνειο για ισοσκέλιση προϋπολογισμού, πρέπει και αυτό να είναι εγκεκριμένο από το τραπεζικό φορέα ή μπορούμε να το εγγράψουμε τώρα και να ζητήσουμε παράλληλα αμέσως από τον τραπεζικό φορέα;

Κ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ: Τα είχα πει σε προηγούμενες διημερίδες που έγιναν. Μου είπαν κόψτε τα γιατί λες πολλά. Λοιπόν, είχα όλες τις διατάξεις που είτε για την ισοσκέλιση, την ισοσκέλιση ουσιαστικά των ανταποδοτικών υπηρεσιών, για τους μικρούς νησιωτικούς Δήμους, για τον εσωτερικό δανεισμό, για αυτές του 4915 που λέμε ότι ισχύουν και για το '24.

Αφού λοιπόν γίνουν όλα αυτά τα πράγματα, και φτάνω στο σημείο να μην μπορώ να ισοσκελίσω τον προϋπολογισμό μου, αν δείτε μέσα στην ΚΥΑ του προϋπολογισμού, αυτή που σας είπα προηγουμένως, κάθε χρόνο στην ομάδα εσόδων εκεί με τα δάνεια που αναφέρθηκα, μέσα στην ΚΥΑ αναφέρονται όλες οι διατάξεις για τα δάνεια, ποια δάνεια μπορώ να πάρω. Μέσα εκεί λοιπόν γίνεται και αναφορά στο δάνειο ισοσκέλισης.

Πάμε τώρα επί της ουσίας. Αν δεν ισοσκελίζω τον προϋπολογισμό μου αυτή τη στιγμή, έχω ένα έλλειμμα που δεν κλείνει με τίποτα, δηλαδή έχω κάνει όλες τις... όχι μεταφορές, τις αντιστοιχίσεις αυτές από ανειδίκευτα, δεν μου βγαίνει, έχω κάνει διακανονισμό με πιστωτές μου, για να μειώσω το σκέλος των δαπανών το επόμενο έτος, ούτε αυτό μου βγαίνει, πάλι μου μένει κάνει, μου μένει έλλειμμα στο τέλος. Πριν φτάσουμε στο σημείο, το τελευταίο βήμα, που είναι το να συνάψω μια προγραμματική

συμφωνία με τον Υπουργό ή όπως το ξέρουν οι περισσότεροι, να μπω σε ένα πρόγραμμα εξυγίανσης, που λέγαμε παλιότερα, πριν αλλάξουν οι διατάξεις, προβλέπεται στο νόμο ότι πρέπει να εξαντλήσω την περίπτωση να πάρω δάνειο για την ισοσκέλιση του προϋπολογισμού μου, που αφορά βέβαια για κάλυψη δαπανών από χρέη. Είτε είναι ολόκληρο το μέρος που μπορώ να καλύψω, είτε κάποιο μέρος του. Έστω και ένα μικρό μέρος του να μπορώ να καλύψω, είναι προαπαιτούμενο από το νόμο να εφαρμόσεις αυτή τη διαδικασία πριν πας εκεί.

Τώρα, και για αυτή την περίπτωση λοιπόν, προφανώς πρέπει να εξετάσει τη δανειοληπτική σου ικανότητα το όποιο πιστωτικό ίδρυμα, βλέπε Ταμείο Παρακαταθηκών θα πω εγώ, γιατί δεν νομίζω ιδιωτική τράπεζα ότι θα έρθει να χρηματοδοτήσει, και τι θα σου ζητήσει; Τις προηγούμενες χρήσεις να είναι κλεισμένες και να έχουν ισολογισμούς και τέτοια, για να μπορεί να κάνουν αξιολόγηση. Άρα καλό είναι αυτά να τα έχουμε αν υπάρχει τέτοιος κίνδυνος.

Σε κάθε περίπτωση, για να μπορέσω να κάνω την εγγραφή, ναι, πρέπει να έχει προχωρήσει η διαδικασία. Να μου πει η όποια τράπεζα, ναι, σου δίνω αυτό το ποσό, να έχεις αποδεχτεί τους όρους και εσύ, και μετά να έρθεις να κάνεις την εγγραφή.

Νομίζω ότι σας κάλυψα.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Κάποια άλλη ερώτηση; Όχι.

Κ. ΖΑΦΕΙΡΙΟΥ: Σας ευχαριστώ πάρα πολύ.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Εμείς σας ευχαριστούμε.

Και να καλέσουμε στο βήμα την κυρία Παπασημακοπούλου να μας μιλήσει για το ανθρώπινο δυναμικό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Είναι Προϊσταμένη Τμήματος Προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου της Διεύθυνσης Προσωπικού Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών.

Σας ευχαριστούμε που περιμένατε.

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Να σας ευχαριστήσω και εγώ για την πρόσκληση. Να συγχαρώ τους νέους Δημάρχους για την εκλογή τους, και να τους ευχηθώ καλή επιτυχία στο έργο τους.

Δεν θα σας κουράσω πολύ. Ξέρω ότι είσαστε από το πρωί και είστε κουρασμένοι. Θα πούμε κάποια πράγματα για το ανθρώπινο δυναμικό των Δήμων, τόσο αυτό που μπορείτε να πάρετε μέσω των διαδικασιών προγραμματισμού προσλήψεων, όσο και αυτό που θα σας χρειαστεί για την επικουρία τη δική σας ως αιρετών, δηλαδή για τους Γενικούς Γραμματείς και τους Ειδικούς Συμβούλους και συνεργάτες. Και στο τέλος θα πούμε και κάποια πράγματα για αυτό το προσωπικό που θα σας έρθει από τα καταργούμενα Νομικά Πρόσωπα, αυτά που καταργούνται τώρα με το νόμο 5056/23.

Ξεκινώντας να πούμε καταρχάς ότι το προσωπικό των Πρωτοβάθμιων ΟΤΑ διακρίνεται στο μόνιμο προσωπικό, με σχέση εργασίας δηλαδή δημοσίου δικαίου. Έχουμε επίσης το προσωπικό ιδιωτικού δικαίου αορίστου χρόνου, και τους δικηγόρους ή νομικούς συμβούλους με σχέση έμμισθης εντολής.

Αυτές οι τρεις κατηγορίες συναπαρτίζουν το τακτικό προσωπικό ενός Δήμου. Και από εκεί και πέρα, όπως θα γνωρίζετε, έχουμε πληθώρα συμβασιούχων ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, καθώς και συμβασιούχους μίσθωσης έργου, οι οποίοι πολλές φορές εκτελούν προγράμματα τα οποία υλοποιούνται στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, και αποτελούν μεγάλο ποσοστό στην πραγματικότητα του ανθρώπινου δυναμικού.

Από εκεί και πέρα, για να μπορέσουν να στελεχωθούν οι ΟΤΑ, όπως και οι λοιποί φορείς του Δημοσίου, έχουν θεσπιστεί κάποιες διαδικασίες προγραμματισμού προσλήψεων. Ήδη με το άρθρο 51 του 4622/19, έχει θεσπιστεί μια διαδικασία για ετήσιο προγραμματισμό προσλήψεων για το τακτικό προσωπικό, που είναι όπως είπαμε οι μόνιμοι, οι ΙΔΑΧ, και οι με σχέση έμμισθης εντολής, αλλά και του προσωπικού ΙΔΟΧ και των συμβασιούχων μίσθωσης

έργου, τόσο στο λοιπό δημόσιο, όσο και στους ΟΤΑ, και στα εποπτευόμενα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου και Ιδιωτικού Δικαίου.

Στο πλαίσιο αυτό οι Δήμοι οφείλουν να... σε τακτές ημερομηνίες που τίθενται με διάφορες εγκυκλίους που βγάζουν οι συνάδελφοι στο πρώην Υπουργείου Διοικητικής Ανασυγκρότησης, να υποβάλλουν αίτημα τόσο για τους ίδιους τους Δήμους, όσο και για τα εποπτευόμενα Νομικά Πρόσωπα, τα οποία βέβαια τώρα αναμένεται να είναι πολύ λιγότερα μετά τη μεταβολή με τον 5056. Για το σκοπό αυτό υπάρχει ειδική πλατφόρμα στην απογραφή.

Για να πληρωθούν οι κενές οργανικές... οι θέσεις του μόνιμου προσωπικού, οφείλουν καταρχάς να είναι κενές βάσει του ψηφιακού οργανογράμματος και του ΟΕΥ. Θα πρέπει να έχει γίνει αντιστοίχιση των θέσεων αυτών με τις νέες κλαδοειδικότητες που προβλέπει το καινούργιο προσοντολόγιο, κλαδολόγιο, δηλαδή το Π.Δ.85/22. Να έχουν ληφθεί αποφάσεις από τα αρμόδια Όργανα. Πλέον με τον νόμο 5056 ορίζεται ότι θα είναι η Δημοτική Επιτροπή αυτή που θα αποφασίζει για τις προσλήψεις.

Και βέβαια πρέπει να υπάρχουν και οι διατιθέμενες πιστώσεις για να πληρωθεί το προσωπικό, έτσι;

Όσον αφορά τώρα ειδικά το τακτικό προσωπικό, οι φορείς έχουν τη δυνατότητα να ιεραρχούν τις προτεραιότητές τους. Δηλαδή να λένε ότι καταρχάς σε πρώτη φάση χρειαζόμαστε ένα διοικητικό, μετά χρειαζόμαστε έναν μηχανικό, τρίτο χρειαζόμαστε έναν κτηνίατρο, και ούτω καθεξής.

Για το '24, για αυτές τις θέσεις δηλαδή που είναι να πληρωθούν μέσα στο επόμενο έτος, ήδη έχουν γίνει οι διαδικασίες του προγραμματισμού, τόσο για το τακτικό, όσο και για το έκτακτο. Έγιναν μέσα στον Αύγουστο, με μια μικρή καθυστέρηση λόγω των απαντών διεξαγωγών εκλογών, τόσο εθνικών, όσο και αυτοδιοικητικών.

Για την Αυτοδιοίκηση, για το τακτικό προσωπικό, έχουν βγει οι θέσεις, έχει βγει δηλαδή η απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου,

αλλά δεν έχουν κοινοποιηθεί ακόμα στους φορείς επειδή συνεχίζουμε να διανύουμε περίοδο αναστολής και προσλήψεων μέχρι το τέλος του έτους, έτσι;

Από εκεί και πέρα, τώρα με την ανάληψη των καθηκόντων σας, εφόσον διαπιστώσετε ότι χρειάζονται και κάποια αιτήματα να υποβληθούν, τα οποία δεν υποβλήθηκαν μέσα στις τακτές προθεσμίες, παρέχεται και δυνατότητα υποβολής των αιτημάτων κατά παρέκκλιση, αλλά θα πρέπει να τεκμηριωθεί με ειδικότερο τρόπο.

Και από εκεί και πέρα, όπως είπαμε, για το τακτικό προσωπικό, οι θέσεις του προσωπικού εγκρίνονται από το Υπουργικό Συμβούλιο, ενώ όσον αφορά τους συμβασιούχους, τους ΙΔΟΧ ή έργου, εγκρίνονται... ο μέγιστος αριθμός για όλο το δημόσιο εγκρίνεται και σε αυτή την περίπτωση από το Υπουργικό Συμβούλιο, αλλά και μετά κατά φορέα εξειδικεύεται περαιτέρω με Κοινή Υπουργική Απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών.

Τώρα, όλη αυτή η διαδικασία που μόλις περιγράψαμε, αφορά το προσωπικό που για το μεν τακτικό είτε πληρώνεται από ανταποδοτικά τέλη, είτε από τους ΚΑΠ, για το έκτακτο προσωπικό αφορά το προσωπικό που πληρώνεται είτε από τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους, είτε από ιδίους πόρους στην περίπτωση των Κοινωφελών Επιχειρήσεων.

Όπως ξέρετε όμως, υπάρχει και πληθώρα προσωπικού στους ΟΤΑ, κυρίως συμβασιούχοι, οι οποίοι πληρώνονται από τα λεγόμενα ανταποδοτικά τέλη, τα οποία αφορούν κατά κύριο λόγο την καθαριότητα, την ύδρευση, την αποχέτευση, τον ηλεκτροφωτισμό, και υπάρχει και προσωπικό επίσης συμβασιούχοι, οι οποίοι πληρώνονται με τη λεγόμενη καταβολή αντιτίμου. Αυτοί αφορούν κυρίως προσωπικό που είναι στα Δημοτικά Ωδεία, στα Δημοτικά Κολυμβητήρια, και πληρώνουν οι ωφελούμενοι για την παροχή αυτών των υπηρεσιών.

Στην περίπτωση αυτή, επειδή οι πιστώσεις δεν βαρύνουν τους Κεντρικούς Αυτοτελείς Πόρους, ούτε τον κρατικό προϋπολογισμό, έχει θεσπιστεί μια διαδικασία προγραμματισμού πιο fast track. Και σε αυτή την περίπτωση υποβάλλονται τα αιτήματα των φορέων απευθείας μέσω... μάλλον μέσω των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων υποβάλλονται στο Υπουργείο, σε εμάς, και εγκρίνονται μόνο με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, χωρίς να χρειάζεται δηλαδή η συνδρομή του Υπουργείου Οικονομικών.

Και από εκεί και πέρα υπάρχουν και κάποιες περιπτώσεις άλλων προσλήψεων, συμβάσεων, οι οποίες εξαιρούνται από την... από οποιαδήποτε διαδικασία προγραμματισμού λόγω της φύσης τους. Τέτοιες είναι προφανώς οι προσλήψεις για την κάλυψη κατεπειγουσών αναγκών, και από εκεί και πέρα έχουμε κάποιες που πραγματοποιούνται σε συγκεκριμένες περιόδους, όπως είναι οι ναυαγοσώστες, το προσωπικό πυροπροστασίας, το προσωπικό των δημοτικών κατασκηνώσεων. Αυτές οι περιπτώσεις.

Από εκεί και πέρα, εκτός από το προσωπικό που εμπίπτει στις διάφορες διαδικασίες προγραμματισμού, έχουμε και το προσωπικό ειδικών θέσεων το οποίο θα χρειαστείτε για την συνεπικουρία σας.

Εδώ ο Κώδικας Δημοτικών Υπαλλήλων εντάσσει τους Γενικούς Γραμματείς των Δήμων και των Συνδέσμων. Εντάσσει επίσης τους Ειδικούς Συμβούλους, τους επιστημονικούς συνεργάτες και τους ειδικούς συνεργάτες. Εντάσσει και τους δικηγόρους, αλλά οι δικηγόροι όπως είπαμε πηγαίνουν με τις διαδικασίες του τακτικού προγραμματισμού.

Όσον αφορά τους Γενικούς Γραμματείς, παλαιότερα όπως θα θυμάστε, για να προσληφθεί κάποιος Γενικός Γραμματέας σε Δήμο ή σε Σύνδεσμο, έπρεπε να συντρέχουν συγκεκριμένα πληθυσμιακά κριτήρια, και έπρεπε και η θέση να προβλέπεται στον ΟΕΥ.

Πλέον κάτι τέτοιο δεν ισχύει, έχει καταργηθεί, και όλοι οι Δήμοι και οι Σύνδεσμοι, χωρίς πληθυσμιακά κριτήρια, και χωρίς να

χρειάζεται να προβλέπεται η θέση στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας τους, μπορούν να προσλάβουν Γενικό Γραμματέα, εφόσον βέβαια έχουν την οικονομική δυνατότητα να τον πληρώνουν.

Συγκεκριμένα οι αποδοχές του Γενικού Γραμματέα ανέρχονται στο 65% της αντιμισθίας του οικείου Δημάρχου, και από εκεί και πέρα δικαιούται και την οικογενειακή παροχή εφόσον συντρέχει η περίπτωση βέβαια, έτσι;

Γενικοί Γραμματείς διορίζονται και απολύονται με απόφαση του Δημάρχου ή του Προέδρου του Συνδέσμου, η οποία δημοσιεύεται εν περιλήψει στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Για να προσληφθεί κάποιος ως Γενικός Γραμματέας, να διοριστεί μάλλον, πρέπει να κατέχει τα γενικά προσόντα και κωλύματα διορισμού που ισχύουν για το μόνιμο προσωπικό, δηλαδή την υγεία, την ηλικία, την ιθαγένεια, την εκπλήρωση των στρατιωτικών υποχρεώσεων για τους άντρες. Να μην έχει ποινικά κωλύματα. Επίσης, θα πρέπει να διαθέτουν πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ.

Να σημειώσω ότι επιτρέπεται ο διορισμός τόσο ιδιωτών, όσο και συνταξιούχων, και υπαλλήλων, και λειτουργών του δημοσίου τομέα, των ΟΤΑ συμπεριλαμβανομένων.

Για ευνόητους λόγους βέβαια δεν επιτρέπεται ο διορισμός υπαλλήλων που υπηρετούν στον ίδιο Δήμο ή Σύνδεσμο, καθώς και συγγενών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι και δεύτερο βαθμό προς τον Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο του Συνδέσμου.

Τώρα, τι κάνουν οι Γενικοί Γραμματείς. Οι Γενικοί Γραμματείς προβλέφθηκε αρχικά από τον Κώδικα ότι υπογράφουν έγγραφα και πιστοποιητικά, εκτός από χρηματικά εντάλματα.

Αργότερα, με τον 3801/09, εξειδικεύτηκαν περαιτέρω οι αρμοδιότητές τους. Συγκεκριμένα μπορούν να υπογράφουν άδειες και μετακινήσεις εντός και εκτός έδρας. Παρέχουν οδηγίες και συντονίζουν τις Υπηρεσίες του Δήμου και του Συνδέσμου, δηλαδή

λειτουργούν σαν μια γέφυρα ανάμεσα στο Δήμαρχο και στις Υπηρεσίες.

Κάτι που θα σας φανεί χρήσιμο τώρα επ' αφορμή της κατάργησης των Νομικών Προσώπων, είναι ότι προβλέπεται να οργανώνουν τις νέες Υπηρεσίες του Δήμου.

Επίσης είναι αρμόδιοι για να παρακολουθούν την εφαρμογή των αποφάσεων του Δημοτικού ή του Διοικητικού Συμβουλίου από τις αρμόδιες Υπηρεσίες του ΟΤΑ.

Και επίσης μπορούν να τους εκχωρηθούν και άλλες αρμοδιότητες από τον Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο του Συνδέσμου, πλην όπως είπαμε, της υπογραφής χρηματικών ενταλμάτων.

Όσον αφορά τώρα τους Ειδικούς Συμβούλους, τους επιστημονικούς συνεργάτες, και τους ειδικούς συνεργάτες. Και εδώ δεν χρειάζεται πρόβλεψη γενικά των θέσεων στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας. Οι θέσεις συστήνονται με το νόμο, και σε γενικές γραμμές είναι όσες και οι θέσεις των Αντιδημάρχων, βέβαια εξαιρούνται αυτές οι θέσεις των Αντιδημάρχων που θα συσταθούν τώρα με την κατάργηση των Νομικών Προσώπων. Το λέει ρητά η διάταξη, ότι αυτές δεν μεταφράζονται σε νέες θέσεις ειδικών συμβούλων.

Από εκεί και πέρα, με τον ΟΕΥ μπορεί να προβλεφθεί μια επιπλέον θέση ειδικού συνεργάτη για μεγάλους Δήμους με πληθυσμό άνω των 150.000 κατοίκων.

Εκ των θέσεων αυτών, μία από αυτές τις θέσεις μπορεί να πληρωθεί είτε από πρώην Δήμαρχο, είτε από απόφοιτο Δ.Ε. με εμπειρία στα θέματα της Αυτοδιοίκησης, ή και με δημοσιογράφο, και σε Δήμους άνω των 20.000 κατοίκων μπορεί να προβλεφθεί πάλι μία επιπλέον θέση δημοσιογράφου.

Ενώ κατ' αντιστοιχία στους Συνδέσμους με πληθυσμό μελών πάνω από τις 150.000, μπορεί να προβλεφθεί μια θέση ειδικού συνεργάτη.

Όσον αφορά τα προσόντα πρόσληψής τους. Και εδώ τα γενικά προσόντα πρόσληψης που ισχύουν για τους τακτικούς υπαλλήλους. Πρέπει να έχουν πτυχίο ΑΕΙ ή ΤΕΙ, εξαιρουμένων όπως είπαμε των πρώην Δημάρχων, των Δ.Ε. με την εμπειρία στα θέματα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, και των δημοσιογράφων.

Για τους επιστημονικούς συνεργάτες προβλέπονται επιπλέον αυξημένα προσόντα, δηλαδή πρέπει να έχουν ή διδακτορικό, ή μεταπτυχιακό, ή μελέτες σχετικές με την Αυτοδιοίκηση. Παρ' όλα αυτά βέβαια, οι υψηλότερα αμειβόμενοι από τις τρεις κατηγορίες δεν είναι οι επιστημονικοί συνεργάτες, είναι οι ειδικοί σύμβουλοι, έτσι; Δηλαδή με τη σειρά που προβλέπονται, με αυτή αμείβονται κιόλας.

Από εκεί και πέρα, η πλήρωση των θέσεων μπορεί να γίνει τόσο με ιδιώτες, έπειτα από δημόσια γνωστοποίηση δια του Τύπου. Επιλέγει βέβαια τον καταλληλότερο κατά την κρίση του ο Δήμαρχος, έτσι; Σε αυτή την περίπτωση υπογράφεται σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ορισμένου χρόνου, η οποία δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, και η πλήρωση των θέσεων μπορεί να γίνει επίσης με απόσπασση υπαλλήλων του δημοσίου τομέα.

Τώρα, όσον αφορά τις αποδοχές τους, αυτές καθορίζονται από ειδικές ρυθμίσεις του ενιαίου μισθολογίου. Είναι με πληθυσμιακά κριτήρια. Πάντα εντός του ιδίου Δήμου υψηλότερες είναι οι αποδοχές του ειδικού συμβούλου, μετά του επιστημονικού συνεργάτη, και τέλος του ειδικού συνεργάτη.

Και βέβαια κάτι που ισχύει για τους συμβούλους και δεν ισχύει για τον Γενικό Γραμματέα, είναι ότι μπορεί να τους διατηρήσει η νέα Δημοτική Αρχή, μέσα σε πέντε μέρες εφόσον εκφράσει τη βούλησή της, τόσο αυτούς που έχουν προσληφθεί ως ΙΔΟΧ, όσο και τους αποσπασμένους, με την έκδοση σχετικής διαπιστωτικής πράξης.

Τώρα, τι κάνουν οι σύμβουλοι και οι συνεργάτες. Εν αντιθέσει με τον Γενικό Γραμματέα, ο οποίος υπογράφει, μετέχει σε αυτές τις διαδικασίες, οι ειδικοί σύμβουλοι δεν ασκούν αποφασιστικές

αρμοδιότητες και δεν παρεμβάλλονται στην οργανωτική κλίμακα, δεν εμπλέκονται δηλαδή καθόλου με τους υπαλλήλους τους υπόλοιπους, άλλωστε δεν έχουν και δικαίωμα υπογραφής.

Αντίθετα, υπόκεινται απευθείας στον Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο του Συνδέσμου, για την επικουρία του οποίου έχουν προσληφθεί, και το συμβουλευτικό τους έργο απευθύνεται στον Δήμαρχο ή τον Πρόεδρο και τα Όργανα του Δήμου.

Μία σχετικά πρόσφατη αρμοδιότητα που τους έχει ανατεθεί, είναι η δυνατότητα να συντάσσουν μελέτες και τεύχη διαγωνισμών, εφόσον βέβαια έχουν τα προσόντα και την άδεια άσκησης επαγγέλματος, και το πτυχίο και τα λοιπά, χωρίς να λαμβάνουν για αυτό πρόσθετη αμοιβή, και πάντα βέβαια υπό την εποπτεία του αρμόδιου Διευθυντή του Δήμου, έτσι;

Όσον αφορά τώρα τα κωλύματα και ασυμβίβαστά τους, έχουν τα κωλύματα των μετακλητών του Δημοσίου, τα οποία είναι κυρίως ποινικής και πειθαρχικής φύσεως.

Όσον αφορά τώρα το επάγγελμα του δικηγόρου ή του ελεύθερου επαγγελματία, με απόφαση του οικείου Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης μπορεί να εισάγεται εξαίρεση και να συνεχίζουν να ασκούν τη δικηγορία ή το ελεύθερο επάγγελμά τους.

Και τώρα θα πούμε και κάποια πράγματα για το προσωπικό που θα περάσει στους Δήμους από 1/1 λόγω της κατάργησης των Νομικών Προσώπων και των Κοινοφελών Επιχειρήσεων, για τις οποίες καταργήσεις ήδη έχει γίνει λόγος βέβαια από προηγούμενους εισηγητές.

Το σχετικό θεσμικό πλαίσιο είναι τα άρθρα 27, 28 και 29, του 5056, όπου προβλέπεται ότι τα καταργούμενα Νομικά Πρόσωπα είναι τα Νομικά Πρόσωπα Δημοσίου Δικαίου, οι Σχολικές Επιτροπές από 30/6, οπότε και λήγει το διδακτικό έτος, οι Κοινοφελείς Επιχειρήσεις, και οι Διαδημοτικές Κοινοφελείς Επιχειρήσεις, όχι όλες όμως, αλλά των Δήμων που είχαν διασπαστεί με τον 4600.

Εξ αυτών διατηρούνται τα Δημοτικά Λιμενικά Ταμεία λόγω του συγκεκριμένου έργου τους. Τα Δημοτικά Περιφερειακά Θέατρα. Οι Σχολικές Επιτροπές μπορεί να διατηρηθούν υπό προϋποθέσεις, εφόσον εντός του Δήμου λειτουργούν τουλάχιστον εκατό σχολικές μονάδες. Για αυτό το σκοπό παίρνει απόφαση το Δημοτικό Συμβούλιο και μετά εκδίδει διαπιστωτική πράξη η Αποκεντρωμένη.

Και υπάρχει επίσης και δυνατότητα να διατηρηθούν και κάποια κατόπιν αιτημάτων των Δήμων με Υπουργική Απόφαση. Ήδη μέχρι 15 Νοεμβρίου είχαν υποβληθεί τα αιτήματα των Δήμων, και αναμένεται η έκδοση της Υπουργικής Απόφασης για τη διατήρηση.

Από τις διατάξεις του 5056 δεν θίγονται καθόλου οι Σύνδεσμοι, τα Ιδρύματα που έχουν συσταθεί με Προεδρικό Διάταγμα, και άλλα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, όπως είναι οι ΔΕΥΑ, οι Ανώνυμες Εταιρείες και τα λοιπά. Αυτά δεν τα πειράζουν καθόλου.

Τώρα, ποιοι μεταφέρονται από τα καταργούμενα Νομικά Πρόσωπα στους Δήμους. Πρακτικά όλοι, δηλαδή και το τακτικό προσωπικό, είπαμε οι μόνιμοι, οι αορίστου, οι δικηγόροι. Μεταφέρονται επίσης οι συμβασιούχοι, τόσο οι ορισμένου χρόνου, όσο και έργου, και αυτοί που είναι με τις κοινές διατάξεις, και αυτοί των οποίων προβλέπεται η ανανέωση των συμβάσεων στο πλαίσιο προγραμμάτων. Και αυτοί που ήταν αποσπασμένοι ή μετακινημένοι με το άρθρο 15 του 4257, στα καταργούμενα Νομικά Πρόσωπα, και αυτοί θα περάσουν στο Δήμο μέχρι τη λήξη της απόσπασής τους.

Επίσης μεταφέρονται και αυτοί που εκτελούν πρακτική άσκηση, δηλαδή οι σπουδαστές των ΤΕΙ, οι δικηγόροι.

Τώρα, πέραν των ήδη υπηρετούντων, μεταφέρονται επίσης θέσεις που είχαν δεσμευτεί για εκκρεμείς προκηρύξεις ή για μετατάξεις. Εκκρεμείς προκηρύξεις ή ανακοινώσεις που είχε εκδώσει το καταργούμενο Νομικό Πρόσωπο υλοποιούνται από τον νέο φορέα.

Και επίσης και εγκρίσεις για την πρόσληψη προσωπικού που είχε λάβει το καταργούμενο Νομικό Πρόσωπο ή η επιχείρηση, και αυτά θα υλοποιηθούν από το Δήμο.

Τώρα, ποιες είναι οι οφειλόμενες ενέργειες. Καταρχάς η Αποκεντρωμένη Διοίκηση οφείλει μέχρι 31/1/24 να βγάλει μια διαπιστωτική πράξη για την κατάργηση των Νομικών Προσώπων που δεν έχουν διατηρηθεί. Αυτή θα έχει αναδρομική ισχύ από 1/1/24.

Για τις Διαδημοτικές Κοινωφελείς Επιχειρήσεις σήμερα δεν νομίζω ότι συντρέχει περίπτωση γιατί δεν έχουμε διασπασμένους Δήμους εδώ, θα πρέπει να κατανεμηθεί το προσωπικό στους οικείους Δήμους ανάλογα με τον πληθυσμό τους.

Και από εκεί και πέρα ο Δήμος αυτό που πρέπει να κάνει άμεσα μεταβατικά, μέχρι τουλάχιστον να βγει ο καινούργιος ΟΕΥ όπου θα ξεκαθαρίζει οριστικά το θέμα, πρέπει να βγάλει μία απόφαση ο Δήμαρχος αν θα εκπληρώνονται οι σκοποί των καταργούμενων Νομικών Προσώπων είτε με τις υφιστάμενες οργανικές μονάδες του Δήμου, είτε με τις οργανικές μονάδες των καταργούμενων Νομικών Προσώπων.

Αυτό βγήκε χθες η εγκύκλιός μας, λέμε ότι θα πρέπει να γίνει σε διάστημα... καλό θα είναι να γίνει την πρώτη εβδομάδα από την ανάληψη των καθηκόντων των αιρετών.

Και από εκεί και πέρα θα πρέπει να γίνει κατάταξη του τακτικού προσωπικού, δηλαδή των μονίμων, και των ΙΔΑΧ, και των δικηγόρων, στις θέσεις που έχουν ήδη συσταθεί εκ του νόμου, είτε αυτές ήταν πριν οργανικές, είτε προσωποπαγείς, με απόφαση του Δημάρχου. Και αυτή θα πρέπει να βγει η κατάταξη μέχρι 31/1/24, και να έχει αναδρομική ισχύ από 1/1, και να δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Ενώ δεν το λέει ο νόμος, και για το λοιπό προσωπικό, για τους συμβασιούχους, αναφέρουμε και εμείς στην εγκύκλιο ότι για αυτούς θα πρέπει να βγει μια διαπιστωτική πράξη με τις ίδιες

ημερομηνίες, δηλαδή μέχρι 31/1/24, με αναδρομική έναρξη ισχύος 1/1. Για να φαίνεται ότι έχουν περάσει και οι συμβασιούχοι στο Δήμο.

Από εκεί και πέρα, εφόσον αποφασιστεί ότι η αρμοδιότητα θα ασκηθεί με ήδη υφιστάμενες οργανικές μονάδες του Δήμου, το προσωπικό με απόφαση Δημάρχου θα πρέπει να ενταχθεί στις μονάδες αυτές, να τοποθετηθεί, και παράλληλα θα πρέπει να κινηθούν και οι ενέργειες για να αποτυπωθεί η μεταφορά του προσωπικού τόσο στην απογραφή, όσο και στα ψηφιακά οργανογράμματα των Δήμων.

Αυτές είναι οι μεταβατικές ενέργειες που θα γίνουν το πρώτο εξάμηνο, και το θέμα θα διευθετηθεί με την τροποποίηση του ΟΕΥ εντός εξαμήνου, ώστε να αποτυπωθεί οριστικά η νέα κατάσταση.

Αυτά είχα να σας πω. Σας ευχαριστώ για την προσοχή σας. Να είστε καλά.

Έχουμε ερωτήσεις;

ΤΟΛΟΥΔΗ: Τολουόδη λέγομαι, είμαι Γενική Γραμματέας του Δήμου Παιανίας.

Αναφέρατε και εσείς, και το πρωί η Υπουργός, για τον προγραμματισμό προσλήψεων του '24. Δεν έχουν αναλάβει ακόμα υπηρεσία αυτοί που ήταν του '21, ο ΑΣΕΠ που έγινε ο προηγούμενος. Εμάς δηλαδή δεν μας έχει έρθει ακόμα.

Απλά για να έχουμε λίγο αίσθηση του τι συζητάμε. Και ταυτόχρονα μας λένε κάντε απορροφήσεις και του Τρίτη, και του... όλων των προγραμμάτων, του Ταμείου Ανάκαμψης και τα λοιπά, και δεν έχουμε προσωπικό. Και δεν ξέρω πραγματικά γιατί καθυστερεί. Δηλαδή ο προγραμματισμός των δύο προηγούμενων χρόνων, ακόμα δεν έχουν αναλάβει υπηρεσία. Αρνήθηκε ένας μηχανικός σε εμάς και πήγαμε στον επόμενο, πήγαμε περίπου μετά από δέκα μήνες.

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, καθυστερούν οι αναπληρώσεις, ναι, ισχύει αυτό.

ΤΟΛΟΥΔΗ: Όμως στην πράξη τι μπορούμε να κάνουμε για αυτό;

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Τώρα εσείς τίποτα. Δεν...

ΤΟΛΟΥΔΗ: Το ξέρω, αλλά εσείς, όχι εμείς...

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Πώς θα επισπευστούν οι διαδικασίες γενικότερα...

ΤΟΛΟΥΔΗ: Εμείς αν μπορούσαμε θα το κάναμε. Εσείς τι μπορείτε να κάνετε. Μας εγκρίνετε άτομα, τα οποία θεωρητικά τα έχουμε, αλλά στην πράξη δεν τα έχουμε.

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Αυτή είναι μια γενικότερη συζήτηση, εντάξει. Είναι γνωστά τα προβλήματα, έχουν τεθεί. Τώρα από εκεί και πέρα θα δούμε τι μπορεί να γίνει. Και το...

ΤΟΛΟΥΔΗ: Δεν βλέπετε κάτι δηλαδή να αλλάξει... κάτι, εννοώ πρακτικό, δηλαδή κάπως πρέπει να δουλέψουμε.

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Αυτό, ναι, όπως ξέρετε, δεν αφορά μόνο τους ΟΤΑ, δηλαδή είναι η διαδικασία του προγραμματισμού είναι για όλο το Δημόσιο...

ΤΟΛΟΥΔΗ: Το ξέρω, αλλά...

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Και το ΑΣΕΠ είναι επιβαρυνμένο με πολλές διαδικασίες προκηρύξεων αυτή την περίοδο, όχι μόνο για τους ΟΤΑ. Και οι προκηρύξεις πολλές φορές δεν αφορούν και μόνο ΟΤΑ, αφορούν πολλούς φορείς του Δημοσίου, καθυστερούν οι αναπληρώσεις γενικά. Δηλαδή το έχουμε δει στις πρόσφατες προκηρύξεις όντως.

Και τώρα, εντάξει, το '23 ήταν και ιδιαίτερη περίπτωση, γιατί είχαμε πάρα πολλές αναστολές προσλήψεων και διορισμών, δηλαδή η μισή χρονιά πέρασε χωρίς να μπορεί να γίνει κάτι, γιατί...

ΤΟΛΟΥΔΗ: Καλά, τώρα τελειώνει το '23, και σας λέω τώρα του '21 ακόμα δεν έχουν αναλάβει.

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, ναι.

ΤΟΛΟΥΔΗ: Δηλαδή δεν δικαιολογείται αυτό. Εν τω μεταξύ επειδή έχουν να γίνουν προσλήψεις τόσο καιρό, βγαίνουν σε σύνταξη ή φεύγει κόσμος...

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Πράγματι, ναι...

ΤΟΛΟΥΔΗ: Και υπάρχουν... εμείς έχουμε Τεχνική Υπηρεσία με δύο άτομα.

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, ναι, ισχύει αυτό, όντως, ναι.

ΤΟΛΟΥΔΗ: Και καλούμαστε να υλοποιήσουμε έργα...

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Κοιτάξτε, έχουμε βάλει και κάποιες ρήτρες για να μη φεύγει προσωπικό με μετατάξεις...

ΤΟΛΟΥΔΗ: Όχι με μετατάξεις, με σύνταξη.

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, θέλω να πω ένας λόγος που αδειάζουν και οι ΟΤΑ, είναι και αυτός, όχι μόνο οι συνταξιοδοτήσεις.

ΤΟΛΟΥΔΗ: Με σύνταξη, με σύνταξη. Δεν φεύγουν, οι μηχανικοί δεν φεύγουν. Τέλος πάντων. Δεν με βοηθήσατε πολύ. Ευχαριστώ πάντως.

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Περιμένατε κάτι πιο...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Άλλος θέλει να ρωτήσει κάτι; Ορίστε.

ΔΗΜΑΡΧΟΣ ΝΟΤΙΑΣ ΚΥΝΟΥΡΙΑΣ: Γεια σας. Είμαι Δήμαρχος Νότιας Κυνουρίας. Θέλω να ρωτήσω κάτι.

Στη μεταβολή του ΟΕΥ που θα γίνει στις 30/6, θα μπορέσουμε να κάνουμε διευρυμένη αλλαγή στον ΟΕΥ, ή μόνο για τις θέσεις...

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Μπορείτε, αλλά θεωρώ ότι αυτή η ειδική πρόβλεψη που υπάρχει για τις 25 μέρες του Υπηρεσιακού Συμβουλίου, θεωρώ ότι δεν θα ισχύσει σε αυτή την περίπτωση. Δηλαδή θα πρέπει να τηρηθούν οι κοινές διατάξεις...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Όχι, μη θεωρείτε, να είστε σίγουρη.

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, θα πρέπει να τηρηθούν...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Απάντησα σε αυτό το ερώτημα, συγγνώμη για τη διακοπή, και προηγουμένως. Κάνουμε την ενσωμάτωση των καταργουμένων Νομικών... του προσωπικού των καταργουμένων Νομικών Προσώπων, με απόφαση του Δημοτικού Συμβουλίου που θα πάρουμε με βάση την εγκύκλιο η οποία υπάρχει και τις οδηγίες, και όσα ορίζει ο νόμος, μέσα σε 25 μέρες, διότι διαφορετικά, άμα θέλουμε να κάνουμε μεγαλύτερη, πιο διευρυμένη τροποποίηση του ΟΕΥ, που δεν θα περιλαμβάνει μόνο αυτό, αλλά και ένα σχέδιο που

θέλει να ασκήσει η Διοίκηση, μια καινούργια Δημοτική Αρχή, μπορεί να το κάνει, αλλά εκείνη η διαδικασία θα πάει Υπηρεσιακό Συμβούλιο...

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Με την πάγια διαδικασία που προβλέπει το άρθρο 10 του 3584.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ναι, αυτό που λέει. Θα πάει μετά Αποκεντρωμένη προς έγκριση, θα γυρίσει πίσω και τα λοιπά, θα φάμε χρόνο. Άρα κάνουμε αυτό, και στη συνέχεια αν θέλουμε κάνουμε και το άλλο. Μπορούν όλοι οι ΟΕΥ να τροποποιηθούν, γιατί τον τελευταίο χρόνο δεν έγινε καμία...

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Το τελευταίο εξάμηνο, ναι, λόγω των εκλογών...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Λόγω των εκλογών και τα λοιπά, δεν έγινε καμία μεταβολή.

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Μπορούν, αλλά δεν θα γίνει με τις ειδικές διατάξεις, μετά θα γίνει με τις πάγιες.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Άρα προτιμότερο είναι να γίνει αυτό, άμεσα.

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Εξαρτάται σε τι κατάσταση είναι ο ΟΕΥ, τώρα, εντάξει.

ΜΑΡΓΕΤΗΣ: Να κάνω και εγώ μια ερώτηση. Μαργέτης από Δήμο Μεγαρέων.

Στον ειδικό συνεργάτη που είναι Δ.Ε. με προϋπηρεσία...

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Με εμπειρία στην Αυτοδιοίκηση.

ΜΑΡΓΕΤΗΣ: Πώς πιστοποιείται η εμπειρία; Πρέπει να έχει... ως εργαζόμενος; Να είναι σε Διοικητικά Συμβούλια Νομικών Προσώπων;

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, ναι. Καλά, κατά περίπτωση τα κοιτάμε αυτά. Δηλαδή υποβάλλει ένα βιογραφικό συνήθως, εμείς δηλαδή που μας έχουν τύχει αποσπάσεις ας πούμε υπαλλήλων και τα λοιπά, σε τέτοιες θέσεις, ναι, πρέπει να υπάρχει ένα βιογραφικό που να το πιστοποιεί ας πούμε. Τώρα, εντάξει, δεν μπορώ να σας

πω αυτό και αυτό και αυτό είναι, και αυτό δεν είναι, αυτό το εξετάζουμε κατά περίπτωση κάθε φορά.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ενδεικτικώς και όχι numerous clausus, περιοριστικώς, περιοριστικά, μπορούμε να πούμε, ενδεικτικά. Να έχει εργαστεί στο Δήμο, να ήταν μέλος Διοικητικών Συμβουλίων Νομικών Προσώπων, να έχει διατελέσει Δημοτικός Σύμβουλος. Κάτι από όλα αυτά. Ενδεικτικά. Ή οτιδήποτε άλλο.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Άλλη μια ερώτηση που προέκυψε μετά από το ερώτημα του συναδέλφου.

Εμείς έχουμε προσλάβει είκοσι άτομα στην Υπηρεσία Καθαριότητας, και πήγαν σε ένα συγκεκριμένο ΚΕΠ, πήραν όλοι πιστοποιητικό... όλοι... οι εννιά από τους είκοσι, πιστοποιητικό αναπηρίας, είτε οι ίδιοι, είτε μέλος της οικογένειας, και έχουν φύγει από την Υπηρεσία, κρατάνε τη θέση στον Οργανισμό Εσωτερικής Υπηρεσίας...

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Αυτοί τι... με την 3Κ ήταν αυτοί θέλετε να πείτε; Και αποσπάστηκαν για λόγους υγείας;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Όλοι... οι μισοί.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Αρρώστησαν ξαφνικά όλοι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Εκεί υπάρχει διαδικασία; Ας πούμε το ΚΕΠΑ δεν πρέπει να ελεγχθεί σε αυτό; Δεν μπορεί οι εννιά στους είκοσι, ένα συγκεκριμένο ΚΕΠΑ...

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, κατάλαβα τι λέτε.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: ...να δίνει πιστοποιητικό. Υπάρχει διαδικασία εκεί πέρα; Εγώ δεν έχω αναλάβει, απλώς μου το ανέφεραν και καταλαβαίνετε ότι...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Υπάρχει διαδικασία ελέγχου. Μην περιμένετε να σας την πει το Υπουργείο Εσωτερικών, δεν αφορά το Υπουργείο Εσωτερικών...

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Δεν είναι δική μας αρμοδιότητα...

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Αφορά το Υπουργείο Δικαιοσύνης...

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Αυτό πρέπει να το δουν αυτοί.

Έχουμε κάτι άλλο;

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Γιατί, λίγοι ήταν οι υπάλληλοι οι οποίοι εργάζονταν στους Δήμους μας, ή άλλοι οι οποίοι μετέχουν σε διαγωνισμούς, με ψευδείς βεβαιώσεις, με ψευδείς τίτλους σπουδών, πλαστούς δηλαδή, στον έλεγχο που γίνεται και φεύγουν;

ΟΜΙΛΗΤΡΙΑ: Θα ήθελα να ρωτήσω, οι υπάλληλοι των καταργούμενων Νομικών Προσώπων, που μεταφέρονται από τα Νομικά Πρόσωπα στο Δήμο, και έχουν θέση ευθύνης, τι γίνεται;

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Αυτό θα δείτε και την εγκύκλιο που βγάλαμε χθες, όσοι μεταφέρονται και συνεχίζουν και κρεμιούνται οι οργανικές μονάδες μεταβατικά τουλάχιστον κάτω από τον Δήμαρχο ή τον αρμόδιο Αντιδήμαρχο, αυτοί συνεχίζουν να ασκούν τα καθήκοντά τους ως Προϊσταμένων και διατηρούν και τις θέσεις ευθύνης, τουλάχιστον μέχρι την κατάρτιση του νέου Οργανισμού.

Τώρα οι άλλοι που πηγαίνουν... π.χ. ας πούμε κάποιος που ήταν Προϊστάμενος σε κάποια υποστηρικτική μονάδα, π.χ. διοικητικού οικονομικού, η οποία θα περάσει τώρα... προφανώς θα ασκείται από εδώ και πέρα από το Δήμο, έτσι; Εκεί θα πρέπει να συνεξεταστούν διάφορα πράγματα. Δηλαδή ποιος ήταν από Υπηρεσιακό, ποιος ήταν με τη διαδικασία της αναπλήρωσης, τα λέμε αυτά στην εγκύκλιο. Θα πρέπει να τα δούμε δηλαδή σε πιο...

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Αναφερθήκατε σε δύο τρόπους να περάσουν οι δομές των Νομικών Προσώπων στο Δήμο. Ο ένας ήταν να πάνε κάτω από τον Δήμαρχο, και ο άλλος ήταν να μπουν στις υπάρχουσες δομές.

Όταν έχουμε ένα μικτό σύστημα, παραδείγματος χάρη στη δικιά μας περίπτωση έχουμε ένα Νομικό Πρόσωπο που είναι αθλητισμού, έχει ένα τμήμα αθλητισμού, και έχει δύο τμήματα, το ένα οικονομικό, το άλλο διοικητικό. Δεν μπορούμε να κάνουμε κάτι μικτό; Να πάρουμε...

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Ναι, μπορεί να σπάσει, ναι.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Να μπορεί το τμήμα αθλητισμού να πάει κάτω από τον Δήμαρχο, ως αυτοτελές μέχρι να γίνει ο ΟΕΥ, και τα άλλα δύο να...

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Να ενσωματωθούν. Ναι, γίνεται αυτό, γίνεται.

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: Μπορεί να γίνει αυτό. Ο.Κ., ευχαριστώ.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Μου επιτρέπετε; Να πω και εγώ τι θα κάνω στο δικό μου Δήμο σκεπτόμενος φωναχτά; Έχω μια Κοινωφελή Δημοτική Επιχείρηση, και έχω ένα Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, που έχει τα ΚΑΠΗ και τους πρώην Κρατικούς Παιδικούς Σταθμούς και (...) Δημοτικούς Παιδικούς Σταθμούς. Θα μεταφερθούν στην οικεία Διεύθυνση Κοινωνικής Πρόνοιας του Δήμου. Τα δε Πολιτιστικά Τμήματα της Κοινωφελούς Δημοτικής Επιχείρησης, θα πάνε στον Αθλητισμό και στην Παιδεία, στην οικεία Διεύθυνση.

Αυτή την επιλογή έχω κάνει. Εγώ σας λέω τι έκανα εγώ. Τώρα εσείς τι θα κάνετε... Μια καλή πρακτική, κατά την ταπεινή μου γνώμη. Όποιος θέλει...

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Έχουμε κάτι άλλο;

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Όχι.

ΟΜΙΛΗΤΡΙΑ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Τώρα, ακούστε την Αντιδημαρχία. Δεν υπάρχει κανείς περιορισμός από το νόμο τι Αντιδήμαρχο θα βάλεις. Αφού κάνεις αυτή τη μεταφορά και την ενσωμάτωση του προσωπικού, στη συνέχεια παίρνεις τον ΟΕΥ όπως είναι διαμορφωμένος, και έχει δικαίωμα ο Δήμαρχος να πάρει μια αρμοδιότητα από εδώ, μια από εκεί, και με βάση τον ΟΕΥ να κάνει τη μεταβίβαση αρμοδιότητας, την ανάθεση αρμοδιότητας, με την απόφαση Δημάρχου. Εννοείται δεν μπορείς να βάλεις την Καθαριότητα με την Κοινωνική Πολιτική μαζί, ή τα τεχνικά έργα με τον πολιτισμό. Αυτά τα καταλαβαίνουμε. Να είναι συναφή και κάπως ως προς την άσκηση της αρμοδιότητας λυσιτελής ο τρόπος, να οδηγεί σε αποτέλεσμα καλό.

Αυτό. Σας ευχαριστούμε πολύ.

ΠΑΠΑΣΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ: Εγώ σας ευχαριστώ.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Πού είμαστε τώρα; Πείτε μου λίγο, βοηθήστε με.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Ωραία, ωραία. Τώρα ο κύριος Ηλίας Λίτσος, Μηχανολόγος Μηχανικός του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου, στην Περιφερειακή Ανάπτυξη, Προϊστάμενος Τμήματος Οργάνωσης και Λειτουργίας της ΕΕΤΑΑ, για την οργάνωση των ΟΤΑ, την προσαρμογή των ΟΕΥ των Δήμων.

Αυτό που λέγαμε πριν.

Και εννοείται, επαναλαμβάνουμε για μια ακόμη φορά, ότι έχετε δηλώσει τα ονόματά σας έξω, τηλέφωνα και mail, τα δηλώσατε, όλο το υλικό των εισηγήσεων θα σας αποσταλεί, για να το μελετήσετε, όπως κάνουμε συνήθως, να το αγαπήσουμε, να το ερωτευτούμε, να το καταλάβουμε καλύτερα.

Η. ΛΙΤΣΟΣ: Ευχαριστώ, κύριε Πρόεδρε. Καλησπέρα και από εμένα. Συγχαρητήρια για την εκλογή σας.

Μαζί θα μιλήσουμε για θέματα οργάνωσης και λειτουργίας Δήμων, σύντομα, γιατί έχουμε καθυστερήσει, και πιο συγκεκριμένα για τον Οδηγό σύνταξης των Οργανισμών Εσωτερικής Υπηρεσίας των Δήμων, τον οποίο ετοιμάζουμε αυτή την περίοδο στην ΕΕΤΑΑ.

Και για όσους τυχόν είναι καινούργιοι και δεν γνωρίζουν, ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας είναι ένα επίσημο έγγραφο που δημοσιεύεται σε ΦΕΚ, περιλαμβάνει τη διάρθρωση των κεντρικών και των αποκεντρωμένων Υπηρεσιών του Δήμου μας, δηλαδή το οργανόγραμμα, την αποστολή και τις αρμοδιότητες της κάθε οργανικής μονάδας, ρυθμίσεις και διατάξεις για τη διοίκηση, την εποπτεία και το συντονισμό των Υπηρεσιών, καθώς και τις αρμοδιότητες των Προϊσταμένων, τις οργανικές θέσεις του προσωπικού που έχουμε ανάγκη για τη λειτουργία των Υπηρεσιών μας, και τους κλάδους από τους οποίους θα επιλεγούν οι Προϊστάμενοι των οργανικών μονάδων.

Από τι εξαρτάται το περιεχόμενο ενός Οργανισμού Εσωτερικής Υπηρεσίας; Εξαρτάται από τις δημόσιες πολιτικές, εθνικές και ευρωπαϊκές, που καλείται η Τοπική Αυτοδιοίκηση να ασκήσει. Αυτές οι πολιτικές ενσωματώνονται στη νομοθεσία των

Δήμων, άρα η νομοθεσία είναι καθοριστικός παράγοντας για την εκπόνηση του Οργανισμού μας. Εξαρτάται από τα χαρακτηριστικά της περιοχής του Δήμου, πληθυσμός, έκταση, διοικητική διαίρεση, προβλήματα, και δυνατότητες ανάπτυξης. Εξαρτάται από τη στρατηγική της Δημοτικής Αρχής, τη δικιά σας στρατηγική. Όλοι θα έχετε ένα όραμα για την περιοχή για την επόμενη 5ετία, ή ένα όραμα για το Δήμο ως Οργανισμό για την επόμενη 5ετία. Αυτό το όραμα πρέπει να μεταφραστεί σε στόχους στο τέλος της 5ετίας, και σε σχέδια δράσης που θα επιτύχουν την επίτευξη των στόχων. Αυτή η στρατηγική προηγείται του Οργανισμού. Αυτή η στρατηγική θα καθορίσει τον Οργανισμό. Ο Οργανισμός είναι εργαλείο για την υλοποίηση της στρατηγικής.

Ο Οργανισμός εξαρτάται από το ανθρώπινο δυναμικό μας, τόσο ποσοτικά, όσο και ποιοτικά, σαν αντίληψη, σαν κουλτούρα, σαν δεξιότητες. Και εξαρτάται από την τεχνολογία, και μάλιστα από την τεχνολογία πληροφορικής και επικοινωνιών που χρησιμοποιεί ο Δήμος, διότι αυτή η τεχνολογία έχει την ικανότητα να μετασχηματίζει, αυτό που λέμε ψηφιακό μετασχηματισμό, τη λειτουργία του Δήμου, διότι όλες οι διαδικασίες εκτελούνται πιο γρήγορα, με λιγότερη γραφειοκρατία, και ο Δήμος έχει την ικανότητα μέσω του πληροφοριακού του συστήματος να επικοινωνεί με τα πληροφοριακά συστήματα των άλλων δημόσιων φορέων, και ο πολίτης να εξυπηρετείται καλύτερα μέσω των ηλεκτρονικών υπηρεσιών.

Τώρα, το 2010 για την υποστήριξη των Δήμων του Καλλικράτη είχαμε εκπονήσει δέκα πρότυπους Οργανισμούς Εσωτερικής Υπηρεσίας. Η ΕΕΤΑΑ. Αυτά τα πρότυπα έχουν γίνει πλέον παρωχημένα, διότι οι νομοθετικές εξελίξεις τα τελευταία δεκατρία χρόνια ήταν σημαντικές, και επομένως πρέπει να επικαιροποιηθούν.

Ήρθε και ο νόμος 5056 που σας ζητάει στο πρώτο εξάμηνο να κάνετε την τροποποίηση του Οργανισμού σας, λόγω της εισροής των υπηρεσιών από τα Νομικά Πρόσωπα, έχουμε και την έναρξη

νέας δημοτικής περιόδου, να λοιπόν μια συγκυρία που είναι κατάλληλη για να οδηγηθούμε σε αυτή την απόφαση για την εκπόνηση του Οδηγού για τους ΟΕΥ.

Τώρα, τι κάναμε για αυτόν τον Οδηγό. Συγκεντρώσαμε όλες τις αρμοδιότητες των Δήμων, είτε αυτές περιγράφονται από τον Καλλικράτη, είτε περιγράφονται από τον Κώδικα, είτε από τη νομοθεσία, μετά το '11, μετά το 2011.

Διαβάσαμε πρόσφατους Οργανισμούς Δήμων, και συγκεντρώσαμε και από εκεί τις αρμοδιότητες των οργανικών μονάδων.

Ομαδοποιήσαμε τις αρμοδιότητες με βάση τα αντικείμενα, και για κάθε αντικείμενο αντιστοιχίσαμε μια λειτουργία. Και μετά ομαδοποιήσαμε τις λειτουργίες σε λειτουργικούς τομείς, αντίστοιχους με τους τομείς άσκησης δημόσιων πολιτικών, παιδεία, πολιτισμός και τα λοιπά.

Και για να μη φανούν αυτά θεωρητικά, δείτε μερικά παραδείγματα λειτουργιών και λειτουργικών τομέων, στην επόμενη διαφάνεια. Αριστερά βλέπετε λειτουργικούς τομείς, δεξιά λειτουργίες.

Η Δημοτική Αστυνομία και η Πολιτική Προστασία, έχουμε νέο θεσμικό πλαίσιο για αυτά. Για τη διαχείριση ζώων συντροφιάς, νέο θεσμικό πλαίσιο. Για τις άδειες καταστημάτων και τα λοιπά, εμπορίου, υπαίθριου εμπορίου, νέες άδειες, νέο θεσμικό πλαίσιο, νέος τρόπος έκδοσης των αδειών μέσω γνωστοποίησης.

Και θέλω να δώσετε μια προσοχή, εδώ πέρα θα δείτε κάποιες νέες αρμοδιότητες τι μορφή παίρνουν. Για παράδειγμα, ενέργεια και κλίμα. Ζητάνε να εκπονήσετε σχέδιο ενεργειακής απόδοσης κτιρίων, ή δημοτικά σχέδια μείωσης εκπομπών. Για τα απορρίμματα, Τοπικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων. Για την ύδρευση, Γενικό Σχέδιο Υπηρεσιών Ύδρευσης. Για την Πολεοδομία, Επιχειρησιακό Σχέδιο Εξασφάλισης Κοινόχρηστων Χώρων. Και ένα σωρό άλλα σχέδια.

Ζητάνε δηλαδή οι αρμοδιότητες που πρέπει να εκτελέσετε, παίρνουν τη μορφή εκπόνησης τομεακών σχεδίων δράσης. Άρα η λειτουργία του προγραμματισμού την επόμενη περίοδο, και η παρακολούθηση υλοποίησης προγραμμάτων, θα είναι σημαντική.

Και μου αρέσει να ερμηνεύω την ειδική διάταξη και τη συνεδρίαση του Δημοτικού Συμβουλίου για λογοδοσία, σαν μια ευκαιρία παρακολούθησης του Ετήσιου Προγράμματος Δράσης του Δήμου.

Ακόμα και η οικονομική διαχείριση παίρνει τη μορφή οικονομικού προγραμματισμού, οικονομικού σχεδιασμού, και παρακολούθησης μέσω του κόμβου διαλειτουργικότητας του Υπουργείου Εσωτερικών.

Τώρα, στις Διοικητικές Υπηρεσίες δεν έχουμε δεν έχουμε κάποιες αλλαγές, αλλά βλέπουμε στους ΟΕΥ των Δήμων να εμφανίζονται σύγχρονα πληροφοριακά συστήματα. Θα δούμε δηλαδή την περιγραφή ενός συστήματος ηλεκτρονικής διαχείρισης εγγράφων, ή την ψηφιοποίηση αρχείων και την ηλεκτρονική διαχείριση των αρχείων. Ή στα Δημοτολόγια θα δούμε κεντρικό πληροφοριακό σύστημα, το Μητρώο Πολιτών στο Υπουργείο Εσωτερικών, και αυτό είναι μια σύγχρονη τάση στον τρόπο λειτουργίας των Δήμων, μέσω κεντρικών πληροφοριακών συστημάτων.

Δηλαδή, ένα άλλο παράδειγμα, είναι η έκδοση οικοδομικών αδειών, που γίνεται μέσω πλατφόρμα του ΤΕΕ, ή η γνωστοποίηση καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος, που γίνεται μέσω ειδικού πληροφοριακού συστήματος του Υπουργείου Οικονομικής Ανάπτυξης.

Τώρα, για να σας διευκολύνουμε στη μεταφορά των αρμοδιοτήτων των Νομικών Προσώπων ή των Κοινοφελών Επιχειρήσεων, έχουμε καταγράψει όλες τις λειτουργίες κοινωνικών δομών, όλες τις λειτουργίες πολιτιστικών δομών, καθώς και δομών πολιτισμού. Δεν χρειάζεται να τις διαβάσω.

Τώρα, είναι ιδιαίτερα κρίσιμες κάποιες λειτουργίες για το Δήμο. Οι λειτουργίες προγραμματισμού, οργάνωσης, και πληροφορικής. Όλοι οι Δήμοι θα πρέπει να έχουν ένα Γραφείο Σχεδιασμού, Προγραμματισμού και Ανάπτυξης. Δεν χρειάζεται να τεκμηριώσω γιατί, το ακούσατε από τους προηγούμενους ομιλητές.

Καλό θα ήταν να είχατε και ένα Γραφείο ή μία Μονάδα, Οργάνωσης και Ποιότητας, το οποίο θα ασχολείται με τη διαχείριση των διαδικασιών του Δήμου, με τη στοχοθεσία του Δήμου και τη βελτίωση των επιδόσεων, που ο νόμος 5056 μιλάει για την παρακολούθηση των επιδόσεων των Δήμων, με τα θέματα ποιότητας, ή προώθησης καινοτομίας.

Και είναι εντελώς σίγουρο ότι κάθε Δήμος θα πρέπει να έχει ένα Γραφείο Πληροφορικής ή ένα Τμήμα Πληροφορικής, το οποίο θα ασχολείται με τα ζητήματα ψηφιακής διακυβέρνησης, εφαρμογών για τις έξυπνες πόλεις, ένα πρόγραμμα που τρέχει αυτή την περίοδο και μας είπε ο κύριος Παπαστεργίου το πρωί, ή για θέματα διαχείρισης ανοιχτών δεδομένων και ασφάλειας πληροφοριακών συστημάτων.

Δεν έχω χρόνο και δεν έχει νόημα να σας παρουσιάσω το σύνολο των λειτουργιών που έχουμε προβλέψει.

Ας πάμε στα θέματα οργάνωσης. Μερικές κατευθύνσεις οργάνωσης. Σαφής οριοθέτηση των αρμοδιοτήτων των Υπηρεσιών ώστε να μην έχουμε επικαλύψεις. Αυτό πώς το πετυχαίνουμε; Μέσω της διάκρισης των αρμοδιοτήτων με βάση τα αντικείμενα, ούτως ώστε κάθε αντικείμενο να έχει τις δικές του λειτουργίες.

Αποφυγή της διασποράς συναφών αντικειμένων σε διαφορετικές διοικητικές ενότητες. Πώς το εξασφαλίζουμε; Με την ομαδοποίηση των λειτουργιών σε λειτουργικούς τομείς αντίστοιχους με τις δημόσιες πολιτικές.

Δημιουργία λιτών δομών, με τα απολύτως αναγκαία ιεραρχικά επίπεδα. Δεν έχει νόημα ένας μικρός Δήμος να έχει Γενική Διεύθυνση.

Και δημιουργία δομών που (...) χωρικά αποκεντρωμένες υπηρεσίες.

Τώρα, τα ιεραρχικά επίπεδα που μπορείτε να προβλέψετε είναι Γενική Διεύθυνση για τους μεγαλύτερους Δήμους. Διεύθυνση, Τμήμα ή Γραφείο. Αυτοτελές Τμήμα ή Αυτοτελές Γραφείο για τις Αυτοτελείς Μονάδες που υπάγονται κάτω από τον Δήμαρχο.

Δεν θα διακινδυνεύσω να σας δώσω τον ελάχιστο αριθμό προσωπικού που μπορεί να έχει ένα Τμήμα. Δύο; Τρεις; Γιατί; Γιατί υπάρχουν Τμήματα με μεγάλο αριθμό προσωπικού, όπως τα Τμήματα Καθαριότητας ή η Δημοτική Αστυνομία, και υπάρχουν Τμήματα που σηκώνουν λιγότερο αριθμό προσωπικού.

Εκείνο που θα πρέπει να αποφύγουμε είναι την πολυδιάσπαση του οργανογράμματος σε πολλές μικρές διοικητικές ενότητες. Και υπάρχει σχετική εγκύκλιος του Υπουργείου από το '21. Δηλαδή το να υπάρχει ένα Τμήμα με ένα μόνο υπάλληλο ή μια Γενική Διεύθυνση με μια Διεύθυνση.

Τώρα, τι κάναμε εμείς. Εμείς σχεδιάσαμε πέντε οργανογράμματα, για πέντε διαφορετικά μεγέθη Δήμων. Για τους πολύ μεγάλους Δήμους, πάνω από 100.000, μεγάλους, μεσαίους, μικρούς, και πολύ μικρούς Δήμους, ορεινούς ή νησιωτικούς.

Δεν υπάρχει όμως ιδανικό οργανόγραμμα, για κάθε από αυτή την κατηγορία δεν υπάρχει ιδανικό οργανόγραμμα. Θα πρέπει αυτά τα οργανογράμματα να τα πάρετε και να τα προσαρμόσετε στις ιδιαίτερες συνθήκες του δικού σας Δήμου. Για αυτό έχουμε γράψει και οδηγίες προσαρμογής των οργανογραμμάτων στις ιδιαιτερότητες του κάθε Δήμου.

Εδώ βλέπετε ένα παράδειγμα ενός μεγάλου Δήμου. Πάνω-πάνω είναι ο Δήμαρχος, πιο κάτω ο Γενικός Γραμματέας, μετά έχουμε την ομάδα των Υπηρεσιών που υπάγονται κατευθείαν στον Δήμαρχο, των Αυτοτελών Μονάδων, μετά έχουμε τη Γενική Διεύθυνση, και τέλος δέκα Γενικές Διευθύνσεις, κάθε μία από τις

οποίες έχει περίπου τέσσερα Τμήματα. Έχουμε κάνει ένα συγκεντρωμένο οργανόγραμμα.

Τώρα, αυτές είναι κεντρικές Υπηρεσίες. Εκτός από αυτές, ο Δήμος θα πρέπει να έχει και χωρικά αποκεντρωμένες Υπηρεσίες. Οι πιο συχνά απαντώμενες χωρικά αποκεντρωμένες Υπηρεσίες, είναι τα ΚΕΠ, και Γραφεία Διοίκησης και Εξυπηρέτησης του Πολίτη, για την εξυπηρέτηση των πολιτών στη Δημοτική Ενότητα.

Οι επόμενα συχνότερα απαντώμενες είναι Γραφεία Οικονομικών Θεμάτων για την πληρωμή ή τις εισπράξεις τοπικά στη Δημοτική Ενότητα, Γραφεία Συντήρησης Υποδομών, Γραφεία Καθαριότητας. Λιγότερο συχνά έχουμε Γραφεία Πρασίνου, ή Γραφεία Γεωργικής Ανάπτυξης.

Τώρα, τα παραρτήματα των Νομικών Προσώπων που θα έρθουν στο Δήμο, θα αποτελέσουν και αυτά χωρικά αποκεντρωμένες Υπηρεσίες Κοινωνικών και Πολιτιστικών Υπηρεσιών.

Τώρα, αυτές οι αποκεντρωμένες Υπηρεσίες υπάγονται διοικητικά στις κεντρικές για να έχουμε ενιαία παρακολούθηση όλων των Υπηρεσιών του Δήμου. Αν υπάρξει και αν έχει οριστεί Αντιδήμαρχος τοπικός, αυτός εποπτεύει τις Υπηρεσίες που βρίσκονται σε μια Δημοτική Ενότητα.

Τώρα, μερικές κατευθύνσεις για τη διοίκηση. Πάνω-πάνω στην κορυφή της διοικητικής πυραμίδας, θα τοποθετήσετε τη θέση του Γενικού Γραμματέα, ο οποίος είναι το κλειδί, αυτός που συνδυάζει, συνδέει, το επίπεδο των Υπηρεσιών και το επίπεδο των αιρετών.

Θέλω να πιστεύω ότι έχουμε προβλέψει θέσεις Προϊσταμένων με ουσιαστικές αρμοδιότητες στον Οδηγό.

Καλό θα ήταν να αξιοποιήσετε τις οριζόντιες υπηρεσίες, και όταν λέω οριζόντιες υπηρεσίες εννοώ η Υπηρεσία Προσωπικού είναι οριζόντια, η Οικονομική Υπηρεσία οριζόντια, η Υπηρεσία Πληροφορικής οριζόντια. Αυτές οι οριζόντιες συνεργάζονται και επικοινωνούν και επηρεάζουν όλες τις υπόλοιπες υπηρεσίες. Άρα

στοιχεία της δημοτικής πολιτικής μπορείτε να τα περάσετε μέσα από αυτές τις οριζόντιες δημοτικές υπηρεσίες.

Πρέπει να αποφύγουμε την αυτονόμηση και τα στεγανά μεταξύ των Υπηρεσιών. Άρα πρέπει να προβλέψουμε μηχανισμούς ολοκλήρωσης, συντονισμού και συνεργασίας.

Εμείς προτείνουμε τα Συμβούλια Συντονισμού σε επίπεδο Διεύθυνσης, Γενικής Διεύθυνσης, ή όλου του Δήμου.

Και προτείνουμε και σύγχρονες, ευέλικτες μορφές οργάνωσης, γιατί; Γιατί απαιτούνται από σύγχρονες αναπτυξιακές παρεμβάσεις. Για παράδειγμα, οι Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις, που ακούσαμε το πρωί, τα σχέδια Βιώσιμης Αστικής Ανάπτυξης, τα προγράμματα Leader. Είναι διατομεακά, ή πολυτομεακά προγράμματα, τα οποία απαιτούν τη συνεργασία πολλών επιμέρους δημοτικών υπηρεσιών. Άρα εκεί πρέπει να βρούμε πιο... ομάδες διοίκησης έργου, ομάδες εργασίας, ad hoc ή μόνιμες Επιτροπές, με συμμετοχή υπηρεσιών από διάφορες μονάδες.

Τελειώνοντας, τον ΟΕΥ μπορεί να τον συντάξετε είτε για την εφαρμογή του νόμου 5056, είτε για μια συνολικότερη τροποποίηση. Τα βήματα που θα ακολουθήσετε για τη σύνταξή του είναι τα ακόλουθα. Θα συγκροτήσετε μια ομάδα εργασίας. Αν σε αυτή την ομάδα εργασίας υπάρχει και ένας ειδικός που ξέρει από θέματα οργάνωσης και διοίκησης, ένας σύμβουλος, ένας εμπειρογνώμονας, ακόμα καλύτερα. Θα αποτυπώσετε την υφιστάμενη κατάσταση, θα συγκεντρώσετε στοιχεία για την υφιστάμενη κατάσταση. Αν έχει συνταχθεί επιχειρησιακό πρόγραμμα, ακόμα καλύτερα, γιατί θα έχουν συγκεντρωθεί αρκετά στοιχεία για την υφιστάμενη κατάσταση. Θα αξιολογηθεί η υφιστάμενη κατάσταση, θα εντοπιστούν προβλήματα, θα ιεραρχηθούν και θα εντοπιστούν τα κρίσιμα ζητήματα. Η Δημοτική Αρχή θα δώσει κατευθύνσεις για τα κρίσιμα ζητήματα, οι προτεραιότητες της Δημοτικής Αρχής. Με αυτές κατευθύνσεις η ομάδα θα συντάξει προτάσεις αναδιοργάνωσης, και το πρώτο σχέδιο του ΟΕΥ. Αυτό το σχέδιο του ΟΕΥ, το πρώτο, θα

επικοινωνηθεί και θα μαζευτούν παρατηρήσεις από τους εργαζόμενους, από τους Προϊσταμένους, από το Σύλλογο των Εργαζομένων, από τη Δημοτική Αρχή, από τους αιρετούς του Δημοτικού Συμβουλίου, θα συγκεντρωθούν οι παρατηρήσεις, θα φτιαχτεί το τελικό σχέδιο του ΟΕΥ, θα συνταχθεί η εισηγητική έκθεση, και θα τροποποιηθούν τα περιγράμματα θέσεων εργασίας αν απαιτείται.

Ευχαριστώ πάρα πολύ για την προσοχή σας. Εύχομαι καλή επιτυχία στο έργο σας, και καλό κουράγιο γιατί το χρειάζεστε.

Αν υπάρξει κάποια ερώτηση, ευχαρίστως να απαντήσω.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Σας ευχαριστούμε πολύ. Μάλλον μας καλύψατε, δεν υπάρχει ερώτηση.

Και θα προχωρήσουμε γρήγορα στην κυρία Μασούρα, θα μας μιλήσει για τη διαχείριση αδέσποτων ζώων, ζώων συντροφιάς, από την Ειδική Γραμματεία για την Προστασία Ζώων Συντροφιάς. Ακούσαμε και την Ειδική Γραμματέα το πρωί. Άρα έχουμε πάρει την εικόνα, και είμαι σίγουρος ότι θα κάνετε ένα ωραίο κλείσιμο της πρωινής τοποθέτησης.

Β. ΜΑΣΟΥΡΑ: Ακριβώς. Γεια σας και από εμένα, καλή αρχή σας εύχομαι στο νέο σας έργο, με δύναμη, δημιουργικότητα, και με λιγότερα αδέσποτα.

Ονομάζομαι Βάσω Μασούρα. Είμαι Προϊσταμένη στο Τμήμα Προστασίας Ζώων Συντροφιάς, της Διεύθυνσης Οργάνωσης και Λειτουργίας Τοπικής Αυτοδιοίκησης του Υπουργείου Εσωτερικών, και στην Ειδική Γραμματεία, της Ειδικής Γραμματείας για την Προστασία Ζώων Συντροφιάς, τη νεοσύστατη, όπως και το Τμήμα μας δηλαδή, έχουμε ένα χρόνο και κάτι που λειτουργούμε.

Από ότι με ενημέρωσαν, ήδη το πρωί στον χαιρετισμό η Ειδική Γραμματέας έχει αναφερθεί σε αρκετά σημεία του πλαισίου για την προστασία ζώων συντροφιάς και των προγραμμάτων που πρόκειται να υλοποιηθούν.

Οπότε εγώ είχα... η παρουσία μου είχε δύο μέρη. Η μία ήταν το βασικό πλαίσιο για την... το νέο πλαίσιο για την ευζωία των ζώων συντροφιάς, πρόγραμμα ΑΡΓΟΣ, στοχεύσεις, έννοιες, αρμόδιες Αρχές, βασικές παρεμβάσεις και καινοτομίες, και στο δεύτερο κομμάτι γίνεται μια πιο έτσι πρακτική αναφορά στη διαχείριση των αδέσποτων στην πράξη. Αυτό που θα ζήσετε ή που έχετε ζήσει αυτοί που συνεχίζετε ως Δημοτική Αρχή.

Άρα θα περάσω πάρα πολύ γρήγορα με τα θεωρητικά θέματα του νόμου, όπου βασική τους στόχευση είναι η μείωση του πληθυσμού των αδέσποτων, υπεύθυνη ιδιοκτησία, επαρκής η χρηματοδότηση, η ενίσχυση της ευζωίας των ζώων.

Αρμόδιες Αρχές λοιπόν για την υλοποίηση όλου αυτού του πλαισίου, είναι οι Δήμοι της χώρας κυρίως, που υλοποιούν την πολιτική και τις δράσεις για τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων. Είναι το Υπουργείο Εσωτερικών μέσω της Ειδικής Γραμματείας για την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής και την εποπτεία των προγραμμάτων διαχείρισης των Δήμων. Και επίσης σημαντικό είναι ότι τα θέματα υγείας, που αφορούν ζωνόσους, δημόσιας υγείας, παραμένουν στο Αγροτικής Ανάπτυξης... στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Δηλαδή το αντικείμενο έχει μοιραστεί ανάμεσα στην ευζωία και την υγεία των ζώων, ανάμεσα στα δύο Υπουργεία, το Υπουργείο Εσωτερικών, και το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Και επίσης, οι Κτηνιατρικές Υπηρεσίες των Περιφερειών, οι οποίες υλοποιούν, εφαρμόζουν την κτηνιατρική νομοθεσία, τόσο στα κομμάτια που αφορούν την ευζωία, όσο και στα κομμάτια της υγείας.

Τώρα, ο νόμος φέρνει μια σειρά από καινοτομίες. Η βασική είναι... έκανε και η Ειδική Γραμματέας μία αναφορά για τη σύσταση του Εθνικού Μητρώου Ζώων Συντροφιάς. Είναι τα Επιχειρησιακά Προγράμματα των Δήμων. Οι Δήμοι ήδη είχαν προγράμματα διαχείρισης των αδέσποτων, τώρα είναι θεσμοθετημένα μέσα από

μια διαδικασία σχεδιασμού, αλλά και εποπτείας, παρακολούθησης, και χρηματοδότησης αυτών.

Είναι η ενίσχυση της Επιτροπής Παρακολούθησης, της πενταμελούς Επιτροπής Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού σας Προγράμματος.

Είναι το νέο πλαίσιο αδειοδότησης και λειτουργίας των καταφυγίων.

Η είσοδος του θεσμού, η εισαγωγή του θεσμού της αναδοχής, της αναδοχής, υιοθεσία υπήρχε και πριν, και στο προηγούμενο πλαίσιο, το 4039.

Η σύσταση του Εργαστηρίου Φύλαξης και Ανάλυσης Γενετικού Υλικού.

Η αυστηροποίηση των κανόνων, και η χρηματοδότηση.

Τώρα, το Εθνικό Μητρώο Ζώων Συντροφιάς είναι ένα ολοκληρωμένο σύστημα που περιλαμβάνει κάποια υπομητρώα. Το βασικό υπομητρώο είναι αυτό το Καταγραφής και Παρακολούθησης Ζώων Συντροφιάς, στο οποίο θα μεταπέσουν όλα τα δεδομένα που είχε το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης για τα θέματα... με τα δεδομένα των ζώων συντροφιάς και των ιδιοκτητών τους.

Είναι το υπομητρώο, νέο αυτό υπομητρώο, των Φιλοζωικών Σωματείων και Οργανώσεων.

Το υπομητρώο Καταφυγίων, νέο, δεν υπήρχε στην παλιά διαδικτυακή βάση του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης.

Το υπομητρώο Επαγγελματιών και Ερασιτεχνών Εκτροφών.

Και σε αυτή τη φάση που βρισκόμαστε, πολύ σύντομα, είμαστε σε συνεχείς διεργασίες και δουλειά και με τη Γενική Γραμματεία Πληροφοριακών Συστημάτων, που υλοποιεί το έργο, αλλά και το διαχειρίζεται, είναι κάτοχος του έργου, εμείς όλοι, όπως και εμείς για τις αρμοδιότητές μας, όπως και εσείς, θα είμαστε χρήστες, και πολύ σύντομα, φαντάζομαι μέχρι το τέλος του χρόνου, θα έχουμε τα τρία βασικά υπομητρώα, για να κάνουμε τη δουλειά

μας. Καταγραφής και Παρακολούθησης Ζώων, Φιλοζωϊκών Σωματείων και Οργανώσεων, και Καταφυγίων.

Τώρα, χρηματοδότηση των δράσεων. Έχει ενισχυθεί η χρηματοδότηση για τα ζώα από την ώρα που το ανέλαβε το Υπουργείο Εσωτερικών. Και πριν βέβαια, μέσα από τα καταφύγια, και από το '19 υπήρχαν προσκλήσεις μέσα από το Φιλόδημος για τη δημιουργία καταφυγίων, όπως και το '21 συνεχίστηκε με δεύτερη πρόσκληση.

Επίσης, έχουν αυξηθεί αρκετά οι Κεντρικοί Αυτοτελείς Πόροι του Υπουργείου Εσωτερικών.

Προχωράμε και πάμε τώρα στο βασικό αντικείμενο, που είναι και αντικείμενο και της Υπηρεσίας μας. Πάμε στη διαχείριση των αδέσποτων στην πράξη.

Εδώ έχουμε έναν Επιχειρησιακό Σχεδιασμό που πρέπει να κάνετε, το οποίο περιλαμβάνει συγκεκριμένες δράσεις διαχείρισης, συγκεκριμένες προαπαιτούμενες διοικητικές πράξεις, στόχους που πρέπει να θέσετε επιχειρησιακού σχεδιασμού, εργαλεία και μέσα που έχετε για να τους υλοποιήσετε.

Και πάμε τώρα να δούμε τις δράσεις τις υποχρεωτικές, βάσει του πλαισίου.

Το Επιχειρησιακό σας Πρόγραμμα υποχρεωτικά από το νόμο, σε κατ' ελάχιστον 12μηνιαία βάση, θα πρέπει να έχει δράσεις μέσα περισυλλογής, σήμανσης και καταγραφής, παροχής κτηνιατρικής περίθαλψης, στείρωσης, φιλοξενίας σε καταφύγιο, ανάδοχο ή άλλο ενδιαίτημα, επί πληρωμή είναι αυτό το ενδιαίτημα, υιοθεσίας, καθώς και μια πολύ σημαντική δράση, ιδίως τώρα... κυρίως για τους Δήμους της επαρχίας, τους ορεινούς και τα λοιπά, που επανεντάσσουν ζώα στο περιβάλλον, αδέσποτα, τα οποία είναι εμβολιασμένα, τα έχουν περισυλλέξει, τα έχουν εμβολιάσει, τους έχουν παράσχει την κτηνιατρική περίθαλψη, και δεν μπορούν ούτε να τα... δεν έχουν χώρο σε καταφύγιο, δεν μπορούν να βρουν αναδόχους, δεν μπορούν να βρουν να τα υιοθετήσουν, και η έσχατη

λύση είναι να τα επανατοποθετήσουν σε περιοχές όπου θα δούμε μετά, πρέπει να έχετε βγάλει μια απόφασή προσδιορισμού αυτών των περιοχών.

Πάμε τώρα. Πριν λοιπόν καταστρώσουμε το Επιχειρησιακό μας Πρόγραμμα, τι πρέπει να έχουμε κατά νου; Ότι πρέπει διοικητικά να έχουμε κάνει κάποιες ενέργειες. Να έχουμε θέσει τους στόχους μας, σε σχέση με τις τοπικές συνθήκες, με τον Δήμο, με τις διάφορες συνθήκες, που δεν έχουν όλοι οι Δήμοι τα ίδια... το ίδιο προφίλ, τα ίδια χαρακτηριστικά. Να εκμεταλλευτούμε, να καθορίσουμε με ποια εργαλεία και μέσα θα το υλοποιήσουμε. Και βέβαια να το καταρτίσουμε.

Ας δούμε ένα-ένα τα θέματα. Ποιες είναι οι προαπαιτούμενες διοικητικές πράξεις που πρέπει να έχετε προβεί ή έχετε ήδη προβεί.

Η συγκρότηση Επιτροπής Παρακολούθησης του Επιχειρησιακού Προγράμματος. Είναι η 5μελής Επιτροπή που λέμε. Ας τις πω συνοπτικά γιατί μετά κάπως έχουμε καλύτερη ανάλυση. Η συγκρότηση Ειδικής Επιστημονικής Επιτροπής, τριμελής αυτή. Η τροποποίηση του Οργανισμού Εσωτερικής Λειτουργίας, είναι και επίκαιρο και με βάση τις προηγούμενες παρουσιάσεις. Αυτό έχει προβλεφθεί από το νόμο με ειδικές διατάξεις, τον νόμο 4830/21.

Η έκδοση απόφασης της Δημοτικής πλέον Επιτροπής, τέως Εκτελεστικής, για τις περιοχές επανατοποθέτησης των αδέσποτων ζώων.

Και μια σειρά άλλες διοικητικές πράξεις. Θα τις δείτε γιατί ούτως ή άλλως, να μην καθυστερώ το... θα είναι και στην εγκύκλιο που σύντομα θα έχετε στα χέρια σας.

Λοιπόν, η Επιτροπή Παρακολούθησης, η 5μελής Επιτροπή Παρακολούθησης του Προγράμματος Διαχείρισης Αδέσποτων και Πρόληψης Δημιουργίας Νέων του Δήμου. Συγκροτείται με απόφαση του Δημάρχου. Είναι Επιτροπή που ήδη υπάρχει στους Δήμους, εννοώ και με τα προηγούμενα... με το προηγούμενο θεσμικό πλαίσιο προβλεπόταν. Παρ' όλα αυτά, δίνονται νέες αρμοδιότητες,

ενισχύεται ο ρόλος της με το νέο θεσμικό πλαίσιο, και να έχετε υπόψη σας, διότι έχουμε ζητήσει όλο αυτό τον καιρό που είμαστε, που ασκούμε αυτή την αρμοδιότητα, έχουμε ζητήσει στοιχεία από Δήμους για το αν την έχουν συγκροτήσει, και οι περισσότεροι μένουν στο τι έχουν με το... πριν το '21.

Όχι, επισημαίνουμε ότι η νομική βάση για τη συγκρότηση της 5μελούς Επιτροπής είναι οι διατάξεις του 4830, και πως οποιαδήποτε συγκρότηση η οποία βασίζεται σε προηγούμενο θεσμικό πλαίσιο που έχει καταργηθεί, στερείται νομικής βάσης. Θα πρέπει να προβείτε σε νέα συγκρότηση.

Τώρα, δεν μπαίνω σε λεπτομέρειες, ποια είναι τα μέλη της 5μελούς Επιτροπής, πιθανότατα τα γνωρίζετε όλοι, για να προχωρήσουμε στο δια ταύτα.

Η Ειδική Επιστημονική Επιτροπή, η τριμελής, αποτελείται από κτηνιάτρους. Δεν είμαι σίγουρη αν υπήρχε στο προηγούμενο πλαίσιο. Δεν ήταν, έτσι;

ΟΜΙΛΗΤΗΣ: (εκτός μικροφώνου)

Β. ΜΑΣΟΥΡΑ: Ωραία, ωραία. Και εγώ έτσι νομίζω. Δύο νομίζω μπορεί να κάνουν μία σιγουριά.

Αυτή λοιπόν είναι τριμελής, αποτελείται μόνο από κτηνιάτρους, και σε αυτήν πάνε ζητήματα που αφορούν τη διαχείριση, τα οποία δεν μπορεί η πενταμελής να λύσει. Όπως παραδείγματος όταν η διαχείριση ενός επικίνδυνου ζώου συντροφιάς, αδέσποτου, η οποία είτε είναι συμπεριφορική, είτε είναι υγειονομική η επικινδυνότητά του, το τι θα αποφασιστεί για αυτό, η διαχείρισή του, ή ακόμα το έσχατο, που δεν είναι και το ότι καλύτερο, η ευθανασία του όταν για λόγους ευζωίας κρίνεται έτσι, εάν δεν υπάρχει ομοφωνία στην πενταμελή Επιτροπή, ομοφωνία, αυτές οι αποφάσεις παίρνονται με ομοφωνία, τότε, έχει ειδική δηλαδή πρόβλεψη για τη λήψη απόφασης, τότε πάνε στην τριμελή. Έχει δηλαδή έναν ειδικό ρόλο για να ξεμπλοκάρονται διάφορες τέτοιες διαδικασίες.

Και επίσης θα πρέπει να τροποποιηθεί, προβλέπεται στο άρθρο 43 νομίζω, του 4830, ο Οργανισμός Εσωτερικής Υπηρεσίας του Δήμου, χωρίς ο νόμος να προβλέπει ένα συγκεκριμένο επίπεδο μονάδας για αυτό, για την υπαγωγή των νέων αρμοδιοτήτων, διότι μπορεί να μην είναι η αρμοδιότητα ως αρμοδιότητα νέα, διότι είναι μια καθαρά αρμοδιότητα τοπικού χαρακτήρα, την είχαν πάντα οι Δήμοι, τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων. Παρ' όλα αυτά ενισχύεται τώρα και ο ρόλος των Δήμων και με νέα προγραμματικά... με νέες δράσεις, νέα προγράμματα. Δίνεται δηλαδή μια βαρύτητα στο ρόλο του Δήμου.

Οπότε θα πρέπει με βάση τα προβλεπόμενα στο νόμο να ενταχθούν, πέρα από τα κουτιά που ο καθένας θα κρίνει πού θα μπει αυτό το κουτί μέσα στον Οργανισμό σας, θα πρέπει να προβλεφθούν αρμοδιότητες, και όχι απλά διαχείριση αδέσποτων στην Υπηρεσία Καθαριότητας, στην Υπηρεσία Περιβάλλοντος.

Λοιπόν, εδώ έχουμε μια πολύ σημαντική απόφαση για τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων. Είναι αυτό που σας έλεγα, ότι αφού στον κύκλο της διαχείρισης του αδέσποτου, που ξεκινάει από την περισυλλογή του, ας πάμε από την αρχή, στη σήμανση, καταγραφή του, στη στείρωσή του, αυτές οι τρεις βασικές ενέργειες, και μετά πρέπει να δούμε αυτό το ζώο τι θα το κάνουμε. Το πιο καλό για το ζώο, για εμάς, για την κοινωνία μας, για όλους, για την ανθρωπιά μας και τα λοιπά, είναι να υιοθετηθεί, να βρει ένα σπίτι. Αυτός είναι ο δρόμος για ένα ζωάκι, για ένα ζώο συντροφιάς. Όμως δεν είναι πάντα δυνατό αυτό. Οπότε υπάρχει μετά η αναδοχή, η προσωρινή φιλοξενία σε αναδόχους, σε φυσικά πρόσωπα δηλαδή, και τελευταία είναι η επιλογή, σε καταφύγιο βέβαια του Δήμου, αλλά εκεί και πάλι το καταφύγιο δεν φιλοξενεί εσαεί ένα ζώο, δεν είναι αυτός ο ρόλος του. Και μετά είναι η επανατοποθέτησή του σε περιοχές όπου θα πρέπει ο κάθε Δήμος, είναι στις εξουσιοδοτικές του νόμου αυτή η απόφαση, έτσι; Οφείλει ο Δήμος να την εκδώσει. Με απόφαση λοιπόν Δημοτικής Επιτροπής ρυθμίζονται οι

λεπτομέρειες προσδιορισμού της πυκνότητας του πληθυσμού των αδέσποτων συντροφιάς στην περιοχή όπου αυτά επαναφέρονται, με την προϋπόθεση ότι είναι στείρωμένα, εμβολιασμένα και τα λοιπά. Άρα πρέπει να προσδιορίσετε πυκνότητα, δηλαδή έκταση, πληθυσμό. Ότι σε αυτή την περιοχή μου, εξαιρώντας βέβαια αυτά εδώ που λέμε περιμετρικά από νοσοκομεία, σχολεία, αθλητικά κέντρα και τα λοιπά, σε αυτά τα clusters, σε αυτές τις περιοχές, εγώ μπορώ να έχω τόσο μέγιστη πυκνότητα. Δηλαδή δέκα ζώα ανά... στην περιοχή αυτή. Οπότε ξέρετε τις δυνατότητες που έχει αυτή η περιοχή, για να μπορέσουν τα ζώα αυτά με ασφάλεια να βρίσκονται και για τα ίδια, αλλά και για τους πολίτες.

Και αυτή η απόφαση συμπληρώνεται βέβαια με τις προβλεπόμενες από το νόμο, ότι κάθε Δήμος θα πρέπει να έχει περιοχές τροφής και νερού στα αδέσποτα, σημεία παροχής τροφής και νερού. Οπότε να ξέρει ακόμα και ο φιλόζωος που θέλει να ταΐσει, ότι αυτά είναι τα ορισμένα σημεία που μπορεί να ταΐζει τα free roaming ζώα, όχι τα αδέσποτα, τα περιφερόμενα ζώα.

Λοιπόν, υπάρχουν... αν δείτε στην εξουσιοδοτική στο άρθρο 46 του νόμου, του 4830, έχει μια σειρά από άλλες αποφάσεις που ο Δήμος δύναται να βγάλει για να ασκήσει αυτή την... να εκδώσει, για να ασκήσει την αρμοδιότητα και σε άλλους διάφορους τομείς.

Πάμε τώρα στη στοχοθεσία. Είπαμε λοιπόν για τις απαραίτητες διοικητικές πράξεις. Οι στόχοι λοιπόν που θα θέσετε στο Επιχειρησιακό σας Πρόγραμμα, ο στόχος μας είναι η μείωση μέχρι και η... όχι μόνο η μείωση, η εξαφάνιση των αδέσποτων από το περιβάλλον, έξω από το περιβάλλον. Εδώ λοιπόν η βασική στοχοθεσία, στρατηγική, είναι να διαχειριστούμε όσο καλύτερα γίνεται τα αδέσποτα, τον πληθυσμό των αδέσποτων, να εξασφαλίσουμε την ευζωία αυτών που υπάρχουν, και μετά να τα μειώσουμε.

Αυτοί τώρα που σας περιέγραφα είναι οι στρατηγικοί στόχοι. Σε κάθε δράση, θα το δείτε και στην εγκύκλιο, αλλά και στην

πλατφόρμα που θα δημιουργηθεί κατ' εφαρμογή της εγκυκλίου για να υποβάλλετε το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα, θα πρέπει σε κάθε δράση, δηλαδή στην περισυλλογή, να έχετε επιμέρους στόχους, οι οποίοι έχουν να κάνουν με τις τοπικές σας ανάγκες ο καθένας. Δίνουμε εμείς κάποιους ενδεικτικούς, κάποια ενδεικτική στοχοθεσία ανά δράση, αλλά μπορεί και ο Δήμος να θέτει δικό του όραμα, δικούς του στόχους.

Λοιπόν, πάμε. Ποια είναι τα εργαλεία σας όμως που έχετε, τα εργαλεία και τα μέσα που έχετε για να ασκήσετε αυτή την αρμοδιότητα;

Ένα από τα βασικά εργαλεία λοιπόν, είναι η συνεργασία με τα Φιλοζωικά Σωματεία και τις Φιλοζωικές Οργανώσεις μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα. Είναι η σύναψη δημοσίων συμβάσεων, προγραμματικών συμβάσεων, και συμβάσεων μίσθωσης έργου. Είναι το εθελοντικό έργο. Είναι οι Διαδημοτικοί Σύνδεσμοι και οι διαδημοτικές συνεργασίες. Και οτιδήποτε άλλο θεσμικό εργαλείο έχετε για την άσκηση των αρμοδιοτήτων σας.

Η συνεργασία... αυτό το πλαίσιο που έχουμε αυτή τη στιγμή ενισχύει πάρα πολύ, δίνει μεγάλη βαρύτητα στη συνεργασία του Δήμου με τις Φιλοζωικές Οργανώσεις, αυτές που λειτουργούν νόμιμα, και που θα είναι εγγεγραμμένες, μετά τη βάση που θα περάσουν από το Τμήμα το δικό μας, της αίτησης και της εξέτασης πληρότητας φακέλου, και μετά θα εγγραφούν στο υπομητρώο Φιλοζωικών Οργανώσεων του ΕΜΣ.

Εδώ λοιπόν δίνει δυνατότητα να συνάψει ο Δήμος έγγραφη συμφωνία με το Φιλοζωικό που έχει αυτές τις προϋποθέσεις που περιέγραψα, για σχεδόν όλες τις δράσεις του Επιχειρησιακού. Ότι θεωρεί. Άλλος μπορεί να κάνει για την περισυλλογή, να έχει ένα πολύ καλό Φιλοζωικό που έχει συνεργείο περισυλλογής, μπορεί να τον βοηθήσει στην περισυλλογή. Για τον εμβολιασμό, για την περίθαλψη, για τη μέριμνα για την υιοθεσία τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό. Για την έκδοση εγγράφων.

Άλλο εργαλείο λοιπόν. Είναι τα εργαλεία που έχετε γενικά για να υλοποιείτε τις διάφορες δράσεις σας. Οι δημόσιες συμβάσεις, οι προγραμματικές συμβάσεις, και οι συμβάσεις μίσθωσης έργου.

Να ξέρετε ότι οι Δήμοι οφείλουν βάσει του νόμου καθ' όλη τη διάρκεια του έτους να έχουν αποτελεσματική παροχή των αναγκαίων κτηνιατρικών υπηρεσιών, και μπορούν για αυτό να συμβάλλονται με φυσικά ή νομικά πρόσωπα, και επίσης για την παροχή υπηρεσιών σταβλίτη, καθώς και καθαριότητας και φύλαξης των καταφυγίων που λειτουργούν. Είτε με προσφυγή στις διαδικασίες της ανάθεσης, του 4412, παροχής υπηρεσιών, είτε με τη σύναψη συμβάσεων μίσθωσης έργου, του 2527. Είτε με προγραμματική σύμβαση του άρθρου 100, του 3852.

Επίσης, ένα άλλο πολύ σημαντικό εργαλείο είναι το εθελοντικό έργο, οι εθελοντές. Εδώ βρίσκει μεγάλη εφαρμογή η εθελοντική δράση, πέρα από τις Φιλοζωικές και τους φιλόζωους, και στους κτηνιάτρους, διότι ειδικότερα για παροχή κτηνιατρικής περίθαλψης από εθελοντές κτηνιάτρους, διατίθεται, προβλέπεται βέβαια αυτή η δυνατότητα, και μπορεί να διατίθενται (...) κτηνιατρείων, των αρμόδιων Υπηρεσιών Κτηνιατρικής της οικείας Περιφέρειας, δικών σας, υπό την εποπτεία βέβαια της Κτηνιατρικής Υπηρεσίας.

Επίσης η σύσταση και λειτουργία Διαδημοτικών Συνδέσμων, με αντικείμενο τη διαχείριση των αδέσποτων ζώων, του άρθρου 245, όπως και διαδημοτικών συνεργασιών του άρθρου 99 του 3852.

Νομίζω σας ενημέρωσε και η Ειδική Γραμματέας το πρωί.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Άρα είμαστε προς το κλείσιμο;

B. ΜΑΣΟΥΡΑ: Πολύ κοντά.

Λοιπόν, σύντομα εκδίδεται η εγκύκλιος από την Ειδική Γραμματέα, που όλα αυτά θα τα έχετε αναλυτικότερα και δομημένα.

Και επίσης το '24 θα υποβάλλονται σε ειδική πλατφόρμα τα Επιχειρησιακά σας, για να πάμε από αυτή την κατάσταση και αυτή την κατάσταση, σε αυτή την κατάσταση και σε αυτή την κατάσταση, και σε αυτή, όχι σε αυτή. Αποτελεσματική διαχείριση σημαίνει

σημαντική μείωση του αριθμού των αδέσποτων. Και τι σημαίνει αυτό; Σήμανση όλων των αδέσποτων και δεσποζόμενων, καταγραφή στο ΕΜΣ, στείρωση, αναδοχή και υιοθεσία.

Ευχαριστώ πολύ για την προσοχή σας

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Εμείς ευχαριστούμε. Υπάρχει κάποια ερώτηση; Ήσασταν αναλυτικότερη σε συνέχεια και της Γραμματέως. Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Μακάρι να πετύχουμε το στόχο.

Ε' ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Και προχωράμε στην Ε' Θεματική Ενότητα γρήγορα, Κλιματική Αλλαγή και Πολιτική Προστασία. Έχουμε μαζί μας τον κύριο Καρτάλη. Ο κύριος Καρτάλης, που είναι καθηγητής του ΕΚΠΑ, μέλος της Επιστημονικής Επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κλιματική Αλλαγή.

Καλώς ορίσατε.

ΚΑΡΤΑΛΗΣ: Καλησπέρα σας και ευχαριστώ για την υπομονή σας για να ακουστεί και η τελευταία, προτελευταία ομιλία.

Θα σας μιλήσω για τις υποχρεώσεις και τις ευκαιρίες που διαμορφώνονται για τους Δήμους σε σχέση με την προσαρμογή και τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής, όπως αυτές έλκουν την ύπαρξή τους είτε από την κείμενη νομοθεσία, είτε από τις γενικότερες ευρωπαϊκές και εθνικές πολιτικές.

Άρα κάποιες από τις υποχρεώσεις, κάποια από τα ζητούμενα, είναι υποχρεωτικά από το νόμο, δηλαδή αποτελούν βασική υποχρέωση ενός Δήμου, κάποιες από τις υπόλοιπες δράσεις

αποτελούν μέρος μιας περιρρέουσας πορείας σε σχέση με την προστασία των πόλεων από την κλιματική αλλαγή.

Υπάρχουν λοιπόν δύο διαφορετικές έννοιες, ο μετριασμός και προσαρμογή, και με συγχωρείτε αν τα έχουν πει άλλοι ομιλητές νωρίτερα. Ο μετριασμός για τον οποίο έχει υποχρέωση ένας Δήμος, είναι να μειώσει τις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου. Οτιδήποτε παράγεται στο Δήμο από δημοτικές δράσεις, θα πρέπει να μειωθεί σε συγκεκριμένο ποσοστό. Θα συζητήσουμε για αυτό αργότερα. Αυτός είναι ο μετριασμός. Δηλαδή αντιμετωπίζει το πρόβλημα πρακτικά της κλιματικής αλλαγής, μειώνει τις εκπομπές των αερίων θερμοκηπίου που την προκαλούν.

Η προσαρμογή είναι κάτι τελείως διαφορετικό. Είναι όταν υπάρχει μια επίπτωση σε μια περιοχή, παραδείγματος χάρη μια περιοχή που είναι πολύ ευάλωτοι σε καύσωνες ή σε υψηλές θερμοκρασίες, τι πρέπει να κάνεις για να εκτονώσεις τη θερμική πίεση, να κάνεις την ζωή και την ποιότητα ζωής των πολιτών καλύτερη.

Άρα το ένα λύνει το πρόβλημα, και το άλλο αντιμετωπίζει... ο μετριασμός λύνει το πρόβλημα θεωρητικά στη μεγάλη διάσταση, και η προσαρμογή πως αντιμετωπίζει τις επιπτώσεις στην πόλη από την κλιματική αλλαγή. Είναι δύο διαφορετικά σχέδια.

Παραδείγματος χάρη, στην περίπτωση μιας πόλης, στην περίπτωση μετριασμού, ο μετριασμός σχετίζεται με την ενεργειακή αποδοτικότητα των κτιρίων. Ενεργειακή αποδοτικότητα σημαίνει μικρότερες εκπομπές αερίων θερμοκηπίου.

Αν αντιθέτως κοιτάξουμε την προσαρμογή στην πόλη, αν έχουμε μια παράκτια πόλη και κινδυνεύει να πλημμυρίσει από την άνοδο της στάθμης της θάλασσας, προσαρμογή είναι να φτιάξεις ένα παράκτιο ανάχωμα. Αυτό θα αντιμετώπιζε την επίπτωση.

Γιατί μας ενδιαφέρει όλο αυτό το πλαίσιο; Γιατί υπάρχει μία τριπλή σχέση μεταξύ των πόλεων και της κλιματικής αλλαγής. Οι πόλεις συμβάλλουν στην εκπομπή αερίων θερμοκηπίου, άρα

συμβάλλουν στην κλιματική αλλαγή. Το 70% των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου είναι από τις πόλεις. Προφανώς σε ολόκληρο τον πλανήτη.

Η κλιματική αλλαγή τώρα προκαλεί ακραία φαινόμενα, κλιματικά και καιρικά, τα οποία μπορεί να πλήξουν το αστικό περιβάλλον, από ένα καύσωνα μέχρι μια ακραία καταιγιδοφόρο συμπεριφορά που μπορεί να οδηγήσει εν δυνάμει σε πλημμυρικό φαινόμενο. Αλλά και το πώς οργανώνεται και αναπτύσσεται μια πόλη, δηλαδή ποια είναι η αστική της μορφολογία και οι λειτουργίες της, επηρεάζουν... και τι είδους υλικά χρησιμοποιείτε στην πόλη, επηρεάζουν και την κατανάλωση ενέργειας, και κατά συνέπεια και την παραγωγή θερμότητας.

Άρα και ο τρόπος που σχεδιάζεις μια πόλη, είτε υπάρχουσα, είτε νέα τμήματα της πόλης που ενδεχομένως μπαίνουν στο σχέδιο, έχουν μεγάλη σημασία και για το μετριασμό, και για την προσαρμογή.

Αυτό είναι το πρότυπο της κλιματικά ουδέτερης πόλης, για την οποία θα ακούσετε πολλά πράγματα τα επόμενα χρόνια, και ήδη ακούγονται πολλά πράγματα.

Κλιματικά ουδέτερη πόλη είναι μια πόλη που αν παράγει ασ πούμε θεωρητικά εκατό τόνους διοξείδιο του άνθρακα, και καταφέρει να μειώσει με νέες τεχνολογίες, με λιγότερα αυτοκίνητα, με καλύτερα κτίρια, με ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, τους εκατό τόνους σε ογδόντα, σε είκοσι, πρέπει τους υπόλοιπους είκοσι να τους απορροφήσει από την ατμόσφαιρα, παραδείγματος χάρη χρησιμοποιώντας το πράσινο, κάνοντας περισσότερους πράσινους χώρους. Άρα μειώνεις στο μεγαλύτερο δυνατό ποσοστό, και ότι περισσεύει στην ατμόσφαιρα έχεις υποχρέωση να το απορροφήσεις από την ατμόσφαιρα, είτε με φυσικούς τρόπους, όπως για παράδειγμα αύξηση του πρασίνου, είτε με τεχνητούς τρόπους, κάτι που είναι εξαιρετικά δύσκολο για τις περισσότερες πόλεις και ίσως

είναι και πολύ δύσκολο και σε εθνική κλίμακα, τουλάχιστον προς το παρόν.

Άρα πάμε στο μετριασμό. Μετριασμός είναι υποχρέωση ενός Δήμου. Σύμφωνα και με τον εθνικό κλιματικό νόμο κάθε ΟΤΑ Α΄ Βαθμού πρέπει να καταρτίσει το Δημοτικό Σχέδιο Μείωσης Εκπομπών. Άρα λοιπόν θα πρέπει να υπολογίσει το ανθρακικό του αποτύπωμα, δηλαδή τι παράγει από πλευράς διοξειδίου του άνθρακα, πόσο διοξείδιο του άνθρακα παράγει η κάθε δημοτική λειτουργία, να θεσπίσει ένα στόχο καθαρών εκπομπών, (...) καθαρών εκπομπών, το οποίο να είναι κατ' ελάχιστο 10%, (...) ιδιαίτερα φιλόδοξο, αλλά σε κάθε περίπτωση έχει μια σημαντικότητα, για το έτος 2025. Και 30% το 2030 σε σύγκριση με το 2019.

Και να διερευνήσει και να προσδιορίσει, αλλά και να ιεραρχήσει τα απαραίτητα μέτρα και τις δράσεις για να επιτύχει τους στόχους.

Άρα χρειάζεται μια πολύ λεπτομερής καταγραφή που σου δίνει να καταλάβεις από πού παράγεται το διοξείδιο του άνθρακα, και αυτό σου δίνει και τη δυνατότητα μετά να εντοπίσεις τους τρόπους με τους οποίους θα μειώσεις την παραγωγή.

Μεθοδολογία είναι μια σειρά από ISO, δεν χρειάζεται να το πω αυτό, ούτως ή άλλως η παρουσίαση θα είναι στη διάθεσή σας υποθέτω, για να μπορέσετε να δείτε ποιες είναι οι διαδικασίες πάνω στις οποίες θα πατήσει η Τεχνική Υπηρεσία ή οι συνεργάτες σας σε ότι αφορά στην κατάρτιση της απογραφής.

Τρία πολύ σημαντικά στοιχεία. Το πρώτο είναι η γεωγραφική κάλυψη. Οτιδήποτε είναι στα όρια του Δήμου, πρέπει να καταγραφεί σε ότι αφορά του στη συνεισφορά του στις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου, δηλαδή κυρίως διοξείδιο του άνθρακα. Αν όμως η εγκατάσταση που εξυπηρετεί τον Δήμο είναι εκτός των ορίων του, παραδείγματος χάρη ένας ΧΥΤΑ, ή ένα Κέντρο Επεξεργασίας Λυμάτων, ανήκει στο Δήμο, αλλά βρίσκεται εκτός των ορίων του, και

πάλι πρέπει να καταγραφεί σε ότι αφορά στο τι συμβάλλει στις εκπομπές αερίων θερμοκηπίου.

Άρα γεωγραφική κάλυψη είναι η στενή, και είναι και η ευρεία γεωγραφική κάλυψη αν κάτι βρίσκεται εκτός του Δήμου, αλλά ανήκει στο Δήμο.

Το χρονικό διάστημα είναι δώδεκα μήνες, άρα αυτό έχει μια ετήσια επαναληπτικότητα. Δεν είναι κάτι που το κάνεις μια φορά και το ξεχνάς. Και έχει έτος βάσης το 2019, δηλαδή οτιδήποτε καταγράφεις πρέπει να το συγκρίνεις με ότι συνέβαινε... σύγκριση (...) του 2019. Προφανώς κάποιες τυποποιημένες τιμές.

Αυτή είναι η αποτύπωση χωρικά. Βλέπετε ότι υπάρχουν τρεις φράσεις, score 1, score 2, score 3. Το score 1 είναι οτιδήποτε είναι μέσα στο Δήμο, το αριστερό πλαίσιο, τα δημοτικά κτίρια, οι χρήσεις γης, η διαχείριση των απορριμμάτων, διάφορες παραγωγικές διαδικασίες και μεταφορές. Το score 2 είναι ότι παράγει ηλεκτρική ενέργεια και χρησιμοποιεί ηλεκτρική ενέργεια. Και το score 3, το οποίο είναι έξω από τις υποχρεώσεις σας, εκτός αν η υποδομή ανήκει στο Δήμο και βρίσκεται έξω από τα όρια, που είναι η διαχείριση των αποβλήτων, οι μεταφορές εκτός των ορίων των ΟΤΑ, και η μεταφορά και διανομή ενέργειας.

Ποιες είναι λοιπόν αυτές οι υποδομές; Είναι τα δημοτικά κτίρια, οτιδήποτε συναρτάται με το δημοτικό φωτισμό. Οι κοινωφελείς εγκαταστάσεις για αθλητισμό, πολιτισμό, φωτισμό δημοτικών οδών και κοινόχρηστους χώρους. Οι δημοτικές εγκαταστάσεις διαχείρισης αστικών αποβλήτων και λυμάτων. Οι εγκαταστάσεις οι δημοτικές ύδρευσης και άρδευσης. Τα δημοτικά οχήματα και τα μηχανήματα έργου. Και οι δημοτικοί χώροι πρασίνου. Προφανώς οι δημοτικοί χώροι πρασίνου δεν εκπέμπουν διοξείδιο του άνθρακα, αλλά το απορροφούν. Άρα πρέπει να καταγράφεις το δυναμικό τους για να εντοπίσεις πόσο εκτονώνεται το πρόβλημα στην περιοχή.

Σε κάθε περίπτωση αυτό το Δημοτικό Σχέδιο πρέπει να είναι συμβατό με μια ομπρέλα εθνική που είναι το Εθνικό Σχέδιο Ενέργειας και Κλίματος, και να λαμβάνει υπόψη και το Σχέδιο Ενεργειακής Απόδοσης. Άρα πατάει και σε δύο αν θέλετε υπέρτερα κείμενα, το ένα είναι το Εθνικό Σχέδιο Ενέργειας και Κλίματος, και το άλλο της Ενεργειακής Αποδοτικότητας των Κτιρίων.

Αυτό είναι ένα παράδειγμα του 2014, ή λίγο πιο μετά, του Δήμου Αθηναίων, που εδώ βλέπετε οπτικοποιημένο το δια ταύτα. Δηλαδή τι καταγράφει, τι παράγεται στο Δήμο και ποιος είναι ο στόχος για το 2030. Βλέπετε ότι τα κτίρια του οικιακού τομέα παράγουν τόνους ισοδύναμου διοξειδίου του άνθρακα ένα εκατομμύριο πεντακόσιες ενενήντα πέντε χιλιάδες τόνους. Ο στόχος του Δήμου Αθηναίων ήταν να κατέβουν οι εκπομπές στο 447, να έχει δηλαδή μία μείωση... ένα ποσοστό μείωσης... μάλλον να μειωθεί κατά 447.000 τόνους, μείον 28%. Άρα ο κάθε Δήμος ξεκινώντας από το μείον 10, που είναι ο στόχος του 2025, και πηγαίνοντας στο μείον 30 που είναι ο στόχος του 2030, θα πρέπει να καταγράψει συνολικά, η τελευταία γραμμή αυτού του πίνακα, πόση είναι η μείωση των εκπομπών. Προφανώς θα το κάνει συνδυαστικά, σε κάποιες κατηγορίες θα είναι πιο εύκολη η μείωση των εκπομπών, σε κάποιες κατηγορίες θα είναι πιο δύσκολη η μείωση των εκπομπών. Όμως το τελικό αποτέλεσμα είναι ο μέσος όρος όλων των επιμέρους κατηγοριών για να μπορεί να έχεις μια εικόνα πόσο συγκρίνεται αυτή η τιμή, με αυτή την τιμή που υπήρχε μια προηγούμενη χρονιά. Εδώ το έτος βάσης για αυτό το παράδειγμα, που είναι πλέον παρωχημένο, είναι το έτος 2014, άρα συγκρίνεις το στόχο με το έτος βάσης.

Άρα λοιπόν βλέποντας αυτόν τον πίνακα, αρχίζεις και εντοπίζεις ποιες δράσεις πρέπει να δρομολογήσεις για να μειώσεις τις εκπομπές. Στα κτίρια να κάνεις εξοικονόμηση ενέργειας, ή ενεργειακή θωράκιση, για να μπορέσεις να έχεις λιγότερη κατανάλωση ενέργειας. Στις οδικές μεταφορές που αφορούν το

Δήμο, να χρησιμοποιήσεις λιγότερο ρυπογόνα οχήματα ή καθαρά οχήματα, ηλεκτρικά οχήματα. Στα στερεά απόβλητα να βελτιώσεις τον τρόπο με τον οποίο λειτουργεί ο Χώρος Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων ή Απορριμμάτων, ανάλογα με την περιοχή. Κάθε φορά υπάρχει διαφορετική λύση. Δεν υπάρχει δηλαδή μια συνταγή. Η συνταγή έχει διαφορετικές απαντήσεις, θα μπορούσα να πω και σε συνάρτηση και με το είδος του Δήμου, γιατί υπάρχουν Δήμοι που είναι παράκτιοι και επωφελούνται από τις κινήσεις των αερίων μαζών, υπάρχουν Δήμοι που αντιμετωπίζουν παραδείγματος χάρη αυτό που θα έχετε ακούσει τη θερμική νησίδα.

Τώρα, πρόσφατα, πολύ πρόσφατα, η Ευρωπαϊκή Ένωση δημοσίευσε μια τεχνική Οδηγία...

Α παρέλειψα να σας πω ότι όλο αυτό που συζητήσα μέχρι τώρα, είναι υποχρεωτικό για το Δήμο, έναν Δήμο. Αν υπάρχει πέναλτι, δεν υπάρχει ένα σαφές πέναλτι, όμως αποτελεί προϋπόθεση να υπάρχει το Δημοτικό Σχέδιο, για να αξιολογηθούν έργα τα οποία εντάσσονται στα κοινοτικά και εθνικά προγράμματα, στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων και στο ΕΣΠΑ, όταν αφορούν εξοικονόμηση ενέργειας και την κλιματική αλλαγή. Άρα αν δεν έχει γίνει αυτό το σχέδιο και δεν έχει εγκριθεί από την Επιτροπή Ζωής... Ποιότητας Ζωής του οικείου Δήμου, σύμφωνα με τον 3582, το νόμο, δεν θα μπορεί να είναι επιλέξιμη μία αίτηση για χρηματοδότηση από τα εθνικά προγράμματα εξοικονόμησης ενέργειας ή κλιματικής αλλαγής. Άρα μπορεί να μην υπάρχει ένα άμεσο πέναλτι, είναι προφανώς όμως ότι υπάρχει ένα έμμεσο πέναλτι. Δεν είσαι επιλέξιμος να διεκδικήσεις χρήματα σε αυτές τις δύο πολύ ζωντανές χρηματοδοτικά κατηγορίες.

Αυτή είναι μια νέα εξέλιξη σε επίπεδο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μια τεχνική Οδηγία, που προφανώς έχει μεταφραστεί και στο Εθνικό Δίκαιο. Εδώ έχουμε λοιπόν έναν Κανονισμό, άρα αυτομάτως ισχύει και στην Ελλάδα, δεν χρειάζεται να περάσει από τη Βουλή, που καθιστά την ενίσχυση της κλιματικής ανθεκτικότητας

κριτήριο αξιολόγησης των υποδομών που θα ενταχθούν στο ΕΣΠΑ 2021-2027.

Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι όταν κατασκευάζεις ένα έργο θα πρέπει εκτός από την κλασική μελέτη περιβαλλοντολογικών επιπτώσεων, που όλοι την ξέρουμε, να κάνεις και μια μελέτη κλιματικών επιπτώσεων, πόσο ανθεκτική ή τρωτή είναι η περιοχή σου στο έργο. Και αν διαπιστώσεις με βάση ένα συγκεκριμένο αλγόριθμο που υπάρχει, με μεθοδολογία, ότι το έργο ενισχύει την τρωτότητα, την ευαλωτότητα μιας υποδομής, ενός αρχαιολογικού χώρου, μιας υποδομής κοινωφελούς, ενός πάρκου, θα πρέπει να προτείνεις έργα, μαζί με το κεντρικό έργο, αυτό για το οποίο ζητάς χρηματοδότηση, για να μειώσεις το ευάλωτο χαρακτήρα της περιοχής. Δηλαδή έρχεται στην ουσία η Ευρωπαϊκή Ένωση και λέει όταν παρεμβαίνεις σε μια περιοχή, δεν φτάνει να μου πεις ότι θα έχω επιπτώσεις περιβαλλοντικές, άρα θα κάνω αυτά τα τρία πράγματα για να τις αναιρέσω. Θα πρέπει να δεις αν υπάρχουν και κλιματικές επιπτώσεις, και αν υπάρχουν θα μου ορίσεις και τα έργα που θα κάνεις για να βελτιώσεις αυτή την κατάσταση παράλληλα με το κεντρικό έργο.

Αυτό όπως αντιλαμβάνεστε, δημιουργεί μια ανάγκη για προσεκτικό έλεγχο των έργων, σκεφτείτε δηλαδή ότι έχεις πέρα από τη μελέτη, τη ΜΠΕ, την κλασική, έχεις και τη μελέτη κλιματικών επιπτώσεων πια.

Και επιβάλλει επίσης να έχεις την αναμονή στο έργο ώστε να χρηματοδοτήσεις και τα συνοδά έργα. Αυτό δεν είναι κάτι που έχει λυθεί, αν τα συνοδά έργα θα δικαιούνται παραπάνω χρηματοδότηση, ή αν θα ενταχθούν στον προϋπολογισμό του έργου ή στο προϋπολογισμό που έχει εγκριθεί για τη συνολικότερη δράση.

Το δεύτερο μεγάλο σκέλος είναι η προσαρμογή. Αυτό δεν είναι υποχρεωτικό. Δηλαδή τι θα κάνεις για να βελτιώσεις, να αντιμετωπίσεις τις επιπτώσεις, δεν έχει υποχρεωτική διάσταση από

την Ευρωπαϊκή Ένωση, αλλά μπορώ να σας πω την εμπειρία μου συμμετέχοντας στην Επιστημονική Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Κλιματική Αλλαγή, ότι σταδιακά θα γίνει υποχρεωτικό. Δηλαδή πιστεύω ότι σε λίγα χρόνια θα είναι μια υποχρέωση κάθε Δήμος να έχει το δικό του σχέδιο προσαρμογής, πώς θα μειώσει τις επιπτώσεις.

Ποιες είναι οι επιπτώσεις. Είναι η αύξηση της θερμοκρασίας, κλασική επίπτωση, καυσωνικά επεισόδια, καταιγιδοφόρα συστήματα, πλημμύρες, ξηρασία, διάβρωση. Ανάλογα το Δήμο. Δεν είναι τα προβλήματα πάντα ίδια στους Δήμους. Ανάλογα σε ποια περιοχή βρίσκονται και πόσο εκτεθειμένοι είναι οι Δήμοι.

Και οι κρίσιμες παράμετροι είναι αυτές που βλέπετε στη διαφάνεια. Ευαισθησία, πόσο ευαίσθητη είναι μια περιοχή. Η έκθεση, πόσο εκτίθεται στην κλιματική αλλαγή μια περιοχή. Η προσαρμοστική ικανότητα, τι έχει γίνει για να μειώσεις την επίπτωση. Και στη συνέχεια πηγαίνουμε στα πιο δύσκολα, που είναι η τρωτότητα, πόσο ευάλωτη πρακτικά είναι η περιοχή στον κλιματική κίνδυνο. Αν δηλαδή βρέξει ισχυρά, έχεις μια καταιγιδοφόρο συμπεριφορά, θα πλημμυρίσει η περιοχή; Αυτό σημαίνει ότι είναι ευάλωτη. Αν δεν πλημμυρίζει εύκολα, σημαίνει ότι η περιοχή έχει είτε καλή προσαρμοστική ικανότητα, ή δεν είναι πολύ ευάλωτη. Άρα χρειάζεσαι ένα ηπιότερο τρόπο να αντιμετωπίσεις την επίπτωση. Έχει μεγάλη σημασία η συχνότητα εμφάνισης, και καταλήγουν όλα αυτά στο ρίσκο, στη διακινδύνευση. Πόσο δηλαδή ισχυρό είναι το ρίσκο, το οποίο θα σε βοηθήσει θεωρητικά, και εδώ είναι το πιο κρίσιμο στοιχείο, να κάνεις και τη διαστασιολόγηση του έργου που θα κατασκευάσεις. Ανάλογα με το ρίσκο, τον κίνδυνο, θα αποφασίσεις αν ένα έργο θα αντέχει σε αυτόν τον κίνδυνο, με αυτή την επαναληπτικότητα του κινδύνου, και με αυτή την ένταση του κινδύνου. Σκεφτείτε τον Θεσσαλικό Κάμπο, και αυτό που συνέβη, και η διαστασιολόγηση των νέων έργων που πρέπει να γίνουν να αντιμετωπίσουν ένα αντίστοιχο φαινόμενα. Αν θα επιλεγεί να

διαστασιολογηθούν έτσι ώστε να αντιμετωπίσουν ένα αντίστοιχο φαινόμενο, γιατί όπως ξέρετε υπάρχουν και κάποιες απόψεις ότι αυτό δεν θα επαναληφθεί για πολλές δεκαετίες ή εκατονταετίες στο μέλλον. Εγώ δεν τη συμμερίζομαι αυτή την άποψη, κανένας δεν μπορεί να πει πότε θα συμβεί, και αν αυτή είναι η νέα κανονικότητα, αλλά αυτό που ξέρουμε από την κλιματική επιστήμη και από τις παρατηρήσεις που υπάρχουν, είναι ότι όλα αυτά τα φαινόμενα γίνονται πιο συχνά, έχουν μεγαλύτερη διάρκεια και μεγαλύτερη ένταση, και δεν έχουν μια κανονικότητα στην εμφάνισή τους. Μπορεί να εμφανιστούν φέτος, να το έχουμε ξανά του χρόνου, και μετά από τρία χρόνια ή πέντε χρόνια να μην εμφανιστούν ξανά και να (...). Άρα εδώ έχουμε ένα σύστημα το οποίο δεν μας προσφέρει την ασφάλεια που έχει αν θέλετε το κλασικό engineering, να ξέρεις τι έχεις μπροστά σου και πώς θα το αντιμετωπίσεις. Έχεις και την απρόβλεπτη παράμετρο.

Αυτά θα τα πούμε πολύ γρήγορα. Έκθεση είναι η επαφή του συστήματος με τις κλιματικές συνθήκες. Είναι εξωγενές χαρακτηριστικό. Δηλαδή τι σημαίνει; Μια πόλη είναι εκατό μέτρα, παράκτια πόλη, από τη θάλασσα, αυτός ο χώρος ο παράκτιος, η πόλη δηλαδή, είναι εκτεθειμένη σε μια ακραία καταιγίδα που θα φέρει νερό στη θάλασσα, από τη θάλασσα στην πόλη, θα την πλημμυρίσει ή θα έχεις άνοδο της στάθμης της θάλασσας, που και αυτή είναι... και αυτός είναι ένας κλιματικός κίνδυνος.

Ευαισθησία είναι ο βαθμός που επηρεάζεται η πόλη. Δηλαδή παραδείγματος χάρη στο προηγούμενο παράδειγμα αν αυτή η πόλη ήταν πιο ψηλά πεντακόσια μέτρα από την ακτή, θα ήταν λιγότερο ευαίσθητη στον ίδιο κίνδυνο.

Ή αν μια περιοχή έχει καύσωνες, και δεν έχει καθόλου πράσινο στην πόλη, είναι πιο ευαίσθητη από την ίδια περιοχή που είναι κοντά ή μακριά, αλλά έχει πολύ περισσότερο πράσινο.

Προσαρμοστική ικανότητα. Τι έργα έχεις κάνει, θα μπορούσε να είναι η επέκταση του πρασίνου αν μιλάμε για καύσωνες, θα

μπορούσε να ήταν το 112, ή ένα έγκυρο σύστημα δημοτικής ενημέρωσης αν έχεις ένα πλημμυρικό φαινόμενο. Θα μπορούσε να είναι ένα παράκτιο ανάχωμα για να περιορίσεις την άνοδο της στάθμης της θάλασσας. Οτιδήποτε κάνεις να βελτιώσεις, να μειώσεις τον κίνδυνο στην περιοχή.

Και όλα αυτά παίζουν μαζί για να βγάλεις την τρωτότητα. Αν η προσαρμοστική ικανότητα είναι ισχυρότερη, δηλαδή έχεις κάνει πράγματα που μειώνουν τον κίνδυνο, σε σχέση με την ευαισθησία και την έκθεση, τότε έχεις χαμηλή τρωτότητα. Χρειάζεται... δηλαδή έχεις προστατεύσει καλύτερα τον τοπικό πληθυσμό.

Αν συμβαίνει το αντίθετο έχεις υψηλή τρωτότητα, άρα λοιπόν θα πρέπει να πάρεις και άλλα μέτρα μέσα από το σχέδιο προσαρμογής για να το αντιμετωπίσεις.

Ποιες είναι οι βασικές αρχές ενός Σχεδίου Προσαρμογής και προφανές είναι ότι αυτό είναι πολύ γενικό, δεν εφαρμόζεται κατά γράμμα σε κάθε Δήμο χωριστά.

Το πρώτο είναι να αξιολογήσεις την τρωτότητα. Θέλει μια πολύ προσεκτική δουλειά, δεν είναι εύκολη διαδικασία, γιατί πρέπει να λάβεις υπόψη σου σε ποιους κλιματικούς κινδύνους είναι εκτεθειμένη η περιοχή, ποια είναι η ευαισθησία, ποια είναι η επαναληπτικότητα η πιθανή, και να αντιμετωπίσεις έτσι το ρίσκο. Ψάχνεις να βρεις ποιο είναι το ρίσκο, και να βρεις ένα τρόπο να το αντιμετωπίσεις. Και να εκτιμήσεις προφανώς και την ανθεκτικότητα. Και προσοχή, όχι μόνο για τις τρέχουσες συνθήκες, αλλά και τις μελλοντικές. Αυτό είναι το νόημα της προσαρμογής. Να δεις το σήμερα και να έχεις μια εκτίμηση πως θα αλλάξουν αυτές οι συνθήκες το επόμενο διάστημα. Άρα να εμπιστευτείς μια επιστημονική γνώση που σου λέει ότι στα επόμενα δέκα-δεκαπέντε χρόνια θα έχεις παραπάνω καύσωνες για παράδειγμα, ή θα έχεις καύσωνες που θα διαρκούν περισσότερο. Αυτό θα σου αλλάξει το σχεδιασμό, γιατί δεν θα κάνεις επενδύσεις σε αυτές διαρκώς, θα

πρέπει να τις κάνεις για ένα χρονικό διάστημα, γιατί και κοστίζουν και θέλουν και πολλές δυνάμεις.

Θα πρέπει η προσαρμογή να ενισχύει την κοινωνική συνοχή, και να προστατεύει τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Παραδείγματος χάρη αυτό που λέμε (...) resilience. Παράδειγμα, εμείς κοιτάξαμε πενήντα σπίτια σε ένα Δήμο δυτικά της Αττικής, ένα Δήμο στα δυτικά του Πολεοδομικού Συγκροτήματος της Αθήνας, και διαλέξαμε σπίτια τα οποία ήταν προβληματικής κατασκευής, δηλαδή τα υλικά δεν ήταν καλά, δεν είχαν διπλά τζάμια, δεν είχαν air condition, δεν είχαν θερμογέφυρες για να διαφεύγει η θερμότητα. Τα μετρήσαμε κατά τη διάρκεια ενός καύσωνα, κατά τη διάρκεια του καύσωνα είχαν πάντα θερμοκρασία πάνω από 36 βαθμούς Κελσίου, και τα πενήντα σπίτια αυτά, και στο τέλος του καύσωνα η θερμοκρασία είχε φτάσει μέσα στο σπίτι στους 39 βαθμούς Κελσίου. Αυτή είναι μια κατηγορία σπιτιών ή πληθυσμού, χαμηλών εισοδημάτων κυρίως, άρα έτσι έχεις ένα σπίτι που δεν σου προσφέρει αυτά που χρειάζονται, και είναι και το πρώτο θύμα της αστικής κλιματικής αλλαγής, επειδή ακριβώς μειώνεται η ποιότητα της ζωής... εξασθενεί η ποιότητα ζωής, και είναι περισσότερο εκτεθειμένος ο πληθυσμός.

Πρέπει να αποφύγεις, θέλει προσοχή να αποφύγεις δράσεις προσαρμογής που θα επιδεινώσουν την τρωτότητα, αυτό που λέγεται mal adaptation, δηλαδή να κάνεις κάτι που θεωρείς ότι είναι καλό, αλλά τελικά θα δημιουργήσει πρόβλημα στη λειτουργία της περιοχής. Αυτό το κλασικό το βλέπουμε όταν γίνονται έργα προσαρμογής στους αρχαιολογικούς χώρους, που υπάρχει μία τάση να φτιάξεις κατασκευές στερεές, ένα ανάχωμα για ένα ποτάμι, με αποτέλεσμα να αλλάζει η αισθητική του τοπίου. Αυτό θεωρείται mal adaptation, κακή προσαρμογή.

Να ενσωματώσεις τοπικές πρακτικές, ιδιαίτερα... καλά στις μεγάλες πόλεις δεν θα τις βρεις εύκολα, αλλά στην περιφέρεια σίγουρα τις βρίσκεις.

Διαβούλευση με τις τοπικές κοινωνίες. Αν θέλετε να σας δώσω τη γνώμη μου, δεν υπάρχει σημαντικότερο σημείο στη διαφάνεια αυτή από τη διαβούλευση με τις τοπικές κοινωνίες. Όποτε δρομολογήθηκε, έστω και αν οι τοπικές κοινωνίες δεν είχαν ουσιαστικό ρόλο στη συμβολή, στην κατάρτιση του σχεδίου, πάντα το σχέδιο γινόταν πιο εύκολα αποδεκτό, λιγότερες οι αντιστάσεις, λιγότερες οι αμφιβολίες, λιγότερη η καχυποψία που μπορεί να υπάρχει ή η αγωνία ότι θα γίνει κάτι που επηρεάζει την καθημερινότητα.

Υπάρχει η αρχή της μη μετακίνησης. Τι σημαίνει αυτό; Σημαίνει ότι πρώτα πρέπει να εξαντλήσεις κάθε προσπάθεια να προστατεύσεις αυτό που είναι στην επιφάνεια από τον κλιματικό κίνδυνο, πριν αποφασίσεις να το μεταφέρεις, γιατί μπορεί να υπάρχουν (...) πράγματα. Σκεφτείτε, δεν είναι το παράδειγμά μας στους Δήμους της Αττικής τόσο, αν και υπάρχουν ιδιαίτερα παραδείγματα, σκεφτείτε τα χωριά στο Θεσσαλικό Κάμπο. Πριν αποφασίσεις να τα μεταφέρεις, θα πρέπει να είσαι απολύτως σίγουρος ότι δεν διορθώνονται, διότι όταν τα μεταφέρεις τότε δημιουργείς προβλήματα στην κοινωνική συνοχή, στον τοπικό πολιτισμό, στις τοπικές πρακτικές. Δεν είναι καλό να το κάνεις.

Και βεβαίως χρειάζεται παρακολούθηση και αξιολόγηση των δράσεων. Προσοχή, δεν υπάρχει ένα σχέδιο προσαρμογής. Μπορεί να εφαρμοστεί αδιάκριτα σε κάθε Δήμο. Όποτε έχει γίνει αυτό, σας βεβαιώνω, γιατί είμαι συχνά αξιολογητής σχεδίων προσαρμογής, δεν τα καταφέρνει ή καταφέρνει πολύ λιγότερα από τον αρχικό στόχο. Κάθε Δήμος με άλλα λόγια, έχει τα δικά του χαρακτηριστικά. Και δεν είναι μόνο τα χαρακτηριστικά ως κτίρια, μη φανταζόμαστε το Δήμο απλώς ένα σύμπλεγμα κτιρίων. Δεν είναι μόνο αυτό. Οι Δήμοι είναι ζωντανοί οργανισμοί, οι πόλεις, είναι ζωντανοί οργανισμοί. Ανταλλάσσουν πληθυσμό, έχουν μεταφορικές κινήσεις, έχουν τοπικές πολιτιστικές παραδόσεις, έχουν το νίβε που λέμε, έχουν τον τρόπο με τον οποίο λειτουργούν, οι αστικές λειτουργίες.

Αυτά πρέπει όλα να τα λάβεις υπόψη σου για να φτιάξεις κάτι που να αντέχει στο χρόνο, και να είναι και κάτι που αρέσει και στους κατοίκους.

Δείτε ένα παράδειγμα για το Δήμο Αθηναίων. Ο θερμικός κίνδυνος. Αυτός είναι ένας Οδηγός για το τι μέτρα θα πάρεις στην περιοχή για να την προσαρμόσεις. Στο δυτικό της κομμάτι οι θερμοκρασίες είναι πιο υψηλές, κίτρινο και κόκκινο χρώμα, σε σχέση με το ανατολικό που είναι μπλε. Άρα σημαίνει ότι εκεί έχεις μεγαλύτερη επιφόρτιση των κτιρίων, χρειάζεται ο πολίτης να καταναλώσει περισσότερη ενέργεια για να έχει ψύξη στο κτίριο, δεν έχει πράσινο. Οι κρίσιμες υποδομές, νοσοκομεία, κέντρα υγείας, δημοτικά, γυμνάσια, είναι εκτεθειμένα περισσότερο στο θερμικό κίνδυνο. Εκεί θα στείλεις τις δυνάμεις σου τις περισσότερες. Αλλά πρέπει να το ακτινογραφήσεις αυτό, και να το παρακολουθείς. Δεν αρκεί να το κάνεις μια χρονιά και μόνο.

Ή για τους καύσωνες και για το μέλλον. Αυτή είναι μια κλασική προσομοίωση που φτιάχνουμε σε σχέση με κάθε περιοχή χωριστά της χώρας. Πώς θα αλλάξουν τα καυσωνικά επεισόδια τις επόμενες μελλοντικές περιόδους. Ξέρω τον προβληματισμό, μας πώς θα εκτιμήσουμε πόσους καύσωνες παραπάνω θα έχουμε στα επόμενα δεκαπέντε-είκοσι χρόνια; Καταλαβαίνω ότι υπάρχει ένας προβληματισμός. Και πώς θα φτιάξω ένα έργο στο Δήμο μου που θα έχει αναπνοή, θα εκτείνεται για τα επόμενα δεκαπέντε-είκοσι χρόνια; Η απάντηση είναι ότι θα πρέπει να εμπιστευτείς κάποιες προσομοιώσεις που γίνονται με κλιματικά μοντέλα.

Άρα λοιπόν εσείς ως Δήμαρχοι, ως Δημοτικές Αρχές, θα έχετε, πρέπει να απαντήσετε και στον κόσμο γιατί να τα εμπιστευτώ αυτά τα κλιματικά μοντέλα που μου τα δίνει κάποιος άλλος τα αποτελέσματα; Η απάντηση είναι ότι όταν εμείς εφαρμόζουμε ένα κλιματικό μοντέλο, πριν το κάνουμε, να το βάλουμε για το μέλλον, το εξετάζουμε για το παρελθόν, σε μια περίοδο που ξέρουμε ποιες ήταν οι συνθήκες, 1980-2010. Ξέρουμε όλες τις συνθήκες που

υπήρχαν, τις μετρήσεις, τις παραμέτρους. Αν καταφέρει και αναπαράγει το κλίμα του παρελθόντος, σημαίνει ότι είναι αξιόπιστο να χρησιμοποιηθεί για να εκτιμήσει και το κλίμα του μέλλοντος. Αυτός είναι ο τρόπος που χρησιμοποιείς ένα κλιματικό μοντέλο. Κάνεις μια αν θέλετε επιβεβαίωση των αποτελεσμάτων σου μέσα σε αυτόν τον τρόπο, για να το χρησιμοποιήσεις για να κάνεις έναν μελλοντικό σχεδιασμό.

Γιατί αυτό; Πρόσφατα κάναμε μία επεξεργασία για το Δήμο Ρεθύμνου, και μας ζήτησε ο Δήμαρχος να του πούμε σε ποιες περιοχές του Δήμου πρέπει να βάλει ψυχρά υλικά για να μειώσει τη θερμοκρασία της πόλης επειδή αντιμετωπίζει λόγω και του γεωγραφικού πλάτους στο Ρέθυμνο, υψηλές θερμοκρασίες. Αυτό το κάναμε κοιτώντας τις τρέχουσες τιμές θερμοκρασίας, αλλά κάνοντας και μια αναγωγή στο μέλλον ποια θερμοκρασία θα έχει το Ρέθυμνο το 2030, το 2035, το 2040, για να μπορέσει τα υλικά που θα βάλει, αν το αποφασίσει, να έχουν μια αντοχή για μία 15ετία-20ετία μπροστά. Να μην είναι κάτι που θα τα ξεπεράσει ο χρόνος πολύ γρήγορα. Άρα λοιπόν θέλει και μια αν θέλετε αναγωγή στο μέλλον.

Ποιο θα ήταν ένα τελείως ενδεικτικό σχέδιο προσαρμογής; Το οποίο θα μείωνε κατά ένα βαθμό Κελσίου θερμοκρασίας σε μία πόλη; Θα οδηγούσε στη μείωση κατανάλωση ενέργειας κατά 4%, της θνησιμότητας για τις ευάλωτες ομάδες, τη συγκέντρωση του όζοντος, κατά 7 με 9%, και φυσικά και τις οικονομικές επιπτώσεις για τους δημότες και για το Δήμο σε ότι αφορά την κατανάλωση ενέργειας.

Άρα συνοψίζοντας, υποχρέωση ρητή, σαφής στο νόμο, για την κατάρτιση Δημοτικού Σχεδίου Εκπομπών Αερίων Θερμοκηπίου, με παράλληλο σχέδιο μείωσής τους με ορίζοντα το 2025 και το 2030. Προσοχή, αν δεν υπάρχει αυτό το σχέδιο, δεν είναι επιλέξιμες οι προτάσεις σας για χρηματοδότηση στα τμήματα που αφορούν την ενέργεια και την κλιματική αλλαγή.

Η προσαρμογή είναι προαιρετικό, αλλά επειδή όλοι θέλετε να προσέξετε τους δημότες σας, θεωρώ ότι πρακτικά πολύ σύντομα θα θεωρηθεί υποχρεωτικό από μόνο του, χωρίς να το λέει η νομοθεσία. Πώς βελτιώνω την ποιότητα ζωής στο Δήμο μου για να μπορέσει να αντέξει τις υψηλότερες θερμοκρασίες, τις πιο ακραίες βροχοπτώσεις, τη μεγαλύτερη πιθανότητα για πλημμύρες, ή οτιδήποτε άλλο συναρτάται με την κλιματική αλλαγή και τις επιπτώσεις της.

Σας ευχαριστώ που με ακούσατε.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Εμείς σας ευχαριστούμε. Πάρα πολύ ενδιαφέροντα όλα. Κάποια ερώτηση; Ο κύριος εκεί. Μικρόφωνο δεν βλέπω. Θα πρέπει να έρθει... για τα πρακτικά, ξέρω ότι είμαστε λίγοι, έρχεται μια κοπέλα που τρέχει.

ΜΑΡΓΕΤΗΣ: Μαργέτης από το Δήμο Μεγάρων πάλι.

Προφανώς οι Υπηρεσίες του Δήμου δεν μπορούν να καταρτίσουν τα Σχέδια. Υπάρχουν εξωτερικοί συνεργάτες που πρέπει να το κάνουν αυτό; Πώς θεωρείτε εσείς ότι είναι το ιδανικό μοντέλο για να μπορέσει ένας Δήμος να καταρτίσει και στη συνέχεια να υλοποιήσει ένα τέτοιο σχέδιο;

ΚΑΡΤΑΛΗΣ: Έχετε δίκιο, η ερώτηση είναι πολύ συγκεκριμένη και πολύ σωστή.

Ο νόμος προβλέπει τη δυνατότητα να γίνεται ανάθεση αυτής της διαδικασίας, δηλαδή της κατάρτισης, ιδιαίτερα του Δημοτικού Σχεδίου Εκπομπών Αερίων Θερμοκηπίου, σε ένα εξωτερικό συνεργάτη, αλλά κατά τη γνώμη μου επειδή αυτό είναι κάτι που θα συνεχιστεί και δεν θα σταματήσει τώρα, αντιθέτως θα γίνεται και πιο αυστηρό με τα χρόνια, νομίζω ότι είναι αναγκαία μια εσωτερική δομή, όχι ιδιαίτερα πολυπληθής. Κάποιοι... Μπορεί να γίνει και πολυπληθής αν θέλει ο Δήμος να παραγάγει από μόνος του το Δημοτικό Σχέδιο Μετριασμού ή το Σχέδιο Προσαρμογής, ή τουλάχιστον να υπάρχει μια μικρή ομάδα που θα μπορεί να παρακολουθήσει τον εξωτερικό σύμβουλο.

Αυτό νομίζω ότι είναι ένας συνδυασμός που μπορεί να αφορά τους μικρότερους Δήμους. Μεγαλύτεροι Δήμοι, παραδείγματος χάρη ο Δήμος Αθηναίων, τον οποίο τον ανέφερα ως παράδειγμα, έχει φτιάξει ειδική ομάδα μέσα το Δήμο, που καταρτίζει τα Σχέδια Προσαρμογής και καταρτίζει και τα Σχέδια Μετριασμού. Στο Δήμο Μεγάρων, επιτρέψτε μου να μην ξέρω ακριβώς τα μεγέθη των ανθρώπων, των υπαλλήλων εννοώ και των στελεχών, αλλά θα έβλεπα μια λύση ένα-δύο στελέχη τεχνικών ειδικοτήτων να μπορούν να παρακολουθούν αυτά τα πράγματα, και να γίνεται ίσως μια ανάθεση σε έναν εξωτερικό συνεργάτη, ένα εξωτερικό σύμβουλο. Υπάρχουν πολλοί που κάνουν τέτοια πράγματα. Δεν είναι rocket physics, πώς να το πω, δεν είναι κάτι το... Θέλει πολλή προσοχή γιατί είναι σημαντικό, αλλά θα μπορούσε να γίνει με συνδυασμούς.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πάρα πολύ. Δεν υπάρχει κάποια άλλη ερώτηση.

Να είστε καλά, κύριε καθηγητά, σας αποδεσμεύουμε, ευχαριστούμε πολύ.

Δυστυχώς ο κύριος Λέκκας δεν έχει καταφέρει ακόμα να προσεγγίσει.

ΣΤ' ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Θα προχωρήσουμε άμεσα στην ΣΤ' Θεματική Ενότητα, και συγκεκριμένα στην πολύ ενδιαφέρουσα ομιλία του κυρίου Πάνου Κολιασάση, για την επικοινωνιακή πολιτική των ΟΤΑ.

Καλώς ήρθατε.

Π. ΚΟΛΙΑΣΤΑΣΗΣ: Καλησπέρα σε όλες και σε όλους. Ευχαριστώ και πάλι για την πρόσκληση.

Λοιπόν, θα μιλήσουμε για την επικοινωνιακή πολιτική των ΟΤΑ, και ειδικότερα την επικοινωνιακή πολιτική των Δήμων.

Ουσιαστικά η εισήγηση χωρίζεται σε δύο μέρη. Στην πρώτη θα αναφερθούμε στα βασικά συστατικά της πολιτικής επικοινωνίας, τα οποία αξιοποιούνται και σε επίπεδο Αυτοδιοίκησης, όχι μόνο σε επίπεδο κεντρικής πολιτικής σκηνής. Και αργότερα θα δούμε κάποιες ειδικότερες επικοινωνιακές στρατηγικές που ακολουθούνται από Δήμους, με σημείο αναφοράς κυρίως την ξένη βιβλιογραφία και τις ξένες χώρες, τη Βρετανία κυρίως, αλλά κάποια στοιχεία της αξιοποιούνται και στην ελληνική περίπτωση.

Να ξεκινήσουμε με τα πολύ βασικά. Τον ορισμό της πολιτικής επικοινωνίας, της επικοινωνίας και της πολιτικής επικοινωνίας, η οποία συμπυκνώνεται στη φράση ποιος λέει τι σε ποιον, μέσω ποιου διαύλου, και με ποια επίδραση.

Αυτός ο ορισμός ο οποίος διατυπώθηκε πριν από εκατό περίπου χρόνια, από τον πολιτικό επιστήμονα Χάρολντ Λάσκγουελ, μπορεί να αποτυπωθεί σε ένα σχήμα, σε μια αλυσίδα με πέντε κρίκους. Στον πρώτο κρίκο ανήκει ο πομπός ενός πολιτικού μηνύματος, στον δεύτερο κρίκο το πολιτικό μήνυμα που εκπέμπει ο πομπός, στον τρίτο ο διάυλος μέσω του οποίου το μήνυμα διοχετεύεται στο ακροατήριο, που είναι ο τέταρτος κρίκος της αλυσίδας, και ο πέμπτος αφορά στον αντίκτυπο που έχει αυτό το μήνυμα, στην επίδραση, στο πώς επιδρά σε ένα ακροατήριο, και σε ποιο βαθμό η επίδραση αυτή λαμβάνεται υπόψη από τον πολιτικό πομπό, είτε για να διατηρήσει το περιεχόμενο του πολιτικού του μηνύματος ως έχει, είτε για να το αλλάξει, να το προσαρμόσει κατάλληλα, ούτως ώστε να βρει μεγαλύτερη απήχηση στο ακροατήριο στο οποίο απευθύνεται.

Υπό αυτή την έννοια, σκοπός της επικοινωνίας, και ειδικότερα της πολιτικής επικοινωνίας, είναι να πείσει το ακροατήριο στο οποίο απευθύνεται, την κοινή γνώμη στην προκειμένη περίπτωση, για το περιεχόμενο αυτού καθαυτού του μηνύματος, με απώτερο σκοπό βεβαίως να κερδίσει την υποστήριξη της τοπικής κοινότητας, αρχικά

στις εκλογές, αλλά και μετεκλογικά καθ' όλη της διάρκεια μιας δημαρχιακής θητείας.

Να δούμε λίγο ειδικότερα τους πέντε κρίκους πολιτικής επικοινωνίας. Στον πολιτικό πομπό, στην κατηγορία αυτή, ανήκουν προφανώς σε επίπεδο Αυτοδιοίκησης οι Δήμαρχοι, οι Περιφερειάρχες, Αντιδήμαρχοι, Αντιπεριφερειάρχες, πέρα βεβαίως από τους φορείς, πολιτικούς φορείς, και τα στελέχη που πρωταγωνιστούν στην κεντρική πολιτική σκηνή, κόμματα, κυβερνήσεις, πρόεδροι, πρωθυπουργοί και ούτω καθεξής.

Στη δεύτερη κατηγορία, στο πολιτικό μήνυμα, αυτό μπορεί να λάβει το χαρακτήρα μιας πολιτικής διακήρυξης, ενός προεκλογικού προγράμματος, μιας πολιτικής ομιλίας, μιας πολιτικής δήλωσης, ή πολιτικών διαφημιστικών μηνυμάτων, τα οποία παρουσιάζονται είτε στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, προεκλογικά, αλλά και μετεκλογικά, ή πολύ περισσότερο και πολύ πιο συχνά στα social media, δεδομένου ότι αυτός πλέον είναι ένας από τους πιο συνήθεις τρόπους αξιοποίησης και εφαρμογής της πολιτικής επικοινωνίας.

Τώρα, σε ότι αφορά την πειστικότητα ενός πολιτικού μηνύματος, διότι αυτός είναι ο βασικός του σκοπός, αυτή η πειστικότητα, ο βαθμός πειστικότητας εξαρτάται θα λέγαμε από τέσσερις προϋποθέσεις. Η πρώτη είναι η απλότητα με την οποία διατυπώνεται ένα πολιτικό μήνυμα, ούτως ώστε να γίνει κατανοητό από το σύνολο του ακροατηρίου, από το σύνολο του κοινού στο οποίο απευθύνεται.

Η δεύτερη προϋπόθεση έχει να κάνει με το βαθμό στον οποίο επαναλαμβάνεται σταθερά. Είτε κατά την προεκλογική περίοδο, αν μιλάμε για μια προεκλογική εκστρατεία, είτε μετεκλογικά. Πολύ περισσότερο δε όταν ένας εκλεγμένος Δήμαρχος, προκειμένου να διατηρήσει την εμπιστοσύνη των ανθρώπων που τον ψήφισαν ή την ψήφισαν, θέλει να δείξει ότι τηρεί τις προεκλογικές του υποσχέσεις μετεκλογικά. Άρα ενδεχομένως χρησιμοποιεί ένα προεκλογικό σλόγκαν, ή μιας μορφής προεκλογικού σλόγκαν, και κατά τη

μετεκλογική περίοδο, ούτως ώστε να ταυτιστεί με αυτό στη συνείδηση και στο μυαλό των δημοτών του.

Η τρίτη παράμετρος, η τρίτη προϋπόθεση, έχει να κάνει με το βαθμό στον οποίο ένα πολιτικό μήνυμα λειτουργεί καθησυχαστικά στην κοινή γνώμη, και όταν λέμε καθησυχαστικά εννοούμε να συμμερίζεται, να συμφωνεί, να ταυτίζεται, με τις βασικές απόψεις, ιδέες και αντιλήψεις των δημοτών στους οποίους απευθύνεται.

Η τέταρτη προϋπόθεση αφορά τον βαθμό αξιοπιστίας του, και η αξιοπιστία σχετίζεται κυρίως με την αξιοπιστία του ίδιου του πομπού του μηνύματος, στην προκειμένη περίπτωση ενός εκλεγμένου Δημάρχου.

Σε ότι αφορά τον δίαυλο μέσω του οποίου διοχετεύονται τα μηνύματα στην κοινή γνώμη, αυτά προφανώς αφορούν και στα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης, έντυπα και ηλεκτρονικά, στις ψηφιακές εκδόσεις εφημερίδων, αλλά και σε ηλεκτρονικές ιστοσελίδες. Όπως επίσης στην εποχή μας και στα social media, στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, αλλά και στη χρήση ειδικών ψηφιακών εργαλείων, όπως είναι τα e mails ή τα newsletters που αποστέλλονται σε πολλούς δημότες.

Τώρα, σε ότι αφορά τα μέσα μαζικής ενημέρωσης πιο συγκεκριμένα, οι τρεις βασικές τους λειτουργίες, στις οποίες μεταξύ άλλων εστιάζουμε σε αυτή την παρουσίαση, είναι πρώτον, η δυνατότητά τους να επηρεάζουν τη διαμόρφωση της δημόσιας ατζέντας. Όπως ενδεχομένως γνωρίζετε, τα μέσα ενημέρωσης ιεραρχούν τις ειδήσεις που προβάλλουν καθημερινά είτε στα δελτία ειδήσεων, είτε στο πρωτοσέλιδο μιας εφημερίδας, από αυτή που θεωρούν τα ίδια σημαντικότερη, έως αυτή που θεωρούν λιγότερο σημαντική, και ανάλογα της αφιερώνουν τον αντίστοιχο επικοινωνιακό χώρο και χρόνο.

Συνεπώς από το αν ένα μέσο ενημέρωσης επιλέγει να προβάλλει περισσότερο μια είδηση που βλάπτει την εικόνα ενός Δημάρχου ή ενός Δήμου, επηρεάζεται συνολικά και το περιβάλλον

της πολιτικής επικοινωνίας εντός του οποίου δρα ένας Δήμαρχος ή ένας Δήμος.

Η δεύτερη λειτουργία που επιτελούν τα παραδοσιακά μέσα ενημέρωσης και οι δημοσιογράφοι προφανώς, είναι να ερμηνεύουν και να σχολιάζουν τις ειδήσεις που προκύπτουν στη δημόσια ατζέντα, και αναλόγως να ασκούν... να λειτουργούν υποστηρικτικά ή κριτικά, επικριτικά, έναντι των πολιτικών των αυτοδιοικητικών στελεχών για τα οποία αφορούν... τα οποία αφορούν τα σχόλια που κάνουν.

Η τρίτη λειτουργία είναι ο λεγόμενος ρόλος του δημόσιου φρουρού. Το γεγονός δηλαδή τα μέσα ενημέρωσης αναλαμβάνουν να λειτουργήσουν ελεγκτικά, να καλέσουν σε λογοδοσία τα στελέχη της Αυτοδιοίκησης τα οποία διαχειρίζονται τις τύχες μιας πόλης, σε ότι αφορά τη σκοπιμότητα των πολιτικών τους αποφάσεων.

Σε ότι αφορά τώρα τα social media, είναι γεγονός ότι και το διαδίκτυο και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης έχουν αλλάξει δραματικά το περιβάλλον της πολιτικής επικοινωνίας. Το έχουν καταστήσει πολύ περισσότερο πολύπλοκο και πειστικό για τους πολιτικούς, και στην κεντρική πολιτική σκηνή, και στην Αυτοδιοίκηση. Για τρεις κατά βάση λόγους. Πρώτον, γιατί έχουν επιταχύνει ιλιγγιωδώς την ταχύτητα με την οποία μεταδίδονται και διαδίδονται οι ειδήσεις. Δεύτερον, γιατί έχουν επιτρέψει στα παραδοσιακά media μέσω των λογαριασμών που διατηρούν στις ψηφιακές πλατφόρμες, να μεταδίδουν ειδήσεις αδιάκοπα, 24 ώρες το 24ωρο, επτά ημέρες την εβδομάδα.

Και επίσης ευνοούν και διευκολύνουν την αδιαμεσολάβητη, την απευθείας επικοινωνία των Δημάρχων με τους δημότες, και των δημοτών με τους Δημάρχους. Άρα υπάρχει μια μεγαλύτερη αμεσότητα.

Υπό αυτή την έννοια οι Δήμαρχοι, οι εκάστοτε Δήμαρχοι, είναι αναγκασμένοι ή τέλος πάντων λειτουργούν υπό επικοινωνιακή πίεση προκειμένου να αντιδράσουν πολύ γρήγορα σε ότι συμβαίνει.

Πολύ περισσότερο δε σε συνθήκες κρίσης, όπως αυτές που προκαλούνται από τα ακραία καιρικά φαινόμενα και τις συνέπειές τους, οι οποίες παρατηρούνται όλο και συχνότερα στις μέρες μας, και αναμένεται να ενταθούν και στο προσεχές μέλλον.

Τώρα, σε ότι αφορά το ακροατήριο στο οποίο απευθύνεται κάποιος που εκπέμπει πολιτικά μηνύματα, αυτό προφανώς αφορά και το σύνολο του εκλογικού σώματος, του τοπικού εκλογικού σώματος, την τοπική κοινή γνώμη, αλλά και πιο συγκεκριμένες ομάδες δημοτών.

Το σημαντικό είναι ότι ένα ακροατήριο, μια τοπική κοινή γνώμη, δεν αποτελείται από πρόσωπα τα οποία έχουν όλα τα ίδια χαρακτηριστικά, ηλικιακά, μορφωτικά, εισοδηματικά ή επαγγελματικά. Πολλές φορές το ακροατήριο στο οποίο απευθύνεται ένας Δήμαρχος είναι κατακερματισμένο, αποτελείται από ετερόκλητες κοινωνικές ομάδες, συνεπώς θα χρειαστεί να προσαρμόσει τα μηνύματά του ανάλογα με το ακροατήριο στο οποίο απευθύνεται κάθε φορά, και βεβαίως να τα εκπέμπει μέσα και από το κατάλληλο μέσο το οποίο παρακολουθούν περισσότερο οι ομάδες αυτές των πολιτών.

Τώρα, η κοινή γνώμη συνολικά είναι κατακερματισμένη ως προς τις πηγές από τις οποίες ενημερώνεται. Οι μεγαλύτερη σε ηλικία άνθρωποι κατά κύριο λόγο ενημερώνονται από την τηλεόραση όπως γνωρίζετε, ενώ οι νεότερης ηλικίας προτιμούν τα social media, αλλά δεν παρακολουθούν όλοι όλα τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, Οι πολύ νεότεροι παρακολουθούν το TikTok, το Instagram, και σε ένα βαθμό το YouTube, οι πιο πολιτικοποιημένοι το Twitter, ενώ την ίδια στιγμή το Facebook παραμένει το δημοφιλέστερο μέσο κοινωνικής δικτύωσης, αυτό στο οποίο συμμετέχουν όλοι, ακόμα και άνθρωποι μεγαλύτερης ηλικίας.

Το συμπέρασμα που προκύπτει από αυτή την πολυδιάσπαση ως προς τις πηγές ενημέρωσης, είναι ότι αν ένας Δήμαρχος θέλει ή μια Δήμαρχος θέλει το μήνυμα, το πολιτικό μήνυμα να φτάνει

παντού, πρέπει να έχει παρουσία παντού. Και στα media τα παραδοσιακά, και στα social media. Αλλά επειδή κάθε ψηφιακή πλατφόρμα για παράδειγμα έχει διαφορετικά τεχνολογικά χαρακτηριστικά, πρέπει να χρησιμοποιείται και με διαφορετικό τρόπο. Δεν μπορεί κανείς να περιμένει επικοινωνιακή αποτελεσματικότητα αν αναρτά το ίδιο μήνυμα, το ίδιο κείμενο, ή την ίδια διατύπωση σε όλες τις ψηφιακές πλατφόρμες. Πρέπει να προσαρμόζει την επικοινωνιακή του πολιτική σε κάθε μία πλατφόρμα ξεχωριστά, ανάλογα με τα χαρακτηριστικά της, και το κοινό στο οποίο βεβαίως θέλει να απευθυνθεί. Δηλαδή δεν έχει νόημα κανείς να κάνει ένα βίντεο στο TikTok εάν απευθύνεται κυρίως σε ανθρώπους μεγαλύτερης ηλικίας για ένα συγκεκριμένο θέμα.

Τώρα, η μέτρηση της επίδρασης ενός πολιτικού μηνύματος στην κοινή γνώμη μπορεί να αποτυπωθεί και μέσα από την πραγματοποίηση δημοσκοπήσεων, ποσοτικών ερευνών γνώμης, ή ποιοτικών ερευνών γνώμης, όπως τα focus groups. Βεβαίως μέσα από τη μέτρηση των σχολίων και των αντιδράσεων που παρατηρούνται στους λογαριασμούς ενός Δήμου ή ενός Δημάρχου στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Την απήχηση που αυτά έχουν.

Αλλά και βεβαίως μέσα από δια ζώσης συναντήσεις με δημότες, αλλά και την ίδια τη συζήτηση που γίνεται στα Δημοτικά Συμβούλια. Και βεβαίως με τις εκλογές, τα εκλογικά αποτελέσματα. Στο τέλος εκεί κρίνονται όλα.

Σε αυτό το σχήμα μπορείτε να δείτε ουσιαστικά το σχήμα της σύγχρονης πολιτικής επικοινωνίας. Πριν, ειδικά πριν την ανάδειξη του διαδικτύου και των social media, ουσιαστικά η πολιτική επικοινωνίας ασκείτο από τους πολιτικούς φορείς μέσω των μέσων ενημέρωσης προς τους πολίτες. Πλέον όμως η πολιτική επικοινωνία είναι διαδραστική, από τους πολιτικούς μέσω των media προς τους πολίτες, αλλά και από τους πολίτες μέσω των media προς τους

πολιτικούς. Υπάρχει ένας συνεχής κύκλος, ο οποίος είναι αυτοτροφοδοτούμενος, να το πω έτσι, και αδιάκοπος.

Τώρα, να δούμε... επειδή όπως καταλαβαίνετε το θέμα της πολιτικής επικοινωνίας είναι απέραντο, επέλεξα να εστιάσουμε σε τρεις επικοινωνιακές στρατηγικές οι οποίες αξιοποιούνται από Δήμους και Δημάρχους ή μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο της θητείας τους, τις δημόσιες σχέσεις, το πολιτικό marketing, και τις στρατηγικές επικοινωνίας στα social media.

Ξεκινώντας από τις δημόσιες σχέσεις, η στρατηγική των δημοσίων σχέσεων αφορά ουσιαστικά στην προσπάθεια να διασφαλιστεί μια θετική δημοσιότητα υπέρ των Δήμων και των Δημάρχων από τα μέσα ενημέρωσης, αφενός, και αφετέρου να περιοριστεί όσο γίνεται μια πιθανή αρνητική εικόνα ή αρνητική δημοσιότητα που μπορεί να προκαλέσει επικοινωνιακή και πολιτική ζημιά.

Για το λόγο αυτό, για να διαχειρίζεται κανείς αποτελεσματικά τα media και γενικότερα το επικοινωνιακό περιβάλλον, είναι χρήσιμο να συνεργάζεται στο μέτρο του δυνατού και του εφικτού με ειδικούς της επικοινωνίας, ή επαγγελματίες της επικοινωνίας, αν και δεν είναι απαραίτητο ένας επαγγελματίας επικοινωνίας να είναι και ειδικός της επικοινωνίας, παρότι μπορεί να δηλώνει ως κάτι τέτοιο. Καλό είναι να συνδυάζονται και οι δύο ιδιότητες.

Τώρα, σε ότι αφορά την οργάνωση ενός επικοινωνιακού επιτελείου, το σχήμα το οποίο βλέπετε... μάλλον η διάρθρωση η οποία βλέπετε, είναι ενδεικτική. Δηλαδή χρειάζεται ένα Γραφείο Επικοινωνίας, υπό την έννοια ότι κάποιος ο οποίος θα γράφει τις ομιλίες σας και θα χαράζει με αυτόν τον τρόπο τη μακροπρόθεσμη επικοινωνιακή σας στρατηγική. Χρειάζεται ένα Γραφείο Τύπου και μέσων ενημέρωσης, δηλαδή ένας άνθρωπος ο οποίος θα διαχειρίζεται τους δημοσιογράφους και τα τοπικά media. Και βεβαίως ένα Γραφείο διαχείρισης των λογαριασμών ενός Δήμου και

ενός Δημάρχους τα social media, με δεδομένο ότι οι ψηφιακές πλατφόρμες βεβαίως είναι πλέον αρκετές.

Δεν σημαίνει ότι, με δεδομένους τους θεσμικούς και οικονομικούς περιορισμούς που έχει αντιμετωπίσει ένας Δήμος, δεν σημαίνει ότι αυτή η διάρθρωση θεωρείται θέσφατο, να το πω έτσι. Μπορεί κανείς να δημιουργήσει ένα ενιαίο Γραφείο και να οργανώσει το εσωτερικό του, στο εσωτερικό του επικοινωνιακό επιτελείο, να κατανείμει τις αρμοδιότητες κατά αυτόν τον τρόπο.

Χρειάζεται όμως καταμερισμός καθηκόντων. Δεν μπορεί ένας άνθρωπος να τα κάνει όλα, πάντα βεβαίως λαμβάνοντας υπόψη και το μέγεθος του Δήμου, της πόλης στην οποία κανείς καλείται να διοικήσει.

Τώρα, οι τέσσερις βασικές λειτουργίες των δημοσίων σχέσεων έχουν να κάνουν καταρχάς με τη διαχείριση των μέσων ενημέρωσης. Είπαμε πριν ότι αυτά επηρεάζουν τη διαμόρφωση της δημόσιας ατζέντας, την ιεράρχηση δηλαδή των ειδήσεων οι οποίες προβάλλονται στους πολίτες. Συνεπώς η επαφή με τα media και ο επηρεασμός από τη σκοπιά του Δήμου και του Δημάρχου, της δημόσιας ατζέντας και της ατζέντας των θεμάτων που προβάλλουν τα media, παίζει ένα ρόλο.

Το δεύτερο έχει να κάνει με τη διαχείριση της εικόνας, και εδώ μπορεί κανείς να επηρεάσει, να αυξήσει τις πιθανότητες μιας θετικής δημοσιότητας, μιας θετικής δημόσιας εικόνας, μέσα από πρωτοβουλίες που έχουν να κάνουν με την οργάνωση συνεντεύξεων, με την οργάνωση επικοινωνιακών εκστρατειών για ένα θέμα, μέσω της δημόσιας... μέσω των επισκέψεων σε επιμέρους περιοχές στις πόλεις τις οποίες διοικεί.

Η τρίτη λειτουργία στο πλαίσιο των δημοσίων σχέσεων, ονομάζεται εσωτερική επικοινωνία, και έχει να κάνει με τη διαχείριση κρίσεων στο εσωτερικό της παράταξης στην οποία βασίζεται ο Δήμαρχος στο Δημοτικό Συμβούλιο. Δεδομένου ότι σε πολλούς Δήμους θα έχετε παρατηρήσει ότι οι συνεδριάσεις του

Δημοτικού Συμβουλίου μεταδίδονται απευθείας από τα social media, είναι χρήσιμοι οι όποιες τριβές ενδοπαραταξιακές έχουν εμφανιστεί, να έχουν αντιμετωπιστεί πριν γίνει η δημόσια συνεδρίαση, ούτως ώστε να μη δοθεί η εικόνα προς τα έξω μιας διχασμένης, να το πω έτσι, δημοτικής παράταξης, της παράταξης που στηρίζει τον εκάστοτε Δήμαρχο.

Η διαχείριση των πληροφοριών είναι η τέταρτη λειτουργία και αφορά, έχει να κάνει με το πώς διοχετεύει τις πληροφορίες ή την ιεράρχηση των θεμάτων που θέλει να αναδείξει ένας Δήμος, στα μέσα ενημέρωσης και στους δημοσιογράφους. Ποιες πληροφορίες διαρρέει, σε ποιο timing, με ποιο τρόπο και με ποια ένταση.

Σε ότι αφορά τώρα τη δεύτερη στρατηγική που μπορεί να ακολουθήσει ένας Δήμος, αυτή του πολιτικού marketing, οι ρίζες της βρίσκονται στο εμπορικό marketing, και αφορούν σε τεχνικές marketing οι οποίες αξιοποιούνται από επιχειρήσεις ιδιωτικές προκειμένου, πρώτον, να πληροφορηθούν και να κατανοήσουν τις επιθυμίες των καταναλωτών και να προσαρμόσουν το προϊόν το οποίο θέλουν να πουλήσουν σε αυτούς, ούτως ώστε να αυξήσουν τα κέρδη τους.

Αντιστοίχως στο πολιτικό marketing έχουμε την αξιοποίηση των τεχνικών του εμπορικού marketing, προκειμένου ένας πολιτικός ή ένας πολιτικός φορέας, να πληροφορηθεί τις ανάγκες και τις επιθυμίες των ψηφοφόρων στους οποίους απευθύνεται, και να προσαρμόσει έτσι το εντός εισαγωγικών πολιτικό του προϊόν κατά τέτοιο τρόπο έτσι ώστε και να κερδίσει τις εκλογές αρχικά, αλλά και να διατηρήσει μετεκλογικά την εμπιστοσύνη των ψηφοφόρων.

Στη σύγχρονη εποχή, και διεθνώς, αλλά σε ένα βαθμό και στην Ελλάδα, οι εκάστοτε Δημοτικές Αρχές αισθάνονται την ανάγκη να συμβουλευόμαστε τους δημότες, και εδώ συνεισφέρει το πολιτικό marketing, πριν χαράξουν ή πριν εκπονήσουν μια συγκεκριμένη πολιτική δράση για να αντιμετωπίσουν ένα κρίσιμο ζήτημα.

Από αυτή τη σκοπιά τα βήματα που μπορεί να ακολουθήσει κανείς στο πλαίσιο της στρατηγικής του πολιτικού marketing, τα βήματα που μπορεί να ακολουθήσει ένας Δήμος, είναι επτά. Πάμε να τα δούμε συνοπτικά.

Το πρώτο είναι να κάνει χρήση των λεγόμενων εργαλείων έρευνας αγοράς. Δηλαδή πριν χαράξει μια πολιτική, πριν μπει στη διαδικασία να εκπονήσει ένα σχέδιο δράσης για την αντιμετώπιση ενός τοπικού προβλήματος, να διαβουλευτεί με ομάδες δημοτών. Ή να επικοινωνήσει ηλεκτρονικά μαζί τους, μέσω e mails, ή μέσα από ηλεκτρονικές φόρμες παραπόνων. Να ενθαρρύνει τους δημότες να κάνουν χρήση εφαρμογών ηλεκτρονικών, μέσα από τα κινητά τους, ούτως ώστε να έχουν τη δυνατότητα για παράδειγμα να φωτογραφίζουν μια κακοτεχνία σε ένα δρόμο ή σε μια παιδική χαρά, και να ενημερώνουν με ταχύτητα το Δήμο, χωρίς αυτό... χωρίς η ενημέρωση αυτή να είναι ορατή δημοσίως, ούτως ώστε να σπεύσει να λύσει το πρόβλημα.

Επίσης, οι δημοσκοπήσεις. Η μέτρηση των αντιδράσεων στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, ακόμα και η διεξαγωγή τοπικών δημοψηφισμάτων, στο μέτρο που αυτό είναι τεχνικά εφικτό, μπορούν να βοηθήσουν ούτως ώστε ένας Δήμος να εντοπίσει όχι μόνο τα θετικά σημεία της δημόσιας εικόνας του, ή της κατάστασης που επικρατεί στην πόλη, αλλά και τα αρνητικά, τις αδυναμίες, ούτως ώστε να τις αντιμετωπίσει στη συνέχεια.

Το δεύτερο στάδιο στο πολιτικό marketing είναι ότι εφόσον κανείς συλλέξει όλη αυτή την πληροφορία, να προχωρήσει στη διαμόρφωση ενός πολιτικού προϊόντος, το οποίο αυτό μπορεί να μεταφραστεί είτε στη βελτίωση, στην αλλαγή και βελτίωσης της παροχής των υπηρεσιών ενός Δήμου, στην αλλαγή του τρόπου επικοινωνίας με τους δημότες, να καταστήσει ως πούμε την ιστοσελίδα πιο εύχρηστη, ούτως να είναι πιο εύκολη η επικοινωνία των πολιτών, των δημοτών με ένα Δήμο. Βεβαίως την εκπόνηση στρατηγικών πλάνων για την επίτευξη συγκεκριμένων στόχων σε

τοπικό επίπεδο, αλλά και την εκπόνηση πολιτικών τα οποία θα υλοποιηθούν εντός συγκεκριμένων χρονοδιαγραμμάτων για την αντιμετώπιση των τοπικών προβλημάτων.

ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΗΣ: Ευχαριστούμε πολύ.

Θα παρακαλέσω τον Πρόεδρο της ΚΕΔΕ να κλείσει τη συνεδρίασή μας, την ημερίδα μας.

Λ. ΚΥΡΙΖΟΓΛΟΥ: Συγχαίρουμε όλους εσάς που πήρατε μέρος σε αυτή τη ημερίδα. Να είστε καλά.
